

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

ISSN 2991-7425

Regionalni razvoj u Hrvatskoj

Izdanje 2023.

Izdavač: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Miramarska cesta 22, 10 000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 6400 600
e-mail: kabinet@mrrfeu.hr
web: razvoj.gov.hr

Urednik: Izv. prof. dr. sc. Nataša Drvenkar

Zagreb, prosinac, 2023.

**Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije**

Regionalni razvoj u Hrvatskoj

Izdanje 2023.

sadržaj

Riječ ministra	6
Institucionalni okvir i upravljanje politikom regionalnog razvoja	7
Portret regionalnog razvoja Republike Hrvatske	9
NUTS 1: Republika Hrvatska	9
Uspješna ostvarenja iz EU fondova 10 godina Republike Hrvatske u Europskoj uniji	9
Promet	9
Povijesna, kulturna i prirodna baština	10
Recikliranje otpada	10
Razminiranje	10
Energetska učinkovitost	10
Vodno gospodarstvo	11
Obrazovanje	11
Socijalno osjetljive skupine	11
Istraživanje, razvoj i znanost	11
Digitalizacija	12
Poduzetništvo	12
Zdravstvo	12
Ulaganja u gradove	12
Integrirana fizička, gospodarska i socijalna regeneracija malih gradova na ratom pogođenim područjima	12
NUTS 2 i NUTS 3	13
Panonska Hrvatska	16
Bjelovarsko-bilogorska županija	20
Virovitičko-podravska županija	22
Požeško-slavonska županija	24
Brodsko-posavska županija	26
Osječko-baranjska županija	28
Vukovarsko-srijemska županija	30
Karlovačka županija	32
Sisačko-moslavačka županija	34
Jadranska Hrvatska	36
Primorsko-goranska županija	40
Ličko-senjska županija	42
Zadarska županija	44
Šibensko-kninska županija	46

Splitsko-dalmatinska županija	48
Istarska županija	50
Dubrovačko-neretvanska županija	52
Grad Zagreb	54
Sjeverna Hrvatska	56
Međimurska županija	60
Varaždinska županija	62
Koprivničko-križevačka županija	64
Krapinsko-zagorska županija	66
Zagrebačka županija	68
Teritorijalni fokus ulaganja	70
Razvojni sporazumi	70
Potpomognuta i brdsko-planinska područja	70
Regionalni programi	71
Programi regionalnog ravnomjernog razvoja na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina	72
Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara	72
Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom	73
Programi prekogranične suradnje	73
Otoci	73
Pravedna tranzicija	74
Industrijska tranzicija hrvatskih regija	74
Gradovi	74
Europska teritorijalna suradnja	75
Prekogranični programi	75
Transnacionalni programi	76
Međuregionalni programi	76
ITU - Integrirana teritorijalna ulaganja	77
Završna riječ	83
Izabrani pokazatelji za NUTS 1, NUTS 2 i NUTS 3 regije, vremenske serije	84
Popis tablica	110
Popis slika	110
Literatura	111

Riječ ministra

Poštovani,

Ispred vas je prvo izdanje publikacije Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU za 2023. godinu koje na jednom mjestu daje pregled najvažnijih statističkih pokazatelja za praćenje regionalnog razvoja u Hrvatskoj. Ova publikacija namijenjena je svim dionicima politike regionalnog razvoja, kao i zainteresiranoj i stručnoj javnosti, a kako bi javno, transparentno i sustavno pratili učinke regionalne politike u Hrvatskoj.

Nakon jubilarnih deset godina članstva u EU ovu godinu pamtit ćemo po ulasku u Euro i Schengen, kao i po završetku svoje pune prve EU financijske perspektive 2014.-2020. koja nam je omogućila vrijedna ulaganja iz EU strukturnih i investicijskih fondova. Sve veća ulaganja u hrvatske regije, kako uz pomoć nacionalnih programa, tako i kroz dostupna i nikad izdašnija EU sredstva rezultiraju aktiviranjem potencijala slabije razvijenih regija, te u konačnici i smanjenjem regionalnih razlika. Međutim, razlike u razvijenosti regija u Hrvatskoj su i dalje izražene i zato će budućnost regionalne politike i ulaganja iz EU fondova biti vrednovana po tome koliko smo uspješni u pronalaženju razvojnih modela koji će doprinijeti aktiviranju regionalnog gospodarstva, stvaranju boljih životnih uvjeta, te podizanju standarda u svim krajevima Hrvatske, kao i korištenju prilika koje nude zelena i digitalna tranzicija.

Povoljna makroekonomska kretanja i dostupni EU fondovi omogućuju nam da s opravdanim optimizmom idemo ususret kraju ovog desetljeća. Hrvatski BDP posljednjih dvije godine kontinuirano bilježi iznadprosječne stope rasta, što pokazuje da je nakon COVID krize i tržišnih šokova izazvanih ratom u Ukrajini, Hrvatska otpornija na vanjske poremećaje, te da je danas kao nikada prije u poziciji suvereno upravljati budućim razvojem. Daljnjim učinkovitim upravljanjem i nikad snažnijim usmjeravanjem EU fondova prema Hrvatskim regijama u godinama pred nama, naše napore fokusirati ćemo prema poticanju inovacija i regionalnih lanaca vrijednosti za postizanje industrijske tranzicije Hrvatskih regija, ulaganjima u gospodarsku i društvenu revitalizaciju potpomognutih i brdsko-planinskih područja, te održivom rastu i razvoju otoka i urbanih područja.

Vjerujem kako će novo razvijeni regionalni programi te EU fondovi dati dodatni poticaj regionalnom rastu i razvoju te u konačnici rezultirati željenim učincima i stvoriti povoljne uvjete za život i rad u svim krajevima Hrvatske.

Šime Erlić,

ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Institucionalni okvir i upravljanje politikom regionalnog razvoja

Teritorij Republike Hrvatske (RH) administrativno je podijeljen na 21 županiju, 128 gradova i 428 općina (uključujući Grad Zagreb sa statusom županije i grada). Upravni i teritorijalni ustroj reguliran je Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (JLP(R)S). Županije kao regionalne vlasti te gradovi i općine kao lokalne vlasti važni su čimbenici za oblikovanje i provedbu regionalne politike na subnacionalnoj razini. U nastavku je prikaz regionalnog ustroja RH.

Tablica 1. Regionalni ustroj RH: administrativna razina

Administrativna razina					
Oznaka	Naziv	Površina		Broj stanovnika, 2021.	
		km ²	Udio u RH, %	Broj u tisućama	Udio u RH, %
Republika Hrvatska		56.594		3.855.641	
Županije (20+1)	Bjelovarsko-bilogorska županija	2.640,31	4,7	100.397	2,6
	Virovitičko-podravska županija	2.024,21	3,6	69.290	1,8
	Požeško-slavonska županija	1.823,39	3,2	63.037	1,7
	Brodsko-posavska županija	2.029,5	3,6	128.288	3,4
	Osječko-baranjska županija	4.154,35	7,3	255.175	6,7
	Vukovarsko-srijemska županija	2.452,91	4,3	141.025	3,7
	Karlovačka županija	3.625,46	6,4	110.938	2,9
	Sisačko-moslavačka županija	4.467,57	7,9	137.603	3,6
	Primorsko goranska županija	3.587,51	6,3	264.267	6,9
	Ličko-senjska županija	5.352,84	9,5	42.578	1,1
	Zadarska županija	3.646,32	6,4	160.239	4,1
	Šibensko-kninska županija	2.983,89	5,3	95.719	2,5
	Splitsko-dalmatinska županija	4.539,71	8	423.400	10,9
	Istarska županija	2.812,96	5	195.970	5,0
	Dubrovačko-neretvanska županija	1.780,88	3,1	115.049	3,0
	Grad Zagreb	641,33	1,1	767.445	19,8
	Međimurska županija	729,25	1,3	105.012	2,7
	Varaždinska županija	1.261,49	2,2	158.594	4,1
	Koprivničko-križevačka županija	1.748,41	3,1	100.366	2,6
	Krapinsko-zagorska županija	1.229,31	2,2	119.862	3,1
Zagrebačka županija	3.060,35	5,4	301.387	7,7	
Gradovi (127)		21.512,28	38	2.777.951	72
Općine (428)		35.079,59	62	1.093.882	28

Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15)

Tablica 2. Regionalni ustroj RH: statistička razina

Statistička razina					
Oznaka	Naziv	Površina		Broj stanovnika, 2021.	
		km ²	Udio u RH, %	Broj u tisućama	Udio u RH, %
NUTS 1	Republika Hrvatska (HR0)	56.594	-	3.855.641	-
NUTS 2	Panonska Hrvatska (HR02) <i>Bjelovarsko-bilogorska, Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska, Karlovačka i Sisačko-moslavačka županija</i>	23.217,7	41,0	1.005.753	26,4
	Jadranska Hrvatska (HR03) <i>Primorsko goranska, Ličko-senjska, Zadarska, Šibensko-kninska, Splitsko-dalmatinska, Istarska i Dubrovačko-neretvanska županija</i>	24.704,11	43,7	1.297.222	33,5
	Grad Zagreb (HR05)	641,33	1,1	767.445	19,8
	Sjeverna Hrvatska (HR06) <i>Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska i Zagrebačka županija</i>	8.028,81	14,2	785.221	20,3
NUTS 3	Županije				

Nacionalna klasifikacija statističkih regija, HR_NUTS 2021. (NN 103/2003, NN 75/2009, NN59/2012, NN 12/2013)

Izvor: MRRFEU, 2023.

Pravni, strateški i institucionalni okvir regionalne (kohezijske) politike RH: Zakon o regionalnom razvoju (NN br. 147/14, 123/17, 118/18); Zakon o potpomognutim područjima (NN br. 118/18); Zakon o brdsko-planinskim područjima (NN 118/18); Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (dalje u tekstu: MRRFEU) nositelj je politike regionalnog razvoja na nacionalnoj razini. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Zakon) krovni je zakon koji utvrđuje ključna načela i ciljeve politike regionalnog razvoja, u skladu s načelima regionalne politike EU. Zakon postavlja okvir za upravljanje regionalnom politikom s detaljima sadržanim u podzakonskim aktima. Zakon definira ciljeve i načela politike regionalnoga razvoja te uređuje pitanja 1) strateškog planiranja regionalnog razvoja, 2) institucionalnog okvira i upravljanja regionalnim razvojem, 3) ocjenjivanja i razvrstavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti i izdvajanje potpomognutih područja, 4) utvrđivanja područja s razvojnim posebnostima, poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja. U skladu sa Zakonom „opći cilj politike regionalnog razvoja je pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala.“ Radi postizanja navedenog cilja politikom regionalnog razvoja posebno se nastoji osigurati:

- povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s prioritetima razvoja središnje razine te ciljevima kohezijske politike Europske unije;
- potpora slabije razvijenim područjima za povećanje i optimalno služenje vlastitim razvojnim potencijalom otklanjanjem uzroka razvojnih teškoća;
- odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u pograničnom području;
- poticanje teritorijalne suradnje te učinkovito korištenje sredstava europskih fondova namijenjenih regionalnom i urbanom razvoju.

Prema DELEGIRANOJ UREDBI EUROPSKE KOMISIJE (2019/1755) iz kolovoza 2019. godine o izmjeni Dodatka Uredbe o uspostavi NUTS 2 regija, objavljenoj u Službenom glasniku EU u listopadu 2019. godine, Hrvatska je podijeljena u četiri NUTS 2 regije: Panonska Hrvatska, Sjeverna Hrvatska, Jadranska Hrvatska i Grad Zagreb. S obzirom da je ranije RH bila podijeljena na dvije regije (Kontinentalna Hrvatska i Jadranska Hrvatska), promjenom podjele teritorija RH na četiri regije planirano je postizanje tri glavna cilja:

1. omogućiti najveći mogući stupanj povoljnosti za što veći broj stanovnika Republike Hrvatske u pogledu pravila dodjele regionalnih potpora
2. osigurati što je moguće bolje uvjete za korištenje sredstava Kohezijske politike za što je moguće veće područje Republike Hrvatske
3. formirati što je moguće homogenije regije u pogledu stupnja razvijenosti i drugih važnih obilježja.

Kartom regionalnih potpora Republike Hrvatske utvrđena su područja na kojima se mogu dodjeljivati državne potpore koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velike nezaposlenosti te njihov maksimalni intenzitet, a zasnovana je na NUTS 2 klasifikaciji prostornih jedinica. Primjena Karte koja sadrži četiri NUTS 2 regije na stope i pravila propisane Smjernicama Europske komisije za regionalne državne potpore 2022.-2027. za rezultat daje značajno povišenje stopa kojima je moguće sufinancirati investicije primjenom regionalnih potpora. U odnosu na prethodni unificirani pristup na području cijelog teritorija RH (25% kao maksimalno sufinanciranje investicije regionalnim potporama za velika poduzeća), porast stopa financiranja u Panonskoj Hrvatskoj i Sjevernoj Hrvatskoj iznosi 25%, u Jadranskoj Hrvatskoj iznosi 15%, te u Gradu Zagrebu iznosi 10%. Slijedom toga, maksimalni intenziteti potpora koji se mogu dodijeliti velikim poduzećima na području regija Panonska Hrvatska i Sjeverna Hrvatska iznose 50%, na području regije Jadranska Hrvatska iznose 40%, a za Grad Zagreb iznose 35%. U nastavku je detaljnije prikazan intenzitet potpora prema Karti regionalnih potpora za razdoblje 2022.-2027.

Tablica 3. Regionalne potpore NUTS2

Statistička regija NUTS2 razine	BDP per capita, % od EU prosjeka, EU27=100	Područje	Intenzitet potpore za velike poduzetnike	Uvećanje intenziteta potpore u odnosu na 2014.-2020.
Panonska Hrvatska	41,58%	"a" područje	50%	+25%
Sjeverna Hrvatska	48,43%	"a" područje	50%	+25%
Jadranska Hrvatska	60,33%	"a" područje	40%	+15%
Grad Zagreb	109,24%	"c" područje (bivše "a" područje)	35%	+10%

Sve regije, uključujući čak i Grad Zagreb imaju povećanje a sve to pozitivno utječe na sposobnost privlačenja investicija i smanjenja nezaposlenosti. Kada se regionalne potpore dodjeljuju malim i srednjim poduzetnicima, za početna ulaganja s prihvatljivim troškovima do 50 milijuna eura, u svim se navedenim područjima maksimalni intenziteti potpore mogu povećati za 10 postotnih bodova za ulaganja srednjih poduzeća i za 20 postotnih bodova za ulaganja malih poduzeća, ali najviše do 75% bruto ekvivalenta potpore.

Portret regionalnog razvoja Republike Hrvatske

NUTS 1: Republika Hrvatska

Republika Hrvatska (ujedno NUTS 1 statistička regija) zauzima površinu od 56.594 km² i, prema posljednjem Popisu stanovništva iz 2021. godine, broji 3.878.981, čime ostvaruje prosječnu gustoću naseljenosti od 69 stanovnika na km². Prema posljednjim službenim podacima za BDP, ostvarila je rast BDP-a u 2020. godini od 14% u odnosu na 2010. godinu, te 6,6% u odnosu na 2016. godinu. Stoga, Hrvatska je pozitivan primjer Kohezijske politike EU i njezine izvorne uloge, funkcije i prigodnog instrumentarija usmjerenih ostvarenju temeljnog cilja – [regionalne uravnoteženosti svih regija EU](#).

Ulaskom u EU 2013. godine Republika Hrvatska je stagnerala na 61% BDP-a po stanovniku (prema paritetu kupovne moći) EU, a onda uz uspješno upravljanje krizama i ulaganjima iz EU fondova RH ostvaruje iznadprosječne stope rasta te u 2022. godini dostiže 73% prosjeka EU (porast od 12% u jednom desetljeću). Pametnim korištenjem, RH ostvaruje rekordno visoku stopu zaposlenosti koja je gotovo izjednačena sa EU prosjekom i iznosi 69,5% u 2022. godini. Udio osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti je 2013. godine iznosio 29,9%, a u 2022. godini iznosi 19,9 %, dok je EU prosjek 21,6%. Novim ciklusom ulaganja iz EU fondova (u najvećem dijelu), s više od 55% ukupne alokacije sredstava, [gospodarstvo RH se usmjerava prema zelenoj tranziciji te ulaganjima u digitalizaciju i pametnu specijalizaciju](#) čime se značajno mijenja gospodarska struktura RH. Zahvaljujući fondovima EU, stvorene su brojne nove poslovne mogućnosti tvrtkama i građanima, uložena su značajna sredstva u znanstvena istraživanja, tehnološki razvoj i inovacije. RH je danas zelenija zahvaljujući realizaciji brojnih projekata zaštite okoliša, recikliranja i zbrinjavanja otpada, ulaganja u energetske učinkovitost, obnovljive izvore energije i vodno - komunalne projekte te ulaganja u području prilagodbe klimatskim promjenama. Značajna sredstva su usmjerena u razvoj modernije prometne mreže čime stvaramo povezaniju i mobilniju RH. EU sredstva su usmjerena i u izgradnju studentskih domova, bolnice, obrazovne ustanove. Ne manje bitno, sredstva su se usmjeravala i usmjeravat će se u promicanje socijalne uključenosti, smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture. Kao zemlja s brojnim kulturnim i prirodnim bogatstvom, to je bogatstvo dodatno valorizirano i očuvano kroz sredstva EU.

Uspješna ostvarenja iz EU fondova 10 godina Republike Hrvatske u Europskoj uniji

Poznati moto EU od 2000. godine „ujedinjeni u različitosti“ puno je puta upozorio na nejednakosti u razvijenosti i svojevrsnu šarolikost europskih ekonomskih, društvenih, kulturnih i političko-pravnih okvira. Upravo je ta raznolikost bila snažan argument onih koji su bili pesimističnog pogleda na razvoj i stabilnost EU, ali je europski identitet (prožet kroz sve spomenute okvire) nadvladao pojedinačne razlike, te je postao dio geopolitičkog i geoekonomske određenja (pa i „buđenja“) EU u globalnim okvirima. Hrvatska svojih prvih 10 godina u EU zaključuje uspješnim iskorištavanjem svoje prve pune EU fondovske perspektive, te istovremenim ulaskom u eurozonu i „Schengen“, čime su ispunjeni važni strateški ciljevi te stvoreni preduvjeti za sljedeću fazu rasta i razvoja u okviru EU. Kroz brojne realizirane EU projekte u svim krajevima Hrvatske stvorena je nova vrijednost koja je zalag za budući rast i razvoj hrvatskih regija. Regije EU značajno se razlikuju u gospodarskoj strukturi, povijesti, svojevrsnim tehničko-tehnološkim profilima, institucionalnim i upravljačkim okvirima i kapacitetima. Iz tog razloga, razvojne politike EU moraju imati za cilj poticanje stvaranja, implementacije i valorizacije regionalnih inovacija i poduzetništva. Dok se post-tranzicijske države članice EU suočavaju s ozbiljnim problemima regionalne divergencije, mnoge države članice EU-a u tom području pribjele su instrumentima kohezijske politike, koji im, kroz „velikodušne“ mogućnosti financiranja, pružaju svojevrsnu motivaciju i pomoć u uravnoteženju regionalnog razvoja kroz, između ostaloga, razvoj sektorskih politike. U nastavku se ističu ključna područja koja su unaprijeđena Kohezijskom politikom EU.

PROMET

Promet je strateški važan sektor gospodarstva koji izravno utječe na svakodnevne živote građana. U kontekstu EU, ujedno je i okosnica europskih integracija jer su održive prometne mreže koje su potpuno međusobno povezane nužan preduvjet za dovršetak i pravilno funkcioniranje europskog jedinstvenog tržišta. RH je u svojih 10 godina članstva usmjerila značajna EU sredstva za razvoj modernije prometne mreže. Osigurano je povezivanje hrvatskog juga projektom Pelješčkog mosta pri čemu je uloženo 426,8 milijuna eura upravo iz EU sredstava te je, uz most, izgrađeno 32,5 km nove brze ceste kojom se skraćuje putovanje prijašnje nužno

zaustavljanje na graničnom prijelazu Neum. Osim toga, rekonstrukcijom ZL Dubrovnik s povećanjem kapaciteta na 2,8 milijuna putnika godišnje poboljšana je povezanost zračnim putem. Ulaganjem EU sredstava u 22 morske luke osigurana je bolja povezanost i životni uvjeti za oko 108.000 stanovnika na 39 otoka. Ukupno je ugovoreno 128 milijuna eura za otoke, a najveća ulaganja su na otoku Korčuli gdje su izgrađene i rekonstruirane čak 3 morske luke. Time je osigurana bolja povezanost otočana tijekom cijele godine, a ne samo tijekom turističke sezone čime se poboljšava dostupnost zapošljavanja, obrazovanja i drugih usluga.

Diljem RH uz pomoć EU sredstava nabavljena su 482 nova autobusa koji su omogućili kvalitetniji, prihvatljiviji i okolišno održiviji javni gradski prijevoz i to: u Zagrebu 109 autobusa, Splitu 99, Zadru 46, Rijeci 91, Sisku 29, Osijeku 25, Vinkovcima 7, Puli 36, Dubrovniku 29 i Šibeniku 11 autobusa. Nadalje, s ciljem poboljšanja prometne sigurnosti, EU sredstva su uložena u otklanjanje 23 opasnih mjesta u RH, i to u nekim od najfrekventnijih gradova poput Splita, Rijeke, Zadra, Vinkovaca. Kapitalnim projektom Rekonstrukcije raskrižja Jadranske avenije i Avenije Dubrovnik – rotor Remetinec od 36 milijuna eura, povećana je sigurnost i protočnost kružnog toka te je riješena jedna od najvećih „crnih prometnih točaka“ u Zagrebu. Sva ova ulaganja doprinijela su sigurnosti stanovništva. Tijekom posljednjih 10 godina smanjio se broj poginulih u prometnim nesrećama s 8,6 u 2013. godini na 7,4 (na 100.000 stanovnika) u 2021. godini.

POVIJESNA, KULTURNA I PRIRODNA BAŠTINA

RH obiluje bogatim povijesnim, kulturnim i prirodnim ljepotama koje su duboko ugrađene u naš identitet i baštinimo ga od prethodnih generacija. Upravo to stvara dodatnu odgovornost buduća vremena. Diljem RH provode se 144 EU projekata vrijednosti 325 milijuna eura, kojima se pokušava valorizirati i očuvati baština RH (127 milijuna eura kroz 52 projekta za prirodnu baštinu i dodatnih 196,9 milijuna eura kroz 92 projekta kulturne baštine). Tako je, primjerice, modernizirano 5 nacionalnih parkova (NP Paklenica, NP Krka, NP Brijuni, NP Mljet i NP Risnjak) kao najvrjednijih dijelova prirodne baštine RH te je povećan broj posjetitelja za 250 tisuća, istodobno vodeći računa o njihovoj održivosti. Nadalje, uloženo je preko 44 milijuna eura u 10 parkova prirode.

Značajnim ulaganjima u 92 objekta kulturne baštine je obnovljeno i sačuvano te stavljeno u funkciju i to: u Jadranskoj Hrvatskoj 45 lokaliteta, u Panonskoj Hrvatskoj njih 37, u Gradu Zagrebu njih 5 i u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj njih 5 čime je, ujedno, kreirana atrakcijska osnova u kulturno turističkom proizvodu RH. Najveće EU investicije u kulturnu i prirodnu baštinu su u Virovitičkoj-podravskoj županiji kroz obnovu dvoraca i izgradnju prosvjetiteljskih centara kroz 9 projekata vrijednosti 44 milijuna eura. Dodatno, najveći EU projekt ulaganja u kulturnu baštinu u RH je projekt „Arheološki park Vučedol“ u Vukovar u iznosu od 13,2 milijuna eura bespovratnih sredstava. Sva ova ulaganja, osim njihove najznačajnije uloge - očuvanje, ujedno značajno mijenjaju vizuru hrvatskih regija, omogućavaju stvaranje novih djelatnosti i novih radnih mjesta te otvaraju brojne nove mogućnosti za lokalno i regionalno stanovništvo. Zahvaljujući upravo ovakvim projektima i doprinosu EU fondova, podaci DZS pokazuju kako je broj turista u kontinentalnom turizmu u porastu. U 2013. godini broj dolazaka turista je bio oko 1,5 milijuna dok je on u 2022. godini iznosio preko 2,7 milijuna dolazaka.

RECIKLIRANJE OTPADA

RH napreduje u prelasku na kružno gospodarstvo. Stopa recikliranja otpada iz kućanstava je, u odnosu na stopu recikliranja iz 2013. godine, duplo je povećana te je u 2021. godini iznosila 31%. EU sredstvima je izgrađena polovica svih reciklažnih dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada (57 milijuna eura za 209 reciklažnih dvorišta). Ujedno, nabavljeno je 1,2 milijuna spremnika za odvojeno prikupljanje otpada čime je obuhvaćeno 75 % svih JLS u Hrvatskoj (407 od 557) kroz brojne EU projekte (vrijednost ovih investicija je 57 milijuna eura).

RAZMINIRANJE

Dalekosežne posljedice sigurnosne ugroženosti stanovništva, kao i nemogućnost korištenja minski sumnjivog zemljišta snažno utječu na razvoj onih područja koja su bila zahvaćena ratnim događanjima, a time i na razvoj društva u cjelini. Zahvaljujući EU sredstvima razminirano je čak 59 km² (što odgovara, primjerice, površini grada Varaždina). Za razminiranje, obnovu i zaštitu šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima uloženo je oko 96 milijuna eura. Najviše površine je razminirano na području Osječko-baranjske županije i to 25 km².

ENERGETSKA UČINKOVITOST

Diljem RH su brojni pozitivni primjeri ulaganja EU sredstava u energetske obnovu s ciljem smanjenja godišnje potrošnje energije, a ovdje su izdvojeni sljedeći:

- U Osječko-baranjskoj županiji energetski je obnovljen najveći broj javnih zgrada, njih 95 s preko 20 milijuna eura.
- U Varaždinskoj županiji proveden je najveći projekt energetske obnove javnih zgrada ukupne vrijednosti 5,02 milijuna eura u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice.

- U Primorsko-goranskoj županiji energetski je obnovljen najveći broj višestambenih zgrada, njih 145 s preko 17 milijuna eura.
- U Zagrebačkoj županiji proveden je najveći projekt energetske obnove višestambenih zgrada u Velikoj Gorici s preko 1,20 milijuna eura EU sredstava.

Tako je, kroz 462 milijuna eura EU sredstava financirano 1580 projekata ulaganja u energetske učinkovitost i korištenja OIE i to u proizvodnim industrijama, sektoru turizma i trgovine (uslužnim djelatnostima), zgradama javnog sektora i višestambenim zgradama: 112 poduzeća proizvodnog sektora, 73 tvrtke sektora turizma i trgovine, 849 zgrada javne namjene te 543 višestambene zgrade. Važno je istaknuti kako RH, iz obnovljivih izvora energije, zadovoljava 31,3% energetskih potreba (prosjeak EU je 22,1% u 2021. godini).

VODNO GOSPODARSTVO

Pristup zdravstveno ispravnoj vodi iz sustava javne vodoopskrbe u RH ima prosječno oko 94% stanovništva (2013. godine je pristup imalo njih 90,2%). U okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., odobreno je 60 vodno komunalnih projekata čija ukupna vrijednost iznosi 3,5 milijarde eura dok je dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava 1,8 milijardi eura. Kroz odobrene projekte, do sada 270.249 stanovnika više ima pristup poboljšanoj opskrbi vodom, a do kraja razdoblja provedbe planirano je kako će provedbom odobrenih projekata 300.000 stanovnika imati poboljšan pristup opskrbi vodom (izgradit će se i obnoviti oko 1700 km vodoopskrbne mreže). Nadalje, planirano povećanje u broju stanovnika koji koriste poboljšani sustav pročišćavanja otpadnih voda do kraja 2023. godine je 800.000 stanovnika zahvaljujući 4100 km izgrađene i obnovljene kanalizacijske mreže.

OBRAZOVANJE

Obrazovanje je u RH dostupno svima, pod jednakim uvjetima te u skladu s njihovim sposobnostima te, kao takvo, predstavlja temelj dugoročne društvene stabilnosti i gospodarskog napretka. Obrazovanje i osposobljavanje ključni su za osobni, građanski i profesionalni razvoj, socijalnu koheziju, gospodarski rast i inovacije te čine temelj za održivu budućnost. Zahvaljujući EU sredstvima, više od 90 % osnovnih i srednjih škola (1200 osnovnih i srednjih škola) opremljeno je IKT opremom koju koristi preko 104 tisuće učenika. Projekt e-Škole je dobio nagradu Europske komisije – REGIOSTARS kao najbolji EU projekt u kategoriji Inkluzivni rast – Vještine i obrazovanje za digitalnu Europu, dokazujući važnost cjelovitog pristupa primjeni moderne tehnologije, digitalnih sadržaja i podrške omogućujući tako jednake prilike za obrazovanje svih učenika. Diljem RH uloženo je više od 90 milijuna eura EU sredstava u 25 regionalnih centara kompetentnosti u srednjim školama kojima se povezuje tržište rada s potrebnim strukovnim obrazovanjem. Nadalje, zahvaljujući EU sredstvima izgrađeno je i obnovljeno 14 suvremenih studentskih domova s preko 9000 kreveta. Trećina svih osnovnih i srednjih škola u RH je energetski obnovljena sredstvima iz EU fondova. Najveći projekt energetske obnove je u Srednjoj školi Velika Gorica u Zagrebačkoj županiji s 2 milijuna eura EU sredstava.

SOCIJALNO OSJETLJIVE SKUPINE

Zahvaljujući EU sredstvima provodi se 77 projekata unapređivanja infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici kao podrška procesu socijalnog uključivanja i deinstitucionalizacije kojima se poboljšavaju uvjeti za provedbu socijalnih usluga i to u: 32 doma socijalne skrbi i centara za pružanje usluga u zajednici, 18 centara za socijalnu skrb, 24 udruge. EU sredstva su sumjerena na promicanje socijalne uključenosti, smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture. Nadalje, uspostavom četiriju veteranskih centara u Šibeniku, Sinju, Petrinji i Daruvaru povećana je socijalna uključenosti ratnih veterana, njihovih obitelji i civilnih žrtava Domovinskog rata. Ne čude, stoga, niti podaci kako je udio osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u RH kontinuirano u padu, pa je tako u 2022. godini smanjen na 19,9% (što predstavlja smanjenje od 10 postotnih bodova u odnosu na 2013. godinu).

ISTRAŽIVANJE, RAZVOJ I ZNANOST

Ulaganjima od 255 milijuna eura EU sredstava u znanstvenu infrastrukturu, poboljšani su kapaciteti hrvatskih fakulteta i instituta za provedbu znanstvenih istraživanja i prijenos znanja i vještina u poslovni sektor. S preko 380 milijuna eura i više od 260 EU projekata u području istraživanja i razvoja potiče se inoviranje proizvoda i usluga čime se omogućuju stvaranje veće dodane vrijednosti i porast produktivnosti lokalnih gospodarstava. To je potaknulo dodatna ulaganja sektora gospodarstva u istraživanje i razvoj u iznosu od 339,47 milijuna eura. Ujedno, provode se multidisciplinarni projekti istraživanja, razvoja i inovacija u raznim prioritetima Strategije pametne specijalizacije RH, kako slijedi: energija i održivi okoliš (93,58 milijuna eura za 89 projekata), hrana i bioekonomija (60,78 milijuna eura za 30 projekata), zdravlje i kvaliteta života (60,26 milijuna eura), sigurnost (59,03 milijuna eura za 42 projekta).

Zahvaljujući EU sredstvima razvijena su tehnički napredna rješenja hrvatskih tvrtki za učinkovitije rješavanje raznih društvenih izazova pa tako: Tvrtka iCat d.o.o. iz Zagreba razvio je solarCat električni putnički katamaran s integriranom solarnom elektranom kojeg odlikuje energetska samoodrživost plovidbe (185.664 eura). Tvrtka DOK -ING d.o.o. iz Zagreba je dobila sredstava za razvoj daljinski upravljano vozila za djelovanje u ekstremnim NRKBE uvjetima (1,18 milijuna eura). ŠESTAN-BUSCH d.o.o. iz Preloga je

razvio multifunkcionalnu zaštitnu kacigu (671.051 eura). Tvrtka RASCO d.o.o. iz Kalinovca radi na kompaktnoj gradskoj vakuumskoj čistilica s univerzalnom platformom za različite vrste pogona i informacijsko komunikacijskim sustavom upravljanja“ (2,12 milijuna eura). KONČAR-Institut za elektrotehniku d.d. iz Zagreba razvija „SafeTRAM“ sustav za povećanje sigurnosti vožnje javnog urbanog tračničkog prometa (1,76 milijuna eura).

Ulaskom u EU, RH bilježi kontinuiran trend rasta izdvajanja za istraživanje i razvoj (eng. R&D). Primjerice, 2013. godine izdvajanje u R&D bilo je oko 0,8% dok je u 2021. godine iznosio 1,24% BDP-a. Sasvim je sigurno kako će podaci do kraja 2023. godine biti još i bolji čemu, zasigurno, doprinose brojni projekti financirani upravo EU sredstvima.

DIGITALIZACIJA

Kroz ulaganje u informacijsko-komunikacijske tehnologije provodi se 20 EU projekata zahvaljujući kojima će preko 230 000 stanovnika i velik broj poduzetnika imati pristup brzom internetu u ruralnim i prigradskim područjima RH. Ujedno, provodi se digitalizacija javne uprave kojom će se ostvariti centralizirano upravljanje svih informacijskih sustava i javnih usluga unutar jedinstvenog državnog oblaka (CDU) (390 institucija je integrirano u Vladin oblak). Bitno je istaknuti kako, prema podacima EUROSTAT-a, od ulaska u EU, RH ima 9 puta veću pokrivenost zemlje s brzim internetom (u 2021. godini pokrivenost države s brzim internetom je s oko 52%).

PODUZETNIŠTVO

Mali i srednji poduzetnici predvodnici su u zapošljavanju, a zahvaljujući EU projektima otvorili su više od 11.000 novih radnih mjesta. Diljem RH su izgrađene 44 nove poduzetničke zone, 47 inkubatora, poduzetničkih centara i akceleratora te preko 55 poduzetničkih potpornih institucija. Na području RH u okviru OPKK 2014. – 2020. u poduzetništvo je uloženo 1,5 milijardi eura ESIF sredstava, a kada se tome dodaju sredstva korisnika, ukupni prihvatljivi troškovi u okviru navedenih projekata iznose preko 3 milijardi eura. Konkretnije, 3226 poduzeća su primila potporu u obliku bespovratnih sredstava (CO02-N), 7372 poduzeća su primila nefinancijsku potporu u obliku savjetodavnih usluga (CO03-N), a čak 9411 poduzeća primilo je potporu u obliku financijskih instrumenata (CO04-N). Uloženo je 1,5 milijardi eura u poslovnu konkurentnost, od čega je 850 milijuna eura bespovratnih sredstava, a 653 milijuna eura uloženo je kroz financijske instrumente. Kroz razne EU projekte izgrađeno je i opremljeno više od 800.000 m² poduzetničko-poslovne infrastrukture. Primjerice, Inkubator PISMO u Novskoj u Sisačko-moslavačkoj županiji je najbrže rastući inkubator u RH. Uz osnovani prvi gaming poduzetnički inkubator, uređena je i opremljena poduzetnička infrastruktura te stvorena povoljna poduzetnička klima poticanjem razvoja start-upova, jačanjem postojećih poduzetnika i jačanjem poduzetničkih potpornih institucija.

ZDRAVSTVO

EU sredstva se ulažu u pružanje pristupačnije, kvalitetnije i učinkovitije zdravstvene zaštite u 23 bolnice i 1156 ambulanti pružatelja primarnih zdravstvenih usluga. Bolnice su opremljene (i opremaju se) suvremenom opremom, povećava se kvaliteta i dostupnost usluga u dnevnim bolnicama. Omogućena je potpunija, učinkovitija, dostupnija i financijski isplativija zdravstvena zaštita i skrb pacijentima. Dostupnost hitne medicinske skrbi na otočnom području poboljšala se nabavom 6 brzih brodica iz EU fondova i to na lokacijama Mali Lošinj, Rab, Zadar, Šibenik, Supetar i Dubrovnik u svrhu traganja i spašavanja te pružanja medicinske pomoći u slučajevima pomorskih nesreća i katastrofe.

ULAGANJA U GRADOVE

Gradovi su pokretači gospodarskog razvoja i nositelji razvoja hrvatskih regija. U financijskoj se perspektivi 2014. – 2020. provodio mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja (kratica ITU, financiran sredstvima EU) u 8 gradova: Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Zadar, Slavonski Brod, Pula, Karlovac. Zahvaljujući isključivo ITU mehanizmu u gradovima: obnavlja se preko 130.000 m³ zapuštenih starih industrijskih zona, bivših vojnih objekata i sličnih objekata u nove i moderne svrhe i to bez dodatnog opterećivanja prostora i okoliša. Gradi se i oprema se preko 260.000 m² poduzetničke infrastrukture. Gradovi će dobiti preko 110 km biciklističkih staza. A zahvaljujući novim inteligentnim transportnim sustavima omogućeno je učinkovitije upravljanje prometom, bolja informiranost vozača, optimizacija prometnih tokova, te prioritizacija javnog i biciklističkog prijevoza. Dodatno, preko 800 poduzeća prima potporu u vidu edukacija, usavršavanja ili korištenja poduzetničkih inkubatora, a omogućena je i revitalizacija toplovodne mreže u Zagrebu, Slavanskom Brodu, Osijeku, Rijeci i Karlovcu.

INTEGRIRANA FIZIČKA, GOSPODARSKA I SOCIJALNA REGENERACIJA MALIH GRADOVA NA RATOM POGOĐENIM PODRUČJIMA

U Benkovcu, Belom Manastiru i Dardi, Kninu, Petrinji i Vukovaru se u 2014. – 2020. financijskoj perspektivi provodi Program integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim gradovima s ciljem povećanja kvalitete života te demografske revitalizacije. Provode se aktivnosti kojima se potiče socijalna uključenost, ulaže se u obrazovanje, zapošljavanje, socijalna i zdravstvena skrb ali se potiče malo i srednje poduzetništvo. Obnovljeno je ili novo sagrađeno 107 stambenih jedinica (6.594,10 m², također 210 poduzetnika primilo je potpore u svrhu jačanja gospodarske aktivnosti i poboljšanja konkurentnosti.

NUTS 2 i NUTS 3

Panonska Hrvatska
Sjeverna Hrvatska
Grad Zagreb
Jadranska Hrvatska

Tablica 4. Statistički portret NUTS2 regija RH, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2	Broj stanovnika, 2021.	Broj aktivnog stanovništva, 2021.	BDP po stanovniku, EUR, 2020.	BDV, tisuće EUR, 2020.	Broj zaposlenih osoba, 2021.	Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Saldo robne razmjene, tisuće EUR, 2021.	FDI*, milijuni EUR, 1993. – 2021.
Panonska Hrvatska	1.005.753	366,341	8,841	7,791,054	419,291	4,752	824	28,152	1,593,241	2,964	4,585,017	3,300,164	600,134	1,410
Jadranska Hrvatska	1.297.222	533,536	11,039	12,663,463	602,136	5,355	867	59,487	3,011,238	2,084	3,045,009	4,574,911	-968,326	11,922
Grad Zagreb	767.445	463,823	21,817	14,767,074	388,345	7,703	1,100	53,174	2,347,100	7,173	7,999,580	23,547,806	-8,885,735	24,715
Sjeverna Hrvatska	785.221	287,113	10,255	6,974,010	372,500	5,445	847	27,429	1,330,565	8,105	5,054,069	6,961,971	-1,356,900	3,826

Izvor: obrada MRRFEU, 2023./ * Izravna strana ulaganja, svugdje u nastavku: FDI

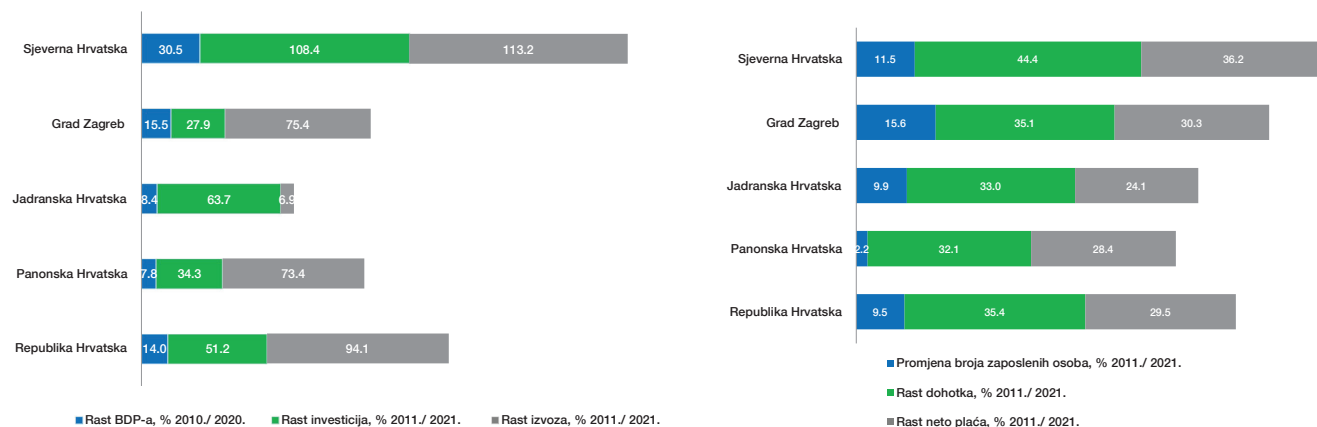
Tablica 5. Dinamika promjene NUTS 2 regija RH

HR_NUTS 2	Rast BDP-a, %		Rast investicija, %		Rast aktivnih pravnih osoba, %		Rast izvoza, %		Promjena broja stanovnika, %		Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu, %		Promjena broja zaposlenih osoba, %		Rast dohotka, %		Rast neto plaća, %	
	2016./2020.	2010./2020.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	6.6	14.0	29.9	51.2	16.4	30.5	49.1	94.1	-7.1	-9.4	40.3	42.5	8.5	9.5	26.6	35.4	23.5	29.5
Panonska Hrvatska	6.2	7.8	31.6	34.3	18.0	46.1	43.2	73.4	-10.7	-16.4	36.4	36.2	5.5	2.2	27.9	32.1	23.4	28.4
Jadranska Hrvatska	-0.7	8.4	34.6	63.7	15.9	24.1	38.9	6.9	-6.5	-7.8	39.0	41.0	8.6	9.9	23.5	33.0	19.8	24.1
Grad Zagreb	10.0	15.5	22.5	27.9	14.2	23.3	35.5	75.4	-4.3	-2.8	55.5	59.6	10.7	15.6	25.5	35.1	22.9	30.3
Sjeverna Hrvatska	14.8	30.5	27.8	108.4	20.4	47.2	41.9	113.2	-5.8	-8.0	33.9	36.5	9.8	11.5	32.0	44.4	28.6	36.2

Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Slika 1. Dinamika promjena NUTS 2 regije RH: rast BDP-a, investicija i izvoza

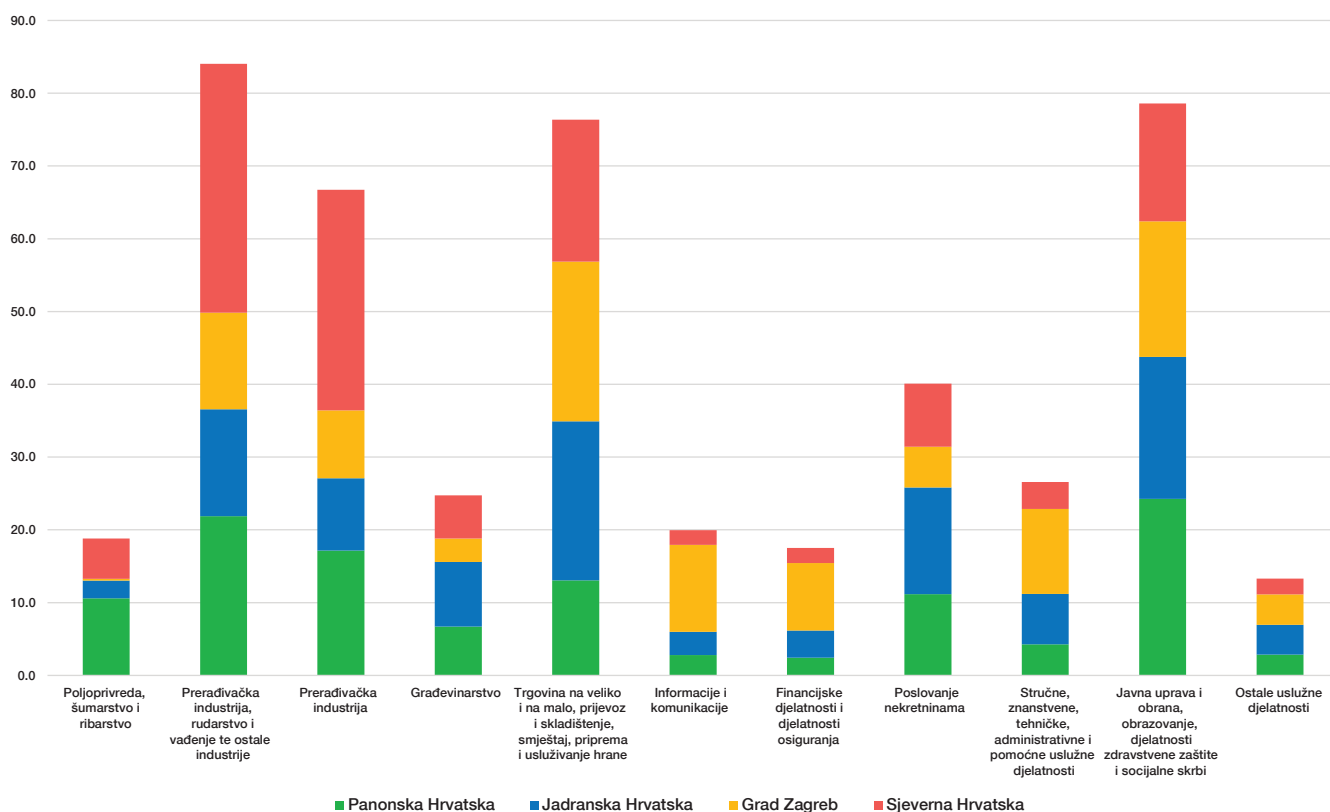
Slika 2. Dinamika promjena NUTS 2 Regije RH: zaposlenost, dohodak, prosječne mjesečne neto plaće

Slika 3. BDV RH i NUTS2

Udio bruto dodane vrijednosti djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti RH, NUTS2

bazične cijene, u tisućama EUR, 2020., %

Panonska Hrvatska

Panonska Hrvatska, kao jedna od četiri statističkih NUTS 2 regija RH, obuhvaća 8 županija koje su smještene na oko 41% teritorija RH i broje oko 1.005.753 stanovnika (gustoća naseljenosti je 43 stanovnika na km²) čime čine oko 26,4% stanovništva RH. Panonska Hrvatska ostvarila je 7,8% veću apsolutnu vrijednost BDP-a u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu, odnosno, 6,2% u odnosu na 2016. godinu što upućuje na snažni ekonomski zamašnjak ove slabije razvijene regije u RH. Iako BDP po stanovniku 2020. godine zaostaje za prosjekom RH od čak 3.623 eura po stanovniku, ipak, BDP po stanovniku ove regije je za 1.635 eura veći 2020. godine nego 2016. godine.

Unatoč činjenici kako je cijela RH (kao i većina EU) zahvaćena negativnim demografskim kretanjima, ova regija je navedeno posebno snažno osjetila. Ipak, broj upisane djece u programe predškolskog odgoja kontinuirano raste (gotovo neprekidno svake godine), pa je tako, primjerice, rast upisane djece bio za preko 33% veći u školskoj 2022./2023. godini u odnosu na 2011./2012. godinu. Zanimljivo je uočiti kako je, prema ovom pokazatelju, ova regija vodeća regija u RH što dodatno može potvrditi kako je ipak započela demografska revitalizacija ove regije, tim više budući se smanjuju i odlasci stanovništva.

Aktivnih pravnih osoba je 8.852 više 2021. godine nego 2011. godine, a prema rastu aktivnih pravnih osoba u RH, promatrajući razdoblje 2011.-2021. godina, moguće je uočiti kako ova regija, uz Sjeverozapadnu Hrvatsku doživljava značajnu ekonomsku revitalizaciju sa snažnim ekonomskim uzletom. Naime, regija bilježi rast aktivnih pravnih osoba od 46% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu (ili 18% u odnosu na 2016. godinu). Investicije u dugotrajnu materijalnu imovinu prema lokaciji investicijskih objekata veće su za 34% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu (ili 32% u odnosu na 2016. godinu). S pozitivnim saldonom robne razmjene ova regija prednjači u RH, a izvoz je 73% viši u 2021. godini nego u 2011. godini (ili 43% viši u odnosu na 2016. godinu). Razlika između izvoza po stanovniku 2021. i 2011. godine je 1.535 eura po stanovniku (izvoz je u 2022. godini bio, prosječno u ovoj regiji, 4.559 eura po stanovniku). Prema FINA podacima na temelju predanih financijskih izvješća, dobit poduzetnika u 2022. godini veća je 5,7 puta 2022. godine (ili 4,6 puta 2021. godine) nego ona koju su poduzetnici ostvarili 2017. godine. Stoga ne čude niti podaci o ukupnom ostvarenom dohotku stanovništva u 2021. godini koji su bili 32% veći u odnosu na 2011. godinu (ili, čak 27,9% veći nego 2016. godine), a prosječne mjesečne neto plaće 28,4% više u 2021. godini (ili 23,4% više nego 2016. godine).

Tablica 6. Statistički portret Panonske Hrvatske, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2	Broj stanovnika 2021.	Broj aktivnog stanovništva, 2021.	BDP po stanovniku, EUR, 2020.	BDV, tisuće EUR, 2020.	Broj zaposlenih osoba, 2021.	Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021.	Izvoz po stanovniku, EUR, 2021.	Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Saldo robne razmjene, tisuće EUR, 2021.	FDI, milijuni EUR, 1993. – 2021.
Panonska Hrvatska	1,005,753	366,341	8,841	7,791,054	419,291	4,752	824	28,152	1,593,241	4,559	4,585,017	3,300,164	600,134	1,410
Bjelovarsko-bilogorska županija	100,397	35,382	8,944	784,730	41,049	4,497	785	3,186	235,209	2,732	274,326	306,505	-28,809	118
Virovitičko-podravaska županija	69,290	24,936	7,506	454,358	27,649	4,237	777	1,821	95,870	3,274	226,825	117,354	82,214	24
Požeško-slavonska županija	63,037	21,231	7,714	420,208	25,498	4,469	852	1,547	83,336	4,102	258,583	166,114	83,845	66
Brodsko-posavska županija	128,288	43,110	7,828	886,979	51,322	4,285	814	3,131	148,491	4,412	565,975	413,973	113,821	193
Osječko-baranjska županija	255,175	103,290	9,996	2,253,172	109,360	5,017	847	8,129	431,465	3,272	835,030	907,947	43,686	496
Vukovarsko-srijemska županija	141,025	50,452	8,456	1,049,463	56,286	4,416	814	3,595	170,207	9,659	1,362,100	545,820	-27,688	159
Karlovačka županija	110,938	39,129	9,306	889,363	48,821	5,401	877	3,257	192,607	4,514	500,747	400,120	120,509	224
Sisačko-moslavačka županija	137,603	48,811	8,765	1,052,780	59,306	5,096	825	3,486	236,057	4,080	561,431	442,331	212,556	130

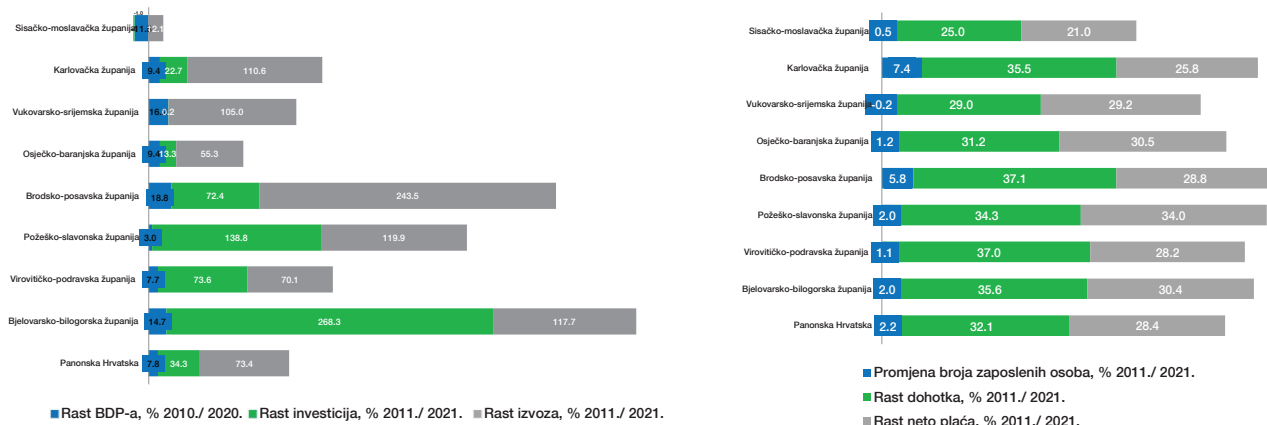
Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Tablica 7. Dinamika promjene NUTS 3 regija Panonske Hrvatske, izabrani pokazatelji

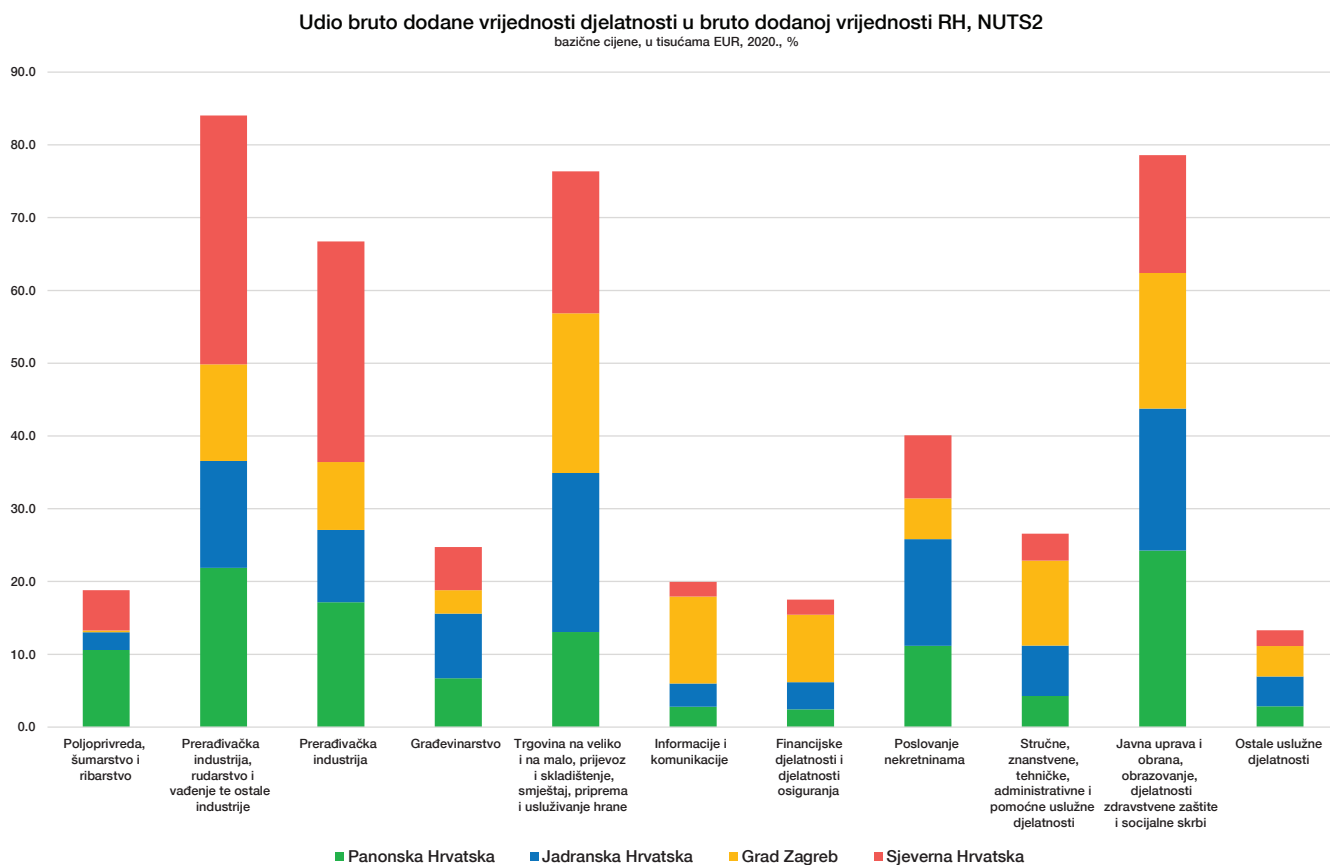
HR_NUTS 2	Rast BDP-a, %		Rast investicija, %		Rast aktivnih pravnih osoba, %		Rast izvoza, %		Promjena broja stanovnika, %		Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu, %		Promjena broja zaposlenih osoba, %		Rast dohotka, %		Rast neto plaća, %	
	2016./2020.	2010./2020.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	6.6	14.0	29.9	51.2	16.4	30.5	49.1	94.1	-7.1	-9.4	40.3	42.5	8.5	9.5	26.6	35.4	23.5	29.5
Panonska Hrvatska	6.2	7.8	31.6	34.3	18.0	46.1	43.2	73.4	-10.7	-16.4	36.4	36.2	5.5	2.2	27.9	32.1	23.4	28.4
Bjelovarsko-bilogorska županija	7.6	14.7	78.6	268.3	17.5	46.8	53.2	117.7	-8.6	-14.4	37.2	34.9	4.8	2.0	29.7	35.6	22.8	30.4
Virovitičko-podravska županija	10.4	7.7	21.7	73.6	21.2	42.9	12.7	70.1	-10.7	-16.5	36.4	35.4	6.5	1.1	31.7	37.0	23.5	28.2
Požeško-slavonska županija	8.5	3.0	53.9	138.8	18.2	68.2	80.1	119.9	-10.5	-17.2	31.6	32.5	4.5	2.0	29.7	34.3	29.1	34.0
Brodsko-posavska županija	14.2	18.8	34.6	72.4	16.2	42.2	64.7	243.5	-11.8	-17.3	33.2	33.5	5.3	5.8	26.7	37.1	19.0	28.8
Osječko-baranjska županija	4.2	9.4	24.4	13.3	15.9	48.0	26.1	55.3	-10.9	-15.0	40.0	40.5	4.3	1.2	27.8	31.2	24.2	30.5
Vukovarsko-srijemska županija	13.3	16.2	10.0	0.2	22.8	53.3	73.4	105.0	-13.3	-19.7	34.9	35.8	6.0	-0.2	28.7	29.0	26.4	29.2
Karlovačka županija	1.5	9.4	62.6	22.7	15.4	33.0	30.4	110.6	-6.6	-12.6	37.2	35.0	7.6	7.4	27.0	35.5	24.4	25.8
Sisačko-moslavačka županija	-1.5	-11.5	9.2	-1.0	21.4	44.0	48.2	12.1	-10.9	-18.4	35.8	35.3	6.2	0.5	25.6	25.0	17.9	21.0

Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Slika 4. Dinamika promjene NUTS3 regija Panonske Hrvatske

Slika 5. Udio BDV NUTS3 regija Panonske Hrvatske

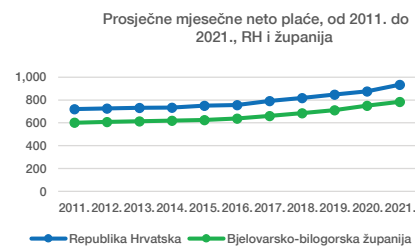
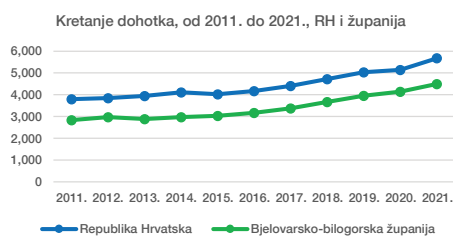
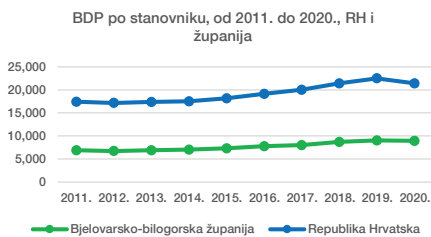

Bjelovarsko-bilogorska županija

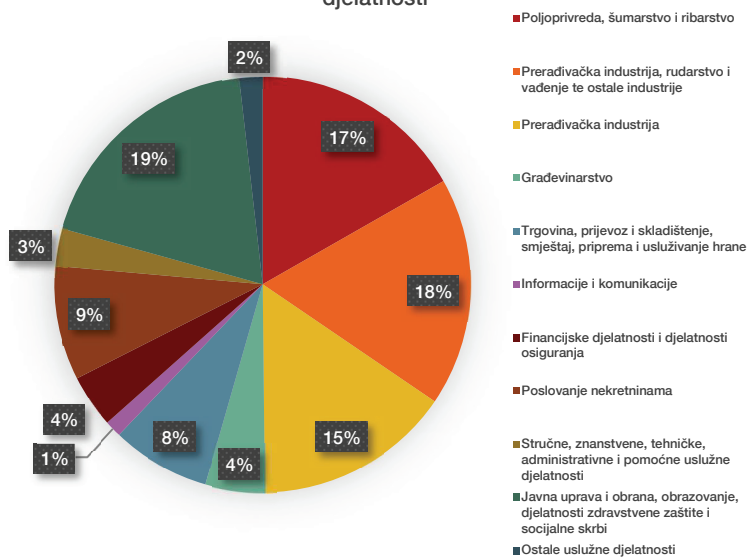
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	2.640	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	38	69
Broj stanovnika, 2021.	102.205	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	938.259	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	8.944	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	14,7	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	784.730	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	41.049	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	40,2	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.752	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	785	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	3.186	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	235.209	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	211.865	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	2.073	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-28.809	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	240.674	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.158	10.959

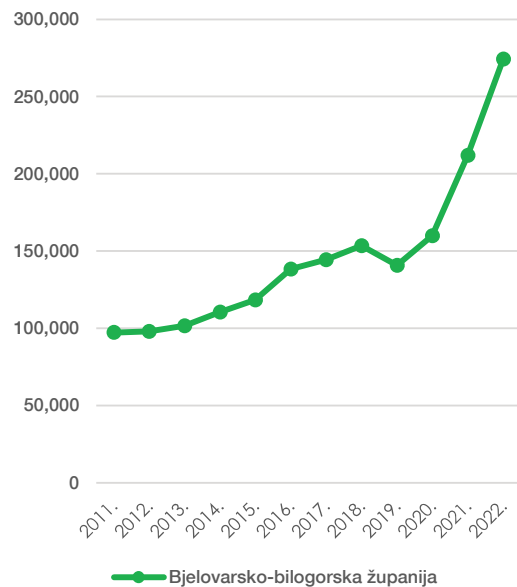
Bjelovarsko-bilogorska županija je rasprostranjena na 2.640 km² na kojoj je 2022. godine živjelo oko 100.397 stanovnika (19.051 stanovnik manje nego 2011. godine) s udjelom aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu od 35% 2022. godine, udjelom mladih od 14,4% i udjelom obrazovanog stanovništva od 15,4% u 2021. godini. Nadalje, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 41.049 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 2% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu (ili 4,8% u odnosu na 2016. godinu). Ukupan dohodak stanovništva veći je za 36% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a plaće 30%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 21,6% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Investitori Bjelovarsko-bilogorske županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu 3,7 puta više 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Među poduzetnicima sa sjedištem u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, najveće prihode u 2021. godini ostvario je PRIMA COMMERCE d.o.o. (80,28 milijuna eura), dok je najveći broj zaposlenih imao ČAZMATRANS PROMET d.o.o. (600). Kronospan CRO d.o.o. drugi je po visini ostvarenih prihoda (80,11 milijuna eura), a prvi po iskazanoj dobiti razdoblja (7,8 milijuna eura) i vrijednosti izvoza (58,69 milijuna eura) (Fina, 2021.). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, zanimljivo je istaknuti kako je rast BDP-a, u apsolutnom iznosu, bio 14,7% veći 2020. godine nego 2010. (odnosno 7,6% veći nego 2016. godine). BDP po stanovniku je iznosio 8.944 eura po stanovniku. Bruto dodana vrijednost županije bila je veća za 12,9% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu, struktura BDV je ostala stabilna pa i dalje, u stvaranju BDV, prednjači industrija. Aktivnih pravnih osoba je 3.186 u 2021. godini (što je za 1,015 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 46% (ili 18% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku je 2022. godine veći za 1.917 eura nego 2011. godine ili 1.496 eura nego 2016. godine uz kontinuirano ostvarenje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

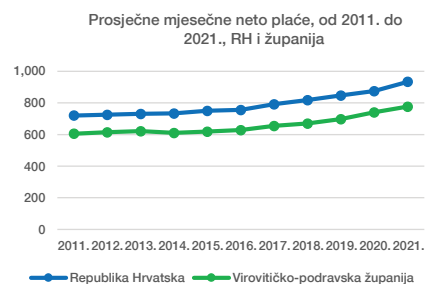
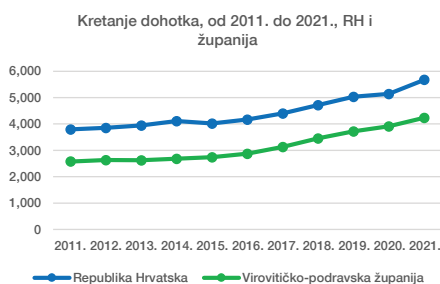
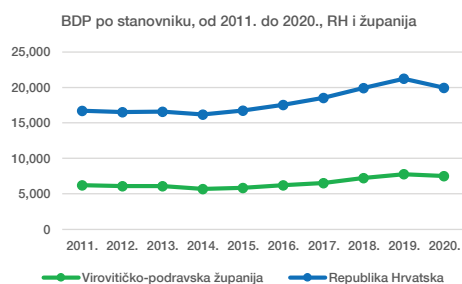

Virovitičko-podravska županija

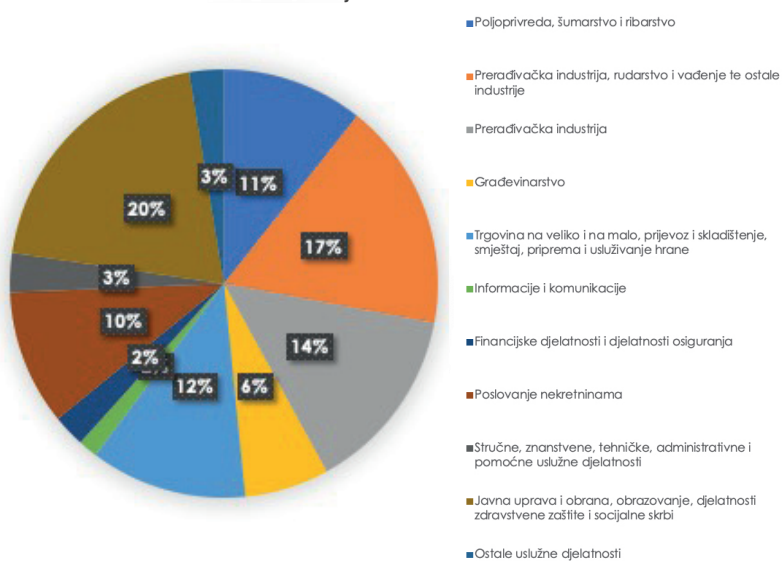
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	2.024	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	35	69
Broj stanovnika, 2021.	70.648	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	543.251	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	7.506	12.464
BDP, rast 2010./2020. %	7,7	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	454.358	42.195.602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	27.649	1.782.272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	39%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.237	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	777	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	1.821	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	95.870	8.377.300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	164.690	18.353.264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	2.331	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	82.214	-10.001.985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	82.476	28.355.249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	335	10.959

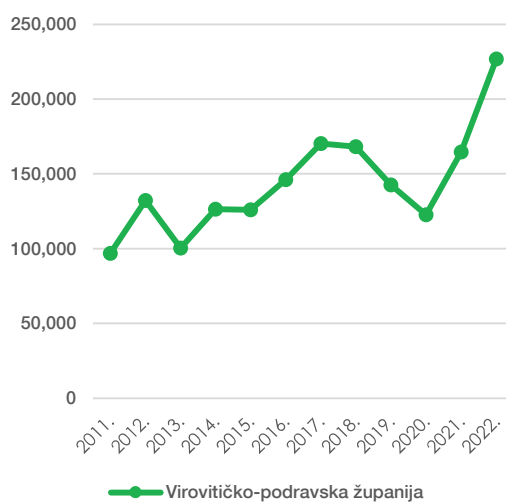
Virovitičko-podravska županija je rasprostranjena na 2.024 km² na kojoj je 2022. godine živjelo oko 69.290 stanovnika (15.331 stanovnik manje nego 2011. godine) s niskom gustoćom naseljenosti od svega 35 stanovnika na km² i udjelom aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu od 36% 2022. godine, udjelom mladih od 14,1% i udjelom obrazovanog stanovništva od 15,4% 2021. godine. Županija bilježi povećanje broja zaposlenog stanovništva unatoč općem nacionalnom smanjenju broja stanovnika. Tako je, primjerice, u 2021. godini u županiji bilo zaposleno oko 27.649 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 6,5% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Veća zaposlenost svakako doprinosi i boljem životnom standardu stanovništva. Naime, ukupan dohodak stanovništva veći je za čak 37% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a plaće 28,2%. Ako se promatra broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 1.076 djece veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Investitori Virovitičko-podravške županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu 1,7 puta više 2021. godine u odnosu na 2011. godinu, što ide u prilog ipak snažnoj ekonomskoj revitalizaciji u posljednjim razdobljima. Među poduzetnicima sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji, najveće prihode u 2021. godini ostvarila je PP ORAHOVICA d.o.o. (36,1 milijuna eura), kao i najveću dobit razdoblja (4,3 milijuna eura), dok je najveći broj zaposlenih imao TVIN d.o.o. (548). BRANA d.o.o. druga je po visini ostvarenih prihoda (25,2 milijuna eura), a prvi po vrijednosti izvoza (31,2 milijun eura) je PAN PARKET d.o.o. (15,1 milijuna eura) (Fina, 2021.). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, zanimljivo je istaknuti kako je rast BDP-a, u apsolutnom iznosu, bio 7,7% veći 2020. godine nego 2010. (odnosno 10,4% veći nego 2016. godine). BDP po stanovniku je iznosio 7.506 eura po stanovniku. Bruto dodana vrijednost županije bila je veća za 6% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu (odnosno 11% u odnosu na 2016. godinu), struktura BDV je ostala stabilna pa i dalje, u stvaranju BDV, prednjači industrija, ali se bilježi rast trgovine. Aktivnih pravnih osoba je 1.821 u 2021. godini (što je za 547 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 43% (ili 21% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (3.274 eura) je 2022. godine veći za 2.130 eura nego 2011. godine ili 1.711 eura nego 2016. godine uz kontinuirano ostvarenje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

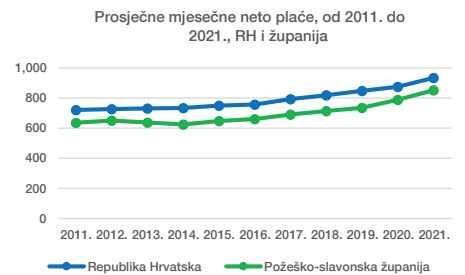
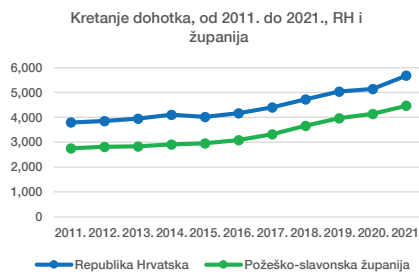
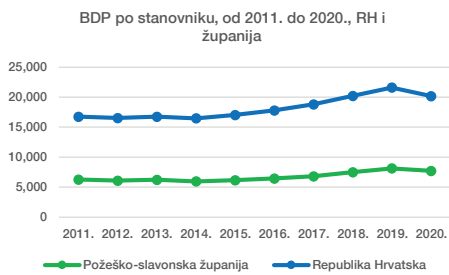

Požeško-slavonska županija

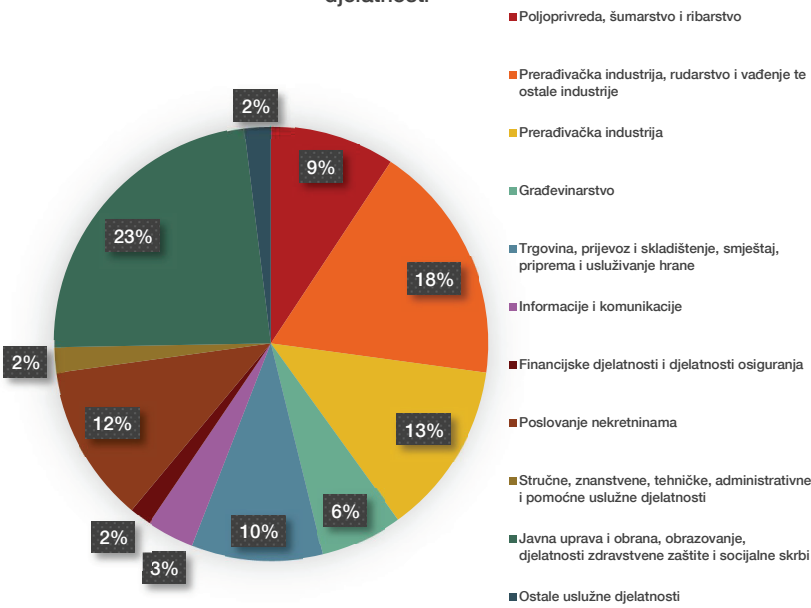
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	1.823	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	35	69
Broj stanovnika, 2021.	64.384	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	502.421	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	7.714	12.464
BDP, rast 2010./2020. %	3,0	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	420.208	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	25.498	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	39%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.469	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	852	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	1.547	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	83.336	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	198.466	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	3.083	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	83.845	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	114.621	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.029	10.959

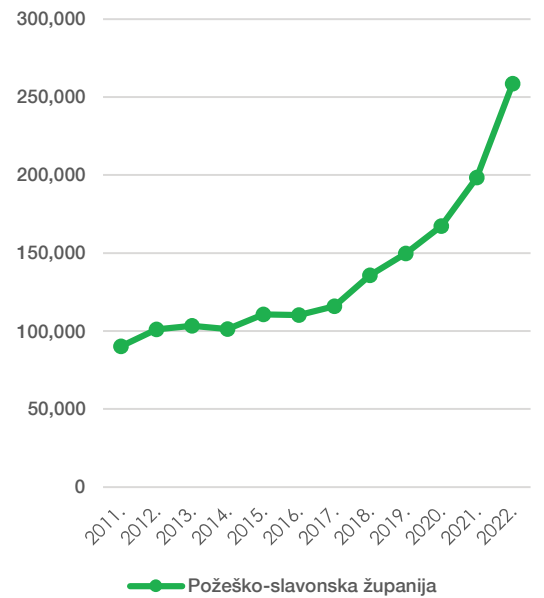
Požeško-slavonska županija je rasprostranjena na 1.823 km² s relativno malom gustoćom naseljenosti od 35 stanovnika koji žive na km². U 2022. godini u županiji je živjelo, prema procjenama DZS, oko 63.037 stanovnika (14.738 stanovnika manje nego 2011. godine) s udjelom aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu od 34%, udjelom mladih od 14,3% u 2021. godini (ali i 496 djece više upisane u programe predškolskog obrazovanja u 2022./2023. u odnosu na 2011./2012., uz kontinuirani porast) te udjelom obrazovanog stanovništva od 19,4%. U 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 25.498 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 4,5% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Nastavno na to, bitno je spomenuti kako povećanje broja zaposlenih osoba ujedno doprinosi i rastu ukupnog dohotka stanovništva. Tako je ukupan dohodak stanovništva veći za čak 34,3% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a plaće 34%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 33,7% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Investitori Požeško-slavonske županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu 2,4 puta više 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Među poduzetnicima sa sjedištem u Požeško-slavonskoj županiji, najveće prihode u 2022. godini ostvario je AGRONOM d.o.o. (172 milijuna eura), dok je najveću dobit razdoblja iskazao PLAMEN d.o.o. (5,98 milijuna eura). AGRONOM d.o.o. najveći je izvoznik (60,65 milijuna eura), dok je najviše zaposlenih (529) imalo KUTJEVO d.d. (Fina, 2022.). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, zanimljivo je istaknuti kako je rast BDP-a, u apsolutnom iznosu, bio 3% veći 2020. godine nego 2010. (odnosno 8,5% veći nego 2016. godine). BDP po stanovniku je iznosio 7.714 eura po stanovniku. Bruto dodana vrijednost županije bila je veća za 1,3% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu (odnosno 9,2% u odnosu na 2016. godinu), struktura BDV je ostala relativno stabilna pa i dalje, u stvaranju BDV, prednjači industrija. Aktivnih pravnih osoba je 1.547 u 2021. godini (što je za 627 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 68% (ili 18% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (4.102 eura) je 2022. godine veći za 1.922 eura nego 2011. godine ili 2.570 eura nego 2016. godine uz kontinuirano ostvarenje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

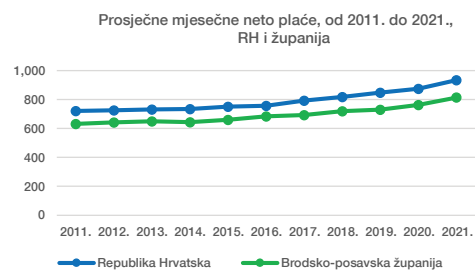
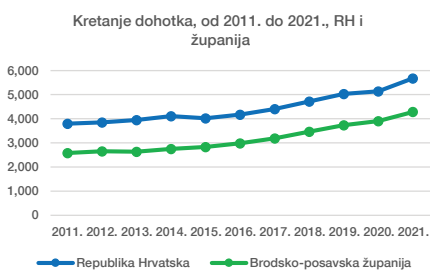
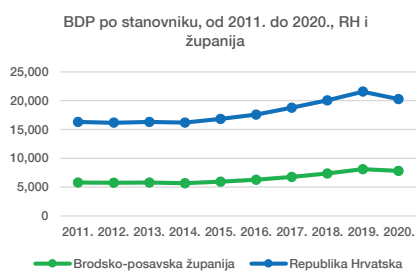

Brodsko-posavska županija

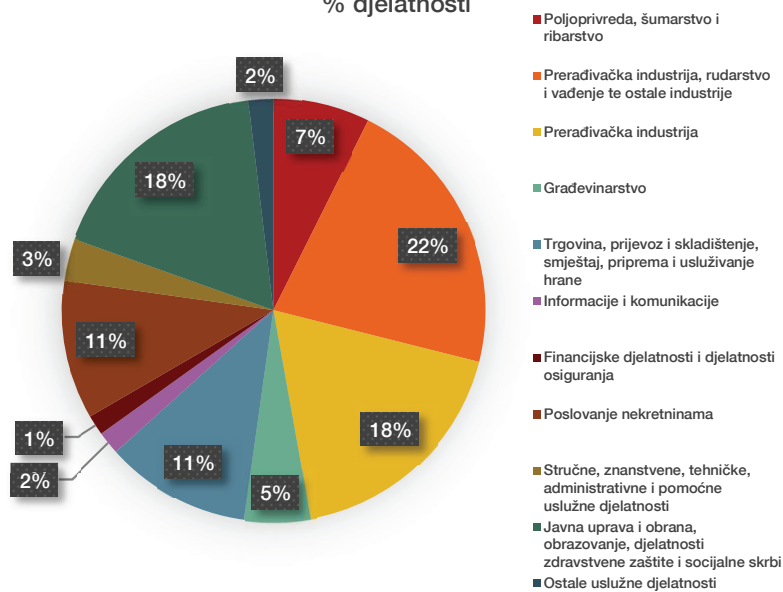
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	2.030	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	64	69
Broj stanovnika, 2021.	130.844	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.060.513	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	7.828	12.464
BDP, rast 2010./2020. %	18,8	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	886.979	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	51.322	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	39	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.285	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	814	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	3.131	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	148.491	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	414.602	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	3.169	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	113.821	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	300.781	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.476	10.959

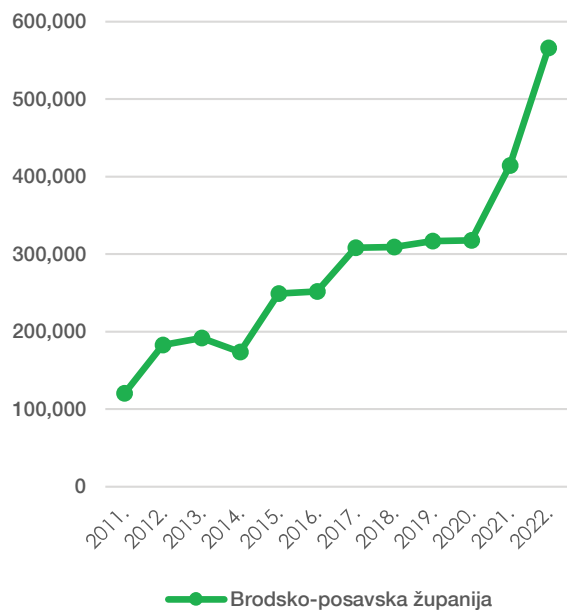
Brodsko-posavska županija je rasprostranjena na 2.030 km² na kojoj je 2022. godine živjelo oko 128.288 stanovnika (29.961 stanovnika manje nego 2011. godine) s prosječnom gustoćom naseljenosti od oko 64 stanovnika na km² i udjelom aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu od 34%. U 2021. godini udio mladog stanovništva bio je 14,3% i udio obrazovanog stanovništva od 17,3%. U 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 51.322 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 5,3% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 37% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a plaće 28,8%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 1.303 djece veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe (1.303 više upisane djece u programe predškolskog obrazovanja u 2022./2023. u odnosu na 2011./2012.). Investitori Brodsko-posavske županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu 1,7 puta više 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Najveće prihode među poduzetnicima sa sjedištem u Brodsko-posavskoj županiji u 2020. godini ostvario je ĐURO ĐAKOVIĆ TERMOENERGETSKA POSTROJENJA d.o.o. (67,1 milijuna eura), dok je najveću dobit razdoblja ostvario EMPWR d.o.o. (5 milijuna eura). Najveći broj zaposlenih (872) imao je ĐURO ĐAKOVIĆ MONTAŽA d.o.o. Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, zanimljivo je istaknuti kako je rast BDP-a, u apsolutnom iznosu, bio 18,8% veći 2020. godine nego 2010. (odnosno 14,2% veći nego 2016. godine) (Fina, 2021.). BDP po stanovniku je iznosio 7.828 eura po stanovniku. Bruto dodana vrijednost županije bila je veća za 16,9% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu (odnosno 14,9% u odnosu na 2016. godinu), struktura BDV je ostala stabilna, štoviše, u stvaranju BDV značajno prednjači industrija. Aktivnih pravnih osoba je bilo 3.131 u 2021. godini (što je za 929 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 42% (ili 16% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (4.412 eura) je 2022. godine veći za 3.649 eura nego 2011. godine ili 2.715 eura nego 2016. godine uz kontinuirano ostvarenje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance. Poduzetnici koji su bili obveznici predaje financijskih izvještaja u 2022. godini ostvarili su deseto mjesto u RH prema visini prosječnih mjesečnih neto plaća (6.269 eura).

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

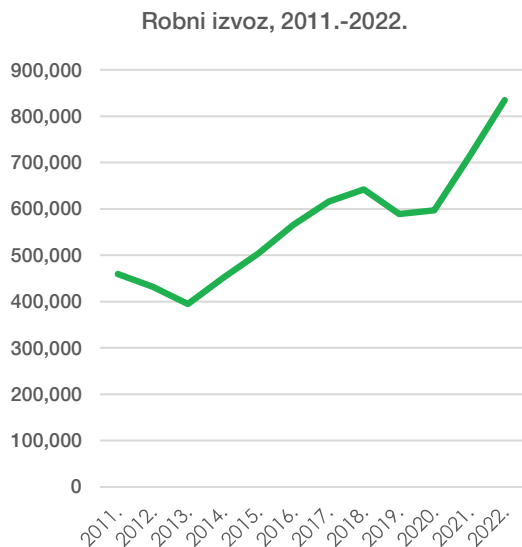
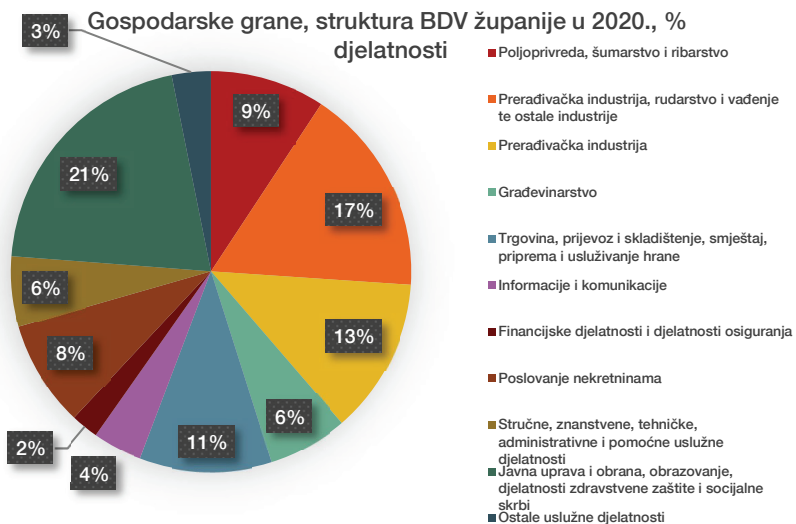
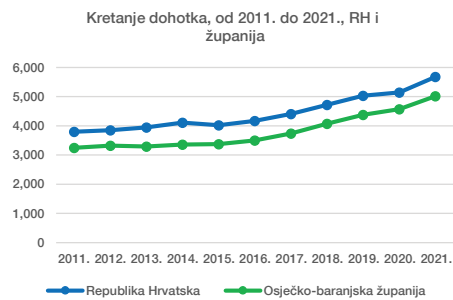
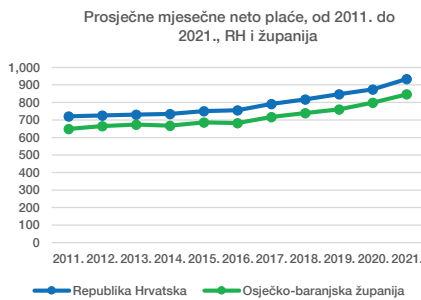
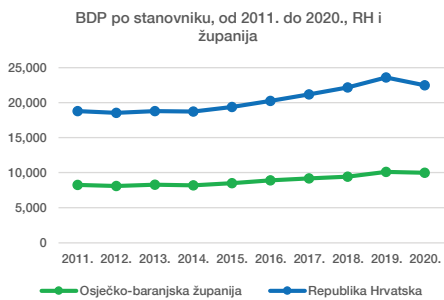

Osječko-baranjska županija

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	4.155	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	62	69
Broj stanovnika, 2021.	258.719	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	2.693.996	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	9.996	12.464
BDP, rast 2010./2020. %	9,4	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	2.253.172	42.195.602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	109.360	1.782.272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	42	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.017	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	847	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	8.129	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	431.465	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	713.609	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	2.758	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	43.686	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	669.923	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.917	10.959

Osječko-baranjska županija je rasprostranjena na 4154 km² na kojoj je 2022. godine živjelo oko 255.175 stanovnika (49.366 stanovnika manje nego 2011. godine) s prosječnom gustoćom naseljenosti od oko 62 stanovnika na km². Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu bio je oko 40%, udio mladih 13,7% te udio obrazovanog stanovništva od 22,7% 2021. godine. Županija bilježi rast zaposlenosti te je u 2021. godini u županiji bilo zaposleno oko 109.360 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 4,3% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 31,2% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a plaće 30,5%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 1.819 djece veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Investitori Osječko-baranjske županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu 1,13 puta više 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Najveće prihode među poduzetnicima sa sjedištem u Osječko-baranjskoj županiji u 2021. godini ostvario je veliki poduzetnik ŽITO d.o.o. iz Osijeka (318,5 milijuna eura), dok je najveću dobit razdoblja iskazao srednji poduzetnik AMPLITUDO d.d. (223,69 milijuna eura). DS SMITH BELIŠĆE CROATIA d.o.o. najveći je izvoznik (104,52 milijuna eura), dok je najviše zaposlenih (1.364) imalo BELJE PLUS d.o.o. (Fina, 2021.). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, zanimljivo je istaknuti kako je rast BDP-a, u apsolutnom iznosu, bio 9,4% veći 2020. godine nego 2010. (odnosno 4,2% veći nego 2016. godine). BDP po stanovniku je iznosio 9.996 eura po stanovniku. Bruto dodana vrijednost županije bila je veća za 7,6% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu (odnosno 4,9% u odnosu na 2016. godinu). U strukturi BDV prednjači i dalje javni sektor, ali ga stabilno slijedi industrija. Aktivnih pravnih osoba je 8.129 u 2021. godini (što je za 2.637 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 48% (ili 16% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (3.272 eura) je 2022. godine veći za 1.763 eura nego 2011. godine ili 1.323 eura nego 2016. godine uz kontinuirano ostvarenje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance. Osječko-baranjska županija šesta je županija u RH prema broju poduzetnika i broju zaposlenih osoba koji su obveznici predaje financijskih izvještaja u 2022. godini. Ujedno, poduzetnici su zauzeli sedmo mjesto prema ukupnim ostvarenim prihodima, a osmo prema visini ostvarenog izvoza (Fina, 2022.).

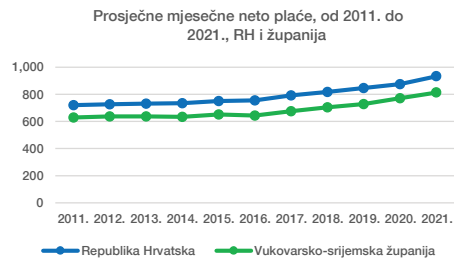
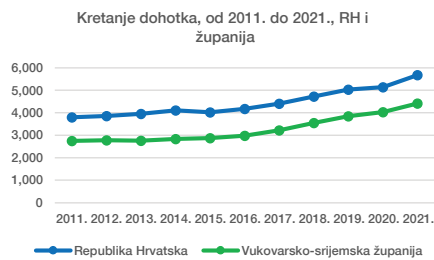
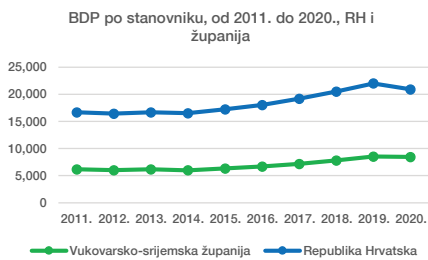

Vukovarsko-srijemska županija

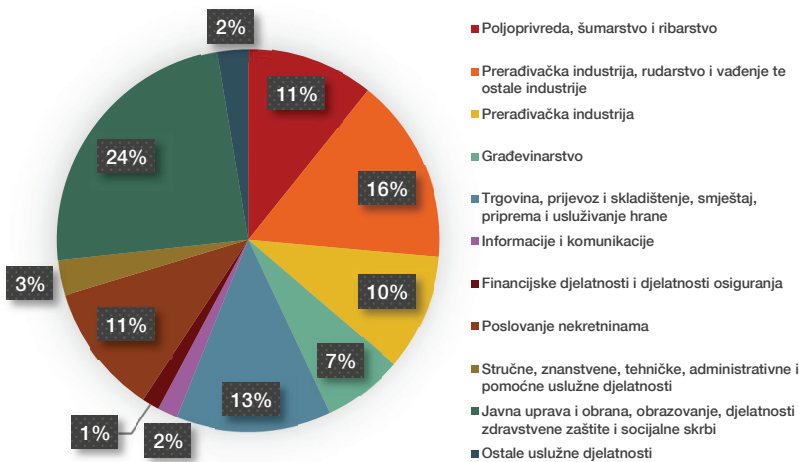
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	2.454	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	58	69
Broj stanovnika, 2021.	143.678	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.254.786	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	8.456	12.464
BDP, rast 2010./2020.%	16,2	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	1.049.463	42.195.602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	56.286	1.782.272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	39%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.416	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	814	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	3.595	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	170.207	8.377.300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	313.327	18.353.264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	2.758	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-27.688	-10.001.985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	341.015	28.355.249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.106	10.959

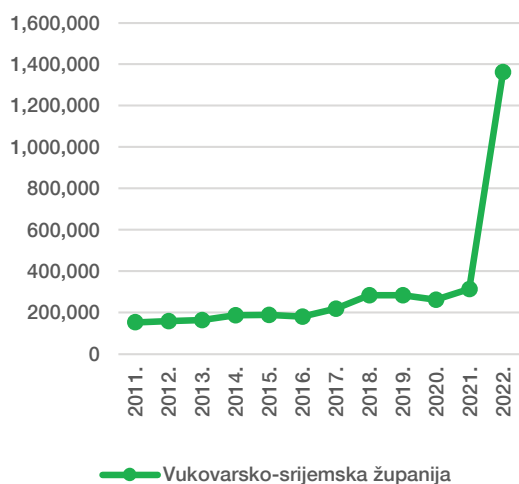
Vukovarsko-srijemska županija je rasprostranjena na 2.453 km² na kojoj je 2022. godine živjelo oko 141.025 stanovnika (37.934 stanovnika manje nego 2011. godine) s udjelom aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu od 36%, udjelom mladih od 14,1% i udjelom obrazovanog stanovništva od 18,1%. U 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 56.286 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 6% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 29% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, kao i plaće (29%). Unatoč indeksu starenja koji je na gotovo istoj razini kao RH (156) u 2021. godini, županija ipak bilježi blago veći udio mladog stanovništva u ukupnom stanovništvu u odnosu na neke druge županije iz regije Panonska Hrvatska (primjerice, veći udio od Karlovačke, Sisačko-moslavačke pa čak i Osječko-baranjske županije). Osim toga, ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 1.240 djece veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Investitori županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu i time ostvarili rast od 10% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Među poduzetnicima sa sjedištem u Vukovarsko-srijemskoj županiji, najviše zaposlenih (965) imao je poduzetnik BOSO d.o.o., najveću dobit razdoblja (30,07 milijuna eura), najveće ukupne prihode (1,3 milijardi eura) te najveće prihode od prodaje u inozemstvu (915,79 milijuna eura) u 2020. godini ostvario je poduzetnik PRVO PLINARSKO DRUŠTVO d.o.o. iz Vukovara. Najveći gubitak razdoblja iskazao je poduzetnik PIK VINKOVCI PLUS d.o.o. (9,3 milijuna eura). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, zanimljivo je istaknuti kako je rast BDP-a, u apsolutnom iznosu, bio 16,2% veći 2020. godine nego 2010. (odnosno 13,3% veći nego 2016. godine). BDP po stanovniku je iznosio 8.456 eura po stanovniku. Bruto dodana vrijednost županije bila je veća za 14,3% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu. U strukturi BDV prednjači i dalje javni sektor (Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi) uz gotovo kontinuirani udio trgovine, ali je bitno istaknuti kako se bilježi značajan rast industrije. Aktivnih pravnih osoba je 3.595 u 2021. godini (što je za 1.250 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 53% (ili 23% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (9.659 eura) je 2022. godine veći za 8.805 eura nego 2011. godine ili 8.569 eura nego 2016. godine uz ostvarenje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance u 2022. godini (uz kontinuirano smanjenje negativne bilance u posljednjih nekoliko godina). Ujedno, prema ostvarenoj vrijednosti izvoza, Vukovarsko srijemska županija zauzela je drugo mjesto u RH u 2022. godini i peto mjesto prema ukupno ostvarenim prihodima poduzetnika.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

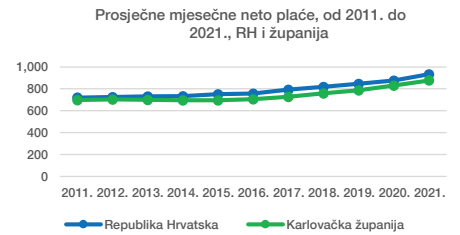
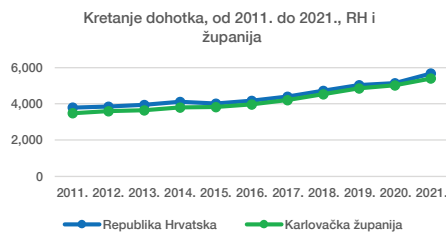
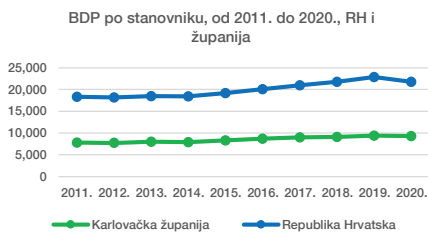

Karlovačka županija

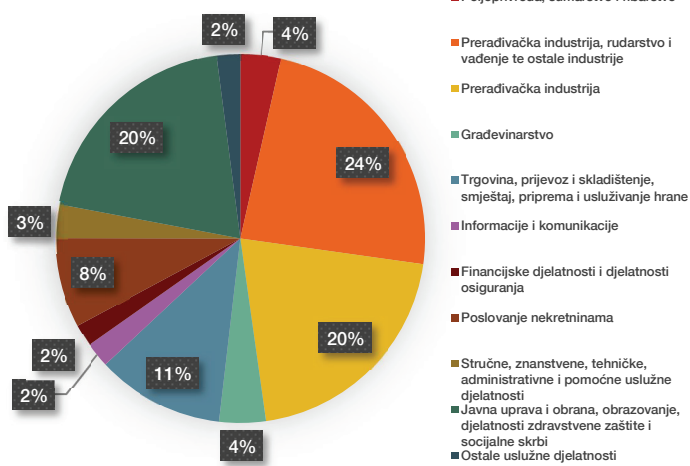
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	3.626	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	31	69
Broj stanovnika, 2021.	112.357	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.063.364	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	9.306	12.464
BDP, rast 2010./2020. %	9,4	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	889.363	42.195.602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	48.821	1.782.272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	44%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.401	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	877	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	3.257	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	192.607	8.377.300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	419.314	18.353.264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	3.732	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	120.509	-10.001.985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	298.805	28.355.249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.990	10.959

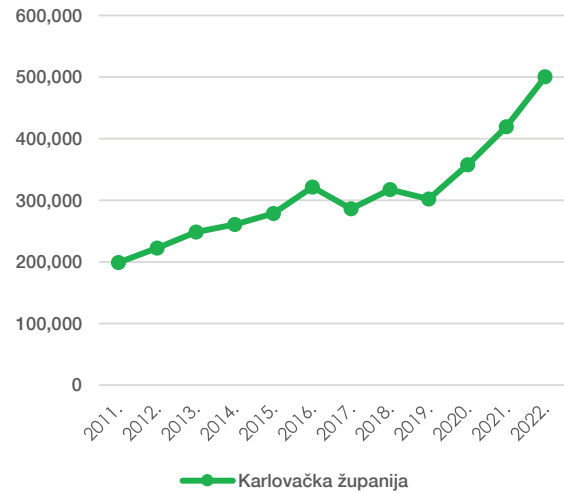
Karlovačka županija je rasprostranjena na izuzetno velikoj površini od 3.625 km² na kojoj je 2022. godine živjelo oko 110.938 stanovnika (17.557 stanovnika manje nego 2011. godine) s niskom gustoćom naseljenosti stanovništva koja je u 2021. godini iznosila oko 31 stanovnika na km². Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu u 2021. godini bio je oko 35%, udio mladih 12,6%, a udio obrazovanog stanovništva je bio 21,8% nešto viši od regije Panonska Hrvatska. Unatoč relativno nepovoljnoj demografskoj slici županije, ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 13% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. U 2021. godini u županiji, prema podacima DZS je bilo zaposleno oko 56.286 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 7,6% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 35% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, kao i plaće (25,8%). Investitori Karlovačke županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu i time ostvarili rast od 23% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu (ili čak 63% u odnosu na 2016. godinu). Prema pokazatelju ekonomičnosti poslovanja, prvi u RH u 2021. godini bili su poduzetnici upravo Karlovačke županije, a u 2022. godini su zauzeli peto mjesto prema visini prosječne mjesečne neto plaće u RH (Fina 2021., 2022.). Najveće prihode među poduzetnicima sa sjedištem u Karlovačkoj županiji u 2021. godini ostvarila je PPK KARLOVAČKA MESNA INDUSTRIJA d.d. (172,5 milijuna eura), dok je najveću dobit razdoblja ostvario HS PRODUKT d.o.o. (53,5 milijuna eura) koji je i najveći izvoznik (131,7 milijuna eura) te je imao najviše zaposlenih (1.714) (Fina, 2022.). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, zanimljivo je istaknuti kako je rast BDP-a, u apsolutnom iznosu, bio 9,4% veći 2020. godine nego 2010. BDP po stanovniku je iznosio 9.306 eura po stanovniku. Bruto dodana vrijednost županije bila je veća za 7,6% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu. U strukturi BDV industrija je preuzela vodeći udjel koji je godinama zauzimala javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Treća djelatnost županije, prema stvaranju BDV, je trgovina na veliko i malo, prijevoz i skladištenje te smještaj i priprema/usluživanje hrane. Aktivnih pravnih osoba je 3.257 u 2021. godini (što je za 809 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 33% (ili 15% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (4.514 eura) je 2022. godine veći za 2.964 eura nego 2011. godine ili 2.227 eura nego 2016. godine uz kontinuirano ostvarivanje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., %
djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

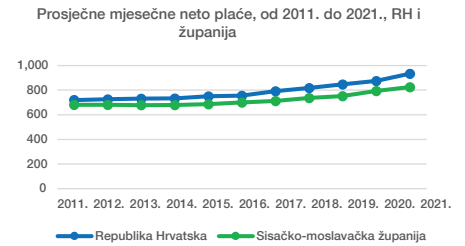
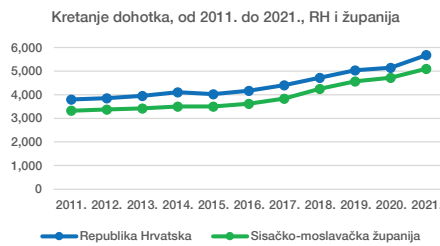
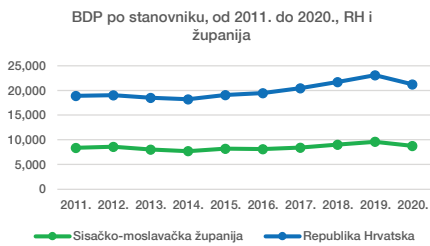

Sisačko-moslavačka županija

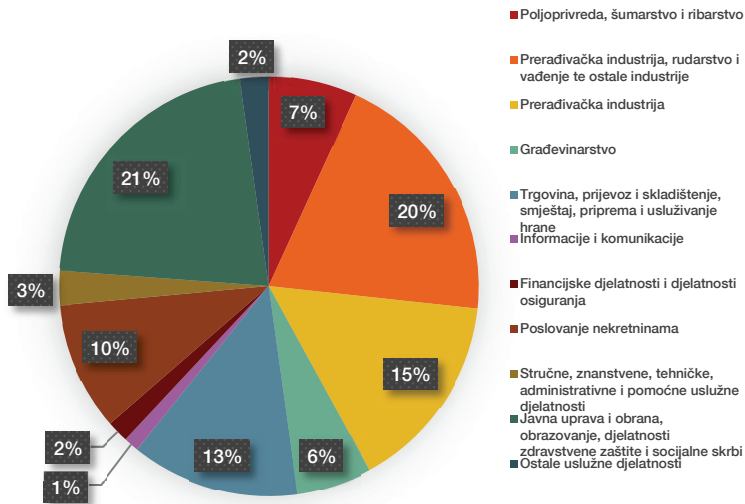
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	4.468	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	31	69
Broj stanovnika, 2021.	140.131	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.258.752	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	8.765	12.464
BDP, rast 2010./2020.%	-11,5	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	1.052.780	42.195.602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	59.306	1.782.272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	2842	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.096	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	825	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	3.486	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	236.057	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	596.441	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	4.256	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	212.556	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	383.885	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	927	10.959

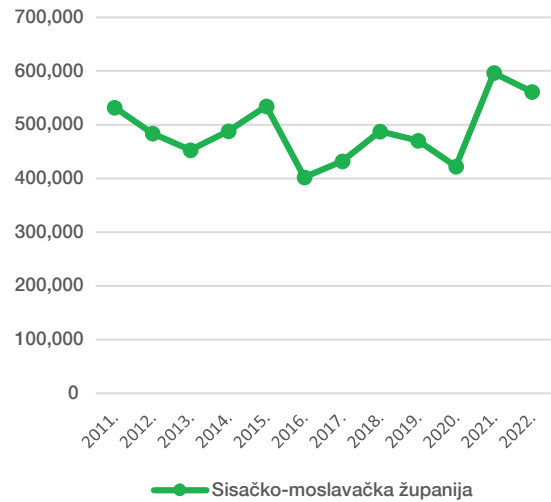
Sisačko-moslavačka županija je rasprostranjena na izuzetno velikoj površini od 4.468 km² s niskom gustoćom naseljenosti, kao i Karlovačka županija, od prosječno 31 stanovnika koji živi na km². Županija broji 2022. godine oko 137.603 stanovnika (34.122 stanovnika manje nego 2011. godine) s udjelom aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu od 35%, udjelom mladih od 13,1%, kao i udjelom obrazovanog stanovništva od 14,8%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 18,8% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. U 2021. godini u županiji, prema podacima DZS je bilo zaposleno oko 59.306 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 0,5% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu, ali 6,2% u odnosu na 2016. godinu (uz kontinuirani rast broja zaposlenih osoba). Ukupan dohodak stanovništva veći je za 53% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, kao i plaće (21%). Investitori Sisačko-moslavačke županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu i time ostvarili rast od 9% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu uz kontinuirani porast ulaganja. PETROKEMIJA d.d. iz Kutine u 2019. godini je zadržala dominantan utjecaj na ukupne rezultat poduzetnika Sisačko-moslavačke županije. U 2019. godini društvo je prvo prema ukupnim prihodima (278,7 milijuna eura), dobiti razdoblja (18,6 milijuna eura), prihodima od izvoza (185,8 milijuna eura) i broju zaposlenih (1.499) (Fina, 2021.). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, BDP je bio 11,5% niži 2020. godine nego 2010. godine, ali se ta razlika značajno smanjila u posljednjem razdoblju. Naime, 2020. godine je bio niži za 1,5% u odnosu na 2016. godinu. BDP po stanovniku je iznosio 8.765 eura po stanovniku. Kao i BDP, bruto dodana vrijednost županije bila je manja i to 12,9% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu, ali se i kod ovog pokazatelja situacija mijenja na bolje. Naime, ako se promotri vrijednost BDV-a u 2016. godini, moguće je uočiti značajno smanjenje negativnog rasta pa je stopa rasta BDV-a 2020. godine u odnosu na 2016. godinu bila značajno manja nego 2011. godine, odnosno, -0,9%. U strukturi BDV industrija je bila vodeća gospodarska djelatnost, ali je struktura značajno promijenjena pa sada prednjači javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Treća djelatnost županije, prema stvaranju BDV, je trgovina na veliko i malo, prijevoz i skladištenje te smještaj i priprema/usluživanje hrane. Aktivnih pravnih osoba je 3.486 u 2021. godini (što je za 1.065 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 44% (ili 21% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (4.080 eura) je 2022. godine veći za 982 eura nego 2011. godine uz kontinuirano ostvarivanje pozitivnog salda vanjsko-trgovinske bilance.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011. - 2022.

Jadranska Hrvatska

Jadranska Hrvatska, kao jedna od četiri statističkih NUTS 2 regija RH, obuhvaća 7 županija koje su smještene na oko 43,7% teritorija RH i broje oko 1.297.222 stanovnika (gustoća naseljenosti je 52,5 stanovnika na km²) čime čine oko 33,5% stanovništva RH i, time su najveća statistička regija RH. Jadranska Hrvatska ostvarila je 8,4% veću apsolutnu vrijednost BDP-a u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu. Iako BDP po stanovniku 2020. godine (11.039 eura) zaostaje za prosjekom RH od 1.425 eura po stanovniku, ipak, BDP po stanovniku ove regije je za 981 euro veći 2020. godine nego 2011. godine. Ova regija je kao i cijela RH (i većina EU) zahvaćena negativnim demografskim kretanjima,. Ipak, broj upisane djece u programe predškolskog odgoja kontinuirano raste (neprekidno svake godine), pa je tako, primjerice, rast upisane djece bio oko 13,9% veći u školskoj 2022./2023. godini u odnosu na 2011./2012. godinu. Ujedno, iako je indeks starenja (177 u 2021. godini) uz svega 13,7% mladog stanovništva u ukupnom stanovništvu značajno veći u odnosu na prosjek RH i ostale NUTS 2 regije, udio visoko obrazovanog stanovništva, uz Sjevernu Hrvatsku, prednjači (27,2%).

Aktivnih pravnih osoba je 11.571 više 2021. godine nego 2011. godine, a prema rastu aktivnih pravnih osoba u RH, promatrajući razdoblje 2011.-2021. godina, moguće je uočiti rast aktivnih pravnih osoba od 24% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu (ili 16% u odnosu na 2016. godinu). Investicije u dugotrajnu materijalnu imovinu prema lokaciji investicijskih objekata veće su za 64% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu (ili 35% u odnosu na 2016. godinu). Unatoč ekonomskom uletu regije, negativan saldo robne razmjene s inozemstvom u kontinuiranom je porastu. Ipak, promatrajući kretanje stope rasta izvoza i stope rasta uvoza, moguće je uočiti kako je stopa rasta izvoza 39%, a uvoza 34% u 2021. godini u odnosu na 2016. godinu uz 550 eura veći izvoz po stanovniku u 2022. godini nego 2011. godine. Prema FINA podacima na temelju predanih financijskih izvješća, dobit poduzetnika u 2022. godini veća je 3 puta 2022. godine nego ona koju su poduzetnici ostvarili 2017. godine. Stoga ne čude niti podaci o ukupnom ostvarenom dohotku stanovništva u 2021. godini koji su bili 33% veći u odnosu na 2011. godinu (ili, čak 23,5% veći nego 2016. godine), a prosječne mjesečne neto plaće 24% više u 2021. godini (ili 19,8% više nego 2016. godine).

Tablica 8. Statistički portret Jadranske Hrvatske, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2	Broj stanovnika 2021.	Broj aktivnog stanovništva, 2021.	BDP po stanovniku, EUR, 2020.	BDV, tisuće EUR, 2020.	Broj zaposlenih osoba, 2021.	Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Saldo robne razmjene, tisuće EUR, 2021.	FDI, milijuni EUR, 1993. – 2021.
Jadranska Hrvatska	1,300,810	532,698	11,039	12,663,463	602,136	5,355	867	59,487	3,011,238	2,084	2,710,428	3,678,754	-968,326	11,922
Primorsko-goranska županija	266,183	116,724	13,332	3,133,790	127,665	6,083	918	13,620	756,358	2,415	642,897	1,299,340	-656,443	2,891
Ličko-senjska županija	42,931	16,234	10,369	382,170	18,834	4,998	849	1,404	79,943	1,951	83,737	60,290	23,447	396
Zadarska županija	160,085	56,206	10,574	1,484,985	70,284	4,986	856	6,266	336,789	2,318	371,109	349,879	21,230	1,300
Šibensko-kninska županija	96,722	35,743	10,389	855,421	40,216	4,845	843	3,242	184,832	1,451	140,345	121,760	18,585	522
Splitsko-dalmatinska županija	423,849	173,423	9,297	3,479,047	184,592	4,968	852	17,365	713,387	1,797	761,796	1,027,972	-266,176	2,874
Istarska županija	195,326	86,948	12,692	2,230,066	105,185	5,943	892	12,562	572,215	3,228	630,459	767,387	-136,928	3,092
Dubrovačko-neretvanska županija	115,714	47,420	10,711	1,097,984	55,360	5,177	858	5,028	367,712	692	80,085	52,126	27,959	846

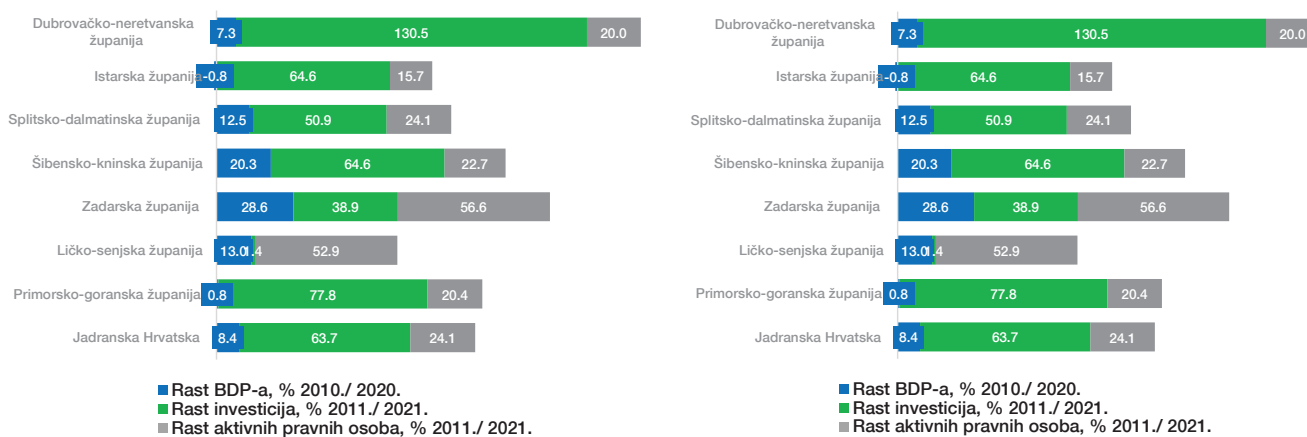
Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Tablica 9. Dinamika promjene NUTS 3 regija Jadranske Hrvatske, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2	Rast BDP-a, %		Rast investicija, %		Rast aktivnih pravnih osoba, %		Rast izvoza, %		Promjena broja stanovnika, %		Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu, %		Promjena broja zaposlenih osoba, %		Rast dohotka, %		Rast neto plaća, %	
	2016./2020.	2010./2020.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	6.6	14.0	29.9	51.2	16.4	30.5	49.1	94.1	-7.1	-9.4	40.3	42.5	8.5	9.5	26.6	35.4	23.5	29.5
Jadranska Hrvatska	-0.7	8.4	34.6	63.7	15.9	24.1	38.9	6.9	-6.5	-7.8	39.0	41.0	8.6	9.9	23.5	33.0	19.8	24.1
Primorsko-goranska županija	-6.2	0.8	45.2	77.8	11.7	20.4	34.9	11.2	-8.0	-10.1	42.9	43.9	4.8	2.4	20.0	26.7	21.6	27.7
Ličko-senjska županija	10.9	13.0	10.8	1.4	21.5	52.9	172.0	722.5	-8.4	-15.3	33.0	37.8	10.8	12.4	25.6	32.2	26.5	25.6
Zadarska županija	14.1	28.6	37.7	38.9	28.9	56.6	63.4	114.9	-5.6	-5.9	33.3	35.1	14.5	18.0	32.7	47.0	19.4	22.1
Šibensko-kninska županija	10.9	20.3	7.5	64.6	18.1	22.7	184.4	-32.0	-6.1	-11.3	33.0	37.0	8.4	9.8	25.5	33.0	20.1	22.9
Splitsko-dalmatinska županija	4.7	12.5	31.2	50.9	18.3	24.1	63.4	28.9	-6.2	-6.8	39.4	40.9	8.2	10.6	25.1	33.5	19.8	24.2
Istarska županija	-10.0	-0.8	24.7	64.6	11.8	15.7	-6.6	-33.3	-6.1	-6.1	42.5	44.5	9.2	11.4	20.6	33.2	19.1	25.6
	-7.9	7.3	63.3	130.5	13.1	20.0	200.0	144.9	-5.1	-5.5	38.7	41.0	9.7	13.2	19.8	32.4	12.6	20.8

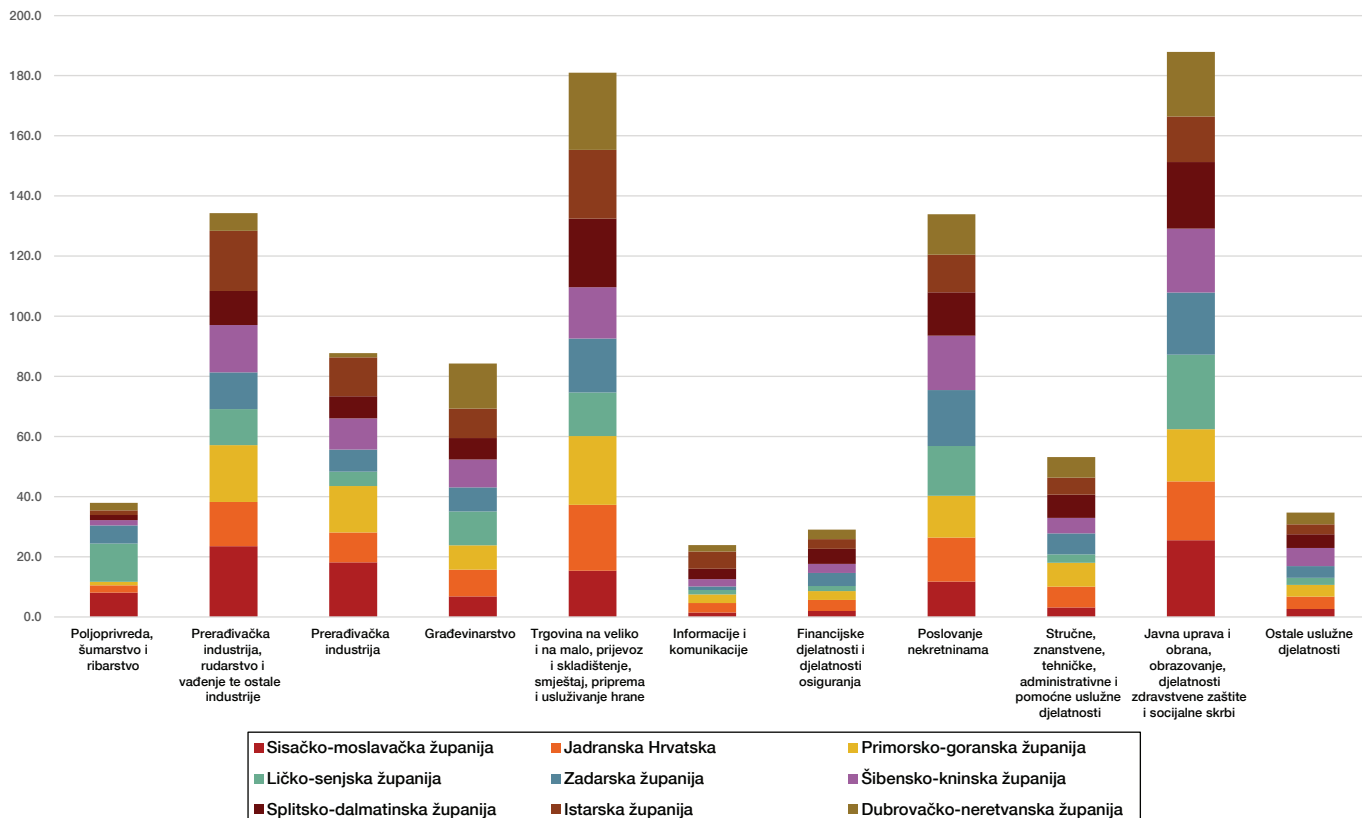
Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Slika 6. Dinamika promjena NUTS3 regija Jadranske Hrvatske

Slika 7. Udio BDV NUTS3 regija Jadranske Hrvatske

Udio bruto dodane vrijednosti djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti pojedinih NUTS3 regija, Jadranska Hrvatska bazične cijene, u tisućama EUR, 2020., %

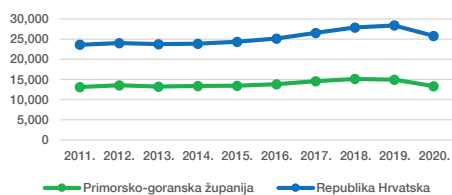
Primorsko-goranska županija

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	3.588	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	74	69
Broj stanovnika, 2021.	266.183	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	3.746.903	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	13.332	12.464
BDP, rast 2010./2020.%	0,8	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	3.133.790	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	127.665	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	48%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	6.083	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	918	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	13.620	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	756.358	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	642.897	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	2.415	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-656.443	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	1.299.340	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	10.862	10.959

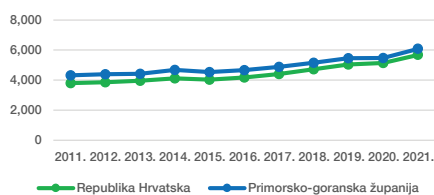

Primorsko-goranska županija je rasprostranjena na površini od 3.588 km² s dosta gusto rasprostranjenim stanovništvom od prosječno 74 stanovnika koji žive na km². Županija broji 2022. godine oko 264.267 stanovnika (31.737 stanovnika manje nego 2011. godine) čime je druga najveća županija ove regije. Ujedno, aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu je bilo 44% u 2021. godini, a iako je stanovništvom značajno brojna županija, udjel mladog stanovništva je na samo 12,5%. Zanimljivo je primijetiti kako ova županija prednjači s udjelom visoko obrazovanog stanovništva regije s čak 32,1% i ispred nje je samo Grad Zagreb (39,4%). Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se blagi rast upisane djece koji je za 8,6% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. U 2021. godini u županiji, prema podacima DZS je bilo zaposleno oko 127.665 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 2,4% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu, ali 4,8% u odnosu na 2016. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 26,7% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rastle su i plaće (27,7%). Investitori Primorsko-goranske županije, prema podacima DZS, povećali su ulaganja u dugotrajnu imovinu 1,8 puta i time ostvarili rast od 45% 2021. godine u odnosu na 2016. godinu. Među poduzetnicima sa sjedištem u Primorsko-goranskoj županiji, najveće prihode u 2021. godini ostvarile su PLODINE d.d. (690 milijuna eura), kao i najveću dobit razdoblja (35,1 milijuna eura) te su imale najveći broj zaposlenih (3.656). ADRIA OIL d.o.o. druga je po visini ostvarenih prihoda (159,3 milijuna eura), dok je JGL d.o.o. prvi po vrijednosti izvoza (65,8 milijuna eura) (Fina, 2022.). Ako se promatra ukupna produktivnost ove županije, BDP, u apsolutnom iznosu, bio je negativan u 2020. godini iako je od 2016. godine rastao. BDP po stanovniku je iznosio 13.332 eura po stanovniku (rast od 6,4% 2020. godine u odnosu na 2016. godinu). Kao i BDP, bruto dodana vrijednost županije bila negativna. U strukturi BDV industrija je bila vodeća gospodarska djelatnost, ali je struktura značajno promijenjena pa sada prednjači trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane. Treća djelatnost županije, prema stvaranju BDV su javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Aktivnih pravnih osoba je 13.620 u 2021. godini (što je za 2.310 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 20% (ili 12% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (2990 eura) je 2022. godine veći za 1.038 eura nego 2011. godine uz kontinuirani rast, ali je saldo robne razmjene s inozemstvom kontinuirano negativan, a zabrinjava i značajno veći rast uvoza od izvoza.

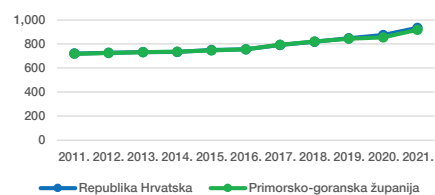
BDP po stanovniku, od 2011. do 2020., RH i županija

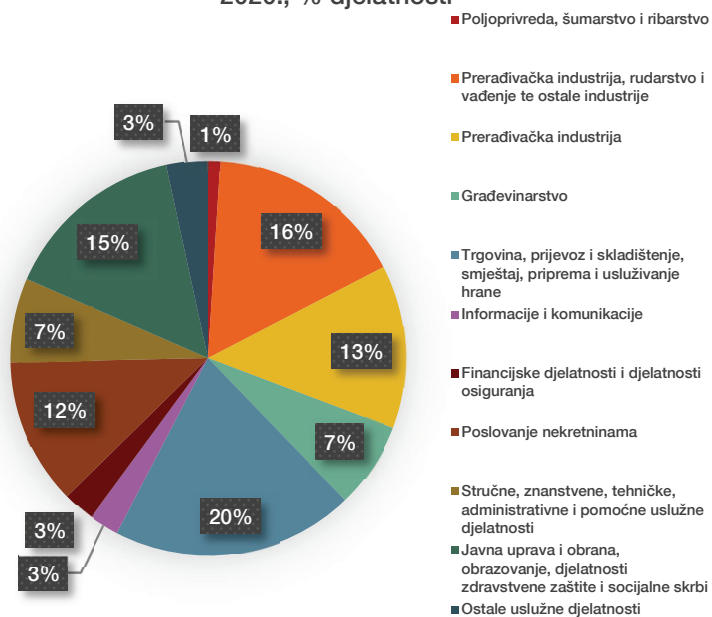
Kretanje dohotka, od 2011. do 2021., RH i županija

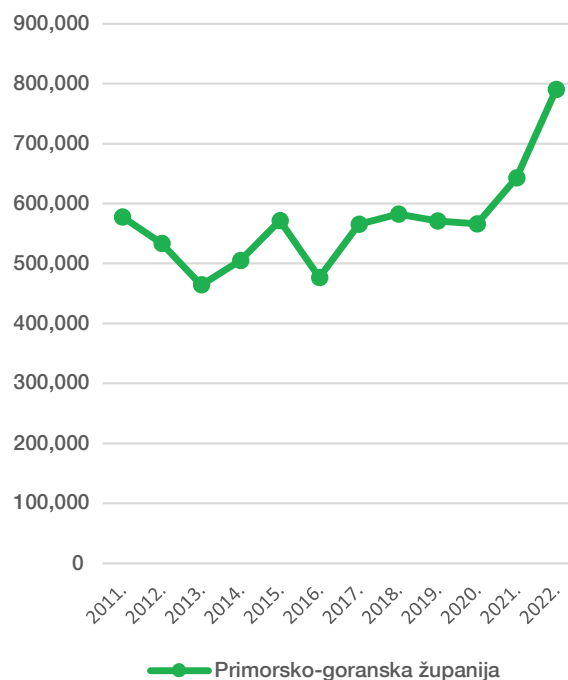
Prosječne mjesečne neto plaće, od 2011. do 2021., RH i županija

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

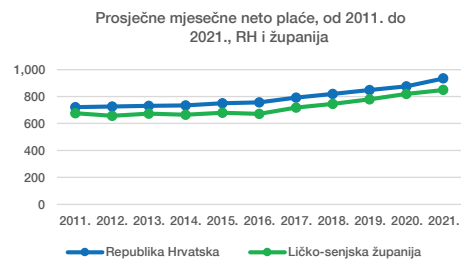
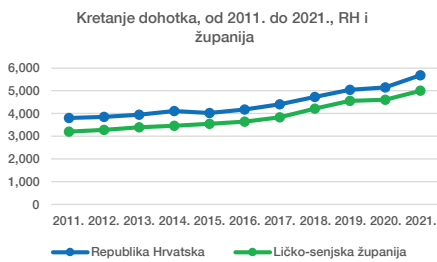
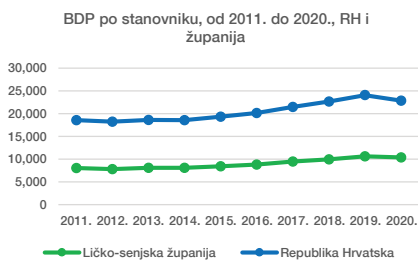

Ličko-senjska županija

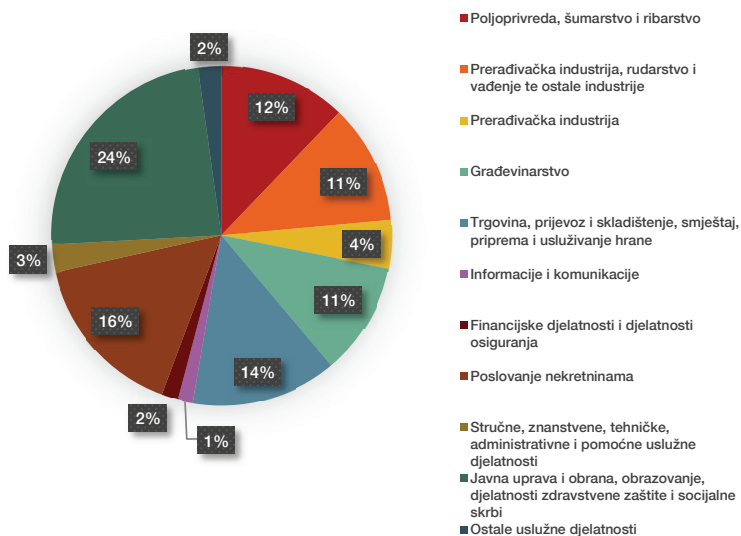
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	5.353	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	8	69
Broj stanovnika, 2021.	42.931	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	456.939	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	10.369	12.464
BDP, rast 2010./2020.%	13,0	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	382.170	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	18.834	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	44%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.472	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	849	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	1.404	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	79.943	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	83.737	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	1.951	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	23.447	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	60.290	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	9.229	10.959

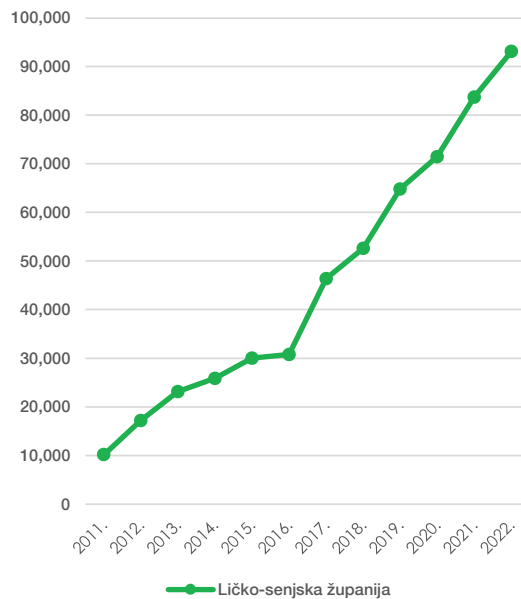
Ličko-senjska županija je rasprostranjena na površini od čak 5.353 km² s izuzetno niskom gustoćom naseljenosti od, prosječno, svega oko 8 stanovnika koji žive na km². Županija broji 2022. godine oko 42.578 stanovnika (8.119 stanovnika manje nego 2011. godine) čime je najmanja županija ove regije. Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu bilo 37% u 2021. godini. Uz Šibensko-kninsku županiju, Ličko-senjska županija bilježi najveći indeks starosti (198) s udjelom mladog stanovništva od 12,5%, a udio visoko obrazovanog stanovništva županije (16%) je najmanji udio regije Jadranska Hrvatska. Ipak, ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za čak 24% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Nadalje, u 2021. godini u županiji, prema podacima DZS je bilo zaposleno oko 18.834 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 12,4% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu, ali i 10,8% u odnosu na 2016. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 32% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i plaće (25,6%). BDP po stanovniku je iznosio 10.332 eura po stanovniku (rast od 6,4% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu, Bruto dodana vrijednost županije bila je oko 11% veća 2020. godine nego 2010. i 2016. godine. U strukturi BDV prednjači sektor javne uprave i obrane, obrazovanja, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, a potom poslovanje nekretninama te trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane. Aktivnih pravnih osoba je 1.404 u 2021. godini (što je za 486 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 53% (ili 21% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (2.187 eura) je 2022. godine veći za 1.986 eura nego 2011. godine uz kontinuirani rast, kao i rast pozitivnog salda robne razmjene s inozemstvom (iako kontinuirano raste i uvoz, izvoz je ipak značajno veći uz, još uvijek, visoke stope rasta).

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

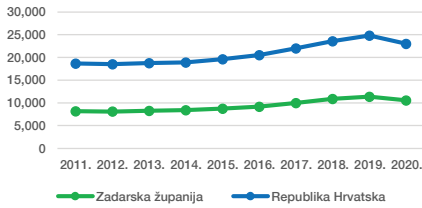
Zadarska županija

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	3.646	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	44	69
Broj stanovnika, 2021.	160.085	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.775.516	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	10.574	12.464
BDP, rast 2010./2020.%	28,6	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	1.484.985	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	70.284	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	44	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.986	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	856	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	6.266	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	336.789	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	371.109	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	2.318	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	21.230	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	349.879	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	8.122	10.959

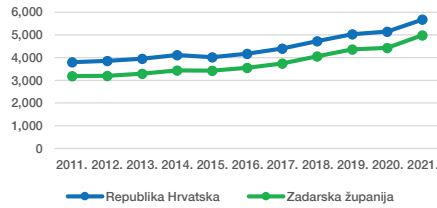

Zadarska županija zauzima površinu od 3.646 km² na kojoj prosječno živi 44 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 160.239 stanovnika (9.973 stanovnika manje nego 2011. godine) čime je četvrta najveća županija ove regije. Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu bilo 35% u 2021. godini. Bilježi 14,6% mladog stanovništva i 26% visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini, a ako se promotri i broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se značajan rast upisane djece koji je 24% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini, uz prisutan kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 70.284 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 18% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu, ali i 14,5% u odnosu na 2016. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 47% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (22%). BDP po stanovniku je iznosio 10.574 eura po stanovniku (rast od 29% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu, uz kontinuirano pozitivne pokazatelje). Bruto dodana vrijednost županije bila je oko 26,5% veća 2020. godine nego 2010., a 14,8% nego 2016. godine. U strukturi BDV prednjači sektor javne uprave i obrane, obrazovanja, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, a potom poslovanje nekretninama te trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane. Aktivnih pravnih osoba je 6.266 u 2021. godini (što je 2.264 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 57% (ili 29% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (2.700 eura) je 2022. godine veći za 1.685 eura nego 2011. godine uz pozitivne trendove po pitanju vanjsko-trgovinske razmjene (iako kontinuirano raste i uvoz, izvoz je ipak značajno veći uz, još uvijek, visoke stope rasta). Zadarska županija je, u odnosu na druge županije, na sedmom mjestu prema broju poduzetnika koji su bili obvezni predati godišnja financijska izvješća, na desetom prema iskazanim ukupnim prihodima te na devetom mjestu prema broju zaposlenih kod poduzetnika te na šestom po ostvarenoj neto dobiti, prema pokazateljima Fine iz 2022. godine. Među poduzetnicima sa sjedištem na području Zadarske županije, svojim rezultatima ističe se društvo ALUFLEXPACK NOVI d.o.o. iz Poličnika koje je u 2022. godini ostvarilo najveće ukupne prihode (225,6 milijuna eura), zapošljavalo najveći broj radnika, njih 686, i najveći je izvoznik s 185,8 milijuna eura izvoza. Najveću dobit razdoblja iskazalo je društvo TANKERSKA PLOVIDBA d.d. iz Zadra u iznosu od 105 milijuna eura.

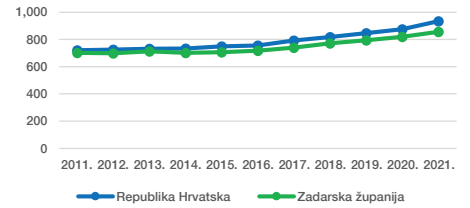
BDP po stanovniku, od 2011. do 2020., RH i županija

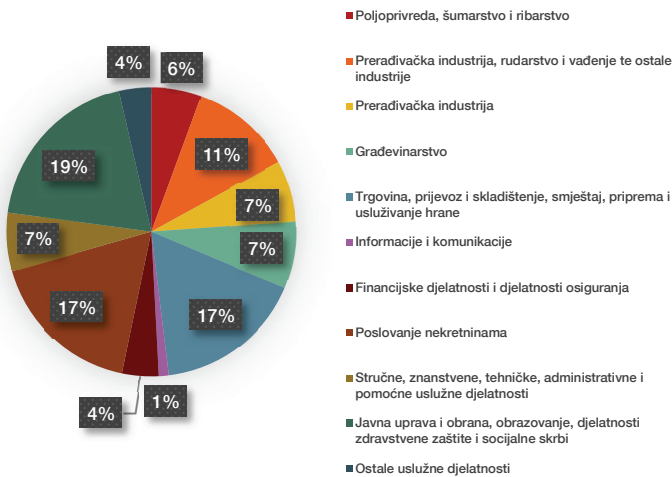
Kretanje dohotka, od 2011. do 2021., RH i županija

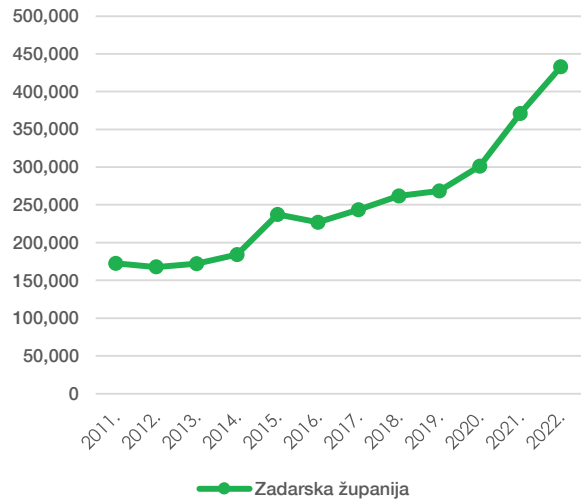
Prosječne mjesečne neto plaće, od 2011. do 2021., RH i županija

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

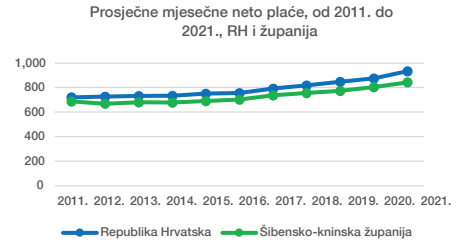
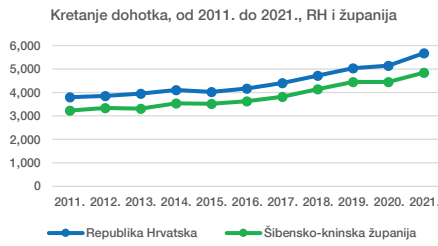
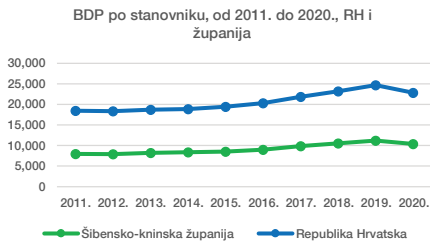

Šibensko-kninska županija

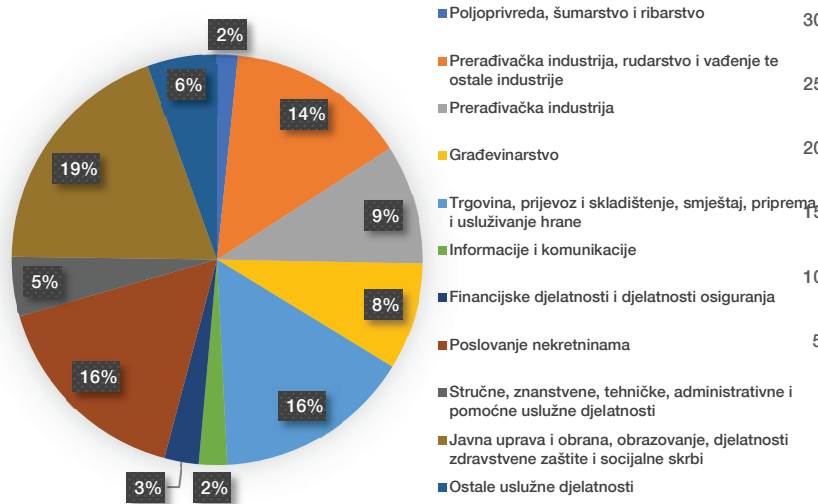
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	2.984	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	32	69
Broj stanovnika, 2021.	96.722	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.022.781	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	10.389	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	20,3	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	855.421	42.195.602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	40.216	1.782.272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	42	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.845	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	843	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	3.242	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	184.832	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	140.345	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	1.451	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	18.585	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	121.760	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	5.400	10.959

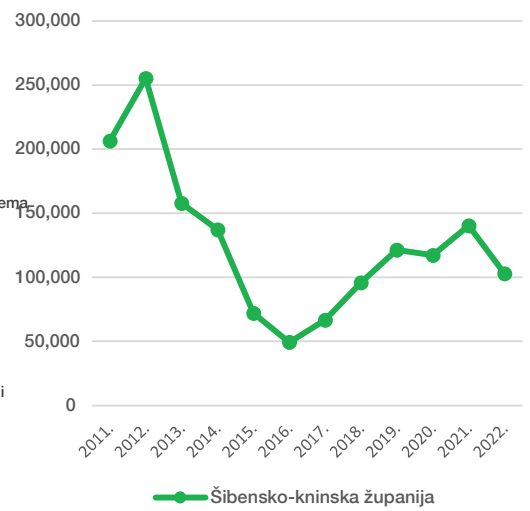
Šibensko-kninska županija zauzima površinu od 2.984 km² na kojoj prosječno živi 32 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 95.719 stanovnika (13.353 stanovnika manje nego 2011. godine) čime je druga najmanja županija ove regije. Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu bilo 37% u 2021. godini. Bilježi 12,7% mladog stanovništva i 24,2% visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini, a ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je 20% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini te je prisutan kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno 40.216 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 9,8% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 33% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (22,9%). BDP po stanovniku je iznosio 10.389 eura po stanovniku (rast od 34,7% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu, uz kontinuirano pozitivne pokazatelje). Bruto dodana vrijednost županije bila je oko 18% veća 2020. godine nego 2010., a 12% nego 2016. godine. U strukturi BDV prednjači djelatnost javne uprave i obrane, obrazovanja, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi sektor, zatim slijedi poslovanje nekretninama te trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane. Aktivnih pravnih osoba je 3.242 u 2021. godini (što je 599 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 23% (ili 18% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (1076 eura) je 2022. godine manji za 817 eura nego 2011. godine uz ipak stabiliziranje salda vanjsko-trgovinske razmjene. Prosječna mjesečna neto obračunata plaća zaposlenima kod poduzetnika sa sjedištem u Šibeniku, u 2022. godini, prema podacima Fine iz 2023. godine iznosila je 867 eura, što je 9,7% više od prosječne plaće u 2021. godini. Najveće ukupne prihode u 2022. godini ostvario je JOLLY AUTO LINE d.o.o. (59,1 milijun eura). Najveću dobit razdoblja u iznosu od 2,4 milijuna eura ostvarila je MOBILIA d.o.o. ZA TRGOVINU, dok je najveći prihod od izvoza (48,6 milijuna eura) ostvario IMPOL-TLM d.o.o. koji je drugi po visini prihoda sa 49,5 milijuna eura. Na rang listi gradova i općina Šibensko-kninske županije u 2022. godini, poduzetnici Šibenika na prvom su mjestu po broju poduzetnika (1.447), broju zaposlenih (7.506), ukupnim prihodima (728 milijuna eura), neto dobiti (23,6 milijuna eura).

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

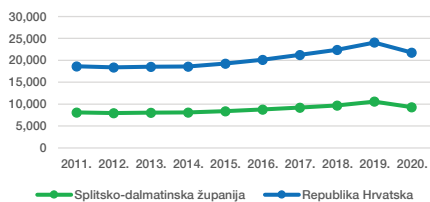
Splitsko-dalmatinska županija

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	4.540	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	93	69
Broj stanovnika, 2021.	423.849	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	4.159.709	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	9.297	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	12,5	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	3.479.047	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	184.592	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	44	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.968	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	852	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	17.365	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	713.387	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	761.796	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	1.797	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-266.176	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	1.027.972	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	6.781	10.959

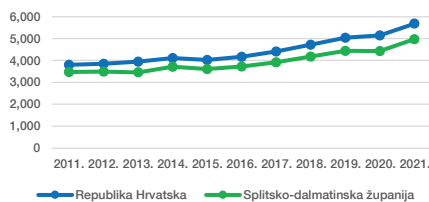

Splitsko-dalmatinska županija zauzima površinu od 4.540 km² s visokom gustoćom naseljenosti pa tako na km² je prosječno živjelo oko 93 stanovnika. Županija broji 2022. godine oko 423.400 stanovnika (31.283 stanovnika manje nego 2011. godine) te je najveća županija ove regije. Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 41% u 2021. godini. Ujedno, županija bilježi 14,8% mladog stanovništva (čime pripada „mlađim“ županijama RH), a visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo je čak 29,6%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 10% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 184.592 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 10,6% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 43% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (24%). BDP po stanovniku je iznosio 9.297 eura po stanovniku (rast od 14% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu, uz kontinuirano pozitivne pokazatelje). Bruto dodana vrijednost županije bila je oko 10,6% veća 2020. godine nego 2010., a 5,3% nego 2016. godine. U strukturi BDV prednjači trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane, zatim djelatnost javne uprave i obrane, obrazovanja, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi sektor, a potom poslovanje nekretninama. Aktivnih pravnih osoba je 17.365 u 2021. godini (što je 3.367 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 24% (ili 18% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (1.622 eura) je 2022. godine veći za 322 eura nego 2011. godine uz ipak negativan saldo robne razmjene. Ipak, izvoz raste brže (63,4%) u odnosu na uvoz (55,9%) u 2021. godini u odnosu na 2016. godinu. Prema podacima Fine (2023.), poduzetnici Splitsko-dalmatinske županije u 2022. godini koji su imali obavezu predaje financijskih izvještaja i isti su obrađeni, ostvarili su ukupne prihode u iznosu od 9,2 milijardi eura (23,1% više u odnosu na 2021.), ukupne rashode od 9 milijardi eura (26,0% više), dobit razdoblja u iznosu od 663,6 milijuna eura (26,9% više), a gubitak razdoblja u iznosu od 530,9 milijuna eura. Neto dobit je manja za 52,2% u odnosu na prethodnu godinu i iznosila je 132,7 milijuna eura. Prosječna mjesečna neto obračunata plaća iznosila je 784 eura, što je 8,1% više u odnosu na 2021. godinu. Među poduzetnicima sa sjedištem u Splitsko-dalmatinskoj županiji, najveće prihode u 2022. godini ostvario je TOMMY d.o.o. (544,2 milijuna eura), najveću dobit razdoblja (178 milijuna eura), a imali su i najveći broj zaposlenih (3.349). STUDENAC d.o.o. je drugi po visini ostvarenih prihoda (411,4 milijuna eura), dok su ŽITNI TERMINALI d.o.o. prvi po vrijednosti izvoza (146 milijuna eura).

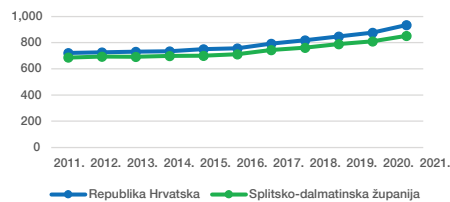
BDP po stanovniku, od 2011. do 2020., RH i županija

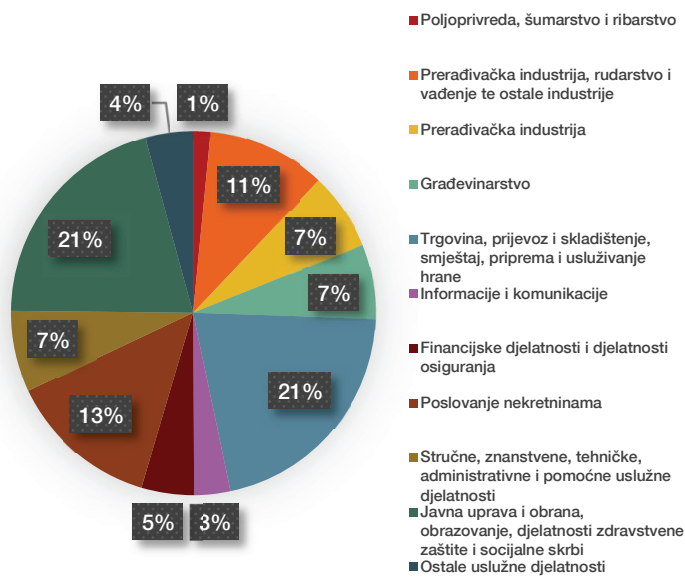
Kretanje dohotka, od 2011. do 2021., RH i županija

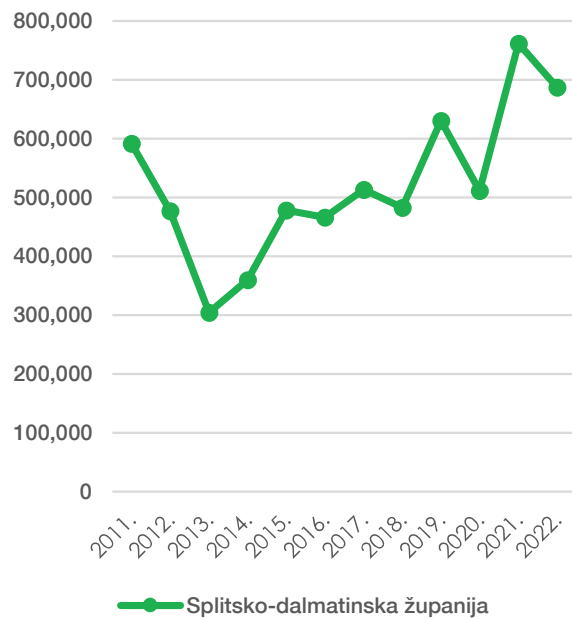
Prosječne mjesečne neto plaće, od 2011. do 2021., RH i županija

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

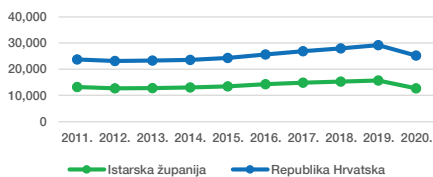
Istarska županija

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	2.813	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	69	69
Broj stanovnika, 2021.	195.326	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	2.666.370	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	12.692	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	-0,8	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	2.230.066	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	105.185	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	54%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.943	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	892	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	12.562	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	572.215	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	630.459	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	3.228	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-136.928	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	767.387	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.583	10.959

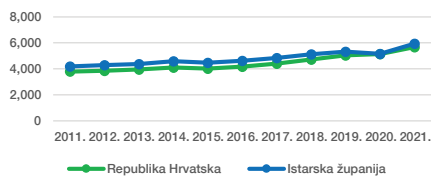

Istarska, kao najzapadnija županija RH, zauzima površinu od 2.813 km² na kojoj prosječno živi 69 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 195.970 stanovnika (12.058 stanovnika manje nego 2011. godine). Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 44,5% u 2021. godini. Bilježi 13,3% mladog stanovništva (čime pripada „starijim“ županijama RH) s indeksom starosti od 183, a visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo je gotovo 27%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 11,6% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 105.185 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 11,4% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 33% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (25,6%). BDP po stanovniku je iznosio 12.692 eura po stanovniku (rast od 12,6% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu, uz kontinuirano pozitivne pokazatelje) i time je druga najrazvijenija županija (odmah iza Primorsko-goranske županije). Bruto dodana vrijednost županije stabilna je dugi niz godina, iako je 2,4% niža 2020. godine nego 2010. godine. U strukturi BDV prednjači trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane, a potom industrija. Aktivnih pravnih osoba je 12.562 u 2021. godini (što je 1.706 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 16% (ili 12% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (3.925 eura) je 2022. godine veći za 682 eura nego 2016. godine uz ipak negativan saldo robne razmjene. Prema podacima Fine (2023.), Istarska županija, u odnosu na druge županije, na 3. je mjestu po broju poduzetnika, na 5. mjestu po broju zaposlenih, na 6. mjestu po ukupnim prihodima, dok je na 2. mjestu prema neto dobiti/gubitku. Na 9. je mjestu prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenim odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih, na 4. prema ekonomičnosti poslovanja, a na 3. mjestu prema produktivnosti rada mjerenim odnosom neto dobiti i broja zaposlenih. Među poduzetnicima sa sjedištem u Istarskoj županiji, najveće prihode u 2022. godini ostvarila je VALAMAR RIVIERA d.d. (331,8 milijuna eura), kao i najveću dobit razdoblja (74,4 milijuna kuna), najveći izvoz (212,4 milijuna eura) te je imala najveći broj zaposlenih (3.352). PLAVA LAGUNA d.d. druga je po visini ostvarenih prihoda (225,6 milijuna eura).

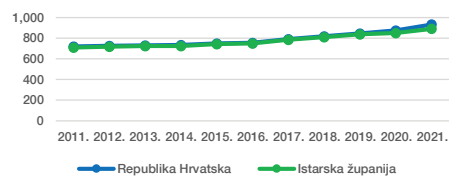
BDP po stanovniku, od 2011. do 2020., RH i županija

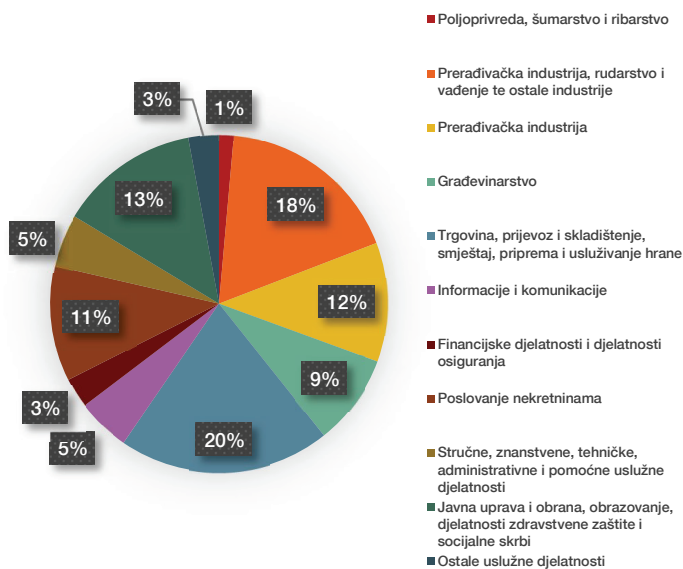
Kretanje dohotka, od 2011. do 2021., RH i županija

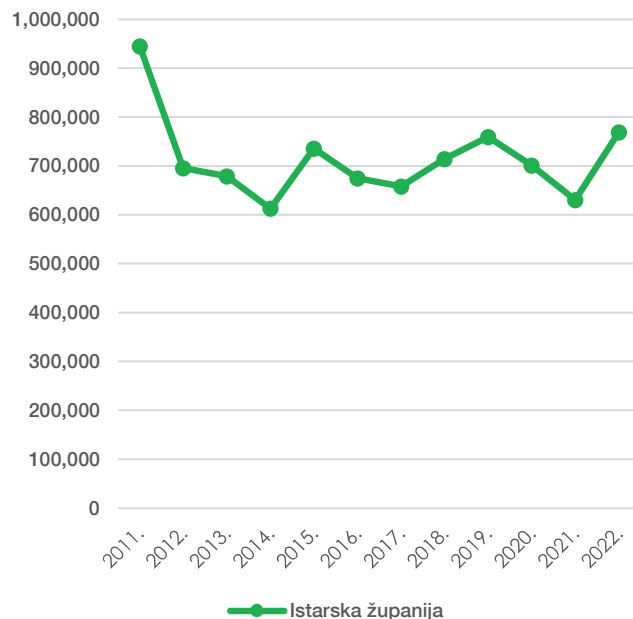
Prosječne mjesečne neto plaće, od 2011. do 2021., RH i županija

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

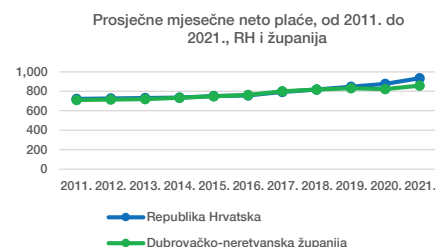
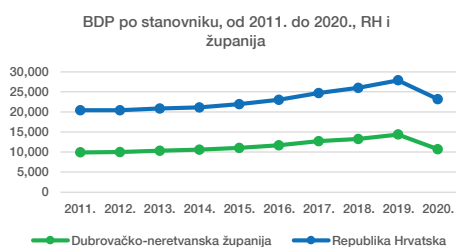

Dubrovačko-neretvanska županija

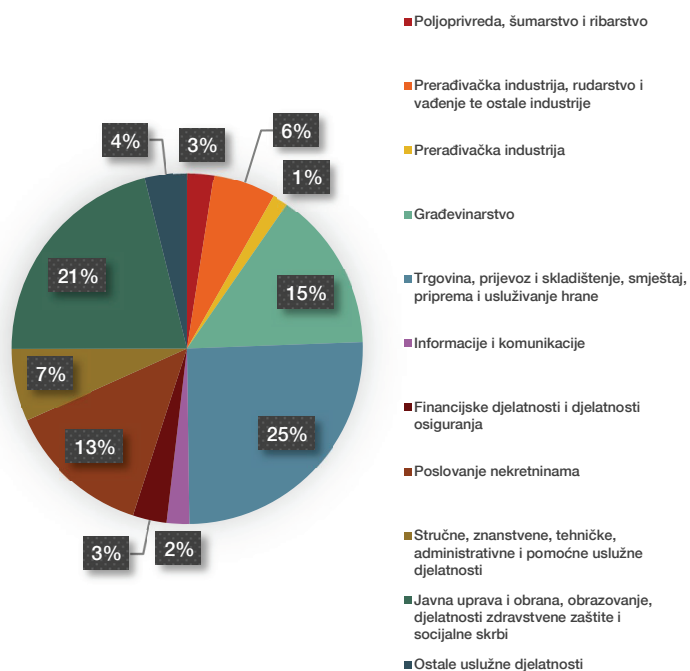
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	1.781	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	65	69
Broj stanovnika, 2021.	115.714	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.312.801	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	10.711	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	7,3	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	1.097.984	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	55.360	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	48	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.177	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	858	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	5.028	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	367.712	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	80.085	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	692	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	27.959	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	52.126	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	7.314	10.959

Dubrovačko-neretvanska županija, kao najjužnija županija u RH zauzima površinu od 1.781 km² na kojoj prosječno živi 65 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 115.049 stanovnika (7.407 stanovnika manje nego 2011. godine). Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 41% u 2021. godini. Uz Grad Zagreb i Međimursku županiju bilježi najveći udio mladog stanovništva u RH, njih 15,3% mladog stanovništva s indeksom starosti od 147, a visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo je gotovo 31%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 24,7% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Ujedno, županija bilježi uglavnom stabilan migracijski saldo. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 55.360 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 13,2% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 32% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (20,8%). BDP po stanovniku je iznosio 10.711 eura po stanovniku (rast od 7,6% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu). Bruto dodana vrijednost županije stabilna je dugi niz godina, pa je rasla 5,4% 2020. godine nego 2010. godine. U strukturi BDV prednjači trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane, potom sektor građevinarstva, a onda javne uprave i obrane, obrazovanja, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Aktivnih pravnih osoba je 5.028 u 2021. godini (što je 839 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 20% (ili 13% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (1.477 eura) je 2022. godine veći za 1.210 eura nego 2016. godine uz kontinuirani rast, ali i pozitivan saldo robne razmjene s inozemstvom posljednjih godina uz značajno veći izvoz u odnosu na uvoz. Prema podacima Fine (2023.), a prema ostvarenim ukupnim prihodima u 2021. godini, među poduzetnicima Dubrovačko-neretvanske županije najuspješnija su tri društva: LUKA PLOČE d.d. (48,7 milijuna eura), JADRANSKI LUKSUZNI HOTELI d.d. (41,4 milijuna eura) i PEMO d.o.o. (40,5 milijuna eura). Najveći izvoznik je društvo LUKA PLOČE d.d. (38 milijuna eura).

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

Grad Zagreb

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	641	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	1.198	69
Broj stanovnika, 2021.	768.054	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	17.656,194	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	21.817	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	15,5	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	14.767,074	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	388.345	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	51%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	7.703	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	1.100	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	55.827	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	2.347,100	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	7.999,580	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	10.424	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-8.885.735	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	14.395.342	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	32.179	10.959

Grad Zagreb ima izuzetno specifičnu ulogu u regionalnom ustroju RH. Naime, Grad Zagreb ujedno ima status županije, a u statističkom smislu, zasebna je NUTS 2 regija. Svojom površinom zauzima 641 km², odnosno svega 1,1% površine RH, ali je koncentracija stanovništva izuzetno visoka (1.198 stanovnika na km²). Tako je Grad Zagreb brojio oko 767.445 stanovnika u 2022. godini, odnosno preko 19% ukupnog stanovništva RH živi upravo u Gradu Zagrebu. Grad Zagreb ostvario je apsolutnu vrijednost BDP-a veću za 15,5% u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu (ili 10% u odnosu na 2016. godinu). S 9.353 eura većim BDP-om po stanovniku od prosjeka RH (21.817 eura BDP-a po stanovniku), Grad Zagreb dominira kao najrazvijeniji grad, županija i regija. Udio mladog stanovništva je oko 14,7% s indeksom starenja od (svega) 137 u 2021. godini (jedino Međimurska županija bilježi niži indeks starenja, 130), a udio visoko obrazovanog je najveći u RH, 44%. Posve logično, Grad Zagreb kontinuirano bilježi pozitivan migracijski saldo pa je on, primjerice, u 2022. godini značio čak 3.980 više doseljenog stanovništva nego odseljenog. Ipak, zanimljivo je uočiti kako je, unatoč snažnom ekonomskom rastu i razvoju te doseljavanju i koncentraciji stanovništva, broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi rast upisane djece od svega 3,6% u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini, a rast nije stabilan u dužem vremenskom razdoblju, štoviše, gotovo stagnira.

Aktivnih pravnih osoba je 10.062 više 2021. godine nego 2011. godine, a prema rastu aktivnih pravnih osoba u RH, promatrajući razdoblje 2011.-2021. godina, moguće je uočiti rast aktivnih pravnih osoba od 23% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu (ili 14% u odnosu na 2016. godinu). Investicije u dugotrajnu materijalnu imovinu prema lokaciji investicijskih objekata veće su za 28% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu (ili 22% u odnosu na 2016. godinu). Unatoč ekonomskom uzletu regije, negativan saldo robne razmjene s inozemstvom u kontinuiranom je porastu. Ipak, promatrajući kretanje stope rasta izvoza i stope rasta uvoza, moguće je uočiti kako je stopa rasta izvoza 75%, a uvoza 54% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu uz 6.449 eura veći izvoz po stanovniku u 2022. godini nego 2011. godine. Prema FINA podacima na temelju predanih financijskih izvješća, dobit poduzetnika u 2022. godini veća je 1,5 puta 2022. godine nego ona koju su poduzetnici ostvarili 2017. godine. Stoga ne čude niti podaci o ukupnom ostvarenom dohotku stanovništva u 2021. godini koji su bili 39% veći u odnosu na 2011. godinu (ili, čak 31% veći nego 2016. godine), a prosječne mjesečne neto plaće 30% više u 2021. godini (ili 23% više nego 2016. godine).

Tablica 10. Statistički portret Grada Zagreb, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2, NUTS_3, glavni grad	Broj stanovnika 2021.	Broj aktivnog stanovništva, 2021.	BDP po stanovniku, EUR, 2020.	BDV, tisuće EUR, 2020.	Broj zaposlenih osoba, 2021.	Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Saldo robne razmjene, tisuće EUR, 2021.	FDI, milijuni EUR, 1993. – 2021.
Grad Zagreb	768.054	463,823	21,817	14,767,074	388,345	7,703	1,100	53,174	2,347,100	7,173	7,999,580	23,547,806	-8,885,735	24,715

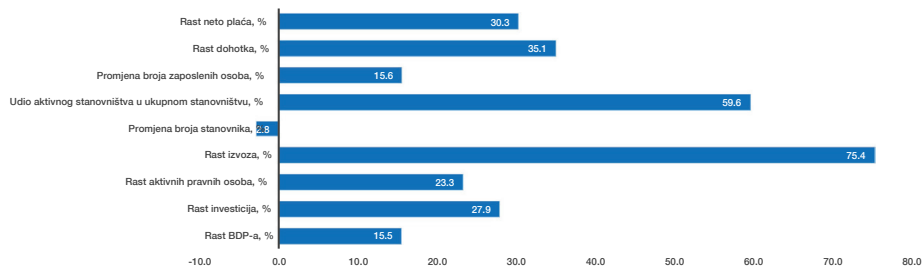
Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Tablica 11. Dinamika promjene Grada Zagreb, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2, NUTS_3, glavni grad	Rast BDP-a, %		Rast investicija, %		Rast aktivnih pravnih osoba, %		Rast izvoza, %		Promjena broja stanovnika, %		Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu, %		Promjena broja zaposlenih osoba, %		Rast dohotka, %		Rast neto plaća, %	
	2016./2020.	2010./2020.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.
Grad Zagreb	10.0	15.5	22.5	27.9	14.2	23.3	35.5	75.4	-4.3	-2.8	55.5	59.6	10.7	15.6	25.5	35.1	22.9	30.3

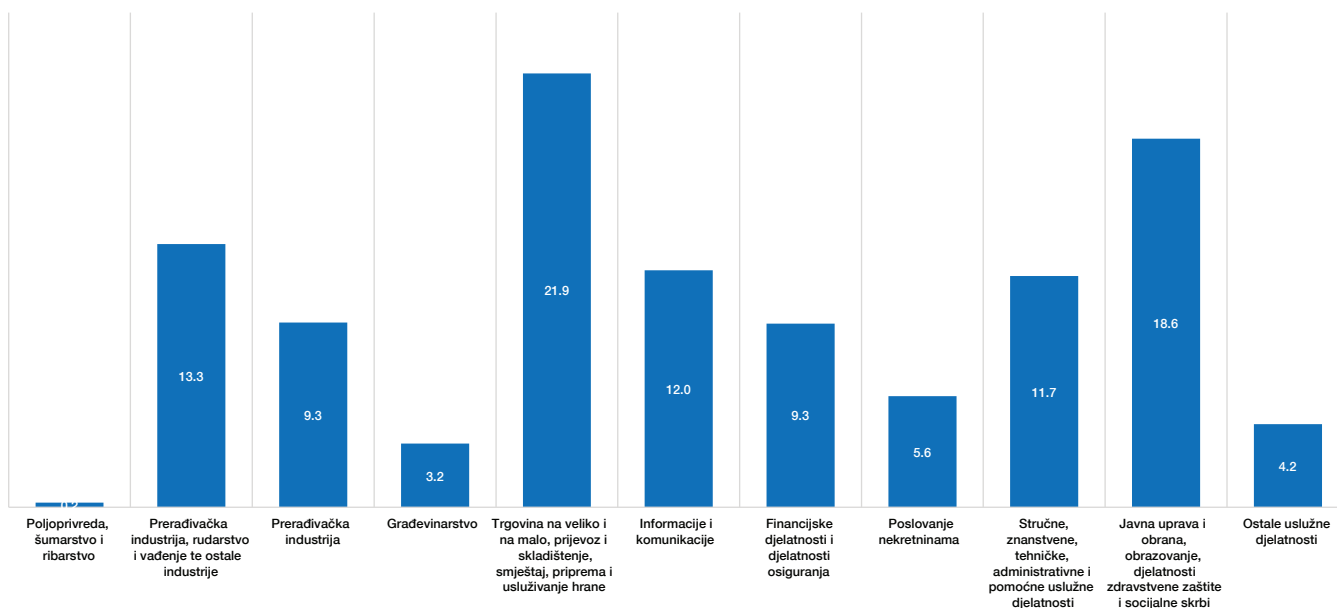
Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Slika 8. Dinamika promjene Grada Zagreb, izabrani pokazatelji

Slika 9. Udio bruto dodane vrijednosti djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti Grada Zagreba

Bazične cijene, u tisućama eur, 2020., %

Sjeverna Hrvatska

Sjeverna Hrvatska, kao jedna od četiri statističkih NUTS 2 regija RH, obuhvaća 5 županija koje su smještene na oko 20,3% teritorija RH i broje oko 785.221 stanovnika (gustoća naseljenosti je gotovo 98 stanovnika na km²) čime čine oko 20,3% stanovništva RH i, time su treća po veličini statistička regija RH i druga regija prema gustoći naseljenosti u RH. Sjeverna je Hrvatska ostvarila rast apsolutne vrijednost BDP-a u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu od čak 30,5%. Iako BDP po stanovniku 2020. godine (10.255 eura) zaostaje za prosjekom RH od 12.471 eura po stanovniku, ipak, BDP po stanovniku ove regije je za 2.558 eura veći 2020. godine nego 2011. godine. Unatoč činjenici kako je cijela RH (kao i većina EU) zahvaćena negativnim demografskim kretanjima, ova regija bilježi broj upisane djece u programe predškolskog odgoja veći za 24,9% u školskoj 2022./2023. godini u odnosu na 2016./2017. godinu. Ujedno, indeks starenja (144) niži je od prosjeka RH uz 14,6% mladog stanovništva u ukupnom stanovništvu čime je odmah uz Grad Zagreb po pozitivnijim demografskim pokazateljima. Udio visoko obrazovanog stanovništva bio je 20,5%. Zanimljivo je kako, dok su u većini županija RH često prisutne negativne migracije, ova regija bilježi pozitivan migracijski saldo pa je tako čak 3.724 stanovnika više doseljenog nego odseljenog stanovništva u Sjevernoj Hrvatskoj u 2022. godini.

Aktivnih pravnih osoba je 8.800 više 2021. godine nego 2011. godine, a prema rastu aktivnih pravnih osoba u RH od 47%, promatrajući razdoblje 2011.-2021. godina, prednjači (uz blisku joj Panonsku Hrvatsku). Investicije u dugotrajnu materijalnu imovinu prema lokaciji investicijskih objekata veće su za 108% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu (ili 28% u odnosu na 2016. godinu), odnosno 2 puta u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu. Unatoč ekonomskom uletu regije, negativan saldo robne razmjene s inozemstvom u kontinuiranom je porastu. Ipak, promatrajući kretanje stope rasta izvoza i stope rasta uvoza, moguće je uočiti blagi veći rast stope izvoza nego uvoza uz 4160 eura veći izvoz po stanovniku u 2022. godini nego 2011. godine. Prema FINA podacima na temelju predanih financijskih izvješća, dobit poduzetnika u 2022. godini veća je 2,2 puta 2022. godine nego ona koju su poduzetnici ostvarili 2017. godine. Stoga ne čude niti podaci o ukupnom ostvarenom dohotku stanovništva u 2021. godini koji su bili 44% veći u odnosu na 2011. godinu (ili, čak 32% veći nego 2016. godine), a prosječne mjesečne neto plaće 36% više u 2021. godini (ili 28,6% više nego 2016. godine).

Tablica 12. Statistički portret Sjeverne Hrvatske, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2	Broj stanovnika 2021.	Broj aktivnog stanovništva, 2021.	BDP po stanovniku, EUR, 2020.	BDV, tisuće EUR, 2020.	Broj zaposlenih osoba, 2021.	Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021.	Izvoz po stanovniku, EUR, 2021.	Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	Saldo robne razmjene, tisuće EUR, 2021.	FDI, milijuni EUR, 1993. – 2021.
Sjeverna Hrvatska	785,221	287,113	10,255	6,974,010	372,500	5,445	847	27,429	1,330,565	6,436	5,054,069	6,961,971	-1,356,900	3,826
Međimurska županija	105,012	41,823	11,006	1,001,710	47,241	4,755	828	4,240	174,234	9,891	1,038,663	948,835	87,981	128
Varaždinska županija	158,594	67,014	11,620	1,606,979	76,291	5,365	821	5,503	262,965	8,335	1,321,815	1,452,735	-29,465	503
Koprivničko-križevačka županija	100,366	33,492	9,576	843,993	45,346	4,778	836	2,932	143,332	5,979	600,073	462,511	159,619	139
Krapinsko-zagorska županija	119,862	40,008	8,182	849,275	56,916	5,361	833	3,343	150,340	5,855	701,815	579,133	91,175	363
Zagrebačka županija	301,387	104,776	10,324	2,672,054	146,706	5,990	918	11,411	599,696	4,618	1,391,703	3,518,757	-1,666,210	2,693

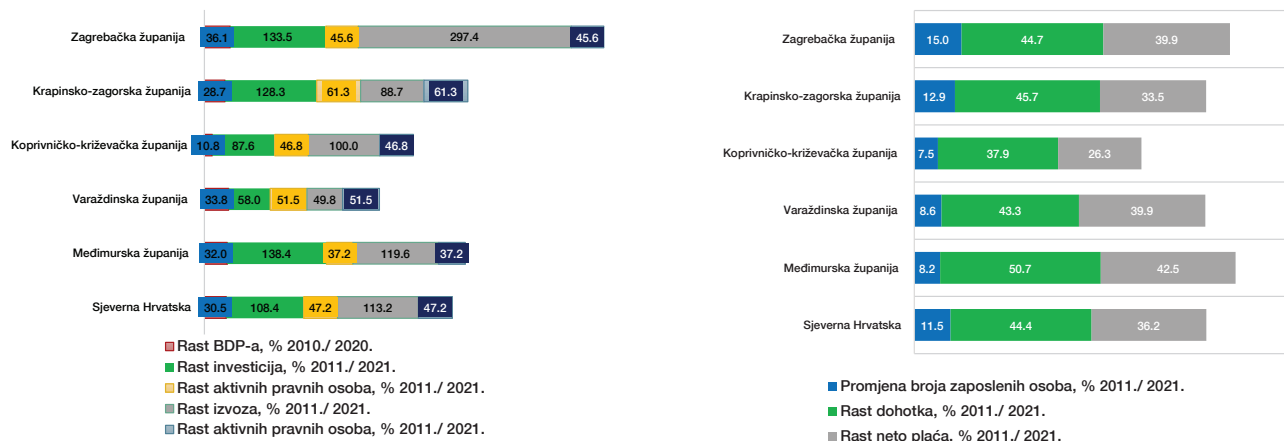
Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Tablica 13. Dinamika promjene NUTS 3 regija Sjeverne Hrvatske, izabrani pokazatelji

HR_NUTS 2	Rast BDP-a, %		Rast investicija, %		Rast aktivnih pravnih osoba, %		Rast izvoza, %		Promjena broja stanovnika, %		Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu, %		Promjena broja zaposlenih osoba, %		Rast dohotka, %		Rast neto plaća, %	
	2016./2020.	2010./2020.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.
Sjeverna Hrvatska	14.8	30.5	27.8	108.4	20.4	47.2	41.9	113.2	-5.8	-8.0	33.9	36.5	9.8	11.5	32.0	44.4	28.6	36.2
Međimurska županija	14.1	32.0	23.5	138.4	14.7	37.2	54.9	119.6	-6.0	-7.3	38.5	40.0	6.4	8.2	34.4	50.7	34.0	42.5
Varaždinska županija	18.4	33.8	80.1	58.0	20.2	51.5	13.7	49.8	-6.3	-9.1	39.8	42.2	7.5	8.6	31.6	43.3	31.6	39.9
Koprivničko-križevačka županija	4.3	10.8	-23.1	87.6	11.4	46.8	58.2	100.0	-8.7	-12.2	35.6	33.1	9.0	7.5	31.2	37.9	20.6	26.3
Krapinsko-zagorska županija	8.4	28.7	4.3	128.3	22.8	61.3	26.1	88.7	-5.5	-9.0	31.5	33.2	9.1	12.9	31.5	45.7	30.8	33.5
Zagrebačka županija	19.0	36.1	41.5	133.5	24.6	45.6	74.4	297.4	-4.6	-5.5	29.4	34.7	12.9	15.0	32.0	44.7	27.0	39.9

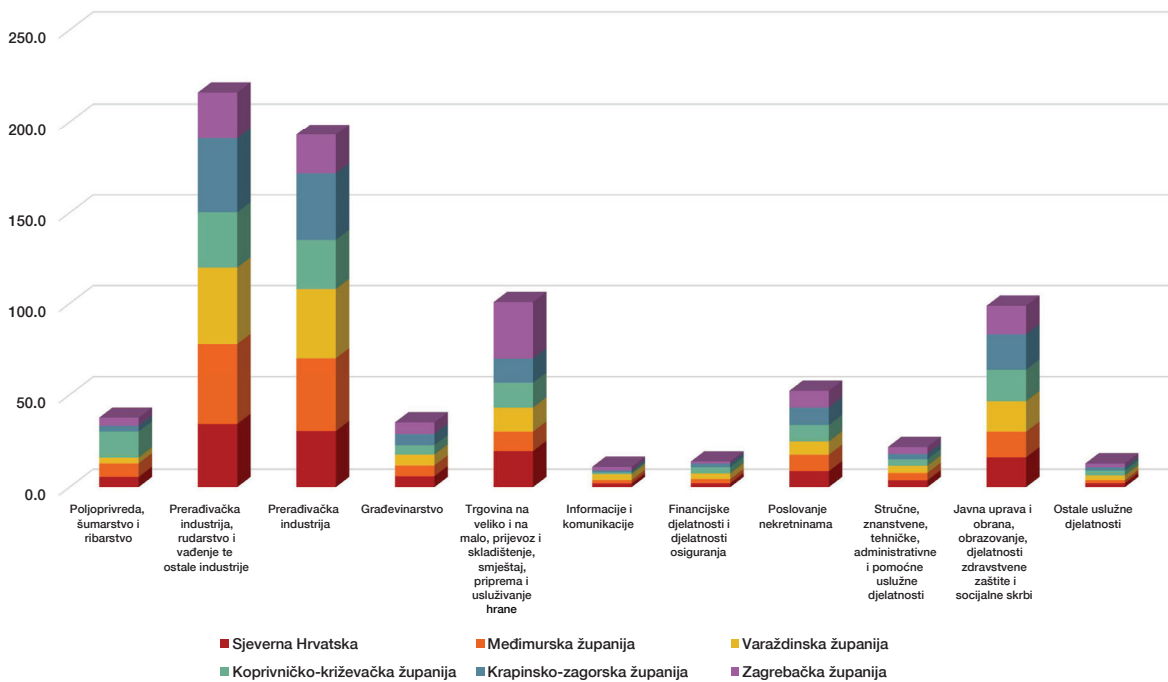
Izvor: obrada MRRFEU, 2023.

Slika 10. Dinamika promjene NUTS3 regija Sjeverne Hrvatske

Slika 11. Udio BDV NUTS3 regija Sjeverne Hrvatske

Udio bruto dodane vrijednosti djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti NUTS3, Sjeverna Hrvatska
bazične cijene, u tisućama EUR, 2020., %

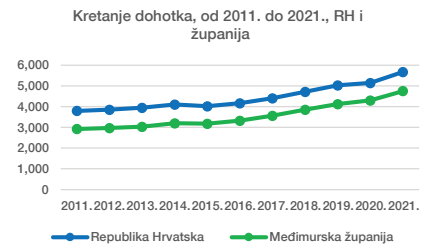
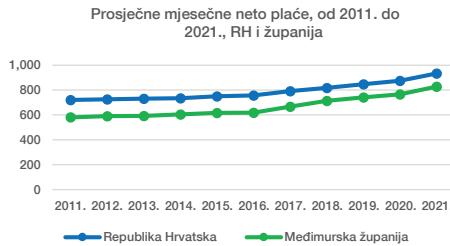
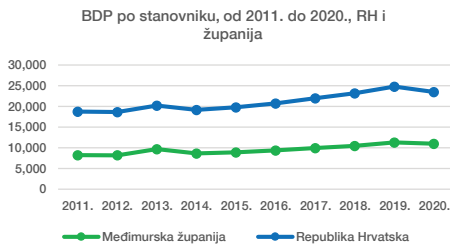

Međimurska županija

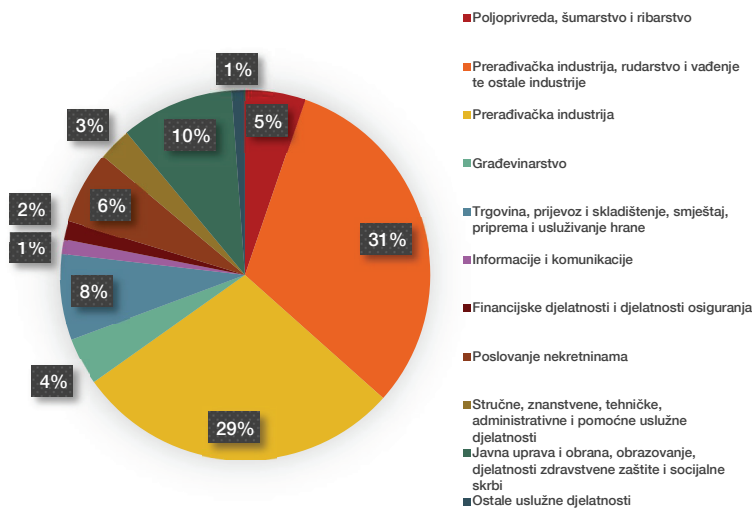
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	729	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	145	69
Broj stanovnika, 2021.	105.393	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.197.690	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	11.006	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	32	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	1.001.710	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	47.241	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	45%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.755	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	828	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	4.240	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	174.234	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	854.258	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	8.105	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	87.981	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	766.277	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.216	10.959

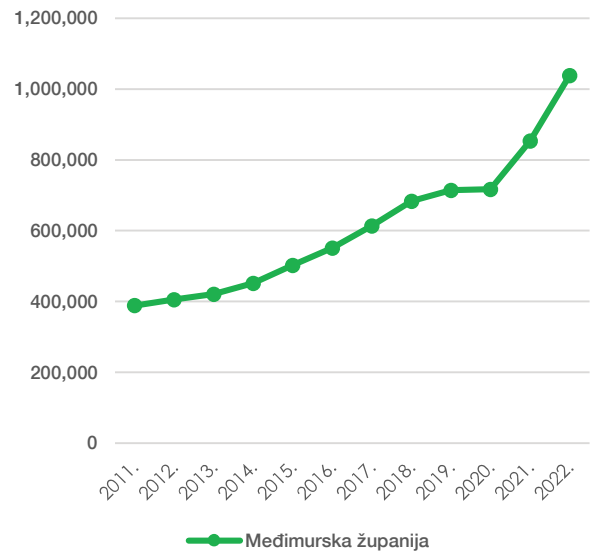
Međimurska županija, kao najsjevernija županija u RH zauzima relativno malu površinu od 729 km² na kojoj prosječno živi izuzetno veliki broj stanovnika, odnosno 144 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 105.012 stanovnika (8.734 stanovnika manje nego 2011. godine). Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 40% u 2021. godini. Uz Grad Zagreb, županija bilježi najveći udio mladog stanovništva u RH, njih 16% s najnižim indeksom starosti u RH od 130. Visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo je preko 19%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 1.715 djece veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 47.241 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 8,2% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 50,7% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (42,5%). BDP po stanovniku je iznosio 11.006 eura po stanovniku (rast od 38% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu). Preko 40% bruto dodane vrijednosti ove županije stvara industrija, a bruto dodana vrijednost je rasla 29,8% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu. Aktivnih pravnih osoba je 4.240 u 2021. godini (što je 1.150 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 37% (ili 15% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (9.891 eura) je 2022. godine veći za 6.471 eura nego 2011. godine uz kontinuirani rast, ali i pozitivan saldo robne razmjene s inozemstvom. Prema podacima Fine (2022.), Međimurska županija, u odnosu na druge županije, na 10. je mjestu prema broju poduzetnika i iskazanoj neto dobiti, na 8. mjestu prema broju zaposlenih kod poduzetnika te na 9. mjestu prema iskazanim ukupnim prihodima. Prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenim odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih, Međimurska županija na 15. je mjestu, prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenim odnosom neto dobiti i broja zaposlenih zauzima 12. mjesto, a po ekonomičnosti poslovanja 9. mjesto među svim županijama. Među poduzetnicima sa sjedištem u Međimurskoj županiji, najveće prihode u 2021. godini ostvario je LPT d.o.o. iz Preloga (84,3 milijuna eura), kao i najveću dobit razdoblja (10,2 milijuna eura) te najveći izvoz (80,6 milijuna eura), dok je najveći broj zaposlenih imala HAIX OBUĆA d.o.o. iz Male Subotice (1.163). MESNA INDUSTRIJA VAJDA d.d. iz Čakovca druga je po visini ostvarenih prihoda (73,3 milijuna eura).

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

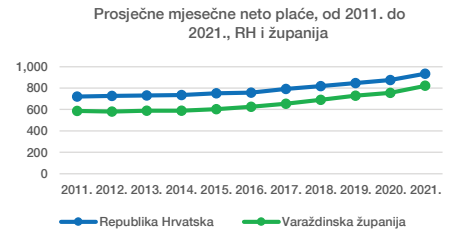
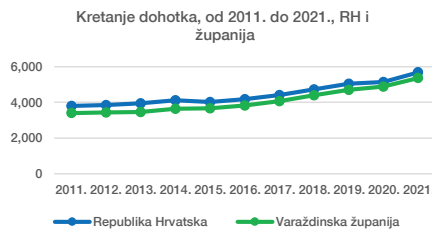
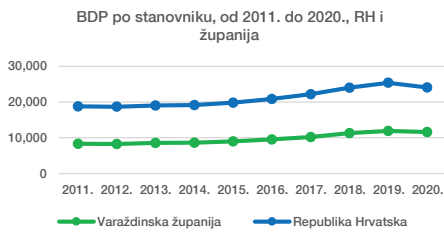

Varaždinska županija

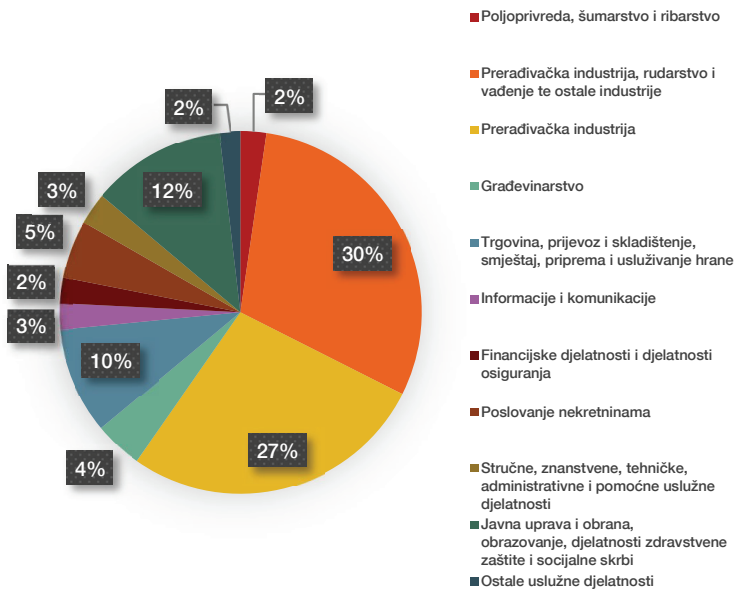
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	1.262	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	127	69
Broj stanovnika, 2021.	159.747	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.921.378	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	11.620	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	33,8	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	1.606.979	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	76.291	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	48%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.365	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	821	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	5.503	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	262.965	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	1.073.299	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	6.719	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-29.465	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	1.102.764	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	3.149	10.959

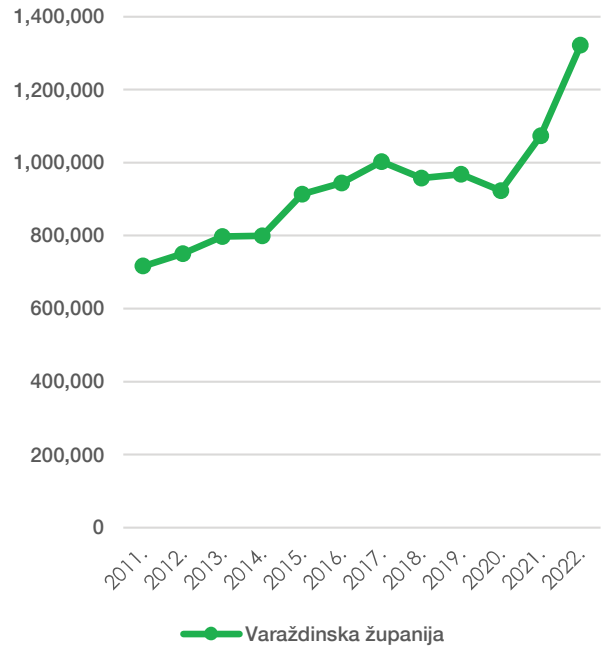
Varaždinska županija zauzima površinu od 1.261 km² na kojoj prosječno živi velik broj stanovnika, odnosno 126 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 158.594 stanovnika (17.177 stanovnika manje nego 2011. godine). Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 42% u 2021. godini. Udio mladog stanovništva bio je 13,9% s nižim indeksom starosti od prosjeka RH (144) dok je visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo 21%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 13,5% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 47.241 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 8,2% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Varaždinska županija je jedna od županija u RH koja bilježi pozitivan migracijski saldo. Tako je, primjerice, u 2022. godini zabilježeno 510 više doseljenog nego odseljenog stanovništva. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 43% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rastle su i prosječne mjesečne neto plaće (gotovo 40%). BDP po stanovniku je iznosio 11.620 eura po stanovniku (rast od 42,8% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu). Preko 37% bruto dodane vrijednosti ove županije stvara prerađivačka industrija, a bruto dodana vrijednost je rasla 31,6% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu. Aktivnih pravnih osoba je 5503 u 2021. godini (što je 1.871 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 52% (ili 20% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (8.335 eura) je 2022. godine veći za 4.258 eura nego 2011. godine, a izvoz raste brže od rasta uvoza iako je saldo robne razmjene negativan. Prema podacima Fine (2023.), Varaždinska županija, u odnosu na druge županije, na 8. je mjestu prema broju poduzetnika, ostvarenim ukupnim prihodima te dobiti razdoblja, dok je na 7. mjestu prema neto dobiti/gubitku i broju zaposlenih kod poduzetnika. Prema ekonomičnosti poslovanja poduzetnici Varaždinske županije su, u odnosu na druge županije, na 12. mjestu, prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenim odnosom neto dobiti i broja zaposlenih na 15. mjestu, a prema produktivnosti rada mjerenim odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih na 10. mjestu. Najveće ukupne prihode među poduzetnicima sa sjedištem u Varaždinskoj županiji u 2022. godini ostvarilo je društvo VINDIJA d.d. iz Varaždina (464,5 milijuna eura), najveću dobit razdoblja društvo KNAUF INSULATION d.o.o. iz Novog Marofa (6,7 milijuna eura), dok je društvo BOXMARK LEATHER d.o.o. iz Trnovca Bartolovečkog prvo po vrijednosti izvoza (111,8 milijuna eura).

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

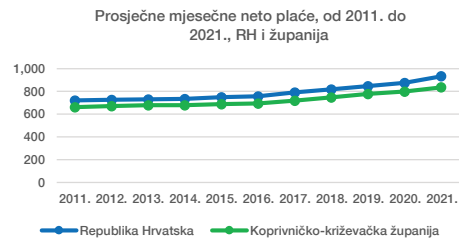
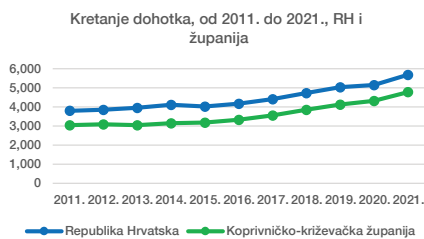
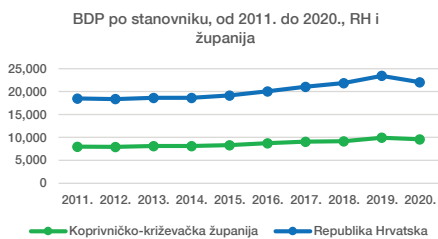

Koprivničko-križevačka županija

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	1.748	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	58	69
Broj stanovnika, 2021.	101.358	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.009.117	50.451.003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	9.576	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	10,8	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	843.993	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	45.346	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	45%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	4.778	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	836	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	2.932	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	143.332	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	490.892	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	4.843	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	159.619	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	331.273	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	1.372	10.959

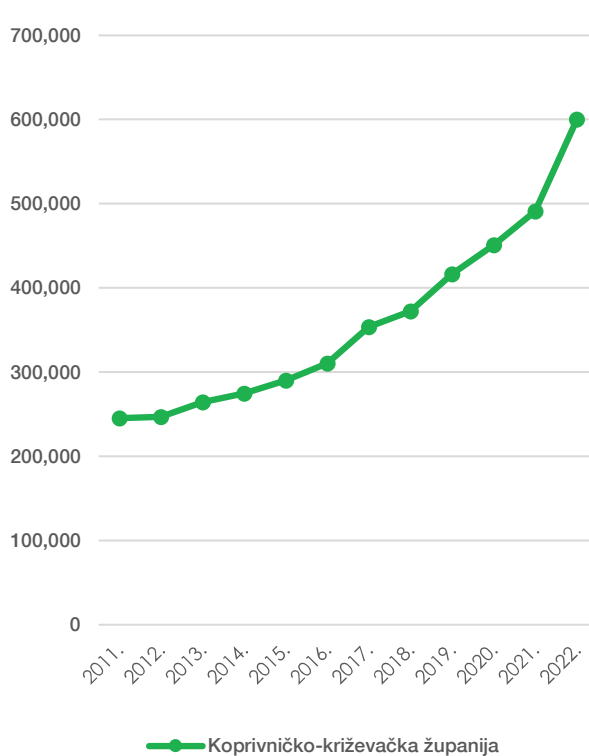
Koprivničko-križevačka županija zauzima površinu od 1.748 km² na kojoj prosječno živi oko 58 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 100.366 stanovnika (15.058 stanovnika manje nego 2011. godine). Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 33% u 2022. godini. Udio mladog stanovništva bio je 14,4% s nižim indeksom starosti od prosjeka RH (152) dok je visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo 19,8%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 24,7% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 45.346 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 7,5% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za 37,9% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (26,3%). BDP po stanovniku je iznosio 9.576 eura po stanovniku (rast od 22% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu), uz rast bruto dodane vrijednosti od 9% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu. Preko 30% bruto dodane vrijednosti ove županije stvara prerađivačka industrija. Aktivnih pravnih osoba je 2.932 u 2021. godini (što je 935 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od 47% (ili 11% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (5.979 eura) je 2022. godine veći za 3,853 eura nego 2011. godine, a izvoz raste znatno brže od rasta uvoza uz kontinuirano pozitivan saldo robne razmjene. Prema podacima Fine (2022.), među poduzetnicima sa sjedištem u Koprivničko-križevačkoj županiji, najviše zaposlenih (3.105), najveću dobit razdoblja (25,7 milijuna eura) te najveće ukupne prihode (292 milijuna eura) u 2020. godini ostvarila je PODRAVKA d.d.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

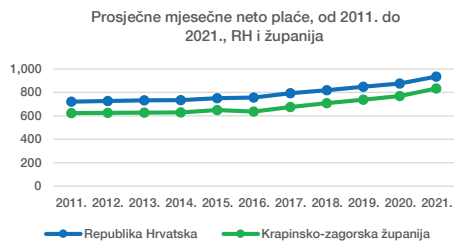
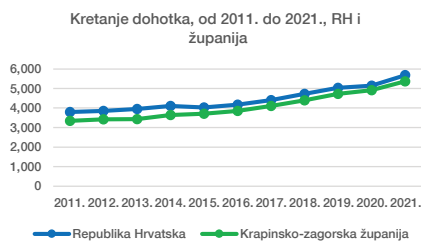
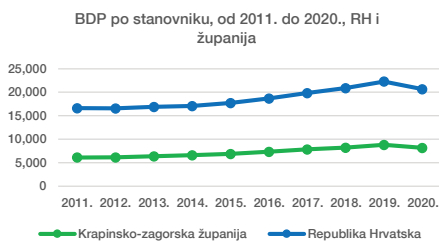

Krapinsko-zagorska županija

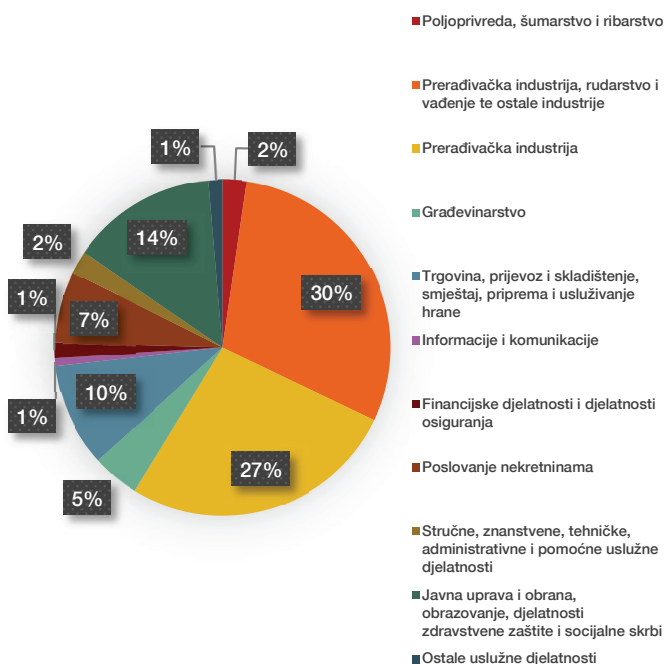
Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	1.229	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	98	69
Broj stanovnika, 2021.	120.670	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	1.015.432	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	8.182	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	28,7	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	849.275	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	56.916	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	47%	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.361	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	833	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	3.343	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	150.340	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	573.267	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	4.751	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	91.175	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	482.092	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	3.3006	10.959

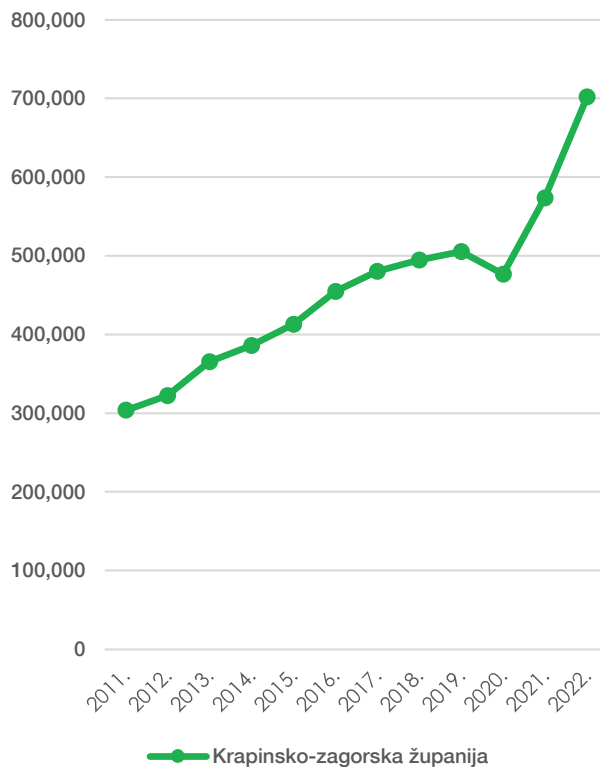
Krapinsko-zagorska županija zauzima površinu od 1.229 km² na kojoj prosječno živi čak oko 98 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 119.862 stanovnika (12.810 stanovnika manje nego 2011. godine). Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 33% u 2022. godini. Udio mladog stanovništva bio je 13,7% s ipak nižim indeksom starosti od prosjeka RH (151) dok je visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo 18,7%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, ipak se bilježi rast upisane djece koji je za 1.115 djece veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 56.916 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 12,9% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Ukupan dohodak stanovništva veći je za čak 45,7% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (33,5%). BDP po stanovniku je iznosio 8.182 eura po stanovniku (rast od 38% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu), uz rast bruto dodane vrijednosti od preko 26% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu. Ujedno, preko 35% bruto dodane vrijednosti ove županije stvara prerađivačka industrija. Aktivnih pravnih osoba je 3.343 u 2021. godini (što je 1.270 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od čak 61% (ili 23% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (5.855 eura) je 2022. godine veći za 3.565 eura nego 2011. godine, uz kontinuirano pozitivan saldo robne razmjene. Prema podacima Fine (2021.), Krapinsko-zagorska županija, u odnosu na druge županije u 2020. godini, na 2. je mjestu prema ekonomičnosti poslovanja i prema produktivnosti rada mjerenim odnosom neto dobiti i broja zaposlenih, a na 6. mjestu prema neto dobiti/gubitku. Na 7. je mjestu prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenim odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih, dok je na 10. mjestu po broju zaposlenih. Prema ukupnim prihodima na 11. je mjestu, a prema broju poduzetnika Krapinsko-zagorska županija na 12. je mjestu. Najveće prihode među poduzetnicima sa sjedištem u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2020. godini ostvarila je VETROPACK STRAŽA TVORNICA STAKLA d.d. iz Huma na Sutli (107,9 milijuna eura), kao i najveću dobit razdoblja (15,3 milijuna eura). Najveći izvoznik bio je OMCO CROATIA d.o.o. (89,9 milijuna eura), a najviše zaposlenih (666) imao je TRGOCENTAR d.o.o.

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

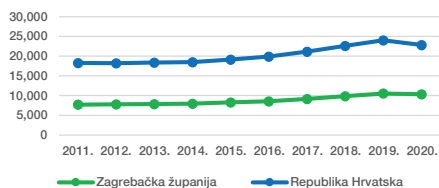
Zagrebačka županija

Pokazatelj	Vrijednost	Vrijednost, RH
Površina km ²	3.060	56.594
Gustoća naseljenosti, st./km ²	98	69
Broj stanovnika, 2021.	299.983	3.878.981
BDP, tisuće EUR, 2020.	3.194.831	50.451,003
BDP po stanovniku, EUR, 2020.	10.324	12.464
BDP, rast 2010./2020., %	36,1	14,0
BDV, tisuće EUR, 2020.	2.672.054	42.195,602
Broj zaposlenih osoba, 2021.	146.706	1.782,272
Udio zaposlenih osoba u ukupnom stanovništvu, 2021., %	39,4	45,9
Dohodak po stanovniku, EUR, 2021.	5.990	5.679
Prosječna mjesečna neto plaća, EUR, 2021.	918	934
Broj aktivnih pravnih osoba, 2021.	11.411	168.242
Investicije u DI prema lokaciji investicijskih objekata, tisuće EUR, 2021	599.696	8.377,300
Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	1.158.132	18.353,264
Izvoz po stanovniku, EUR, 2021	3.861	4.731
Saldo robne razmjene, EUR, 2021.	-1.666.210	-10.001,985
Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR, 2021.	2.824.342	28.355,249
FDI po stanovniku, 1993. – 2021., EUR	8.978	10.959

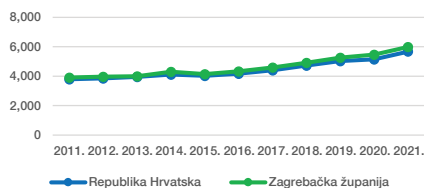

Zagrebačka županija zauzima površinu od 3.060 km² na kojoj prosječno živi čak oko 98 stanovnika na km². Županija broji 2022. godine oko 301.387 stanovnika (16.207 stanovnika manje nego 2011. godine). Aktivnog je stanovništva u ukupnom stanovništvu oko 35% u 2022. godini. Udio mladog stanovništva bio je 14,9% s ipak nižim indeksom starosti od RH (141) dok je visoko obrazovanog stanovništva u 2021. godini bilo 23,7%. Ako se promotri broj upisane djece u programe predškolskog odgoja, bilježi se rast upisane djece koji je za 17,4% veći u upisnoj 2022./2023. godini nego 2011./2012. godini uz kontinuirani rast broja djece koja se upisuju u predškolske programe. Prema podacima DZS, u 2021. godini u županiji je bilo zaposleno oko 146.706 osoba, što predstavlja povećanje zaposlenosti od 12,9% 2021. godine u odnosu na 2011. godinu. Zagrebačka županija u posljednjih nekoliko godina značajno stabilizira negativne migracije pa je tako u 2022. godini 1.842 stanovnika više naselila županiju u odnosu na 2016. godinu. Ne čude, stoga, niti pokazatelji životnog standarda stanovništva. Naime, ukupan dohodak stanovništva veći je za 44,7% u 2021. godini u odnosu na 2011. godinu, a rasle su i prosječne mjesečne neto plaće (gotovo 40%). BDP po stanovniku je iznosio 10.324 eura po stanovniku (rast od 39% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu), uz rast bruto dodane vrijednosti od preko 33% 2020. godine u odnosu na 2010. godinu. Ujedno, preko 30% bruto dodane vrijednosti ove županije stvara sektor trgovine na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, pripremu i usluživanje hrane, ali je i sektor industrije. Aktivnih pravnih osoba je 11.411 u 2021. godini (što je 6.574 više nego 2011. godine) čime je ostvaren rast od čak 46% (ili 25% u odnosu na 2016. godinu). Izvoz po stanovniku (4.618 eura) je 2022. godine veći za 3.700 eura nego 2011. godine, uz relativno stabilan saldo robne razmjene i, u posljednjih nekoliko godina, značajno veću stopu izvoza od uvoza. Prema podacima Fine (2023.), Zagrebačka županija je, u odnosu na druge županije, na petom mjestu prema broju poduzetnika, na trećem prema broju zaposlenih kod poduzetnika i ostvarenoj neto dobiti te na drugom mjestu prema iskazanim ukupnim prihodima. Društvo LIDL HRVATSKA d.o.o. k.d. iz Velike Gorice zadržalo je i u 2022. godini dominantnu ulogu među poduzetnicima Zagrebačke županije. U 2022. godini društvo je ostvarilo najveće ukupne prihode (1,05 milijardi eura), najvišu dobit razdoblja (52 milijuna eura) te je zapošljavalo najveći broj radnika, njih 2.792. Najveći izvoznik bilo je društvo BUGATTI RIMAC d.o.o. iz Svete Nedelje (172,5 milijuna eura).

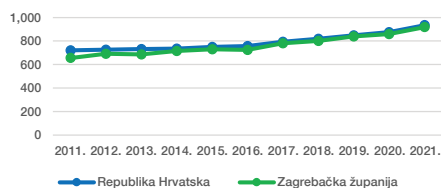
BDP po stanovniku, od 2011. do 2020., RH i županija

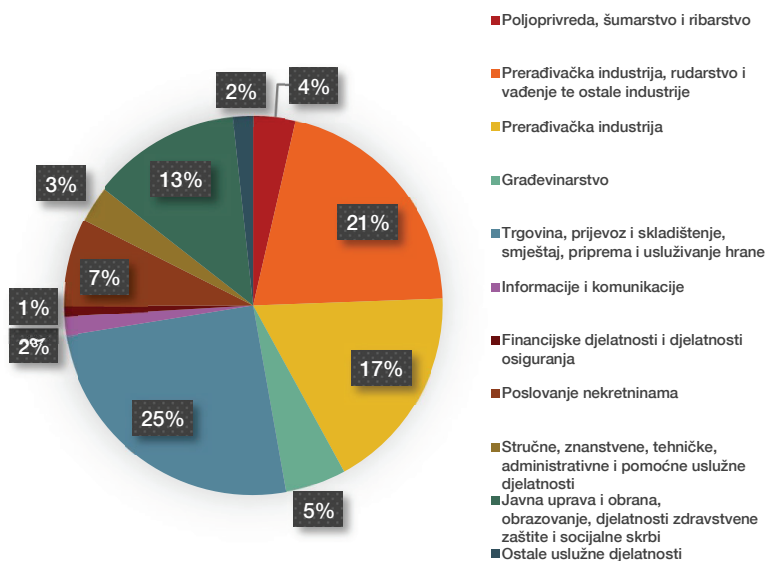
Kretanje dohotka, od 2011. do 2021., RH i županija

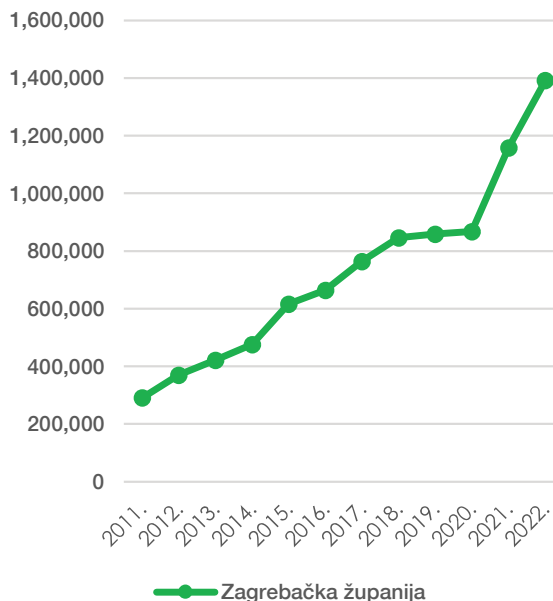
Prosječne mjesečne neto plaće, od 2011. do 2021., RH i županija

Gospodarske grane, struktura BDV županije u 2020., % djelatnosti

Robni izvoz 2011.- 2022.

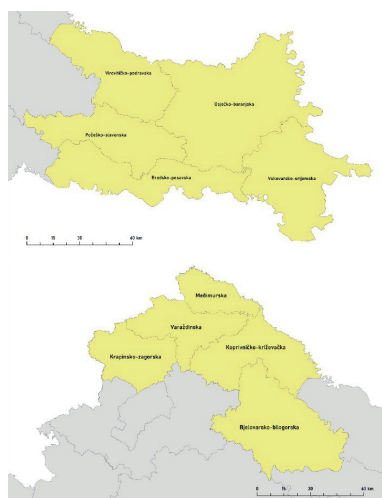

Teritorijalni fokus ulaganja

Cilj politike regionalnoga razvoja je osigurati kvalitetne javne politike za unaprjeđenje radnih i životnih uvjeta u svim dijelovima RH, a osobito u slabije razvijenim područjima. Nacionalna razvojna strategija kao krovni strateški dokument prepoznaje područja s najvećim razvojnim izazovima kojima MRRFEU kroz razne programe posvećuje posebnu pažnju i usmjerava ulaganja s ciljem povećanja kvalitete života. Dodatno, u vidu korištenja Eu sredstava prilikom izrade programskih dokumenata vodilo se različitim potrebama i snagama različitih regija unutar RH.

Sredstva za razdoblje 2021.-2027. otvaraju brojne prilike i mogućnosti za daljnju transformaciju naših regija (i društva u cijelosti) u održivije, otpornije i snažnije. Ojačana je i uloga gradova kao pokretača razvoja. Demografski izazovi posebno pogađaju regije s najvećim razvojnim izazovima stoga je posebna pozornost posvećena potpomognutim i brdsko-planinskim područjima te otocima. Uostalom, naša je zakonska dužnost učiniti naše zemlje, a time i EU u cjelini, konkurentnijima i pametnijima, zelenijima, povezanijima, društvenijima i uključivijima, te bližima građanima bez obzira živjeli u gradovima ili ruralnim sredinama, otocima.

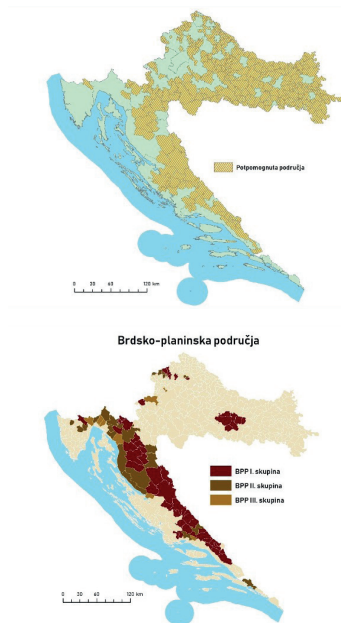
RAZVOJNI SPORAZUMI

Razvojni sporazum za područje Slavonije, Baranje i Srijema potpisan je 20. srpnja 2018. godine na inicijativu pet slavonskih županija: Brodsko – posavske, Osječko – baranjske, Požeško – slavonske, Virovitičko – podravske i Vukovarsko – srijemske županije. Indikativna vrijednost 67 razvojnih projekata je 1,5 milijardi eura, a uz njih i 26 projekata za financiranje tehničke pomoći za pripremu strateških projekata regionalnoga razvoja ukupne vrijednosti 9,15 milijuna eura.

Razvojni sporazum za Sjever Hrvatske pokrenut je na inicijativu pet županija s područja sjeverozapadne Hrvatske (Varaždinska, Međimurska, Koprivničko-križevačka, Bjelovarsko-bilogorska i Krapinsko-zagorska županija) te je potpisan je 27. prosinca 2021. godine. Razvojnim sporazumom obuhvaćeno je 36 infrastrukturnih i razvojnih projekata indikativne vrijednosti 2 milijarde eura, dok je 8,69 milijuna eura predviđeno je za financiranje tehničke pomoći za pripremu zalihe strateških projekata regionalnoga razvoja. Financiranje kroz tehničku pomoć je predviđeno za 36 projekta

POTPOMOGNUTA I BRDSKO-PLANINSKA PODRUČJA

MRRFEU provodi mjere i programe kojima se jača konkurentnost i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima s ciljem njihovog ukupnog razvoja u skladu s njihovim posebnostima i načelima održivog razvoja. Unutar ovih mjera Ministarstvo kontinuirano provodi programe kojima se potiče održivi razvoj lokalne zajednice ulaganjem u infrastrukturne projekte koje je lokalna zajednica prepoznala kao potrebu i razvojni prioritet, prvenstveno se to odnosi na projekte iz područja društvene, javne, komunalne, socijalne i gospodarske infrastrukture.

Kohezijska politika mora ostati glavni instrument za smanjivanje regionalnih razlika kao strateškog cilja Europske unije. Demografski izazovi posebno pogađaju najsiromašnija područja odnosno ruralna, potpomognuta i brdsko-planinska područja, stoga smo posebnu pozornost posvetili našim manje razvijenim krajevima. U okviru PKK i ITP 2021. – 2027. za potpomognuta i brdsko-planinska područja na raspolaganju je preko 470 milijuna eura EU sredstava. Predviđen je iznos za teritorijalni fokus ulaganja u područja digitalizacije za građane i poduzeća, energetske učinkovitosti, upravljanje rizicima (vatrogastvo), bioraznolikosti i zelene infrastrukture, povezivosti (biciklističke staze), sektor zdravstva (aktivnosti primarne zdravstvene zaštite), stambene infrastrukture, obrazovanje te kulture i turizma ali i ulaganja u poduzetničke potporne institucije, u okviru industrijske tranzicije.

Program održivog razvoja lokalne zajednice

Program je namijenjen za projekte s područja jedinica lokalne samouprave koje imaju stekle status potpomognutog područja. Koncipiran je kao odgovor na razvojne prioritete lokalne i područne razine te predstavlja podršku u unaprjeđenju društvene, javne,

komunalne, socijalne i okolišne infrastrukture te razvoju infrastrukture kao preduvjeta za ulaganje i gospodarski oporavak. U okviru Programa u razdoblju 2016.-2023. sufinancirano je 2.164 projekata u ukupnom iznosu od 76,1 milijuna eura. Iako se radi o manjim projektima njihova provedba izravno utječe na kvalitetu i standard života lokalnog stanovništva.

Program podrške regionalnom razvoju

Program predstavlja podršku gospodarskoj i socijalnoj revitalizaciji područja koja su u zadnjoj četvrtini iznadprosječno razvijenih jedinica lokalne samouprave (V. skupina). Programom se potiče razvoj lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture i povećanja kvalitete života. U okviru Programa u razdoblju 2016.-2023. financirano je 382 projekata u ukupnom iznosu 15,94 milijuna eura.

Program podrške brdsko-planinskim područjima

Program je koncipiran kao odgovor na razvojne prioritete lokalne razine i predstavlja podršku u unaprjeđenju društvene, komunalne, socijalne i javne infrastrukture te pripremi infrastrukture kao preduvjeta za ulaganja i gospodarski oporavak te sanaciju šteta na infrastrukturnim građevinama nastalih uslijed vremenskih nepogoda karakterističnih za brdsko-planinsko područje. Program je namijenjen za projekte s područja jedinica lokalne samouprave koje su koje imaju status brdsko-planinskog područja. U okviru Programa podrške brdsko-planinskim područjima u razdoblju 2016.-2023. usmjereno je 19,4 milijuna eura za 403 projekta.

Program ulaganja u zajednicu

Program ulaganja u zajednicu potiče na jačanje socijalne kohezije i održivog razvoja kroz ulaganja u obnovu, adaptaciju i rekonstrukciju građevina javne namjene, koje su na raspolaganju široj lokalnoj zajednici, a služe za zadovoljenje zdravstvenih, obrazovnih, kulturnih, karitativnih i vjerskih potreba te potiču uključenost u zajednici i doprinose očuvanju kulturne baštine. Kroz program je u razdoblju 2016.-2023. usmjereno 15,7 milijuna eura za 576 projekata.

REGIONALNI PROGRAMI

Temeljem iskazanih potreba s lokalne i područne razine i u skladu s prioritetima provedbe politike regionalnoga razvoja pokrenuti tri nova regionalna programa za područje Slavonije, Baranje i Srijema, Banovine (Sisačko – moslavačka županija, Dalmatinske zagore, Gorskog kotara i Like. Cilj ovih programa je pridonijeti održivom razvoju ovih područja i osigurati pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala lokalnih zajednica na području regija čija geografska, geomorfološka, demografska i infrastrukturna obilježja predstavljaju ograničavajuće čimbenike razvoja, koji izravno utječu na život i opstanak stanovništva na tim prostorima, te je stoga potrebno osigurati njihovu održivost kroz ulaganja u infrastrukturne projekte kao preduvjet za razvoj postojeće i nove društvene i poduzetničke infrastrukture, te time postizanje održivog gospodarskog razvoja, povećanja atraktivnosti prostora, poboljšanje kvalitete života i sprječavanje daljnjeg iseljavanja. Kroz ove programe je ugovoreno 46,17 milijuna eura za 141 projekat: 12 vrtića, 10 tržnica, 10 projekata ulaganja u turističku infrastrukturu, 44 projekata ulaganja u poduzetničku infrastrukturu, 1 Ulaganje u vatrogasnu infrastrukturu, 42 projekata ulaganja u komunalnu infrastrukturu, 23 projekata ulaganja u društvenu i javnu infrastrukturu.

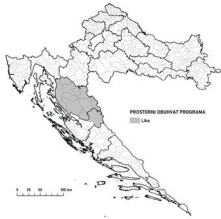
Program gospodarske i društvene revitalizacije Gorskog kotara

Programom je obuhvaćeno svih devet jedinica lokalne samouprave s područja Gorskog kotara te je u 2023. godini ugovoreno 10 projekata u iznosu od 4,3 milijuna eura. Sredstva su usmjerena na projekte iz područja poduzetničke, turističke, komunalne, javne i društvene infrastrukture čime se doprinosi održivom gospodarskom razvoju, povećanju atraktivnosti prostora te poboljšanju kvalitete života i sprječavanje daljnjeg iseljavanja.

Program gospodarske i društvene revitalizacije Dalmatinske zagore

Program obuhvaća 22 jedinice lokalne samouprave s područja Splitsko-dalmatinske županije i 10 jedinica lokalne samouprave s područja Šibensko-kninske županije. Zbog negativnih demografskih i ekonomskih osobitosti na području Dalmatinske zagore prisutan je trend smanjenja broja stanovnika te je svrha Programa pridonijeti gospodarskom i svekolikom razvoju ovog područja. U 2023. godini ugovorena su 24 projekata u iznosu od 10,2 milijuna eura. Sredstva su usmjerena na projekte iz područja poduzetničke, turističke, komunalne, javne i društvene infrastrukture.

Program gospodarske i društvene revitalizacije Like

Programom je obuhvaćeno 11 jedinica lokalne samouprave iz Ličko-senjske županije te općina Gračac iz Zadarske županije. Radi gospodarske i društvene revitalizacije ovog područja nužno je ulaganje u gospodarsku, društvenu te komunalnu infrastrukturu s ciljem poticanja razvoja ključnih gospodarskih sektora. U 2023. godini ugovoreno 3,87 milijuna eura za 17 projekata iz područja poduzetničke, turističke, komunalne, javne i društvene infrastrukture.

Program održivog razvoja lokalne zajednice za područje Sisačko-moslavačke županije

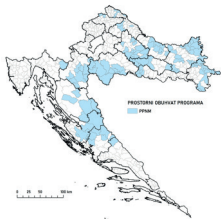
Područja jedinica lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije koje većinom imaju status potpomognutog područja, pogođeno je razornim potresom koji su se dogodili 28. i 29. prosinca 2020. godine. Potres je dodatno, osim razaranja stambenih i gospodarskih objekata, prouzročio znatne štete na lokalnoj infrastrukturi. Kako bi se u ublažile posljedice uzrokovane potresom, za projekte s područja jedinica lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije koje imaju status potpomognutog područja u 2 godine usmjereno je 2,37 milijuna eura za 44 projekta.

Program podrške gospodarskoj revitalizaciji Slavonije, Baranje i Srijema

Program ima za cilj poticanje razvoja gospodarskih aktivnosti na području Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravске i Vukovarsko-srijemske županije kroz ulaganja u infrastrukturne projekte kao preduvjet za razvoj postojeće i nove poduzetničke infrastrukture te demografske revitalizacije. Financira se 66 projekata iz područja poduzetničke, turističke, komunalne, javne i društvene infrastrukture.

PROGRAMI REGIONALNOG RAVNOMJERNOG RAZVOJA NA PODRUČJIMA NASELJENIM PRIPADNICIMA NACIONALNIH MANJINA

Program za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina

Kroz Program se pruža pomoć razvoju lokalnih zajednica na kojima povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti. Korisnici Programa su JLS koje imaju stekle status potpomognutog područja i s udjelom višim od 5 % u stanovništvu pripadnika nacionalnih manjina. U okviru Programa u razdoblju 2018.-2023. usmjereno je 16,5 milijuna eura za provedbu 588 projekata.

Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine

Cilj Programa je smanjivanje okolišnih i infrastrukturnih nejednakosti u romskim zajednicama u odnosu na zajednice u kojima živi većinsko stanovništvo. Isti predstavlja podršku u unaprjeđenju društvene, javne, komunalne, socijalne i okolišne infrastrukture u romskim zajednicama te se njime zagovara pristup promicanja ravnopravnosti, nediskriminacije i održivog razvoja te participativnog pristupa dionika šire lokalne zajednice. U okviru Programa je kroz 2 godine usmjereno 1.1 milijuna eura za 35 projekata.

FOND ZA OBNOVU I RAZVOJ GRADA VUKOVARA

Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara (FORGV) započeo je s radom 2002. godine te ima zadaću ubrzati društveno i ekonomsko oživljavanje grada Vukovara s naglaskom na obnovu i izgradnju gospodarstva i prateće komunalne infrastrukture. U okviru osnovne djelatnosti Fonda posebno su istaknuti poslovi vezani za odobravanje zajmova i njihovo ulaganje u obnovu i razvoj gospodarstva i komunalne infrastrukture te stručno informiranje i savjetovanje ulagača, pomoć u izradi poduzetničke dokumentacije. U razdoblju od 2016.-2023. godine značajno su povećana sredstva Fonda. Od 2016. do danas, kroz FORGV je uloženo 57,6 milijuna eura u brojne projekte na području grada Vukovara. Neki od najznačajnijih projekata financiranih sredstvima FORGV su: Plivalište Vukovar, Izgradnja Gradske tržnice, Trg Dražena Petrovića - izgradnja trga sa sportskim sadržajima, CBR – Izgradnja objekta za fizikalnu rehabilitaciju - Opća bolnica Vukovar a sredstvima FORGV-a se participiralo i u obnovi Vodotoranja.

Kroz Program sufinanciranja gospodarskih projekata u Gradu Vukovaru od 2016. godine do danas, isplaćeno je 5,3 milijuna eura za 318 vukovarskih poduzetnika, a do kraja 2023. godine dodijelit će se potpore za 49 poduzetnika u iznosu od 570 tisuća eura. U

razdoblju od 2016. godine do danas, kroz FORGV je uloženo 57,6 milijuna eura u projekte na području grada Vukovara.

[Porezne olakšice za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i/ili na potpomognutim područjima](#) temeljem Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/2022) i članku 28.a i Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/2022) i članku 43. utvrđuje se pravo na porezne olakšice i oslobođenja za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima I. skupine prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/2021.) i na području Grada Vukovara. Godišnje se zaprimi i obradi oko 215 prijava korisnika potpora. Dodatno, u nadležnosti MRRFEU je i provođenje [Odluke o naknadi jedinicama lokalne samouprave na potpomognutim područjima koju plaćaju javne ustanove vezano za upravljanje zaštićenim područjima](#) („Narodne novine broj 43/2021). Sukladno Odluci o naknadi jedinicama lokalne samouprave na potpomognutim područjima koju plaćaju javne ustanove vezano za upravljanje zaštićenim područjima Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za zaštitu prirode, donosi odluku o isplatama i uskrati naknade.

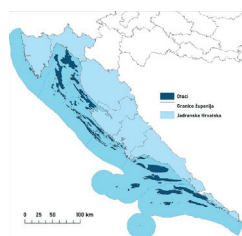
PROGRAM DRUŠTVENE I GOSPODARSKE REVITALIZACIJE POTPOMOGNUTIH PODRUČJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE POGOĐENIH POTRESOM

Sisačko – moslavačku županiju 29. prosinca 2020. godine pogodio je razoran potres koji je uzrokovao velike štete na društvenoj, komunalnoj, gospodarskoj i javnoj infrastrukturi. Kako bi se sanirale štete nastale u potresu te postigla društvena i gospodarska revitalizacija Sisačko-moslavačke županije Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju Programa društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih. Cilj Programa je obnova te fizička, socijalna, gospodarska i demografska revitalizacija područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom. Ovim Programom utvrđene su mjere i projekti, nositelji i sudionici njihove provedbe, provedbene aktivnosti, izvori sredstava te metodologija praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera. Program ima 15 mjera i 52 aktivnosti rasta i razvoja gospodarstva i podizanja standarda života. Program se provodi Godišnjim planovima provedbe Programa koji sadrže plan provedbe pojedinih poticajnih mjera, aktivnosti, potrebna sredstva, izvore i način korištenja sredstava te metodologiju praćenja i izvještavanja. Mjere i aktivnosti razvrstane su u dva strateška smjera: 1. poticanje razvoja osnovnih činitelja konkurentnosti županije i 2. otklanjanje i ublažavanje posljedica uzrokovanih potresom te četiri posebna cilja: povećanje produktivnosti i zaposlenosti; demografska revitalizacija; obnova i izgradnja stambenih i poslovnih objekata i obnova i izgradnja nužne infrastrukture.

PROGRAMI PREKOGRANIČNE SURADNJE

Cilj Programa jest jačanje prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine te Republike Srbije kroz gospodarsku, socijalnu i demografsku revitalizaciju pograničnog područja te pružanje potpore Hrvatima koji žive u tim državama. Program pridonosi osnaživanju pograničnog područja Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, njegovom gospodarskom i svekolikom razvoju, osigurava pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje prekograničnih razvojnih potencijala te potiče aktivaciju svih dionika na zajedničkom radu za dobrobit hrvatskog naroda. Doprinosi stvaranju preduvjeta za sprječavanje iseljavanja stanovništva, smanjenju negativnog demografskog trenda i održivom razvoju u pograničnom području te podiže kvaliteta života i integraciju cjelokupnog stanovništva koje živi na tom prostoru. Do sada su kroz [Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine](#) financirana 152 projekta vrijedna 3,9 milijuna eura, a kroz [Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Republike Srbije](#) 45 projekata vrijednih 941 tisuća eura.

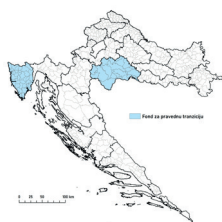
OTOCI

Osim Finske i od nedavno Škotske, jedina smo zemlja u EU koja razvija posebno otočno zakonodavstvo čime potvrđujemo da otoke smatramo područjima od najvišeg nacionalnog značaja i zato je teritorijalni fokus stavljen i na otočnu posebnost. Zakonodavni okvir za hrvatske otoke postoji već više od dvadeset godina, a javno upravljanje otočnom razvojnom politikom u RH kontinuirano se razvija i unaprjeđuje u zakonodavnom, strateškom i institucionalnom smislu. Ukupna ulaganja u otoke u mandatu Vlade od 2016. godine su preko 2,9 milijardi eura iz EU i nacionalnih izvora što jasno pokazuje da Republika Hrvatska otočno područje, otočno stanovništvo i život na otocima prepoznaje kao područja od posebnog državnog interesa i kao područje velikih prirodnih, gospodarskih i turističkih potencijala. Iz Zakona o otocima proizašao je i Nacionalni plan razvoja otoka 2021.-2027. kao najvažniji akt strateškog planiranja za otoke, ali i drugi važni alati, programi i mehanizmi koji za cilj imaju stvaranje preduvjeta za bolje uvjete života na otocima. Nacionalni plan razvoja otoka čini okvir za izradu programa i provedbu aktivnosti kojima se doprinosi zadovoljavanju otočnih potreba i realizaciji utvrđenih potencijala. Po prvi puta smo izradili Registar otoka koji na jednom mjestu evidentira svih 1.244 otoka, otočića i hridi u Republici Hrvatskoj te sve parametre bitne za upravljanje, korištenje i čuvanje jedinstvene otočne geografske cjeline.

Ovako postavljen nacionalni zakonodavni i strateški okvir rezultat je dobro vođene otočne razvojne politike temeljem koje otoci sudjeluju, po prvi puta i u višegodišnjem financijskom okviru (VFO) 2021.-2027. sa zasebnom alokacijom samo za otoke. U okviru novog Integriranog teritorijalnog programa otocima je dodijeljena alokacija od 150 milijuna eura EU sredstava. Indikativne operacije u ITP-u pokrivaju specifične potrebe otoka koje su lokalnog karaktera i povezuju više tema (javno-društvena i poslovna infrastruktura, zaštita okoliša i prilagodba klimatskim promjenama, valorizacija kulturne baštine i usluga te energetska učinkovitost) s potencijalom njihove integracije na programskoj i projektnoj razini. ITP predstavlja veliki iskorak za otoke a osim toga, otocima će i dalje biti dostupni ostali programi koji se provode a koji su do sad kroz 2.492 projekta polučili pozitivne učinke: ulaganje u male kapitalne projekte izgradnje objekata komunalne i društvene infrastrukture, Potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta, Subvencioniranje otočnog javnog cestovnog prijevoza – besplatni prijevoz otočana. Ulaganja su usmjerena i na stvaranje poticajnog okruženja za organizacije civilnog društva koje imaju sjedište i djeluju na otocima prepoznajući njihovu važnost i potencijal. U svrhu poboljšanja uvjeta života otočnog stanovništva povećana je subvencionirana količina vode za ljudsku potrošnju u količini do najviše 85 m³ godišnje po otočaninu, po cijeni koja je jednaka cijeni vode koju plaća ista kategorija korisnika u mjestu iz kojeg se voda isporučuje. Program poticanja razvoja civilnog društva na otocima Nemoguće je ne spomenuti „Hrvatski otočni proizvod“ kojim se potiču se otočni proizvođači da proizvode i plasiraju na tržište izvorne otočne proizvode proizvedene iz otočne sirovine a ujedno reafirmiraju tradicionalnu otočnu proizvodnju.

PRAVEDNA TRANZICIJA

Fond za pravednu tranziciju ključan je alat za pružanje pomoći područjima koje prelazak na klimatsku neutralnost najviše pogađa i za sprečavanje sve većih regionalnih razlika. U tu će se svrhu iz Fonda za pravednu tranziciju (185,8 milijuna eura) podupirati ulaganja u područja kao što su digitalna povezanost, tehnologije čiste energije, smanjenje emisija, regeneracija industrijskih objekata, prekvalificiranje radnika i pružanje tehničke pomoći. Stoga, glavni cilj ovog alata je ublažiti posljedice tranzicije financiranjem diversifikacije i modernizacije lokalnog gospodarstva te smanjenjem negativnih posljedica na zaposlenost.

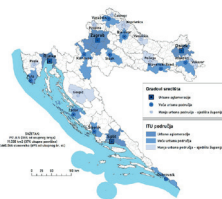
INDUSTRIJSKA TRANZICIJA HRVATSKIH REGIJA

Cilj industrijske tranzicije hrvatskih regija je revitalizirati sve dijelove RH naglašavajući važnost suvremenih tehnologija i ulaganja u regionalne i lokalne lance vrijednosti te prioritetne niše u procesu industrijske tranzicije (536 milijuna eura). Proces industrijske tranzicije u RH započeo je izradom planova za tri regije u industrijskoj tranziciji (Panonska Hrvatska, 200 milijuna eura, Jadranska Hrvatska, 140 milijuna eura i Sjeverna Hrvatska, 100 milijuna eura). Naime, sve tri regije u industrijskoj tranziciji su ispod prosjeka razvijenosti EU te imaju potencijal za jačanje regionalne konkurentnosti koristeći šanse koje nude globalni trendovi za oživljavanje gospodarskog rasta i razvoja. Predviđeni provedbeni mehanizmi su sljedeći: Javni pozivi za podršku

startup tvrtkama i MSP-ovima u okviru regionalnih lanaca vrijednosti, Javni pozivi za podršku inovacijskim klasterima, Javni pozivi za podršku razvoju pametnih vještina za industrijsku tranziciju, Javni pozivi za strateška partnerstva za inovacije u okviru regionalnih lanaca vrijednosti.

GRADOVI

Održivi urbani razvoj provodi se putem integriranih teritorijalnih ulaganja - ITU mehanizma, koji se po prvi puta koristi u Europskoj uniji u razdoblju 2014.-2020. godine te koji omogućuje integriranje sredstava iz različitih europskih fondova i operativnih programa i ulaganje tih sredstava u aktivnosti kojima će se ojačati uloga gradova kao pokretača gospodarskog razvoja.

Mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja proširen je na 22 ITU grada čime će se valorizirati potencijal velikih i srednjih gradova kao pokretača razvoja s alokacijom od 681,27 milijuna eura. Pri tome, definirana su 4 grada središta urbanih aglomeracija: Zagreb, Split, Rijeka i Osijek, 10 gradova središta većih urbanih područja: Zadar, Slavonski Brod, Pula, Karlovac, Sisak, Varaždin, Šibenik, Dubrovnik, Bjelovar i Vinkovci te 8 gradova središta manjih urbanih područja koji su sjedišta županija: Koprivnica, Vukovar, Čakovec, Požega, Virovitica, Krapina, Gospić i Pazin.

Europska teritorijalna suradnja

Republika Hrvatska sudjeluje u ukupno 13 programa europske teritorijalne suradnje, od čega je MRRFEU Upravljačko tijelo za 3 programa prekogranične suradnje. Kroz sudjelovanje u programima prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje doprinosi se sveukupnom razvoju teritorijalne suradnje, povećanju međunarodne konkurentnosti hrvatskih regija i ujednačavanju njihova razvoja te smanjenju društvene i gospodarske nejednakosti. Također, ugovoreni projekti doprinose zajedničkom rješavanju izazova koji nadilaze nacionalne granice i omogućuju povezivanje, odnosno sinergiju lokalnih i regionalnih politika s Kohezijskom politikom EU.

U sklopu programa Europske teritorijalne suradnje, za koje je MRRFEU nadležno, u financijskom razdoblju 2014.-2020., ugovoreno je 747 projekata na kojima je sudjelovalo 1467 partnera iz Republike Hrvatske za koje je ugovoreno ukupno 245 eura EU sredstava. U novoj financijskoj perspektivi se nastavlja s provedbom svih programa u cilju još uspješnije provedbe prekogranične i transnacionalne suradnje.

Prekogranični programi

Program prekogranične suradnje Interreg IPA Hrvatska – Srbija obuhvaća 4 županije u Hrvatskoj i 5 upravnih okruga u Srbiji. U programskom razdoblju 2021.-2027. program je usmjeren razvoju i jačanju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, promicanju obnovljive energije, prilagodbi klimatskim promjenama, poboljšanju kvalitete zdravstvenih usluga te razvoju turizma i kulture.

Program prekogranične suradnje Interreg IPA Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora obuhvaća 12 županija u Hrvatskoj, Brčko Distrikt i 109 općina u Bosni i Hercegovini i 12 općina u Crnoj Gori. Uspješno provođenje projekata će se nastaviti i u programskom razdoblju 2021.-2027. kojim se financira razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, povećanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, promicanje energetske učinkovitosti, prilagodba klimatskim promjenama, promicanje prijelaza na kružno gospodarstvo, poboljšanje kvalitete zdravstvenih usluga te razvoj turizma i kulture.

Program prekogranične suradnje Interreg Slovenija – Hrvatska obuhvaća 9 regija u Sloveniji i 8 županija u Hrvatskoj a uspješno se provodi ostvarujući pozitivni doprinos promicanja održivog graničnog područja te podršku pametnim pristupima očuvanja prirodnih i kulturnih bogatstava.

Program prekogranične suradnje Interreg Italija – Hrvatska obuhvaća 25 pokrajina u Italiji i 8 županija u Hrvatskoj a financiraju se projekti usmjereni na postizanje održivog rasta u plavoj ekonomiji, zelenu i otpornu zajedničku okolinu, održivi pomorski i multimodalni transport, kulturu i turizam te integrirano upravljanje za snažniju suradnju.

Program prekogranične suradnje Interreg Mađarska – Hrvatska obuhvaća 3 županije u Mađarskoj i 8 županija u Hrvatskoj. Programom se financiraju projekti usmjereni na povećanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, promicanje energetske učinkovitosti, postizanje očuvane, otporne i povezane prekogranične regije, održivo korištenje prirodnih i kulturnih dobara, poboljšanje rada javne uprave kao i ulaganje u obrazovanje.

Transnacionalni programi

Jadransko-jonski program transnacionalne suradnje obuhvaća Hrvatsku i još 3 države članice EU: Italiju, Grčku, Sloveniju, te šest država nečlanica: Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, San Marino, Sjevernu Makedoniju te Srbiju. U programskom razdoblju 2021. - 2027. program obuhvaća inovativne projekte u područjima poput pametne specijalizacije, kružne ekonomije, klimatskih promjena, bioraznolikosti te održive mobilnosti gdje se naglasak stavlja na unapređenje suradnje i boljem upravljanju.

Program transnacionalne suradnje Euro-MED obuhvaća Hrvatsku i još devet država članica EU: Bugarsku, Cipar, Francusku, Grčku, Italiju, Maltu, Portugal, Sloveniju i Španjolsku, te četiri države nečlanice: Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru i Sjevernu Makedoniju. Kroz ovaj program se financiraju projekti razvoja istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, prilagodbe klimatskim promjenama, prijelaza na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo, te jačanja zaštite prirode, bioraznolikosti i zelene infrastrukture. Također se podržavaju projekti smanjenja onečišćenja i unapređenja suradnje za bolje upravljanje.

Program transnacionalne suradnje dunavske regije obuhvaća Hrvatsku te osam država članica EU: Austriju, Bugarsku, Češku, Mađarsku, Rumunjsku, Slovačku, Sloveniju, i dvije pokrajine iz Njemačke, te pet država nečlanica: Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Moldaviju, Srbiju, i četiri pokrajine iz Ukrajine. U programskom razdoblju 2021. - 2027. program financira projekte s ciljem jačanja zajedničkih i integriranih pristupa očuvanju i upravljanju raznolikošću prirodnog i kulturnog naslijeđa, inovacijama, te energetske resursima u dunavskoj regiji kao temelju za održivi razvoj. Proračun programa za novo razdoblje iznosi oko 213 milijuna eura EU sredstava.

Program transnacionalne suradnje Središnja Europa uključuje Hrvatsku te osam država članica EU: Austriju, Češku, Mađarsku, Poljsku, Slovačku i Sloveniju, uz devet regija Italije i osam pokrajina Njemačke. U programskom razdoblju 2021. - 2027. program će financirati projekte koji promiču suradnju između regija i gradova u središnjoj Europi s ciljem postizanja pametnijeg, zelenijeg i bolje povezanog okruženja kroz rješavanje zajedničkih izazova, poput ekonomske tranzicije, klimatskih promjena te dugoročnih socioekonomskih posljedica. Proračun programa za novo razdoblje iznosi oko 225 milijuna eura EU sredstava.

Međuregionalni programi

Program međuregionalne suradnje Interreg Europe obuhvaća sve države članice EU, uključujući Hrvatsku, te tri države nečlanice: Norvešku, Švicarsku i Veliku Britaniju. Fokus programa je usmjeren na projekte koji promiču razmjenu iskustava, identifikaciju i širenje dobre prakse u skladu s tematskim ciljevima EU. Glavni cilj tih projekata je prijenos saznanja na operativne programe i programe europske teritorijalne suradnje.

Program međuregionalne suradnje Interact obuhvaća sve države članice EU, uključujući Hrvatsku, te tri države nečlanice: Norvešku, Švicarsku i Veliku Britaniju. EU sredstava se koriste kao tehnička pomoć s ciljem poboljšanja kapaciteta upravljanja, kontrole i komunikacije ostalih programa Europske teritorijalne suradnje kako bi im se omogućila učinkovitija i djelotvornija provedba i prijelaz prema pojednostavljenom i standardiziranom upravljanju.

ITU - Integrirana teritorijalna ulaganja

Urbana politika EU razvijala se dugi niz godina kroz koje je, svojevrsno, evoluirala od čistih ekonomskih pitanja poput „kako efikasno upravljati“ javnim prostorom, do međusektorskog pristupa koji obuhvaća urbane dimenzije mnogo šireg značenja i geografskog područja. Teritorijalni pristup prepoznaje osobitosti svakog pojedinog urbanog područja te polazi od njegovih potreba i prednosti, istovremeno pružajući mogućnost financiranja integriranih projekata koji će na adekvatan način odgovoriti na konkretne potrebe i razvojni potencijal tog područja i time osigurati dugoročniji razvojni učinak (bottom-up pristup). Pri tome, pred gradovima je postavljen takozvani „trostruki izazov“:

1. gradovi, u isto vrijeme, moraju osigurati stabilnost svojih vlastitih ekonomija, ekonomskih struktura i zadovoljiti tu lokalnu „urbanu“ funkciju (kvaliteta institucija i javnih ustanova, dostupnost javnih usluga, infrastruktura, demografski i ekonomski kapaciteti), a opet,
2. imaju (i trebaju imati) značajnu regionalnu ulogu za ruralno i subregionalno stanovništvo kojemu su često takozvani „stopping point“ između općina, županija i nacionalnih institucija te usluga, te
3. imaju međunarodnu funkciju budući konkuriraju na svjetskom tržištu sa svojim lokacijama (i neprenosivim faktorima razvoja poput zemljišta, klime, rijetkih resursa, infrastrukture) i sa svojim kapacitetima (prenosivim faktorima razvoja poput kvalitativnih i kvantitativnih obilježja stanovništva te poduzetništva).

Demografski izazovi razvijenog svijeta naglašavaju važnost manjih sredina, stoga su gradovi nesumnjivo pokretači regionalnog ekonomskog rasta i razvoja.

Urbana područja naseljava oko dvije trećine europske populacije (Urban Data Platform Plus, 2023). U EU oko 39% stanovništva živi u velikim urbanim područjima, dodatnih 32% u manjim urbanim područjima i njihovoj okolici, a oko 29% živi u ruralnim područjima (Eurostat, 2020). Giannakis i Bruggeman (2020) naglašavaju kako su urbana područja značajno otpornija u vremenima ekonomskih poremećaja, a ujedno stvaraju više (ili gube manje) ekonomskih aktivnosti od prosjeka zemlje. Tako se formiraju integrirani razvojni programi, odnosno integrirane urbane strategije i urbane politike (Atkinson, 2008) koje svoje uporište imaju u, suvremenijem razdoblju, Urbanoj Agendi iz 1997. godine (COM, 1997), Povelji iz Leipziga iz 2007. godine, nastavljaju se s takozvanim „urban mainstreamingom“ u financijskoj perspektivi EU 2007.-2013. (Juras, Anić, 2012) preko Amsterdamskog pakta iz 2016. godine, Teritorijalne Agende 2030 (Barbanente i ostali, 2022; Pertoldi, 2022; European Commission [EC], 2021) i, do najaktualnije, Nove povelje iz Leipziga (engl. NLC; ECa, 2020). Tako evoluirana urbana politika EU treba usmjeravati europska urbana područja do 2030. godine i, takozvanu, „urbanu regeneraciju“ (Huete García, Pazos-Vidal i Merinero Rodríguez, 2023; Barbanente i ostali, 2022; Martin, 2012, u: Di Pietro, Lecca i Salotti, 2021), „urbanu aglomeraciju“ (Harrison i ostali, 2023; Ouwehand, van Oort i Cortinovis 2022; McCann i Ortega Argilès, 2014; Mora, Garcia-Duran i Millet, 2011) i „regionalnu ekonomsku otpornost“ (Di Pietro i ostali, 2021; Giannakis i Bruggeman, 2020).

Razlozi uvođenja ovakvog mikro regionalnog pristupa proizlaze iz potreba odgovora na specifične razvojne izazove s jačim lokalnim djelovanjem kako bi se regionalne razlike u razvijenosti (generalne ili specifične) što više smanjile, a time poticao ravnomjerniji teritorijalni razvoj.

Urbana politika izdvojila se kao važan dio regionalne politike, a o njezinoj važnosti govori činjenica da je po prvi puta EU regulativom za financijsko razdoblje 2014. – 2020. (Uredba EU 1301/2013; Pertoldi, 2022), propisana obveza svake države članice kako mora izdvojiti za održivi urbani razvoj minimalno 5 % sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Za financijsko razdoblje 2021. – 2027. ta se obveza povećava s 5% na minimalno 8% sredstava EFRR-a (Uredba EU 2021/1058). Posve logično, Ouwehand i suradnici (2022) su utvrdili kako temeljne strategije regionalnog razvoja mogu uzrokovati značajno veće koristi po regionalni ekonomski razvoj ukoliko se „udruže“ s urbanim ekonomskim programima (horizontalno i vertikalno) pa „policentričnost kao isključivi lijek“ nije presudna za smanjivanje regionalnih ekonomskih nejednakosti.

S obzirom na važnost urbane politike EU i specifična teritorijalna ulaganja, u RH je to područje uređeno nacionalnim zakonodavstvom kroz Zakon o regionalnom razvoju RH (ZRRRH, 2019) koji definira urbana područja i strategiju razvoja urbanog područja. Taj strateški okvir za razvoj urbanih područja u RH, poznat je kao ITU mehanizam koji podržava provedbu više tematskih integriranih strategija i omogućava kombiniranje različitih politika, instrumenata i sudionika usmjerenih na ostvarenje temeljnih prioriteta: [industrijsku tranziciju hrvatskih regija](#), [razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja \(aglomeracijske učinke\)](#), [razvoj održivih i zelenih otoka te pravednu tranziciju](#).

U svrhu korištenja EU sredstava namijenjenih održivom urbanom razvoju gradovi definiraju obuhvate svojih urbanih područja i izrađuju strategije razvoja urbanih područja (SRUP-ove) koji predstavljaju teritorijalne strategije u smislu odredbi EU regulative. Tijekom izrade SRUP-ova, svi JLS-ovi iz obuhvata urbanog područja kroz partnerski pristup javnog, privatnog i civilnog sektora analiziraju potrebe i potencijale svog urbanog područja te definiraju ciljeve koje žele postići i strateške projekte kojima se te potrebe planiraju riješiti.

MRRFEU, na osnovu SRUP-ova, za svako urbano područje objavljuje ciljane pozive kroz koje dodjeljuje bespovratna sredstva za financiranje potreba prepoznatih na lokalnoj razini. Pri tome MRRFEU može pokrenuti postupke izravne dodjele ili ograničene postupke dodjele bespovratnih sredstava za financiranje strateških projekata iz SRUP-a ili otvorene postupke dodjele bespovratnih sredstava za financiranje ostalih potreba koje proizlaze iz SRUP-ova.

Iako svoje uporište ima u prošloj financijskoj perspektivi EU u razdoblju 2014.-2020. (Uredba EU 1303/2013) s ukupno 8 definiranih ITU gradova, nova, odnosno postojeća financijska perspektiva EU za razdoblje 2021.-2027. (Uredba EU 2021/1060) proširuje svoj interes na 22 ITU grada čime se omogućava postizanje veće integriranosti, kooperativnosti, alokacije i, konačno, multiplicitarnosti sredstava i snažnijih efekata aglomeracije.

Konkretnije, radi se o načinu financiranja projekata koji se temelji na teritorijalnim strategijama i omogućuje financiranje projekata odnosno definiranih potreba koje proizlaze iz teritorijalnih strategija. To je moguće kroz udruživanje više instrumenata financiranja (fondova EU), više operativnih programa ili više prioriteta istog operativnog programa. Takav specifičniji teritorijalni pristup prepoznaje osobitosti pojedinog urbanog područja te polazi od njegovih potreba i prednosti, istovremeno pružajući mogućnost financiranja integriranih projekata koji će na adekvatan način odgovoriti na konkretne potrebe i razvojni potencijal tog područja i time osigurati dugoročniji razvojni učinak (takozvani *bottom-up pristup*).

Svih 22 grada središta imaju mogućnost biti uključeni u odabir projekata prema postupku koji će se dodatno definirati nakon što MRRFEU provede analizu i procjenu kapaciteta svih 22 gradova središta u kojima se planira provoditi ITU mehanizam. ITU mehanizam se provodi u 22 grada s njihovim okolnim urbanim područjima (obuhvaćeno je svih 20 gradova koji su sjedišta županija plus dva dodatna grada Pula i Vinkovci koji su veći od gradova sjedišta županija, Pazina i Vukovara):

1. 4 grada središta urbanih aglomeracija: Zagreb, Split, Rijeka i Osijek
2. 10 gradova središta većih urbanih područja: Zadar, Slavonski Brod, Pula, Karlovac, Sisak, Varaždin, Šibenik, Dubrovnik, Bjelovar i Vinkovci
3. 8 gradova središta manjih urbanih područja: Koprivnica, Vukovar, Čakovec, Požega, Virovitica, Krapina, Gospić i Pazin.

ITU područje	Površina		Broj stanovnika, 2021.	
	km ²	Udio u RH, %	Broj u tisućama	Udio u RH, %
Urbane aglomeracije Grad Zagreb, Split, Rijeka i Osijek	6.077,14	10,74	1.681.059	43,60
Veća urbana područja Zadar, Slavonski Brod, Pula, Karlovac, Sisak, Varaždin, Šibenik, Dubrovnik, Bjelovar, Vinkovci	7.869,45	13,91	732.132	18,99
Manja urbana područja Koprivnica, Vukovar, Čakovec, Požega, Virovitica, Krapina, Gospić, Pazin	5.084,05	8,98	246.873	6,40

MRRFEU potiče integrirane projekte koji odgovaraju na više razvojnih potreba u urbanom području, a prihvatljiva su ulaganja u okviru 3 specifična cilja ITP-a 2021. – 2027., kako slijedi:

- **RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta** u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja (Izgradnja i opremanje prostora u javnom vlasništvu za pružanje potpore poduzetnicima),
- **RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika** (Vozni park čistoga gradskog prometa; Biciklistička infrastruktura; Digitalizacija gradskog prometa),
- **RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima** (Sanacija brownfield područja; Obnova i revitalizacija kulturne baštine; Izgradnja i značajna nadogradnja zelene infrastrukture; Ulaganja u višenamjensku infrastrukturu; Ulaganja u modernizaciju i obnovu javne turističke infrastrukture; Ulaganja u fizičku obnovu, uređenje i sigurnost javnih prostora; Ulaganja u infrastrukturu, obnovu i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri; Inovativni pilot projekti na razini gradskih četvrti i naselja; Energetska učinkovitost (samo kao horizontalni zahtjev).

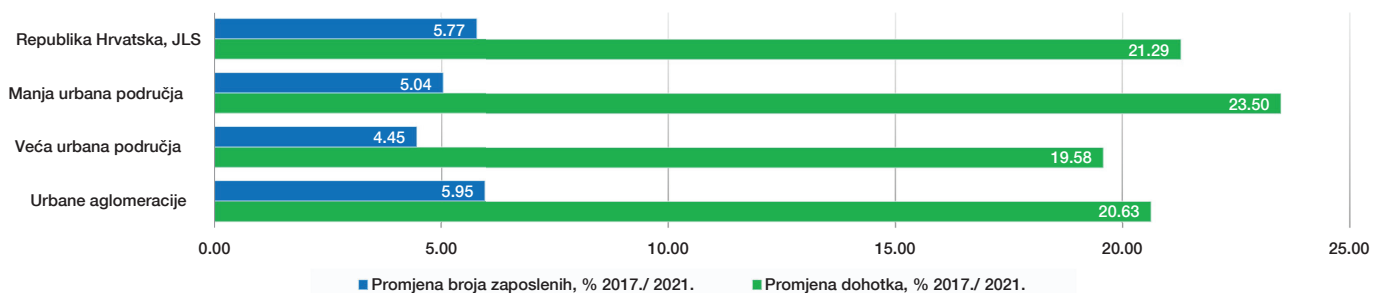
Tablica 14. Obuhvat urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027.

RBR	UA/UP	JLS	GRADOVI	OPĆINE
1	ZAGREB	30	GZ: Zagreb ZŽ: Dugo Selo, Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedjelja, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Zaprešić, KŽŽ: Donja Stubica, Oroslavje, Zabok	ZŽ: Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Klinča Sela, Kravarsko, Luka, Marija Gorica, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Pušća, Rugvica, Stupnik, KŽŽ: Gornja Stubica, Marija Bistrica, Stubičke Toplice i Veliko Trgovišće
2	SPLIT	13	Split, Kaštela, Omiš, Sinj, Solin i Trogir	Dicmo, Dugi Rat, Dugopolje, Klis, Lečevica, Muć i Podstrana
3	RIJEKA	14	Rijeka, Bakar, Kastav, Kraljevica i Opatija	Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Omišalj i Viškovo
4	OSIJEK	10	Osijek	Antunovac, Čepin, Ernestovo, Vuka, Bilje, Vladislavci, Petrijevci, Bizovac i Erdut
5	ZADAR	15	Zadar i Nin	Bibinje, Galovac, Kali, Kukljica, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Preko, Ražanac, Sukošan, Škabrnja, Vrsi i Zemunik Donji
6	SLAVONSKI BROD	12	Slavonski Brod	Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Donji Andrijevci, Garčin, Gornja Vrba, Klakar, Nova Kapela, Oriovac, Podcrkavlje i Sibinj
7	PULA	8	Pula i Vodnjan – Dignano	Barban, Fažana, Ližnjan – Lisignano, Marčana, Medulin i Svetivinčenat.
8	KARLOVAC	7	Karlovac, Duga Resa, Ozalj i Slunj	Cetingrad, Krnjak i Rakovica
9	SISAK	3	Sisak	Martinska Ves i Sunja
10	VARAŽDIN	15	Varaždin, Ludbreg, Novi Marof i Varaždinske Toplice	Beretinec, Sračinec, Sveti Ilija, Gornji Knežinec, Trnovec Bartolovečki, Petrijanec, Vidovec, Vinica, Maruševec, Jalžabet i Martijanec
11	ŠIBENIK	3	Šibenik i Skradin	Bilice
12	DUBROVNIK	4	Dubrovnik	Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje i Konavle
13	BJELOVAR	5	Bjelovar	Kapela, Rovišće, Veliko Trojstvo i Štefanje
14	VINKOVCI	11	Vinkovci i Otok	Nuštar, Stari Jankovci, Privlaka, Andrijaševci, Ivankovo, Vodinci, Stari Mikanovci, Jarmina i Nijemci
15	KOPRIVNICA	10	Koprivnica	Đelekovec, Drnje, Hlebine, Koprivnički Ivanec, Koprivnički Bregi, Novigrad Podravski, Peteranec, Rasinja i Sokolovac
16	VUKOVAR	6	Vukovar	Bogdanovci, Tovarnik, Lovas, Tompojevci i Trpinja
17	ČAKOVEC	5	Čakovec	Nedelišće, Pribislavec, Strahoninec i Šenkovec
18	POŽEGA	6	Požega	Jakšić, Brestovac, Velika, Kaptol i Pleternica
19	VIROVITICA	3	Virovitica	Lukač i Suhopolje
20	KRAPINA	5	Krapina	Đurmanec, Jesenje, Petrovsko i Radoboj
21	GOSPIĆ	3	Gospić	Perušić i Udbina
22	PAZIN	4	Pazin	Cerovlje, Gračišće i Sveti Petar u Šumi

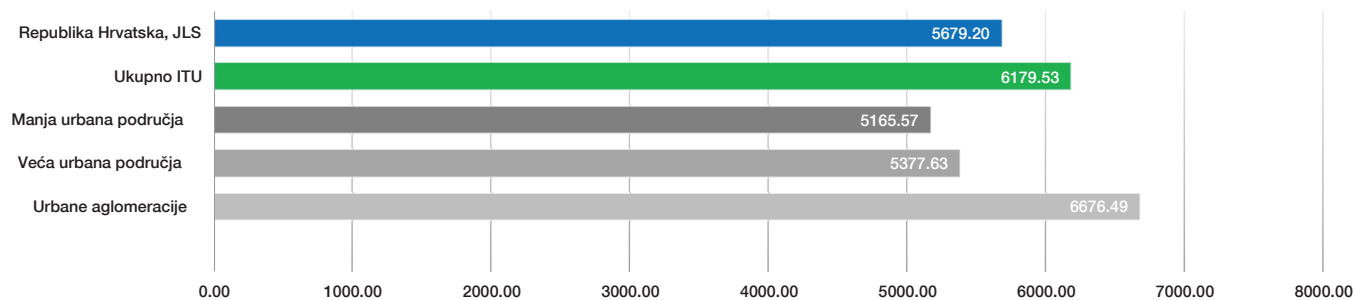
Ujedno, izuzetno je važno naglasiti kako „svi napreduju“ i smanjuju se regionalne neravnoteže, a siromašnije regije nisu „žrtve“, bogatijih regija ili konvergencije na nacionalnoj razini niti povećavaju urbane ili opće regionalne razlike unutar zemlje.

Regije EU izrazito su heterogene, kako po pitanju infrastrukturnih, geografskih, demografskih i općih društvenih okvira, tako i po pitanju institucionalnog uređenja i kapaciteta, nacionalne i regionalne arhitekture sustava upravljanja ekonomskim razvojem te same kvalitete istih (McCann i Varga, 2015; Svjetska banka, 2009). Atkinson (2008) naglašava kako su urbana područja prepoznata kao svojevrsni „motori“ ekonomskog razvoja EU, odnosno oni su ekonomski pokretači i glavni izvor ekonomskih potencijala rasta i utjecaja na susjedna područja kroz aglomeracijske učinke (McCann i Ortega Argilès, 2014) te, samim time, mogu biti važan faktor budućih kohezijskih ulaganja (Mendez, van der Zwet i Borkowska-Waszak, 2021; Shucksmith i ostali, 2009). Osim toga, kako Ouwehand i suradnici uočavaju (2022), opći trend u EU jest kako najveći rast BDP-a ne ostvaruju najrazvijeniji gradovi, već takozvani „drugorazredni“ gradovi, baš kao i istraživanje Gagliardi i Percoco (2017) koje naglašava „ograničenost rasta već razvijenijih“. Manje razvijene urbane sredine ostvarivale su bolje demografske i ekonomske rezultate, a što ide u prilog osnovom poimanju kako kohezijska politika EU ispunjava svoj cilj – uravnotežuje regionalni razvoj. U nastavku je prikazana dinamika razvoja ITU područja u RH.

Slika 12. ITU područje: rast zaposlenosti i rast dohotka, %, 2017./2021.

Slika 13. Dohodak po stanovniku ITU područja i RH, 2021, EUR

Tablica 15. Prirodno kretanje stanovništva ITU područja

ITU područje 2021.-2027.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Promjena broja stanovnika, %		Udio u RH, %
													2016./2021.	2011./2021.	2021.
Grad Zagreb	1,089,120	1,092,086	1,095,157	1,097,922	1,097,584	1,097,976	1,096,247	1,097,764	1,101,187	1,101,606	1,051,188	1,055,014	-4.26	-3.48	27.10
Split	325,933	326,451	326,749	326,634	325,697	325,352	324,351	323,900	324,217	322,798	306,040	306,596	-5.94	-6.10	7.89
Rijeka	216,242	215,503	214,775	213,721	211,959	210,539	208,402	206,829	205,819	204,101	192,832	192,526	-8.41	-10.83	4.97
Osijek	148,553	147,799	147,018	145,956	144,525	142,322	139,627	137,608	136,127	134,854	129,824	128,969	-8.78	-12.61	3.35
Urbane aglomeracije	1,779,848	1,781,839	1,783,699	1,784,233	1,779,765	1,776,189	1,768,627	1,766,101	1,767,350	1,763,359	1,679,884	1,683,105	-5.42	-5.62	43.31
Zadar	113,513	114,009	114,333	114,350	114,125	114,187	113,846	113,785	114,272	114,356	108,043	109,005	-5.38	-4.82	2.79
Slavonski Brod	101,086	100,474	99,738	98,601	96,783	95,065	92,570	91,013	89,798	88,863	84,603	83,599	-11.01	-16.31	2.18
Pula	86,711	86,721	86,877	87,122	87,004	87,219	87,254	87,559	87,721	87,507	81,062	81,593	-7.06	-6.51	2.09
Karlovac	84,388	83,513	82,674	81,519	80,412	79,276	78,132	77,349	76,558	75,997	74,299	73,730	-6.28	-11.96	1.92
Sisak	56,469	55,798	54,993	54,246	53,170	52,267	51,075	50,113	49,254	48,572	46,805	46,040	-10.45	-17.11	1.21
Varaždin	125,131	124,749	124,293	123,596	122,711	121,780	120,441	119,878	119,471	118,817	114,252	114,096	-6.18	-8.69	2.95
Šibenik	52,310	52,039	51,886	51,731	51,223	50,848	50,602	50,308	49,898	49,268	48,350	48,072	-4.91	-7.57	1.25
Dubrovnik	61,790	61,997	62,236	62,612	62,811	62,985	63,073	63,425	64,117	64,115	60,539	60,621	-3.88	-2.02	1.56
Bjelovar	52,502	52,159	51,831	51,556	50,944	50,344	49,748	49,325	48,868	48,404	46,634	46,124	-7.37	-11.18	1.20
Vinkovci	78,622	78,324	77,976	77,180	75,975	74,706	72,881	71,253	69,975	68,990	65,225	64,348	-12.69	-17.04	1.68
Veća urbana područja	812,522	809,783	806,837	802,513	795,158	788,677	779,622	774,008	769,932	764,889	729,812	727,228	-7.46	-10.18	18.81
Koprivnica	52,238	52,123	52,030	51,687	51,285	50,529	49,770	49,077	48,639	48,227	46,149	45,670	-8.67	-11.66	1.19
Vukovar	40,455	39,953	38,925	37,598	36,613	35,495	33,696	32,908	32,417	32,023	32,916	32,445	-7.27	-18.64	0.85
Čakovec	47,846	47,985	48,742	48,684	48,651	48,491	48,256	48,092	48,125	48,188	46,627	46,840	-3.84	-2.55	1.20
Požega	54,072	53,613	53,185	52,591	51,368	50,009	48,663	47,473	46,426	45,740	44,561	43,794	-10.89	-17.59	1.15
Virovitica	31,480	31,283	31,071	30,813	30,322	29,744	29,092	28,615	28,061	27,770	27,167	26,671	-8.66	-13.70	0.70
Krapina	24,237	24,058	23,914	23,737	23,475	23,206	22,947	22,634	22,456	22,320	21,878	21,779	-5.72	-9.73	0.56
Gospić	16,983	16,648	16,495	16,241	15,977	15,743	15,463	15,296	15,129	14,873	14,785	14,783	-6.09	-12.94	0.38
Pazin	12,759	12,683	12,610	12,565	12,450	12,387	12,324	12,312	12,453	12,484	12,085	12,095	-2.44	-5.28	0.31
Manja urbana područja	280,070	278,346	276,972	273,916	270,141	265,604	260,211	256,407	253,706	251,625	246,168	244,077	-7.32	-12.10	6.35
Ukupno ITU	2,872,440	2,869,968	2,867,508	2,860,662	2,845,064	2,830,470	2,808,460	2,796,516	2,790,988	2,779,873	2,655,864	2,654,410	-6.17	-7.54	68.47
Republika Hrvatska	4,280,622	4,267,558	4,255,689	4,238,389	4,203,604	4,174,349	4,124,531	4,087,843	4,065,253	4,047,680	3,878,981	3,855,641	-7.08	-9.38	-

Izvor: obrada MRRFEU, 2023., prema: DZS, Gradovi u statistici

Tablica 16. Ukupan dohodak stanovništva ITU područja, zaposlenost i nezaposlenost

ITU područje 2021.-2027.	Ukupan dohodak stanovništva, mil EUR					Ukupan broj zaposlenih					Prosječan broj nezaposlenih osoba				
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Grad Zagreb	6,297,820,002	6,653,166,839	7,059,654,654	7,265,552,100	7,662,540,098	494,677	507,343	520,354	520,967	531,288	33,482	25,391	20,946	24,880	23,300
Split	1,337,751,277	1,418,385,603	1,501,051,319	1,505,332,369	1,590,229,362	129,704	133,823	137,228	133,763	135,412	21,879	18,291	15,224	18,022	17,868
Rijeka	1,049,659,394	1,095,648,971	1,150,875,045	1,156,794,280	1,211,729,910	92,345	93,952	95,325	93,217	93,714	7,343	5,974	5,116	6,506	6,425
Osijek	612,112,510	652,440,213	688,770,290	714,775,825	751,236,341	57,116	58,136	59,079	58,324	59,488	9,128	7,707	6,647	7,218	6,851
Urbane aglomeracije	9,297,343,182	9,819,641,627	10,400,351,308	10,642,454,574	11,215,735,711	773,842	793,254	811,986	806,271	819,902	71,832	57,363	47,933	56,627	54,444
Zadar	449,068,310	482,541,682	516,302,776	524,147,390	560,787,769	44,430	46,322	48,621	47,872	48,987	3,556	2,935	2,494	3,067	2,444
Slavonski Brod	317,390,249	334,155,348	354,072,106	363,098,629	384,231,165	34,025	35,020	35,637	34,998	35,413	4,392	3,650	3,052	3,647	3,704
Pula	427,416,944	446,949,220	456,519,279	452,629,429	480,895,401	41,213	42,712	43,757	41,158	41,892	2,040	1,700	2,114	2,906	2,296
Karlovac	356,142,475	378,857,546	400,279,275	409,541,150	433,725,787	32,674	33,311	33,800	33,643	34,229	3,770	2,820	2,131	2,433	1,922
Sisak	222,768,524	238,571,629	251,108,303	255,333,162	266,953,071	20,076	20,608	20,951	20,827	21,037	4,402	3,634	3,102	3,154	2,743
Varaždin	528,109,653	564,287,086	596,688,039	618,417,396	656,147,884	54,212	55,213	56,269	56,643	57,525	2,849	2,129	1,764	2,076	1,734
Šibenik	219,862,949	233,979,904	247,803,892	245,298,710	261,976,503	20,444	20,996	21,754	20,796	21,237	2,336	1,928	1,691	2,190	1,876
Dubrovnik	331,021,400	353,396,680	376,223,142	335,324,590	346,779,117	31,633	33,649	35,691	31,899	31,327	1,839	1,654	1,547	2,773	2,305
Bjelovar	185,270,818	196,939,659	208,696,007	215,994,797	229,169,301	19,160	19,519	19,695	19,446	19,655	2,996	2,228	1,732	1,912	1,577
Vinkovci	244,934,718	260,937,073	277,432,382	288,207,646	303,991,001	26,401	27,101	27,357	26,934	27,402	4,543	3,442	2,498	2,923	2,665
Veća urbana područja	3,281,986,038	3,490,615,828	3,685,125,200	3,707,992,898	3,924,656,999	324,268	334,451	343,532	334,216	338,704	32,722	26,121	22,125	27,081	23,267
Koprivnica	207,836,234	219,014,494	229,277,696	236,471,114	249,528,045	22,468	22,974	23,011	22,991	23,169	1,861	1,335	1,058	1,210	1,135
Vukovar	127,859,307	137,709,103	145,742,685	149,832,330	158,667,641	12,086	12,371	12,802	12,670	12,944	2,403	1,868	1,480	1,755	1,435
Čakovec	199,978,704	213,815,493	227,019,943	236,505,465	254,450,134	21,036	21,482	21,845	22,164	23,127	1,729	1,214	1,072	1,178	1,081
Požega	163,832,114	175,430,478	186,055,420	191,527,246	204,674,994	17,725	18,129	18,179	17,905	18,217	2,488	2,003	1,680	2,044	1,769
Virovitica	104,219,387	111,224,159	117,569,275	121,484,858	128,822,333	11,182	11,435	11,606	11,394	11,528	2,266	1,871	1,596	1,775	1,526
Krapina	99,900,110	106,974,276	114,027,990	116,753,716	122,633,293	10,239	10,353	10,364	10,459	10,519	859	654	487	533	521
Gospić	65,532,238	70,674,531	74,943,166	77,369,239	81,186,619	6,127	6,265	6,403	6,383	6,388	839	623	500	541	495
Pazin	60,510,187	64,248,582	67,774,559	68,009,581	71,635,656	6,161	6,402	6,655	6,613	6,522	209	167	171	252	227
Manja urbana područja	1,029,668,280	1,099,091,116	1,162,410,733	1,197,953,550	1,271,598,716	107,024	109,411	110,865	110,579	112,414	12,655	9,737	8,043	9,288	8,187
Ukupno ITU	13,608,997,500	14,409,348,570	15,247,887,241	15,548,401,021	16,411,991,427	1,205,134	1,237,116	1,266,383	1,251,066	1,271,020	117,209	93,221	78,101	92,996	85,898
Republika Hrvatska, JLS	18,162,621,883	19,302,511,994	20,463,368,085	20,809,037,286	22,029,492,323	1,705,886	1,756,540	1,802,893	1,769,651	1,804,365	193,966	153,541	128,650	150,824	136,816

Dohodak se utvrđuje prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak, a uključuje dohodak ostvaren od nesamostalnog rada i dohodak ostvaren od samostalne djelatnosti. U ukupan iznos dohotka uračunava se i dobit koju su ostvarile fizičke osobe od obavljanja samostalne djelatnosti tijekom jednoga poreznog razdoblja (kalendarska godina) na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za koju se vrši izračun. Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak umanjen za propisana umanjena i preneseni gubitak, sukladno zakonu kojim se uređuje porez na dohodak. Dobit predstavlja dobit nakon propisanih umanjena i uvećanja dobiti, sukladno zakonu kojim se uređuje porez na dobit. Za izračun se koriste podaci Porezne uprave o isplaćenim dohocima i podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika na razini jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Izvor MRRFEU, 2023., prema: Porezna uprava i DZS

Tablica 17. Dodatne karakteristike ITU područja

ITU područje 2021.-2027.	Promjena dohotka, %	Promjena broja zaposlenih, %	Dohodak po stanovniku, 2021., EUR	Udio obrazovanog stanovništva (VSS i više) u ukupnom stanovništvu starosti 20-65 godina, 2021., %	Indeks starenja, prosjek, 2021.
	2017./ 2021.	2017./ 2021.			
Grad Zagreb	21.67	7.40	7.289,41	20.6	150.2
Split	18.87	4.40	5.196,15	22.8	139.9
Rijeka	15.44	1.48	6.283,86	31.1	194.3
Osijek	22.73	4.15	5.786,58	15.3	165.4
Urbane aglomeracije	20.63	5.95	6.676,49	22.5	162.4
Zadar	24.88	10.26	5.190,41	19.2	193.4
Slavonski Brod	21.06	4.08	4.541,58	13.1	141.1
Pula	12.51	1.65	5.932,44	26.1	186.8
Karlovac	21.78	4.76	5.837,57	16.9	203.7
Sisak	19.83	4.79	5.703,52	14.9	215.9
Varaždin	24.24	6.11	5.742,99	16.5	142.6
Šibenik	19.15	3.88	5.418,34	21.9	208.5
Dubrovnik	4.76	-0.97	5.728,19	30.5	144.7
Bjelovar	23.69	2.58	4.914,21	12.9	150.6
Vinkovci	24.11	3.79	4.660,65	13.5	129.4
Veća urbana područja	19.58	4.45	5.377,63	18.6	171.7
Koprivnica	20.06	3.12	5.407,01	14.6	166.9
Vukovar	24.10	7.10	4.820,38	14.6	209.2
Čakovec	27.24	9.94	5.457,14	22.4	122.4
Požega	24.93	2.78	4.593,14	16.6	144.5
Virovitica	23.61	3.09	4.741,87	13.8	173.6
Krapina	22.76	2.73	5.605,32	18.2	140.3
Gospić	23.89	4.26	5.491,15	16.9	242.4
Pazin	18.39	5.86	5.927,65	24.4	140.6
Manja urbana područja	23.50	5.04	5.165,57	17.7	167.5
Ukupno ITU	20.60	5.47	6.179,53	19.6	167.2
Republika Hrvatska, JLS	21.29	5.77	5.679,20	17.1	186.3

Izvor: MRRFEU, 2023., obrada prema DZS, HZZ i Poreznoj upravi

Završna riječ

Iako obilježavamo tek naše prvo desetljeće u EU, Kohezijska politika je zahvaljujući bliskoj suradnji nacionalnih tijela i RH osigurala ključne poticaje koji su osigurali da u vrijeme najvećih kriza i izazova građani i društvo imaju potrebnu pomoć, čime je omogućena i svjesnost o koristi članstva u EU. Kohezijska politika pokazala se iznimno važnom za RH, omogućivši joj značajne rezultate na gospodarskom, socijalnom i teritorijalnom planu. Neupitno je stoga da je budućnost snažne Kohezijske politike jedan od apsolutnih hrvatskih prioriteta. Pri tome, važno je istaknuti kako rečeno nije slučaj samo u RH jer unatoč čestim kritikama upućenima na račun Kohezijske politike, ona godinama kontinuirano, kroz sve financijske perspektive, omogućuje raste BDP-a svih država članica. Brojne analize dokazale su da se rastom najslabije razvijenih regija koristi prelijeva i kroz zajedničko tržište na najrazvijenije regije koje imaju najveću korist od njega, a s druge strane stvara se i osjećaj zajedništva i razvoja međusobnog odnosa.

U 2013. godini, kao prvoj godini od ulaska u EU, BDP RH je bio na 61% EU prosjeka, a u 2021. godini je već na 70%. U razdoblju od 2013. godine do 5. listopada 2023. RH je uplatila u proračun EU 5,22 milijardi eura, dok je iz proračuna EU u proračun RH uplaćeno 17,15 milijardi eura sa NPOO.

Imajući u vidu kontekst vremena u kojem živimo i, posljedično, potencijalno proširenje EU na znatno slabije razvijene države članice, razumljivo je kako će redistribucija funkcionalnosti i ciljeva Kohezijske politike omogućiti usmjeravanje najvećeg dijela sredstava upravo novim slabije razvijenim regijama. RH snažno podržava proširenje nastavno na sve ispunjene uvjete, no moramo voditi računa o tome da će uključivanje regija novih država članica u cijelosti izmijeniti statističku sliku razvijenosti na razini Unije i time uzrokovati 'umjetan' skok trenutno slabije razvijenih regija u tranzicijske ili čak razvijene regije. Stoga je potreban poseban oprez i pravovremeno planiranje kako bi se i regijama država članica koje su trenutno kategorizirane kao slabije razvijene i dalje osigurao kontinuitet razvoja praćen adekvatnom potporom. RH podržava nove prioritete zelene i digitalne tranzicije te smatramo kako su od presudne važnosti za stvaranje europskog modernog, resursno učinkovitog i konkurentnog gospodarstva. Važno je, međutim, pritom imati na umu kako nisu sve države članice imale jednako čvrste primarne temelje koje bi omogućile smjer prema novim izazovima (konkretno, RH koja tek započinje svoju drugu pravu perspektivu) te je stoga kroz Kohezijsku politiku potrebno i dalje omogućiti jačanje infrastrukturne mreže poboljšavajući pristup ruralnim i udaljenim područjima. Načelo partnerstva i jačanje teritorijalne suradnje svakako su nam prioritetni, no ne smijemo zaboraviti da Kohezijska politika po svojoj prirodi ima posebnosti koje jasno propisuju uloge nacionalne i podnacionalnih razina koje ne smiju doći u sukob s nacionalnim zakonodavstvom. S tim u vezi, svakako smatramo da je potrebno raditi na jačanju boljeg upravljanja na svim razinama sustava. Nikada nije bilo više sredstava na raspolaganju za hrvatsko nacionalno i regionalno gospodarstvo i ekonomsku transformaciju. Ispred nas je bezbroj prilika za nove generacije, a sva ta sredstava omogućavaju multipliciranje pozitivnih ekonomskih (i društvenih) učinaka kojima nastojimo postati razvijena zemlja EU.

Izabrani pokazatelji za NUTS 1, NUTS 2 i NUTS 3 regije, vremenske serije

Tablica 18. BDP za RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), tekuće cijene (ESA 2010), fiksni tečaj u tisućama EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Republika Hrvatska	44,972,549	44,545,424	44,697,175	44,572,395	45,733,661	47,331,188	49,516,169	51,932,977	54,783,979	50,451,003
Panonska Hrvatska	8,818,358	8,631,580	8,606,365	8,327,945	8,547,082	8,775,049	8,915,929	9,244,831	9,724,331	9,315,342
Bjelovarsko-bilogorska županija	824,837	796,411	807,215	811,373	831,539	871,761	881,098	939,697	960,956	938,259
Virovitičko-podravska županija	525,416	509,368	505,859	467,223	471,778	491,974	503,643	543,580	572,723	543,251
Požeško-slavonska županija	485,972	465,509	472,347	446,856	453,019	463,051	472,683	508,357	539,188	502,421
Brodsko-posavska županija	916,290	904,169	904,766	875,004	898,822	928,882	972,734	1,030,099	1,114,924	1,060,513
Osječko-baranjska županija	2,514,895	2,450,333	2,489,055	2,441,062	2,499,131	2,585,266	2,594,715	2,616,177	2,757,335	2,693,996
Vukovarsko-srijemska županija	1,105,841	1,066,567	1,084,124	1,039,151	1,072,011	1,107,632	1,141,764	1,207,037	1,290,227	1,254,786
Karlovačka županija	1,003,517	982,649	1,003,583	982,724	1,008,537	1,048,160	1,062,549	1,061,708	1,086,884	1,063,364
Sisačko-moslavačka županija	1,441,589	1,456,574	1,339,416	1,264,553	1,312,245	1,278,324	1,286,743	1,338,176	1,402,094	1,258,752
Jadranska Hrvatska	14,193,587	14,120,164	14,177,874	14,323,167	14,648,647	15,247,304	16,071,649	16,777,712	17,509,553	15,141,019
Primorsko-goranska županija	3,886,655	4,006,830	3,904,328	3,927,141	3,923,892	3,994,666	4,170,438	4,307,177	4,222,456	3,746,903
Ličko-senjska županija	407,722	389,827	399,058	392,700	401,194	411,931	433,905	448,765	473,286	456,939
Zadarska županija	1,389,930	1,386,899	1,419,680	1,437,680	1,487,281	1,556,301	1,686,486	1,831,413	1,912,545	1,775,516
Šibensko-kninska županija	865,720	851,924	875,144	880,025	890,084	922,462	999,362	1,052,066	1,112,318	1,022,781
Splitsko-dalmatinska županija	3,690,030	3,621,168	3,657,756	3,681,414	3,808,846	3,974,829	4,154,187	4,351,911	4,745,302	4,159,709
Istarska županija	2,737,315	2,641,438	2,657,006	2,709,294	2,787,281	2,962,226	3,083,844	3,175,637	3,289,432	2,666,370
Dubrovačko-neretvanska županija	1,216,216	1,222,078	1,264,901	1,294,914	1,350,068	1,424,889	1,543,426	1,610,742	1,754,214	1,312,801
Grad Zagreb	15,378,219	15,212,795	15,055,505	15,141,488	15,567,717	16,047,368	16,874,479	17,803,242	18,911,081	17,656,194
Grad Zagreb	15,378,219	15,212,795	15,055,505	15,141,488	15,567,717	16,047,368	16,874,479	17,803,242	18,911,081	17,656,194
Sjeverna Hrvatska	6,582,385	6,580,885	6,857,431	6,779,795	6,970,215	7,261,467	7,654,112	8,107,192	8,639,013	8,338,448
Međimurska županija	934,018	931,924	1,097,581	975,534	999,687	1,049,618	1,103,311	1,149,133	1,234,412	1,197,690
Varaždinska županija	1,459,175	1,450,606	1,492,085	1,497,406	1,539,286	1,622,160	1,722,921	1,887,369	1,982,707	1,921,378
Koprivničko-križevačka županija	921,442	911,376	930,910	922,539	932,002	967,756	988,590	987,081	1,059,984	1,009,117
Krapinsko-zagorska županija	812,705	809,787	835,427	855,752	884,078	937,089	989,386	1,028,343	1,098,446	1,015,432
Zagrebačka županija	2,455,045	2,477,192	2,501,428	2,528,563	2,615,161	2,684,844	2,849,904	3,055,267	3,263,464	3,194,831

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011. - 2023., fiksni tečaj prema HNB

Tablica 19. Godišnje stope rasta BDP-a za RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), % (u odnosu na prethodnu godinu)

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2016./2020.	2010./2020.
Republika Hrvatska	1.6	-0.9	0.3	-0.3	2.6	3.5	4.6	4.9	5.5	-7.9	6.6	14.0
Panonska Hrvatska	2.1	-2.1	-0.3	-3.2	2.6	2.7	1.6	3.7	5.2	-4.2	6.2	7.8
Bjelovarsko-bilogorska županija	0.9	-3.4	1.4	0.5	2.5	4.8	1.1	6.7	2.3	-2.4	7.6	14.7
Virovitičko-podravska županija	4.2	-3.1	-0.7	-7.6	1.0	4.3	2.4	7.9	5.4	-5.1	10.4	7.7
Požeško-slavonska županija	-0.4	-4.2	1.5	-5.4	1.4	2.2	2.1	7.5	6.1	-6.8	8.5	3.0
Brodsko-posavska županija	2.7	-1.3	0.1	-3.3	2.7	3.3	4.7	5.9	8.2	-4.9	14.2	18.8
Osječko-baranjska županija	2.1	-2.6	1.6	-1.9	2.4	3.4	0.4	0.8	5.4	-2.3	4.2	9.4
Vukovarsko-srijemska županija	2.4	-3.6	1.6	-4.1	3.2	3.3	3.1	5.7	6.9	-2.7	13.3	16.2
Karlovačka županija	3.2	-2.1	2.1	-2.1	2.6	3.9	1.4	-0.1	2.4	-2.2	1.5	9.4
Sisačko-moslavačka županija	1.4	1.0	-8.0	-5.6	3.8	-2.6	0.7	4.0	4.8	-10.2	-1.5	-11.5
Jadranska Hrvatska	1.7	-0.5	0.4	1.0	2.3	4.1	5.4	4.4	4.4	-13.5	-0.7	8.4
Primorsko-goranska županija	4.6	3.1	-2.6	0.6	-0.1	1.8	4.4	3.3	-2.0	-11.3	-6.2	0.8

Ličko-senjska županija	0.8	-4.4	2.4	-1.6	2.2	2.7	5.3	3.4	5.5	-3.5	10.9	13.0
Zadarska županija	0.7	-0.2	2.4	1.3	3.5	4.6	8.4	8.6	4.4	-7.2	14.1	28.6
Šibensko-kninska županija	1.8	-1.6	2.7	0.6	1.1	3.6	8.3	5.3	5.7	-8.0	10.9	20.3
Splitsko-dalmatinska županija	-0.2	-1.9	1.0	0.6	3.5	4.4	4.5	4.8	9.0	-12.3	4.7	12.5
Istarska županija	1.8	-3.5	0.6	2.0	2.9	6.3	4.1	3.0	3.6	-18.9	-10.0	-0.8
Dubrovačko-neretvanska županija	-0.6	0.5	3.5	2.4	4.3	5.5	8.3	4.4	8.9	-25.2	-7.9	7.3
Grad Zagreb	0.6	-1.1	-1.0	0.6	2.8	3.1	5.2	5.5	6.2	-6.6	10.0	15.5
Grad Zagreb	0.6	-1.1	-1.0	0.6	2.8	3.1	5.2	5.5	6.2	-6.6	10.0	15.5
Sjeverna Hrvatska	3.0	0.0	4.2	-1.1	2.8	4.2	5.4	5.9	6.6	-3.5	14.8	30.5
Međimurska županija	2.9	-0.2	17.8	-11.1	2.5	5.0	5.1	4.2	7.4	-3.0	14.1	32.0
Varaždinska županija	1.6	-0.6	2.9	0.4	2.8	5.4	6.2	9.5	5.1	-3.1	18.4	33.8
Koprivničko-križevačka županija	1.2	-1.1	2.1	-0.9	1.0	3.8	2.2	-0.2	7.4	-4.8	4.3	10.8
Krapinsko-zagorska županija	3.0	-0.4	3.2	2.4	3.3	6.0	5.6	3.9	6.8	-7.6	8.4	28.7
Zagrebačka županija	4.6	0.9	1.0	1.1	3.4	2.7	6.1	7.2	6.8	-2.1	19.0	36.1

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011. - 2023., fiksni tečaj prema HNB

Tablica 20. BDP po stanovniku, RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), tekuće cijene (ESA 2010), fiksni tečaj, EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Rast BDP-a po stanovniku, %		Razlika, BDP po stanovniku 2020.-2016.
											2016./2020.	2010./2020.	
Republika Hrvatska	10,506	10,438	10,503	10,516	10,880	11,339	12,005	12,704	13,476	12,464	9.9	20.9	1,958
Panonska Hrvatska	7,206	7,120	7,164	7,018	7,340	7,664	8,008	8,496	9,099	8,841	15.4	26.5	1,635
Bjelovarsko-bilogorska županija	6,905	6,744	6,902	7,023	7,310	7,793	8,023	8,708	9,044	8,944	14.8	32.1	2,038
Virovitičko-podravnska županija	6,209	6,077	6,093	5,687	5,853	6,219	6,534	7,223	7,777	7,506	20.7	27.2	1,297
Požeško-slavonska županija	6,248	6,073	6,231	5,959	6,166	6,438	6,793	7,491	8,138	7,714	19.8	24.4	1,465
Brodsko-posavska županija	5,790	5,756	5,801	5,679	5,952	6,260	6,763	7,354	8,109	7,828	25.0	39.9	2,037
Osječko-baranjska županija	8,258	8,094	8,271	8,184	8,494	8,902	9,167	9,437	10,112	9,996	12.3	24.3	1,738
Vukovarsko-srijemska županija	6,179	6,006	6,162	5,991	6,335	6,681	7,171	7,819	8,545	8,456	26.6	41.9	2,277
Karlovačka županija	7,810	7,738	7,985	7,917	8,278	8,711	8,985	9,088	9,412	9,306	6.8	24.4	1,496
Sisačko-moslavačka županija	8,395	8,599	8,019	7,712	8,187	8,132	8,435	9,006	9,610	8,765	7.8	7.4	370
Jadranska Hrvatska	10,058	10,024	10,077	10,197	10,483	10,961	11,630	12,195	12,744	11,039	0.7	11.8	981
Primorsko-goranska županija	13,130	13,569	13,248	13,366	13,454	13,800	14,548	15,153	14,935	13,332	-3.4	6.4	201
Ličko-senjska županija	8,042	7,806	8,084	8,069	8,422	8,785	9,444	9,932	10,606	10,369	18.0	31.9	2,327
Zadarska županija	8,166	8,113	8,273	8,385	8,740	9,177	9,999	10,891	11,370	10,574	15.2	29.8	2,408
Šibensko-kninska županija	7,937	7,918	8,214	8,339	8,533	8,954	9,852	10,505	11,212	10,389	16.0	34.7	2,451
Splitsko-dalmatinska županija	8,116	7,963	8,044	8,098	8,405	8,793	9,240	9,713	10,598	9,297	5.7	14.3	1,181
Istarska županija	13,158	12,716	12,787	13,013	13,389	14,234	14,810	15,212	15,696	12,692	-10.8	-1.5	-466
Dubrovačko-neretvanska županija	9,932	9,989	10,351	10,583	11,041	11,682	12,716	13,288	14,401	10,711	-8.3	7.4	779
Grad Zagreb	19,455	19,182	18,926	18,964	19,470	20,001	21,021	22,129	23,426	21,817	9.1	12.6	2,362
Grad Zagreb	19,455	19,182	18,926	18,964	19,470	20,001	21,021	22,129	23,426	21,817	9.1	12.6	2,362
Sjeverna Hrvatska	7,697	7,710	8,049	7,988	8,276	8,687	9,261	9,894	10,595	10,255	18.0	37.5	2,558
Međimurska županija	8,211	8,206	9,677	8,621	8,880	9,364	9,940	10,454	11,301	11,006	17.5	38.1	2,795
Varaždinska županija	8,302	8,282	8,554	8,633	8,956	9,511	10,221	11,303	11,936	11,620	22.2	42.8	3,318
Koprivničko-križevačka županija	7,983	7,936	8,141	8,115	8,295	8,720	9,058	9,164	9,965	9,576	9.8	22.1	1,592
Krapinsko-zagorska županija	6,126	6,147	6,382	6,584	6,858	7,335	7,832	8,203	8,822	8,182	11.5	38.2	2,056
Zagrebačka županija	7,730	7,784	7,845	7,940	8,263	8,536	9,151	9,873	10,556	10,324	21.0	39.4	2,594

Za razdoblje od 2001. do 2010. dana je revizija procjena broja stanovnika koje su izračunane na temelju podataka Popisa 2011.; 2) Osnova procjena broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova 2011.; 3) Osnova procjene broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine.; Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011. - 2023., fiksni tečaj prema HNB

Tablica 21. Bruto dodana vrijednost za RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Rast BDV-a, %	
											2016./2020.	2010./2020.
Republika Hrvatska	38,464,401	37,582,915	37,353,321	37,205,071	37,992,378	39,332,019	41,042,689	42,816,706	45,117,833	42,195,602	7.3	12.1
Panonska Hrvatska	7,542,220	7,282,452	7,192,319	6,951,428	7,100,328	7,292,029	7,390,186	7,622,001	8,008,560	7,791,054	6.8	6.1
Bjelovarsko-bilogorska županija	705,472	671,931	674,588	677,262	690,785	724,430	730,320	774,743	791,404	784,730	8.3	12.9
Virovitičko-podravaska županija	449,381	429,753	422,745	389,996	391,920	408,828	417,457	448,160	471,671	454,358	11.1	6.0
Požeško-slavonska županija	415,645	392,749	394,739	372,996	376,337	384,793	391,795	419,121	444,053	420,208	9.2	1.3
Brodsko-posavska županija	783,690	762,846	756,111	730,375	746,679	771,897	806,275	849,276	918,206	886,979	14.9	16.9
Osječko-baranjska županija	2,150,955	2,067,343	2,080,097	2,037,581	2,076,106	2,148,345	2,150,693	2,156,935	2,270,828	2,253,172	4.9	7.6
Vukovarsko-srijemska županija	945,811	899,861	906,000	867,391	890,553	920,437	946,379	995,155	1,062,578	1,049,463	14.0	14.3
Karlovačka županija	858,294	829,060	838,692	820,291	837,824	871,016	880,720	875,337	895,113	889,363	2.1	7.6
Sisačko-moslavačka županija	1,232,971	1,228,910	1,119,347	1,055,536	1,090,123	1,062,282	1,066,548	1,103,274	1,154,707	1,052,780	-0.9	-12.9
Jadranska Hrvatska	12,139,579	11,913,164	11,848,415	11,955,706	12,169,088	12,670,445	13,321,380	13,832,567	14,420,148	12,663,463	-0.1	6.7
Primorsko-goranska županija	3,324,202	3,380,558	3,262,838	3,278,028	3,259,700	3,319,550	3,456,770	3,551,099	3,477,441	3,133,790	-5.6	-0.8
Ličko-senjska županija	348,719	328,896	333,492	327,791	333,285	342,313	359,653	369,989	389,779	382,170	11.6	11.1
Zadarska županija	1,188,788	1,170,125	1,186,423	1,200,047	1,235,530	1,293,279	1,397,886	1,509,928	1,575,093	1,484,985	14.8	26.5
Šibensko-kninska županija	740,438	718,767	731,356	734,566	739,421	766,562	828,346	867,388	916,060	855,421	11.6	18.3
Splitsko-dalmatinska županija	3,156,031	3,055,175	3,056,778	3,072,917	3,164,127	3,303,066	3,443,300	3,587,980	3,908,036	3,479,047	5.3	10.6
Istarska županija	2,341,188	2,228,577	2,220,454	2,261,478	2,315,482	2,461,598	2,556,120	2,618,188	2,709,041	2,230,066	-9.4	-2.4
Dubrovačko-neretvanska županija	1,040,212	1,031,065	1,057,075	1,080,879	1,121,544	1,184,077	1,279,306	1,327,994	1,444,699	1,097,984	-7.3	5.6
Grad Zagreb	13,152,779	12,835,015	12,581,849	12,638,767	12,932,588	13,335,295	13,986,825	14,678,076	15,574,389	14,767,074	10.7	13.7
Grad Zagreb	13,152,779	12,835,015	12,581,849	12,638,767	12,932,588	13,335,295	13,986,825	14,678,076	15,574,389	14,767,074	10.7	13.7
Sjeverna Hrvatska	5,629,823	5,552,284	5,730,738	5,659,170	5,790,375	6,034,249	6,344,299	6,684,063	7,114,736	6,974,010	15.6	28.4
Međimurska županija	798,852	786,263	917,246	814,289	830,471	872,228	914,506	947,415	1,016,611	1,001,710	14.8	29.8
Varaždinska županija	1,248,012	1,223,874	1,246,932	1,249,902	1,278,733	1,348,008	1,428,085	1,556,062	1,632,876	1,606,979	19.2	31.6
Koprivničko-križevačka županija	788,097	768,927	777,959	770,054	774,243	804,202	819,417	813,809	872,959	843,993	4.9	9.0
Krapinsko-zagorska županija	695,095	683,216	698,164	714,306	734,431	778,717	820,077	847,828	904,635	849,275	9.1	26.6
Zagrebačka županija	2,099,766	2,090,004	2,090,437	2,110,619	2,172,496	2,231,094	2,362,213	2,518,948	2,687,654	2,672,054	19.8	33.9

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011. - 2023., fiksni tečaj prema HNB

Tablica 22. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2011., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Pojlopriroda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretnima	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	4.2	20.2	15.9	4.9	20.9	4.8	7.1	9.4	7.8	17.4	3.2
Panonska Hrvatska	12.3	23.6	19.2	6.0	13.8	2.5	3.6	10.4	3.8	21.6	2.5
Bjelovarsko-bilogorska županija	19.0	21.9	18.7	3.9	11.6	1.8	6.0	10.5	3.8	19.3	2.1
Virovitičko-podravaska županija	20.9	21.6	17.3	6.1	11.6	1.2	4.4	11.0	2.5	18.9	1.8
Požeško-slavonska županija	15.0	21.1	16.4	4.3	13.0	4.2	2.0	12.6	2.0	23.5	2.2
Brodsko-posavska županija	10.7	25.1	20.0	6.0	11.9	1.9	3.4	13.1	4.6	20.4	2.8
Osječko-baranjska županija	12.5	18.2	14.2	6.1	17.1	4.0	4.1	9.3	5.0	21.0	2.7
Vukovarsko-srijemska županija	16.5	14.9	11.2	7.5	14.7	1.6	2.0	12.3	2.9	24.8	2.7
Karlovačka županija	5.9	24.8	21.7	5.7	14.1	2.2	4.2	9.3	3.7	27.3	2.8
Sisačko-moslavačka županija	6.2	40.4	33.9	6.5	10.5	1.4	2.2	9.2	2.7	18.9	1.9
Jadranska Hrvatska	2.3	19.3	14.8	6.6	24.5	2.9	4.6	12.9	6.5	16.6	3.6
Primorsko-goranska županija	1.0	30.9	25.4	5.5	21.9	2.8	3.6	11.1	6.3	13.8	3.1

Ličko-senjska županija	12.6	8.9	3.7	12.6	17.6	1.5	2.4	15.3	2.4	23.5	3.2
Zadarska županija	5.9	8.6	5.3	6.7	21.0	2.0	5.6	18.8	6.7	20.6	4.0
Šibensko-kninska županija	1.9	16.4	12.5	6.3	21.0	1.9	5.0	18.2	4.9	19.8	4.7
Splitsko-dalmatinska županija	1.6	11.8	8.6	7.0	24.3	4.0	6.1	13.9	7.2	19.8	4.5
Istarska županija	1.7	27.1	20.6	6.1	26.9	2.8	4.0	9.9	6.4	12.0	2.9
Dubrovačko-neretvanska županija	3.0	5.1	2.0	8.1	36.8	2.7	4.2	11.8	7.9	17.3	3.1
Grad Zagreb	0.2	14.0	10.4	2.7	22.0	9.0	13.0	5.6	12.8	16.9	3.7
Grad Zagreb	0.2	14.0	10.4	2.7	22.0	9.0	13.0	5.6	12.8	16.9	3.7
Sjeverna Hrvatska	7.0	32.4	26.4	5.3	19.9	2.0	3.3	9.4	4.0	14.7	2.0
Međimurska županija	8.2	37.6	34.2	4.4	14.5	2.6	4.4	9.6	4.7	12.5	1.5
Varaždinska županija	5.2	34.3	30.0	4.3	15.0	2.7	4.5	8.1	4.7	18.8	2.4
Koprivničko-križevačka županija	15.0	31.8	25.9	3.9	14.1	1.0	5.4	8.6	3.9	14.1	2.2
Krapinsko-zagorska županija	4.7	34.2	28.9	6.4	15.5	1.4	3.0	10.4	3.0	19.5	1.8
Zagrebačka županija	5.5	29.0	20.8	6.3	28.5	1.9	1.4	10.1	3.8	11.7	1.9

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 23. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2012., %

HR_NUTS 2021. ☑ HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretnimama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.9	20.8	16.0	4.3	21.1	4.8	6.6	9.7	7.9	17.6	3.3
Panonska Hrvatska	11.1	25.1	20.4	5.0	13.6	2.5	3.3	10.8	3.8	22.3	2.5
Bjelovarsko-bilogorska županija	17.4	22.3	18.7	3.9	11.4	1.8	6.0	11.1	3.8	20.3	2.1
Virovitičko-podravska županija	19.1	22.9	18.3	5.2	11.6	1.2	4.0	11.5	2.6	19.9	2.0
Požeško-slavonska županija	13.9	23.0	17.8	4.0	13.0	3.1	2.0	13.2	2.1	23.6	2.1
Brodsko-posavska županija	9.6	26.1	22.0	5.5	12.0	1.9	3.1	13.5	4.5	21.2	2.6
Osječko-baranjska županija	11.2	19.6	14.7	5.3	16.5	4.2	3.8	9.6	5.4	21.5	2.8
Vukovarsko-srijemska županija	15.0	15.7	11.8	6.0	15.2	1.6	1.9	13.0	2.9	26.2	2.6
Karlovačka županija	5.4	26.4	23.0	4.7	13.7	2.3	3.7	9.6	3.8	27.7	2.7
Sisačko-moslavačka županija	5.5	42.5	35.9	4.7	10.6	1.3	2.1	9.2	2.5	19.6	2.0
Jadranska Hrvatska	2.4	19.4	14.5	5.6	25.1	2.8	4.3	13.3	6.5	16.8	3.8
Primorsko-goranska županija	1.0	33.6	27.2	4.3	21.5	2.6	3.3	11.0	6.2	13.3	3.1
Ličko-senjska županija	13.0	10.0	4.3	9.4	17.6	1.4	2.0	16.4	2.5	24.2	3.5
Zadarska županija	6.0	9.0	5.1	6.3	21.4	1.7	5.2	19.4	6.9	20.0	4.0
Šibensko-kninska županija	2.0	15.4	11.6	5.8	21.8	2.0	4.3	18.8	5.2	19.5	5.0
Splitsko-dalmatinska županija	1.7	11.1	7.8	5.7	25.0	3.8	5.6	14.4	7.3	20.6	4.8
Istarska županija	1.9	23.9	17.5	5.4	29.0	2.9	3.9	10.5	6.5	12.9	3.2
Dubrovačko-neretvanska županija	3.0	5.2	1.9	8.0	37.3	2.6	3.8	12.1	7.4	17.3	3.3
Grad Zagreb	0.2	14.3	10.2	2.4	22.0	9.1	12.3	5.8	13.1	16.8	3.9
Grad Zagreb	0.2	14.3	10.2	2.4	22.0	9.1	12.3	5.8	13.1	16.8	3.9
Sjeverna Hrvatska	6.2	33.0	27.0	4.7	20.7	1.9	3.0	9.6	3.9	15.1	1.9
Međimurska županija	7.2	38.9	35.0	3.9	14.7	2.5	3.5	9.8	4.8	13.2	1.5
Varaždinska županija	4.5	35.6	30.6	4.2	15.2	2.8	4.2	8.2	4.4	18.6	2.3
Koprivničko-križevačka županija	13.3	32.3	26.4	4.0	14.5	1.0	5.3	8.8	4.0	14.7	2.2
Krapinsko-zagorska županija	4.2	33.8	28.3	5.4	15.9	1.4	2.9	10.6	3.1	20.9	1.8
Zagrebačka županija	4.8	29.3	21.7	5.4	29.9	1.7	1.3	10.3	3.6	12.0	1.8

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2012. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 24. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2013., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Gradevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	4.1	20.4	15.1	4.3	21.7	4.7	6.3	9.7	8.0	17.4	3.4
Panonska Hrvatska	12.1	23.7	18.6	5.0	13.9	2.4	3.2	10.8	4.0	22.4	2.5
Bjelovarsko-bilogorska županija	18.4	21.7	17.7	3.7	11.7	1.8	5.8	10.9	3.8	20.1	2.2
Virovitičko-podravska županija	21.4	20.1	15.2	5.2	11.9	1.2	3.9	11.6	2.6	20.0	2.1
Požeško-slavonska županija	14.8	22.6	17.4	4.2	13.5	3.0	1.9	13.0	2.1	22.9	2.2
Brodsko-posavska županija	10.2	24.9	20.8	5.4	12.3	1.9	3.0	13.5	4.7	21.4	2.6
Osječko-baranjska županija	12.0	20.0	14.8	5.4	16.0	4.0	3.4	9.5	5.5	21.2	2.9
Vukovarsko-srijemska županija	16.5	15.8	11.4	5.4	15.2	1.6	1.8	12.8	2.8	25.7	2.5
Karlovačka županija	5.7	27.4	23.7	4.6	13.8	2.3	3.5	9.4	3.8	26.9	2.7
Sisačko-moslavačka županija	6.6	36.4	28.3	5.3	12.0	1.3	2.2	10.0	2.8	21.2	2.3
Jadranska Hrvatska	2.4	17.7	12.0	5.6	26.8	2.7	4.1	13.4	6.7	16.6	4.0
Primorsko-goranska županija	1.1	30.5	22.3	4.3	23.6	2.6	3.3	11.4	6.5	13.4	3.4
Ličko-senjska županija	13.6	10.8	4.9	8.8	18.3	1.3	1.9	16.1	2.5	23.2	3.6
Zadarska županija	5.6	9.2	5.2	6.3	22.4	1.6	5.0	19.2	7.1	19.5	4.1
Šibensko-kninska županija	1.7	15.5	11.4	6.2	22.5	1.9	3.9	18.5	5.4	19.1	5.2
Splitsko-dalmatinska županija	1.8	10.2	6.5	5.7	26.2	3.6	5.4	14.3	7.4	20.5	5.0
Istarska županija	1.9	21.3	14.2	5.7	31.4	2.8	3.7	10.5	6.6	12.7	3.3
Dubrovačko-neretvanska županija	2.5	5.2	1.7	7.4	39.7	2.4	3.4	11.9	7.4	16.7	3.3
Grad Zagreb	0.2	14.3	9.7	2.5	22.1	9.1	11.7	5.8	13.4	16.8	4.1
Grad Zagreb	0.2	14.3	9.7	2.5	22.1	9.1	11.7	5.8	13.4	16.8	4.1
Sjeverna Hrvatska	6.3	35.1	28.9	4.6	20.1	1.9	2.8	9.2	3.8	14.3	1.9
Međimurska županija	6.6	47.1	43.3	3.5	13.0	2.2	2.8	8.3	4.2	11.1	1.3
Varaždinska županija	4.9	36.6	31.2	4.0	15.4	2.7	4.0	8.1	4.2	17.8	2.4
Koprivničko-križevačka županija	14.1	32.2	25.0	3.8	14.6	0.9	5.0	8.6	4.0	14.4	2.2
Krapinsko-zagorska županija	4.3	35.3	29.6	5.1	16.4	1.4	2.7	10.3	3.0	19.7	1.8
Zagrebačka županija	4.9	29.9	22.3	5.7	29.2	1.7	1.3	10.2	3.6	11.7	1.9

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2013. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 25. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2014., %
HR_NUTS

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Gradevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.5	20.6	15.3	4.3	21.6	4.5	6.5	9.9	8.2	17.4	3.5
Panonska Hrvatska	10.4	23.9	18.6	5.2	13.9	2.2	3.3	11.3	4.2	22.9	2.6
Bjelovarsko-bilogorska županija	18.1	21.5	17.3	3.8	12.1	1.7	5.8	10.9	4.1	20.0	2.0
Virovitičko-podravska županija	14.9	22.0	16.3	5.7	12.7	1.2	4.3	12.5	3.1	21.2	2.3
Požeško-slavonska županija	11.1	23.3	17.2	4.4	14.1	2.7	2.1	13.7	2.2	24.2	2.2
Brodsko-posavska županija	9.0	24.8	20.7	5.4	12.0	1.8	3.2	14.1	4.9	22.1	2.7
Osječko-baranjska županija	10.5	21.3	15.5	5.4	15.8	3.5	3.6	9.8	5.7	21.3	3.0
Vukovarsko-srijemska županija	13.4	17.1	12.2	5.9	15.0	1.5	2.0	13.4	3.0	26.2	2.5
Karlovačka županija	4.3	27.7	23.5	5.0	13.7	2.1	3.8	9.6	4.1	27.2	2.6
Sisačko-moslavačka županija	6.6	33.8	26.9	5.3	12.7	1.3	2.2	10.7	2.9	22.2	2.4

Jadranska Hrvatska	2.1	18.0	12.4	5.5	26.9	2.5	4.2	13.5	6.9	16.3	4.0
Primorsko-goranska županija	1.1	30.0	23.2	4.5	23.5	2.4	3.4	11.6	6.7	13.3	3.5
Ličko-senjska županija	11.9	11.5	4.8	9.3	18.2	1.1	1.9	16.7	2.6	23.2	3.6
Zadarska županija	4.9	9.7	5.5	6.4	22.6	1.3	5.0	19.4	7.4	19.4	3.9
Šibensko-kninska županija	1.6	15.6	11.1	6.2	22.6	1.6	4.2	18.7	5.5	18.7	5.3
Splitsko-dalmatinska županija	1.6	11.2	7.0	5.0	25.9	3.3	5.6	14.3	7.8	20.1	5.0
Istarska županija	1.5	21.9	14.2	5.8	31.4	2.7	3.7	10.5	6.8	12.4	3.2
Dubrovačko-neretvanska županija	2.3	5.7	1.8	6.5	40.8	2.3	3.6	11.9	7.3	16.2	3.3
Grad Zagreb	0.2	14.8	10.0	2.5	21.5	8.9	11.9	5.8	13.4	16.8	4.3
Grad Zagreb	0.2	14.8	10.0	2.5	21.5	8.9	11.9	5.8	13.4	16.8	4.3
Sjeverna Hrvatska	5.4	35.3	28.9	4.7	20.0	1.7	2.9	9.4	4.0	14.5	2.0
Međimurska županija	7.0	41.6	37.1	3.5	14.1	2.2	3.2	9.5	4.8	12.5	1.5
Varaždinska županija	3.2	38.6	33.2	4.2	14.7	2.5	4.2	8.2	4.4	17.6	2.4
Koprivničko-križevačka županija	12.6	32.5	26.5	4.1	15.1	0.8	5.1	8.7	4.3	14.5	2.3
Krapinsko-zagorska županija	3.3	37.5	31.5	5.1	16.0	1.2	2.8	10.1	3.0	19.1	1.8
Zagrebačka županija	4.2	31.3	23.3	5.6	28.4	1.6	1.3	10.2	3.7	11.8	1.9

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2014. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 26. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2015., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.6	20.4	15.4	4.4	22.4	4.5	6.3	9.8	8.0	17.3	3.3
Panonska Hrvatska	10.6	24.2	19.2	5.4	14.2	2.2	3.2	11.1	4.0	22.6	2.5
Bjelovarsko-bilogorska županija	18.5	21.6	17.6	3.9	12.0	1.6	5.5	10.8	3.9	20.2	1.9
Virovitičko-podravsko županija	15.5	21.9	16.5	5.6	12.7	1.2	4.2	12.5	3.0	21.3	2.1
Požeško-slavonska županija	11.2	23.1	17.1	4.6	14.1	2.6	2.1	13.7	2.2	24.2	2.1
Brodsko-posavska županija	9.3	24.8	20.7	5.7	12.2	1.8	3.1	13.9	4.8	21.9	2.5
Osječko-baranjska županija	10.7	21.3	15.8	5.3	16.1	3.5	3.5	9.7	5.8	21.3	2.9
Vukovarsko-srijemska županija	13.6	17.0	12.2	6.7	15.3	1.4	1.9	13.1	2.9	25.9	2.3
Karlovačka županija	4.3	28.6	24.5	5.2	14.0	2.1	3.6	9.5	3.7	26.4	2.4
Sisačko-moslavačka županija	6.6	35.0	28.7	5.4	12.9	1.2	2.1	10.4	2.5	21.6	2.4
Jadranska Hrvatska	2.1	17.1	12.0	5.6	28.0	2.5	4.1	13.5	7.0	16.3	3.8
Primorsko-goranska županija	1.0	28.0	22.5	4.7	24.8	2.4	3.4	11.9	6.8	13.6	3.4
Ličko-senjska županija	11.9	11.5	4.7	9.5	18.6	1.1	1.8	16.9	2.5	22.9	3.4
Zadarska županija	5.0	9.7	5.6	6.4	23.6	1.2	4.8	19.3	7.3	19.0	3.7
Šibensko-kninska županija	1.6	14.1	9.5	6.6	23.3	1.6	4.1	18.8	5.7	19.1	5.1
Splitsko-dalmatinska županija	1.5	11.2	7.4	5.1	27.1	3.3	5.4	14.1	7.8	19.6	4.8
Istarska županija	1.5	21.4	13.9	5.7	32.4	2.6	3.6	10.5	6.8	12.3	3.0
Dubrovačko-neretvanska županija	2.4	5.6	1.7	6.9	41.6	2.2	3.5	11.7	7.3	15.7	3.2
Grad Zagreb	0.2	14.8	10.1	2.5	22.5	9.1	11.5	5.7	13.0	16.6	4.0
Grad Zagreb	0.2	14.8	10.1	2.5	22.5	9.1	11.5	5.7	13.0	16.6	4.0
Sjeverna Hrvatska	5.5	35.1	29.4	4.8	20.6	1.7	2.8	9.3	3.9	14.4	1.9
Međimurska županija	7.3	41.4	37.1	3.6	14.3	2.2	3.1	9.5	4.8	12.3	1.5
Varaždinska županija	3.3	39.0	33.7	4.0	15.0	2.5	4.1	8.1	4.2	17.6	2.3
Koprivničko-križevačka županija	12.9	31.6	26.4	4.3	15.6	0.8	4.9	8.8	4.2	14.7	2.2
Krapinsko-zagorska županija	3.4	37.9	32.4	5.5	16.2	1.2	2.6	9.9	3.0	18.7	1.7
Zagrebačka županija	4.2	30.5	23.9	5.8	29.5	1.5	1.3	10.1	3.5	11.8	1.8

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2015. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 27. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2016., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.7	20.3	15.5	4.5	22.3	4.5	6.2	9.5	8.0	17.3	3.6
Panonska Hrvatska	11.1	23.7	18.9	5.5	14.1	2.1	3.2	10.9	4.2	22.6	2.6
Bjelovarsko-bilogorska županija	19.5	21.3	17.5	4.0	11.8	1.6	5.4	10.4	3.9	20.1	2.0
Virovitičko-podravaska županija	16.1	22.1	17.0	5.8	12.5	1.1	4.3	12.1	3.1	20.8	2.2
Požeško-slavonska županija	11.2	23.2	17.5	4.6	14.3	2.2	2.0	13.5	2.4	24.4	2.2
Brodsko-posavska županija	9.7	25.3	21.5	5.5	12.3	1.8	2.9	13.6	4.8	21.5	2.6
Osječko-baranjska županija	11.3	20.8	15.9	5.4	15.8	3.5	3.4	9.4	5.9	21.4	3.1
Vukovarsko-srijemska županija	13.6	17.0	12.1	7.2	15.1	1.3	1.8	12.8	2.9	25.8	2.5
Karlovačka županija	4.5	29.5	25.4	4.9	14.2	2.0	3.7	9.2	3.8	25.8	2.5
Sisačko-moslavačka županija	7.2	32.0	26.1	5.8	13.4	1.2	2.0	10.6	2.7	22.4	2.6
Jadranska Hrvatska	2.0	16.8	11.9	5.8	28.5	2.4	4.0	13.2	7.0	16.2	4.1
Primorsko-goranska županija	1.0	26.2	21.8	5.1	25.5	2.4	3.4	11.8	6.9	13.9	3.8
Ličko-senjska županija	11.0	12.1	4.8	10.0	19.0	1.0	1.8	16.7	2.5	22.5	3.5
Zadarska županija	5.1	9.8	5.8	6.3	23.9	1.2	4.7	18.9	7.3	18.9	3.9
Šibensko-kninska županija	1.5	14.0	9.3	6.9	23.3	1.5	4.1	18.4	5.9	18.9	5.6
Splitsko-dalmatinska županija	1.4	11.6	7.8	5.1	27.3	3.2	5.3	13.7	7.8	19.4	5.1
Istarska županija	1.4	21.6	14.1	5.9	33.0	2.7	3.4	10.1	6.7	12.1	3.2
Dubrovačko-neretvanska županija	2.1	5.4	1.6	7.3	42.2	2.1	3.4	11.3	7.2	15.6	3.5
Grad Zagreb	0.2	14.9	10.3	2.5	21.9	9.2	11.6	5.6	13.0	16.9	4.3
Grad Zagreb	0.2	14.9	10.3	2.5	21.9	9.2	11.6	5.6	13.0	16.9	4.3
Sjeverna Hrvatska	5.9	35.4	30.2	5.0	20.0	1.6	2.7	9.1	3.9	14.4	2.0
Međimurska županija	7.5	41.8	37.4	3.7	14.0	2.1	3.0	9.2	4.9	12.3	1.6
Varaždinska županija	3.5	39.9	34.8	3.9	14.7	2.3	4.0	7.8	4.4	17.3	2.4
Koprivničko-križevačka županija	14.0	31.3	26.6	4.7	15.3	0.8	4.6	8.5	4.1	14.5	2.3
Krapinsko-zagorska županija	3.5	39.4	33.9	5.7	15.8	1.0	2.5	9.4	3.0	18.0	1.7
Zagrebačka županija	4.6	30.2	24.6	6.0	28.8	1.6	1.2	9.9	3.6	12.1	1.9

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2016. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 28. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2017., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.5	19.9	15.4	4.5	22.9	4.7	6.2	9.3	8.1	17.2	3.7
Panonska Hrvatska	10.7	23.9	19.3	5.1	14.4	1.9	3.3	11.0	4.3	22.8	2.7
Bjelovarsko-bilogorska županija	19.1	21.5	17.9	4.1	11.7	1.3	5.6	10.6	4.0	20.0	2.1
Virovitičko-podravaska županija	15.3	23.2	18.2	4.9	12.6	1.0	4.3	12.2	3.4	20.9	2.2
Požeško-slavonska županija	10.8	22.6	16.9	4.6	14.0	2.3	2.0	13.6	2.3	25.4	2.3
Brodsko-posavska županija	9.0	26.1	22.5	5.4	12.8	1.8	2.9	13.3	4.7	21.5	2.6
Osječko-baranjska županija	11.0	21.0	16.3	4.8	16.3	2.8	3.5	9.5	6.2	21.5	3.3
Vukovarsko-srijemska županija	12.9	17.3	12.6	7.3	14.5	1.6	1.9	12.7	3.0	26.3	2.6
Karlovačka županija	4.4	29.4	25.5	4.9	14.4	1.7	3.8	9.4	3.9	25.6	2.6
Sisačko-moslavačka županija	6.9	31.6	26.0	4.7	14.0	1.2	2.1	10.8	2.9	23.0	2.7

Jadranska Hrvatska	2.0	16.4	12.0	6.0	29.8	2.2	4.0	12.7	7.0	15.6	4.2
Primorsko-goranska županija	1.0	26.6	22.3	5.3	25.9	2.2	3.5	11.4	7.0	13.4	3.8
Ličko-senjska županija	10.3	12.1	4.9	9.8	20.3	1.3	1.9	16.4	2.7	21.8	3.4
Zadarska županija	5.2	9.6	6.0	6.6	25.2	1.1	4.5	17.8	7.4	18.5	4.1
Šibensko-kninska županija	1.4	13.9	9.5	6.7	24.7	1.4	3.9	17.3	6.2	18.7	5.7
Splitsko-dalmatinska županija	1.4	11.4	7.8	5.5	28.2	2.8	5.3	13.3	7.9	18.9	5.4
Istarska županija	1.3	20.5	13.8	6.0	35.3	2.8	3.4	9.8	6.6	10.9	3.2
Dubrovačko-neretvanska županija	1.9	4.9	1.6	7.6	44.2	1.6	3.3	10.7	6.9	15.3	3.6
Grad Zagreb	0.2	14.0	9.7	2.5	22.0	9.9	11.4	5.4	13.0	17.2	4.4
Grad Zagreb	0.2	14.0	9.7	2.5	22.0	9.9	11.4	5.4	13.0	17.2	4.4
Sjeverna Hrvatska	5.5	35.3	30.4	5.2	20.6	1.5	2.7	8.8	4.0	14.2	2.2
Međimurska županija	7.0	41.7	37.5	4.0	14.4	1.7	3.0	9.0	5.1	12.4	1.7
Varaždinska županija	3.2	40.7	36.1	4.2	14.6	2.2	3.9	7.4	4.5	16.7	2.6
Koprivničko-križevačka županija	13.4	30.2	25.6	4.9	15.9	0.8	4.7	8.6	4.1	14.9	2.5
Krapinsko-zagorska županija	3.2	40.4	35.1	5.9	15.4	1.0	2.5	9.2	2.9	17.8	1.7
Zagrebačka županija	4.3	29.5	24.3	6.0	30.2	1.5	1.2	9.5	3.8	11.8	2.2

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2017. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 29. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2018., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Gradevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.6	19.2	14.9	4.9	23.4	4.8	5.9	9.0	8.1	17.4	3.8
Panonska Hrvatska	11.0	23.6	18.8	5.5	14.1	2.0	2.9	10.7	4.5	22.9	2.9
Bjelovarsko-bilogorska županija	20.3	20.3	17.6	5.8	10.5	1.3	5.7	9.9	3.9	20.2	2.1
Virovitičko-podravsko županija	13.1	22.2	17.6	6.5	14.2	1.0	3.3	11.3	3.9	21.7	2.7
Požeško-slavonska županija	10.9	21.6	16.1	6.3	15.4	2.3	2.1	12.6	2.4	24.1	2.2
Brodsko-posavska županija	9.5	26.0	22.3	5.9	13.1	2.0	2.4	12.6	4.8	21.4	2.3
Osječko-baranjska županija	11.1	21.0	16.2	4.7	14.0	3.2	2.9	9.6	6.9	22.8	3.8
Vukovarsko-srijemska županija	13.0	18.3	11.5	5.7	15.2	1.5	1.9	12.1	3.1	26.4	2.8
Karlovačka županija	4.8	29.9	25.8	5.1	15.9	1.6	3.0	9.4	4.0	23.6	2.6
Sisačko-moslavačka županija	7.6	30.0	24.8	5.9	14.5	0.9	2.2	10.5	2.9	22.7	2.7
Jadranska Hrvatska	2.0	15.8	11.5	6.8	29.3	2.3	3.6	12.4	7.2	16.3	4.2
Primorsko-goranska županija	1.0	25.8	22.5	5.9	25.6	2.2	3.1	11.4	7.5	14.0	3.7
Ličko-senjska županija	12.2	11.1	4.3	8.6	20.4	1.1	1.8	15.9	2.9	23.3	2.6
Zadarska županija	5.4	10.8	6.3	6.6	23.7	1.0	4.4	16.6	8.1	18.9	4.4
Šibensko-kninska županija	1.5	14.7	9.5	6.2	24.8	1.3	3.0	16.6	6.2	19.5	6.2
Splitsko-dalmatinska županija	1.4	10.8	6.9	6.1	27.6	3.0	4.8	12.9	8.5	19.6	5.4
Istarska županija	1.2	18.4	12.5	8.1	35.7	3.4	3.0	9.7	5.6	11.8	3.1
Dubrovačko-neretvanska županija	1.9	5.1	1.4	8.6	42.8	1.6	3.0	10.3	7.2	15.7	3.8
Grad Zagreb	0.2	13.0	9.2	2.6	24.1	10.1	11.1	5.2	12.6	16.6	4.5
Grad Zagreb	0.2	13.0	9.2	2.6	24.1	10.1	11.1	5.2	12.6	16.6	4.5
Sjeverna Hrvatska	5.7	34.8	30.2	5.4	20.6	1.5	2.6	8.4	3.8	15.0	2.2
Međimurska županija	7.7	43.0	38.7	4.7	12.6	1.5	2.8	8.7	4.3	12.8	1.8
Varaždinska županija	3.2	41.0	36.7	4.4	15.0	2.4	3.8	6.9	4.6	16.1	2.6
Koprivničko-križevačka županija	14.5	29.7	25.7	4.0	15.3	0.7	4.1	8.6	3.9	16.6	2.7
Krapinsko-zagorska županija	3.2	40.8	36.0	6.3	14.9	0.9	2.2	8.9	2.7	18.4	1.7
Zagrebačka županija	4.6	27.5	22.5	6.4	30.6	1.5	1.3	9.0	3.6	13.6	2.0

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2018. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 30. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2019., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.5	18.8	14.4	5.4	23.3	4.9	5.5	9.1	8.2	17.3	4.1
Panonska Hrvatska	10.6	23.3	18.4	6.1	13.9	2.1	2.7	10.8	4.6	22.6	3.3
Bjelovarsko-bilogorska županija	20.3	20.6	17.5	5.0	10.0	1.4	5.4	10.3	4.1	20.5	2.4
Virovitičko-podravska županija	12.7	22.8	18.5	6.8	14.0	1.3	3.1	11.4	3.6	21.3	3.0
Požeško-slavonska županija	10.4	21.7	15.7	6.3	14.7	2.5	2.0	12.7	2.4	24.8	2.6
Brodsko-posavska županija	8.9	28.3	23.8	6.4	12.5	1.9	2.1	12.4	4.5	20.5	2.6
Osječko-baranjska županija	10.7	20.3	15.3	5.8	14.1	3.3	2.8	9.7	6.8	22.2	4.3
Vukovarsko-srijemska županija	12.3	17.6	10.6	7.5	14.4	1.7	1.8	12.0	3.6	25.9	3.2
Karlovačka županija	4.7	28.2	24.0	5.6	16.6	1.7	2.8	9.8	4.3	23.3	3.1
Sisačko-moslavačka županija	7.5	29.3	24.5	6.0	14.6	1.0	2.1	10.6	3.3	22.7	2.9
Jadranska Hrvatska	2.0	14.6	10.1	7.3	28.9	2.4	3.7	12.7	7.4	16.2	4.7
Primorsko-goranska županija	1.1	21.1	17.6	6.2	26.5	2.3	3.1	12.4	8.4	14.8	4.2
Ličko-senjska županija	12.6	11.1	4.2	8.9	20.2	0.9	1.9	16.0	3.4	22.4	2.7
Zadarska županija	5.4	11.6	6.7	7.4	23.2	1.1	3.0	17.2	8.3	18.5	4.4
Šibensko-kninska županija	1.5	14.6	9.4	7.0	24.0	1.5	2.7	16.8	6.2	18.8	6.9
Splitsko-dalmatinska županija	1.3	11.8	8.0	6.3	26.5	2.8	5.6	12.7	8.3	18.7	6.1
Istarska županija	1.2	18.0	11.2	7.6	35.4	3.7	3.1	10.1	5.6	11.9	3.4
Dubrovačko-neretvanska županija	1.8	4.6	1.3	11.8	41.0	1.7	2.8	10.1	6.9	15.3	3.9
Grad Zagreb	0.2	13.4	9.5	3.1	24.1	10.1	10.0	5.3	12.6	16.6	4.7
Grad Zagreb	0.2	13.4	9.5	3.1	24.1	10.1	10.0	5.3	12.6	16.6	4.7
Sjeverna Hrvatska	5.5	34.1	29.7	5.7	20.9	1.6	2.4	8.4	3.9	15.1	2.4
Međimurska županija	7.3	43.7	39.2	5.0	12.8	1.5	2.6	8.7	4.5	11.9	2.0
Varaždinska županija	3.2	41.1	37.3	4.7	14.9	2.6	3.5	7.0	4.4	15.8	2.8
Koprivničko-križevačka županija	13.8	29.8	26.6	5.7	14.9	0.7	3.7	8.5	4.0	16.1	2.9
Krapinsko-zagorska županija	3.0	40.5	35.7	7.0	14.5	1.0	2.2	8.8	3.1	17.9	2.0
Zagrebačka županija	4.4	25.3	20.5	6.1	31.8	1.6	1.2	8.9	3.6	14.6	2.3

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2019. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 31. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2020., %

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Financijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ostale uslužne djelatnosti
Republika Hrvatska	3.7	18.8	14.4	6.0	19.9	6.0	5.2	9.9	7.6	19.5	3.6
Panonska Hrvatska	10.6	21.9	17.1	6.7	13.0	2.8	2.5	11.2	4.3	24.3	2.9
Bjelovarsko-bilogorska županija	19.8	21.0	18.1	5.4	9.1	1.5	4.8	10.5	3.4	22.3	2.1
Virovitičko-podravska županija	12.5	20.1	16.4	7.4	13.8	1.7	2.8	11.9	3.5	23.4	3.0
Požeško-slavonska županija	10.7	20.5	14.8	7.0	11.2	4.1	1.8	13.5	2.2	26.8	2.3
Brodsko-posavska županija	9.0	26.4	22.3	6.2	13.6	2.1	1.9	13.0	3.9	21.6	2.3
Osječko-baranjska županija	10.6	19.2	14.4	7.4	12.2	4.6	2.5	9.8	6.5	23.6	3.6
Vukovarsko-srijemska županija	11.9	17.4	10.9	7.5	14.5	1.9	1.6	12.3	3.3	26.7	2.9
Karlovačka županija	4.5	29.8	25.8	5.1	14.1	2.8	2.4	9.9	3.7	25.2	2.6

Sisačko-moslavačka županija	8.1	23.5	18.1	6.8	15.3	1.4	1.9	11.7	3.1	25.5	2.6
Jadranska Hrvatska	2.4	14.7	9.9	8.9	21.9	3.2	3.7	14.7	6.9	19.5	4.1
Primorsko-goranska županija	1.1	18.9	15.4	8.1	22.9	2.8	2.9	13.9	7.9	17.4	3.9
Ličko-senjska županija	12.7	12.0	4.8	11.2	14.5	1.5	1.7	16.6	2.8	24.8	2.3
Zadarska županija	6.0	12.2	7.4	8.0	17.9	1.2	4.4	18.6	7.0	20.7	3.9
Šibensko-kninska županija	1.8	15.7	10.4	9.3	17.1	2.4	3.0	18.1	5.1	21.3	6.1
Splitsko-dalmatinska županija	1.6	11.3	7.4	7.1	22.8	3.4	5.0	14.4	7.7	22.1	4.6
Istarska županija	1.6	20.0	12.9	9.8	22.9	5.8	3.2	12.5	5.7	15.2	3.3
Dubrovačko-neretvanska županija	2.5	5.9	1.5	15.0	25.7	2.1	3.2	13.5	6.8	21.5	3.9
Grad Zagreb	0.2	13.3	9.3	3.2	21.9	12.0	9.3	5.6	11.7	18.6	4.2
Grad Zagreb	0.2	13.3	9.3	3.2	21.9	12.0	9.3	5.6	11.7	18.6	4.2
Sjeverna Hrvatska	5.6	34.2	30.3	5.9	19.5	2.0	2.1	8.6	3.7	16.2	2.2
Međimurska županija	7.3	43.9	40.0	5.8	10.5	1.8	2.2	8.9	4.0	13.8	1.6
Varaždinska županija	3.2	41.4	37.5	5.9	13.1	3.2	3.1	7.2	3.9	16.5	2.6
Koprivničko-križevačka županija	14.0	30.7	27.3	5.0	13.5	0.9	3.4	8.9	3.4	17.6	2.6
Krapinsko-zagorska županija	3.2	40.6	36.4	6.1	13.6	1.1	2.0	9.5	2.9	19.2	1.8
Zagrebačka županija	4.4	25.3	21.3	6.3	30.6	2.0	1.1	9.1	3.8	15.5	2.1

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2020. (2023.), fiksni tečaj prema HNB

Tablica 32. Broj i struktura aktivnih pravnih osoba, RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije)

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Rast aktivnih pravnih osoba, %	
												2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	128,930	139,630	155,705	171,046	185,297	144,522	150,401	149,973	160,630	165,720	168,242	16	30
Panonska Hrvatska	19,273	21,115	23,939	26,638	29,132	23,851	24,761	22,956	26,631	27,544	28,152	18	46
Bjelovarsko-bilogorska županija	2,171	2,416	2,705	3,007	3,251	2,711	2,768	2,571	3,032	3,139	3,186	18	47
Virovitičko-podravaska županija	1,274	1,380	1,539	1,679	1,813	1,503	1,554	1,397	1,660	1,746	1,821	21	43
Požeško-slavonska županija	920	1,024	1,163	1,293	1,421	1,309	1,359	1,225	1,453	1,518	1,547	18	68
Brodsko-posavska županija	2,202	2,405	2,704	2,989	3,282	2,695	2,801	2,483	2,952	3,037	3,131	16	42
Osječko-baranjska županija	5,492	6,052	7,025	8,008	8,885	7,012	7,302	6,894	7,853	8,049	8,129	16	48
Vukovarsko-srijemska županija	2,345	2,577	2,957	3,298	3,599	2,927	3,082	2,815	3,332	3,461	3,595	23	53
Karlovačka županija	2,448	2,619	2,893	3,151	3,399	2,823	2,913	2,782	3,084	3,214	3,257	15	33
Sisačko-moslavačka županija	2,421	2,642	2,953	3,213	3,482	2,871	2,982	2,789	3,265	3,380	3,486	21	44
Jadranska Hrvatska	47,916	51,626	56,960	62,188	67,068	51,316	53,324	53,914	56,961	58,739	59,487	16	24
Primorsko-goranska županija	11,310	12,224	13,515	14,804	15,931	12,191	12,580	12,487	13,124	13,522	13,620	12	20
Ličko-senjska županija	918	997	1,096	1,213	1,323	1,156	1,191	1,189	1,323	1,364	1,404	21	53
Zadarska županija	4,002	4,366	4,947	5,537	6,137	4,862	5,113	5,452	5,722	6,111	6,266	29	57
Šibensko-kninska županija	2,643	2,837	3,112	3,393	3,682	2,746	2,867	2,874	3,094	3,195	3,242	18	23
Splitsko-dalmatinska županija	13,998	15,091	16,718	18,219	19,593	14,678	15,349	15,847	16,642	17,174	17,365	18	24
Istarska županija	10,856	11,634	12,660	13,706	14,731	11,239	11,625	11,470	12,123	12,336	12,562	12	16
Dubrovačko-neretvanska županija	4,189	4,477	4,912	5,316	5,671	4,444	4,599	4,595	4,933	5,037	5,028	13	20
Grad Zagreb	43,112	46,585	51,812	56,926	61,670	46,563	48,416	50,251	51,385	52,791	53,174	14	23
Grad Zagreb	43,112	46,585	51,812	56,926	61,670	46,563	48,416	50,251	51,385	52,791	53,174	14	23
Sjeverna Hrvatska	18,629	20,304	22,994	25,294	27,427	22,786	23,900	22,852	25,653	26,646	27,429	20	47
Međimurska županija	3,090	3,355	3,838	4,216	4,553	3,696	3,873	3,741	4,079	4,231	4,240	15	37
Varaždinska županija	3,632	3,968	4,445	4,865	5,296	4,579	4,777	4,482	5,080	5,344	5,503	20	52
Koprivničko-križevačka županija	1,997	2,218	2,550	2,835	3,107	2,632	2,663	2,311	2,800	2,871	2,932	11	47
Krapinsko-zagorska županija	2,073	2,245	2,530	2,798	3,025	2,722	2,851	2,626	3,101	3,222	3,343	23	61
Zagrebačka županija	7,837	8,518	9,631	10,580	11,446	9,157	9,736	9,692	10,593	10,978	11,411	25	46

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, Broj i struktura pravnih osoba, 2010. - 2021., stanje kraj godine

Tablica 33. Investicije u dugotrajnu imovinu prema lokaciji investicijskih objekata, u tisućama EUR

												Rast investicija, %	
HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	5,540,860	5,225,893	5,351,732	6,180,986	6,163,593	6,448,657	6,979,258	7,259,089	8,387,762	7,868,759	8,377,300	30	51
Panonska Hrvatska	1,186,260	946,845	981,937	1,013,317	1,103,006	1,211,077	1,229,223	1,378,269	1,541,809	1,506,896	1,593,241	32	34
Bjelovarsko-bilogorska županija	63,855	66,870	76,805	82,796	124,622	131,709	163,285	166,184	158,431	144,612	235,209	79	268
Virovitičko-podravaska županija	55,218	51,007	41,717	52,807	55,199	78,746	83,048	100,157	102,420	91,902	95,870	22	74
Požeško-slavonska županija	34,891	35,572	45,959	48,769	59,232	54,164	56,952	74,383	84,507	106,971	83,336	54	139
Brodsko-posavska županija	86,130	111,094	94,836	97,053	128,082	110,281	103,568	191,992	159,730	196,789	148,491	35	72
Osječko-baranjska županija	380,935	276,399	319,765	314,634	316,196	346,868	293,004	287,514	364,204	391,679	431,465	24	13
Vukovarsko-srijemska županija	169,899	117,374	84,706	134,659	122,735	154,792	154,737	171,520	232,685	201,917	170,207	10	0
Karlovačka županija	156,950	128,435	158,388	125,651	131,218	118,425	200,306	173,415	189,543	182,723	192,607	63	23
Sisačko-moslavačka županija	238,381	160,095	159,762	156,949	165,723	216,093	174,322	213,103	250,289	190,303	236,057	9	-1
Jadranska Hrvatska	1,839,063	1,823,318	1,984,176	2,095,090	2,156,633	2,237,411	2,792,203	2,846,614	3,267,018	3,115,250	3,011,238	35	64
Primorsko-goranska županija	425,512	478,018	438,666	595,740	577,406	520,822	653,205	688,743	859,312	794,336	756,358	45	78
Ličko-senjska županija	78,803	53,186	69,151	55,195	60,223	72,156	88,643	68,428	91,737	89,629	79,943	11	1
Zadarska županija	242,485	201,382	199,122	212,537	173,359	244,558	369,109	291,183	308,146	315,891	336,789	38	39
Šibensko-kninska županija	112,285	106,636	169,599	118,700	124,360	171,898	193,506	198,040	178,957	261,365	184,832	8	65
Splitsko-dalmatinska županija	472,783	377,076	450,266	483,173	537,746	543,748	689,731	636,958	675,001	686,711	713,387	31	51
Istarska županija	347,688	313,102	408,753	381,029	342,683	459,051	564,113	700,025	750,480	648,545	572,215	25	65
Dubrovačko-neretvanska županija	159,507	293,919	248,619	248,717	340,856	225,178	233,896	263,238	403,384	318,772	367,712	63	131
Grad Zagreb	1,834,415	1,750,185	1,632,630	1,981,906	1,751,922	1,916,694	1,682,657	1,947,757	2,374,242	2,068,404	2,347,100	22	28
Grad Zagreb	1,834,415	1,750,185	1,632,630	1,981,906	1,751,922	1,916,694	1,682,657	1,947,757	2,374,242	2,068,404	2,347,100	22	28
Sjeverna Hrvatska	638,552	654,779	656,991	986,095	1,111,125	1,041,515	920,309	1,042,936	1,145,494	1,094,328	1,330,565	28	108
Međimurska županija	73,073	71,423	71,768	109,687	146,680	141,103	121,254	143,725	143,661	139,040	174,234	23	138
Varaždinska županija	166,407	114,028	129,704	137,482	163,379	146,034	151,335	205,494	209,392	229,413	262,965	80	58
Koprivničko-križevačka županija	76,399	87,524	104,724	110,652	101,330	186,431	125,071	132,228	138,651	179,214	143,332	-23	88
Krapinsko-zagorska županija	65,862	105,309	75,572	130,850	137,559	144,103	125,843	122,317	173,431	160,710	150,340	4	128
Zagrebačka županija	256,811	276,495	275,224	497,423	562,178	423,845	396,806	439,171	480,359	385,951	599,696	41	134
Neraspoređeno	20,595	30,041	74,774	80,065	16,470	16,422	30,801	14,725	25,934	52,674	61,932		

Investicijama u dugotrajnu imovinu smatraju se nabave poslovnih subjekata radi dobivanja nove imovine, povećanja vrijednosti ili zamjene postojeće dugotrajne imovine (stambene zgrade, ostale zgrade i građevine, oprema i uređaji trajnijega karaktera, pošumljivanje i podizanje dugogodišnjih nasada, patenti, licencije, softver itd.; može biti: proširenja, rekonstrukcija, modernizacija, zamjena; ne uključuje održavanje i popravke, R&D)). Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, Investicije, 2011. - 2023., fiksni tečaj konverzije prema HNB

Tablica 34. Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR

												Rast izvoza, %		
HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	9,454,384	9,606,573	9,634,964	10,498,281	11,649,402	12,311,795	13,882,933	14,322,575	14,981,454	14,882,309	18,353,264	24,108,220	49.1	94.1
Panonska Hrvatska	1,748,681	1,810,440	1,758,010	1,898,805	2,110,572	2,116,930	2,291,611	2,496,538	2,394,257	2,406,199	3,032,314	4,585,017	43.2	73.4
Bjelovarsko-bilogorska županija	97,332	97,953	101,548	110,393	118,239	138,322	144,336	153,409	140,797	159,798	211,865	274,326	53.2	117.7
Virovitičko-podravaska županija	96,800	132,200	100,394	126,383	126,004	146,086	170,199	168,068	142,595	122,662	164,690	226,825	12.7	70.1
Požeško-slavonska županija	90,268	101,138	103,331	101,340	110,691	110,216	115,835	135,801	149,654	167,171	198,466	258,583	80.1	119.9
Brodsko-posavska županija	120,688	182,631	191,974	173,666	249,369	251,798	308,322	309,181	316,791	317,829	414,602	565,975	64.7	243.5
Osječko-baranjska županija	459,551	431,482	394,925	451,463	503,770	565,880	615,408	641,779	588,433	596,696	713,609	835,030	26.1	55.3
Vukovarsko-srijemska županija	152,858	158,878	164,270	186,347	189,277	180,680	219,401	283,720	282,986	261,894	313,327	1,362,100	73.4	105.0
Karlovačka županija	199,114	222,316	248,665	260,930	278,652	321,547	286,244	317,284	302,279	357,814	419,314	500,747	30.4	110.6
Sisačko-moslavačka županija	532,070	483,842	452,903	488,283	534,570	402,401	431,866	487,296	470,722	422,335	596,441	561,431	48.2	12.1

Jadranska Hrvatska	2,536,263	2,170,505	1,830,510	1,854,509	2,157,460	1,951,428	2,114,401	2,218,327	2,442,330	2,314,330	2,710,428	3,045,009	38.9	6.9
Primorsko-goranska županija	577,947	533,786	464,318	505,191	571,373	476,474	565,559	582,491	570,832	566,274	642,897	790,224	34.9	11.2
Ličko-senjska županija	10,181	17,190	23,126	25,848	30,019	30,783	46,375	52,631	64,814	71,458	83,737	93,128	172.0	722.5
Zadarska županija	172,690	167,768	171,969	184,316	237,521	227,098	243,442	261,868	268,553	301,314	371,109	432,722	63.4	114.9
Šibensko-kninska županija	206,420	255,283	157,708	137,048	71,873	49,347	66,569	95,725	121,212	117,216	140,345	102,952	184.4	-32.0
Splitsko-dalmatinska županija	591,210	477,174	304,513	359,756	478,284	466,221	513,137	482,726	630,583	511,002	761,796	686,824	63.4	28.9
Istarska županija	945,119	695,857	679,125	612,992	735,606	674,811	658,496	714,431	759,651	700,941	630,459	769,246	-6.6	-33.3
Dubrovačko-neretvanska županija	32,696	23,447	29,751	29,358	32,784	26,694	20,823	28,455	26,685	46,125	80,085	169,913	200.0	144.9
Grad Zagreb	3,142,028	3,502,753	3,660,267	3,752,928	3,862,178	4,066,205	4,417,546	4,430,457	4,673,209	4,324,853	5,509,607	7,999,580	35.5	75.4
Grad Zagreb	3,142,028	3,502,753	3,660,267	3,752,928	3,862,178	4,066,205	4,417,546	4,430,457	4,673,209	4,324,853	5,509,607	7,999,580	35.5	75.4
Sjeverna Hrvatska	1,946,297	2,094,694	2,269,634	2,387,566	2,735,284	2,924,309	3,215,540	3,354,329	3,463,005	3,434,448	4,149,848	5,054,069	41.9	113.2
Međimurska županija	389,021	405,876	421,037	452,265	502,419	551,561	614,105	683,728	714,140	716,860	854,258	1,038,663	54.9	119.6
Varaždinska županija	716,671	750,147	797,624	799,092	913,323	943,755	1,002,974	957,335	968,092	923,108	1,073,299	1,321,815	13.7	49.8
Koprivničko-križevačka županija	245,421	247,004	264,108	274,604	290,231	310,248	353,593	372,138	416,221	450,641	490,892	600,073	58.2	100.0
Krapinsko-zagorska županija	303,778	322,128	365,264	385,975	412,646	454,761	480,258	494,377	505,100	476,381	573,267	701,815	26.1	88.7
Zagrebačka županija	291,406	369,539	421,601	475,630	616,665	663,984	764,610	846,751	859,452	867,458	1,158,132	1,391,703	74.4	297.4
Neraspoređeno	81,113	28,181	116,543	604,473	783,909	1,252,924	1,843,833	1,822,924	2,008,656	2,402,477	2,951,066	3,424,544		

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, Robna razmjena s inozemstvom - pregled po županijama, fiksni tečaj, tisuće eura

Tablica 35. Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Rast uvoza, %	
													2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	16,064,258	16,178,826	16,597,244	17,343,314	18,680,438	19,705,958	21,675,377	23,387,846	24,579,920	22,885,827	28,355,249	41,864,518	43.9	76.5
Panonska Hrvatska	1,486,752	1,549,777	1,541,895	1,668,499	1,789,430	1,874,681	2,052,155	2,256,673	2,252,302	2,053,525	2,432,180	3,300,164	29.7	63.6
Bjelovarsko-bilogorska županija	115,976	119,434	127,280	126,564	143,958	181,979	193,416	244,784	266,934	196,930	240,674	306,505	32.3	107.5
Virovitičko-podravska županija	74,017	83,955	48,385	62,470	67,002	83,013	93,444	69,476	95,346	78,240	82,476	117,354	-0.6	11.4
Požeško-slavonska županija	63,675	68,527	69,109	65,589	80,029	74,116	86,436	99,709	104,318	97,811	114,621	166,114	54.7	80.0
Brodsko-posavska županija	176,048	206,444	151,864	135,504	169,038	178,164	193,068	231,896	237,108	237,090	300,781	413,973	68.8	70.9
Osječko-baranjska županija	417,696	401,958	405,266	400,400	447,011	520,607	517,202	526,382	559,637	545,494	669,923	907,947	28.7	60.4
Vukovarsko-srijemska županija	177,460	215,915	279,501	426,239	401,860	349,439	426,449	468,974	444,275	351,868	341,015	545,820	-2.4	92.2
Karlovačka županija	168,744	167,685	208,440	194,802	195,735	247,373	271,084	296,843	261,886	260,214	298,805	400,120	20.8	77.1
Sisačko-moslavačka županija	293,136	285,859	252,050	256,931	284,797	239,990	271,056	318,609	282,798	285,878	383,885	442,331	60.0	31.0
Jadranska Hrvatska	2,514,254	2,540,996	2,400,922	2,541,911	2,668,016	2,732,611	2,999,214	3,163,821	3,314,181	2,948,037	3,678,754	4,574,911	34.6	46.3
Primorsko-goranska županija	757,700	704,582	749,975	896,172	870,491	881,632	959,045	1,086,592	1,083,394	977,589	1,299,340	1,403,710	47.4	71.5
Ličko-senjska županija	13,062	12,139	9,417	8,979	11,116	14,267	19,995	19,649	22,659	99,352	60,290	29,628	322.6	361.6
Zadarska županija	141,958	142,224	160,525	181,848	233,666	224,722	247,726	253,842	281,543	274,228	349,879	447,941	55.7	146.5
Šibensko-kninska županija	220,528	253,946	165,793	135,880	77,628	61,499	78,263	106,138	102,588	90,940	121,760	175,870	98.0	-44.8
Splitsko-dalmatinska županija	605,427	677,485	577,494	610,362	644,914	659,325	763,045	829,497	996,877	825,034	1,027,972	1,407,930	55.9	69.8
Istarska županija	722,856	680,278	683,655	662,087	757,488	817,670	872,476	794,890	764,859	623,734	767,387	1,027,838	-6.1	6.2
Dubrovačko-neretvanska županija	52,723	70,342	54,063	46,583	72,713	73,496	58,664	73,213	62,261	57,160	52,126	81,994	-29.1	-1.1
Grad Zagreb	9,365,541	9,496,623	9,725,703	9,334,687	9,690,678	9,834,641	10,635,044	11,427,983	12,354,097	11,215,260	14,395,342	23,547,806	46.4	53.7
Grad Zagreb	9,365,541	9,496,623	9,725,703	9,334,687	9,690,678	9,834,641	10,635,044	11,427,983	12,354,097	11,215,260	14,395,342	23,547,806	46.4	53.7
Sjeverna Hrvatska	2,523,081	2,509,955	2,831,115	3,227,646	3,698,407	3,923,936	4,384,660	4,633,408	4,910,931	4,542,187	5,506,748	6,961,971	40.3	118.3
Međimurska županija	312,188	308,672	329,751	386,111	424,481	454,591	512,433	564,040	594,270	614,853	766,277	948,835	68.6	145.5
Varaždinska županija	550,293	528,258	702,344	810,804	983,526	964,381	1,033,624	1,007,126	1,022,875	945,486	1,102,764	1,452,735	14.3	100.4
Koprivničko-križevačka županija	184,313	174,191	175,795	201,845	230,906	250,266	273,465	282,465	304,138	308,148	331,273	462,511	32.4	79.7
Krapinsko-zagorska županija	246,422	279,275	288,853	318,016	325,950	350,217	385,529	396,693	422,844	394,826	482,092	579,133	37.7	95.6
Zagrebačka županija	1,229,865	1,219,559	1,334,372	1,510,870	1,733,544	1,904,481	2,179,609	2,383,084	2,566,804	2,278,874	2,824,342	3,518,757	48.3	129.6
Neraspoređeno	174,630	81,475	97,613	570,570	833,909	1,340,090	1,604,304	1,905,959	1,748,410	2,126,818	2,342,227	3,479,667		

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, Robna razmjena s inozemstvom - pregled po županijama, fiksni tečaj, tisuće eura

Tablica 36. Saldo robne razmjene s inozemstvom, fiksni tečaj, tisuće EUR

HR_NUTS 2021. HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Republika Hrvatska	-6,609,874	-6,572,253	-6,962,280	-6,845,033	-7,031,036	-7,394,163	-7,792,444	-9,065,271	-9,598,466	-8,003,518	-10,001,985
Panonska Hrvatska	261,929	260,663	216,115	230,306	321,142	242,249	239,456	239,865	141,955	352,674	600,134
Bjelovarsko-bilogorska županija	-18,644	-21,481	-25,732	-16,171	-25,719	-43,657	-49,080	-91,375	-126,137	-37,132	-28,809
Virovitičko-podravaska županija	22,783	48,245	52,009	63,913	59,002	63,073	76,755	98,592	47,249	44,422	82,214
Požeško-slavonska županija	26,593	32,611	34,222	35,751	30,662	36,100	29,399	36,092	45,336	69,360	83,845
Brodsko-posavska županija	-55,360	-23,813	40,110	38,162	80,331	73,634	115,254	77,285	79,683	80,739	113,821
Osječko-baranjska županija	41,855	29,524	-10,341	51,063	56,759	45,273	98,206	115,397	28,796	51,202	43,686
Vukovarsko-srijemska županija	-24,602	-57,037	-115,231	-239,892	-212,583	-168,759	-207,048	-185,254	-161,289	-89,974	-27,688
Karlovačka županija	30,370	54,631	40,225	66,128	82,917	74,174	15,160	20,441	40,393	97,600	120,509
Sisačko-moslavačka županija	238,934	197,983	200,853	231,352	249,773	162,411	160,810	168,687	187,924	136,457	212,556
Jadranska Hrvatska	22,009	-370,491	-570,412	-687,402	-510,556	-781,183	-884,813	-945,494	-871,851	-633,707	-968,326
Primorsko-goranska županija	-179,753	-170,796	-285,657	-390,981	-299,118	-405,158	-393,486	-504,101	-512,562	-411,315	-656,443
Ličko-senjska županija	-2,881	5,051	13,709	16,869	18,903	16,516	26,380	32,982	42,155	-27,894	23,447
Zadarska županija	30,732	25,544	11,444	2,468	3,855	2,376	-4,284	8,026	-12,990	27,086	21,230
Šibensko-kninska županija	-14,108	1,337	-8,085	1,168	-5,755	-12,152	-11,694	-10,413	18,624	26,276	18,585
Splitsko-dalmatinska županija	-14,217	-200,311	-272,981	-250,606	-166,630	-193,104	-249,908	-346,771	-366,294	-314,032	-266,176
Istarska županija	222,263	15,579	-4,530	-49,095	-21,882	-142,859	-213,980	-80,459	-5,208	77,207	-136,928
Dubrovačko-neretvanska županija	-20,027	-46,895	-24,312	-17,225	-39,929	-46,802	-37,841	-44,758	-35,576	-11,035	27,959
Grad Zagreb	-6,223,513	-5,993,870	-6,065,436	-5,581,759	-5,828,500	-5,768,436	-6,217,498	-6,997,526	-7,680,888	-6,890,407	-8,885,735
Grad Zagreb	-6,223,513	-5,993,870	-6,065,436	-5,581,759	-5,828,500	-5,768,436	-6,217,498	-6,997,526	-7,680,888	-6,890,407	-8,885,735
Sjeverna Hrvatska	-576,784	-415,261	-561,481	-840,080	-963,123	-999,627	-1,169,120	-1,279,079	-1,447,926	-1,107,739	-1,356,900
Međimurska županija	76,833	97,204	91,286	66,154	77,938	96,970	101,672	119,688	119,870	102,007	87,981
Varaždinska županija	166,378	221,889	95,280	-11,712	-70,203	-20,626	-30,650	-49,791	-54,783	-22,378	-29,465
Koprivničko-križevačka županija	61,108	72,813	88,313	72,759	59,325	59,982	80,128	89,673	112,083	142,493	159,619
Krapinsko-zagorska županija	57,356	42,853	76,411	67,959	86,696	104,544	94,729	97,684	82,256	81,555	91,175
Zagrebačka županija	-938,459	-850,020	-912,771	-1,035,240	-1,116,879	-1,240,497	-1,414,999	-1,536,333	-1,707,352	-1,411,416	-1,666,210
Neraspoređeno	-93,517	-53,294	18,930	33,903	-50,000	-87,166	239,529	-83,035	260,246	275,659	608,839

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, Robna razmjena s inozemstvom - pregled po županijama, fiksni tečaj, tisuće eura

Tablica 37. Izvoz po stanovniku, fiksni tečaj, EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Rast izvoza po stanovniku, %		Razlika, 2021.-2011.
													2016./2021.	2011./2021.	
Republika Hrvatska	2,209	2,251	2,264	2,477	2,771	2,949	3,366	3,504	3,685	3,677	4,731	6,253	60.4	114.2	2,523
Panonska Hrvatska	1,429	1,493	1,463	1,600	1,813	1,849	2,058	2,294	2,240	2,284	2,964	4,559	60.3	107.5	1,535
Bjelovarsko-bilogorska županija	815	830	868	955	1,040	1,236	1,314	1,422	1,325	1,523	2,073	2,732	67.6	154.4	1,258
Virovitičko-podravaska županija	1,144	1,577	1,209	1,538	1,563	1,847	2,208	2,233	1,936	1,695	2,331	3,274	26.2	103.8	1,187
Požeško-slavonska županija	1,161	1,319	1,363	1,351	1,507	1,532	1,665	2,001	2,259	2,567	3,083	4,102	101.1	165.6	1,922
Brodsko-posavska županija	763	1,163	1,231	1,127	1,651	1,697	2,144	2,207	2,304	2,346	3,169	4,412	86.7	315.5	2,406
Osječko-baranjska županija	1,509	1,425	1,312	1,514	1,712	1,949	2,174	2,315	2,158	2,214	2,758	3,272	41.6	82.8	1,249
Vukovarsko-srijemska županija	854	895	934	1,074	1,118	1,090	1,378	1,838	1,874	1,765	2,181	9,659	100.1	155.3	1,327

Karlovačka županija	1,550	1,751	1,978	2,102	2,287	2,672	2,420	2,716	2,617	3,131	3,732	4,514	39.6	140.8	2,182
Sisačko-moslavačka županija	3,098	2,857	2,711	2,978	3,335	2,560	2,831	3,279	3,226	2,941	4,256	4,080	66.3	37.4	1,158
Jadranska Hrvatska	1,797	1,541	1,301	1,320	1,544	1,403	1,530	1,612	1,778	1,687	2,084	2,347	48.5	15.9	286
Primorsko-goranska županija	1,952	1,808	1,576	1,719	1,959	1,646	1,973	2,049	2,019	2,015	2,415	2,990	46.7	23.7	463
Ličko-senjska županija	201	344	468	531	630	657	1,009	1,165	1,452	1,622	1,951	2,187	197.1	871.3	1,750
Zadarska županija	1,015	981	1,002	1,075	1,396	1,339	1,443	1,557	1,597	1,794	2,318	2,700	73.1	128.5	1,304
Šibensko-kninska županija	1,893	2,373	1,480	1,299	689	479	656	956	1,222	1,191	1,451	1,076	202.9	-23.3	-441
Splitsko-dalmatinska županija	1,300	1,049	670	791	1,055	1,031	1,141	1,077	1,408	1,142	1,797	1,622	74.3	38.2	497
Istarska županija	4,543	3,350	3,268	2,944	3,534	3,243	3,162	3,422	3,625	3,336	3,228	3,925	-0.5	-29.0	-1,316
Dubrovačko-neretvanska županija	267	192	243	240	268	219	172	235	219	376	692	1,477	216.2	159.2	425
Grad Zagreb	3,975	4,417	4,601	4,700	4,830	5,068	5,503	5,507	5,789	5,344	7,173	10,424	41.5	80.5	3,198
Grad Zagreb	3,975	4,417	4,601	4,700	4,830	5,068	5,503	5,507	5,789	5,344	7,173	10,424	41.5	80.5	3,198
Sjeverna Hrvatska	2,276	2,454	2,664	2,813	3,248	3,498	3,891	4,093	4,247	4,224	5,272	6,436	50.7	131.7	2,996
Međimurska županija	3,420	3,574	3,712	3,997	4,463	4,921	5,533	6,220	6,538	6,587	8,105	9,891	64.7	137.0	4,685
Varaždinska županija	4,077	4,283	4,573	4,607	5,314	5,533	5,950	5,733	5,828	5,583	6,719	8,335	21.4	64.8	2,641
Koprivničko-križevačka županija	2,126	2,151	2,310	2,415	2,583	2,796	3,240	3,455	3,913	4,276	4,843	5,979	73.2	127.8	2,717
Krapinsko-zagorska županija	2,290	2,445	2,791	2,970	3,201	3,560	3,801	3,944	4,056	3,838	4,751	5,855	33.5	107.5	2,461
Zagrebačka županija	918	1,161	1,322	1,494	1,948	2,111	2,455	2,736	2,780	2,803	3,861	4,618	82.9	320.8	2,943

1) Za razdoblje od 2001. do 2010. dana je revizija procjena broja stanovnika koje su izračunane na temelju podataka Popisa 2011. 2) Osnova procjena broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova 2011. 3) Osnova procjene broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine.
Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, Robna razmjena s inozemstvom - pregled po županijama, fiksni tečaj, tisuće eura i Stanovništvo, 2011.-2023.

Tablica 38. FDI, milijuni EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno 1993. - 2022.	Rast FDI, %	FDI po stanovniku 1993.-2021., ukupno
														2011./2021.	2021., ukupno
Republika Hrvatska	891.82	1,015.60	726.37	2,303.65	15.80	371.77	437.88	1,081.14	3,508.85	1,109.01	3,951.82	3,408.61	42,510.12	343.1	10,959
Panonska Hrvatska	83.57	14.35	29.04	59.40	36.22	129.14	83.22	79.74	-19.51	13.40	65.75	224.51	1,409.57	-21.3	1,378
Bjelovarsko-bilogorska županija	41.61	19.85	-1.62	2.40	2.12	-9.08	-1.65	6.16	3.38	-4.33	9.41	20.24	118.36	-77.4	1,158
Virovitičko-podravska županija	0.23	0.75	-0.14	0.27	0.11	3.89	2.66	-0.90	4.75	3.72	-3.85	-1.80	23.65	-1785.0	335
Požeško-slavonska županija	-1.39	0.70	5.59	1.92	1.76	12.06	2.61	6.00	5.10	-3.18	17.93	-0.56	66.26	-1394.2	1,029
Brodsko-posavska županija	5.88	3.16	10.64	-2.56	1.78	20.67	12.24	6.24	16.99	1.22	4.97	17.47	193.10	-15.5	1,476
Osječko-baranjska županija	119.76	-13.80	4.56	73.51	-8.81	41.60	14.88	27.69	6.22	-10.10	21.69	48.77	495.84	-81.9	1,917
Vukovarsko-srijemska županija	10.01	-11.23	-0.19	4.85	27.26	25.94	19.41	14.97	-0.24	4.82	-3.98	8.73	158.86	-139.7	1,106
Karlovačka županija	-0.27	21.47	3.40	-16.15	11.75	18.12	20.12	8.01	-61.65	5.45	7.74	84.40	223.55	-2915.1	1,990
Sisačko-moslavačka županija	-92.25	-6.55	6.80	-4.84	0.25	15.95	12.95	11.58	5.93	15.81	11.83	47.27	129.94	-112.8	927
Jadranska Hrvatska	261.08	204.78	277.65	495.93	725.14	409.27	388.60	486.71	601.12	505.37	1281.33	1630.59	11,921.95	390.8	9,165
Primorsko-goranska županija	127.81	103.73	43.71	123.33	-78.75	185.80	85.68	158.87	151.90	160.83	350.35	286.28	2,891.21	174.1	10,862
Ličko-senjska županija	11.56	3.60	2.09	1.55	58.79	9.03	13.47	56.26	7.53	6.14	154.28	52.44	396.19	1234.1	9,229
Zadarska županija	3.74	-23.19	69.80	63.07	16.94	19.02	109.00	104.73	81.67	104.31	206.08	329.92	1,300.24	5410.5	8,122
Šibensko-kninska županija	-19.44	-42.20	21.21	10.68	30.48	12.14	28.19	27.74	38.47	52.69	86.07	115.28	522.26	-542.6	5,400
Splitsko-dalmatinska županija	54.04	106.55	101.45	93.03	83.99	81.96	86.27	145.77	103.89	34.71	169.85	376.25	2,874.21	214.3	6,781
Istarska županija	61.26	37.63	34.87	233.29	586.37	68.30	98.54	-49.01	124.53	125.49	288.33	386.82	3,091.50	370.6	1,583
Dubrovačko-neretvanska županija	22.11	18.67	4.51	-29.03	27.32	33.03	-32.56	42.36	93.12	21.19	26.37	83.60	846.35	19.3	7,314

Grad Zagreb	375.26	782.33	309.71	1485.05	-894.61	-159.97	-165.90	609.43	2455.60	503.71	1975.45	1107.64	24,715.37	426.4	32,179
Grad Zagreb	375.26	782.33	309.71	1485.05	-894.61	-159.97	-165.90	609.43	2455.60	503.71	1975.45	1107.64	24,715.37	426.4	32,179
Sjeverna Hrvatska	154.75	17.20	93.79	203.86	173.25	-19.56	101.51	-82.44	267.75	71.92	342.10	604.36	3,826.28	121.1	4,861
Međimurska županija	11.36	3.76	2.50	10.47	-10.71	7.05	-8.73	32.62	15.29	38.30	-5.74	-19.71	128.16	-150.5	1,216
Varaždinska županija	72.25	45.10	35.97	21.92	2.63	-13.12	-25.74	-7.83	55.26	10.56	19.46	20.00	502.97	-73.1	3,149
Koprivničko-križevačka županija	-11.67	-3.14	-1.69	2.43	-1.70	23.59	-15.52	6.24	17.23	2.80	19.84	11.83	139.10	-270.0	1,372
Krapinsko-zagorska županija	-6.05	6.59	-2.39	31.07	7.42	23.67	16.74	-9.55	15.46	27.35	27.01	16.45	362.73	-546.7	3,006
Zagrebačka županija	88.85	-35.11	59.41	137.97	175.60	-60.76	134.75	-103.92	164.50	-7.08	281.53	575.80	2,693.32	216.8	8,978
Neraspoređeno	17.15	-3.07	16.18	59.41	-24.21	12.88	30.46	-12.31	203.90	14.62	287.20	-158.49	636.95		

Izvor: obrada MRRFEU, 2023., prema: HNB, Baza inozemnih izravnih ulaganja, 2023.

Tablica 39. Prirodno kretanje stanovništva: ukupan broj stanovnika

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011. ²⁾	2012. ²⁾	2013. ²⁾	2014. ²⁾	2015. ²⁾	2016. ²⁾	2017. ²⁾	2018. ²⁾	2019. ²⁾	2020. ²⁾	2021. ³⁾	2022. ³⁾	Promjena broja stanovnika, %		Udio u RH, %
													2016./2021.	2011./2021.	
Republika Hrvatska	4,280,622	4,267,558	4,255,689	4,238,389	4,203,604	4,174,349	4,124,531	4,087,843	4,065,253	4,047,680	3,878,981	3,855,641	-7.1	-9.4	
Panonska Hrvatska	1,223,813	1,212,350	1,201,351	1,186,586	1,164,430	1,145,007	1,113,375	1,088,116	1,068,688	1,053,690	1,022,966	1,005,753	-10.7	-16.4	26.4
Bjelovarsko-bilogorska županija	119,448	118,083	116,959	115,536	113,746	111,867	109,822	107,909	106,258	104,908	102,205	100,397	-8.6	-14.4	2.6
Virovitičko-podravaska županija	84,621	83,820	83,029	82,162	80,610	79,111	77,086	75,257	73,641	72,378	70,648	69,290	-10.7	-16.5	1.8
Požeško-slavonska županija	77,775	76,651	75,801	74,991	73,473	71,920	69,583	67,862	66,256	65,134	64,384	63,037	-10.5	-17.2	1.7
Brodsko-posavska županija	158,249	157,086	155,956	154,082	151,012	148,373	143,827	140,072	137,487	135,483	130,844	128,288	-11.8	-17.3	3.4
Osječko-baranjska županija	304,541	302,751	300,950	298,272	294,233	290,412	283,035	277,227	272,673	269,511	258,719	255,175	-10.9	-15.0	6.7
Vukovarsko-srijemska županija	178,959	177,583	175,932	173,441	169,224	165,799	159,213	154,371	150,985	148,389	143,678	141,025	-13.3	-19.7	3.7
Karlovačka županija	128,495	126,997	125,688	124,127	121,840	120,321	118,263	116,829	115,484	114,269	112,357	110,938	-6.6	-12.6	2.9
Sisačko-moslavačka županija	171,725	169,379	167,036	163,975	160,292	157,204	152,546	148,589	145,904	143,618	140,131	137,603	-10.9	-18.4	3.6
Jadranska Hrvatska	1,411,152	1,408,625	1,406,904	1,404,658	1,397,386	1,391,079	1,381,948	1,375,780	1,373,914	1,371,585	1,300,810	1,297,222	-6.5	-7.8	33.5
Primorsko-goranska županija	296,004	295,300	294,705	293,811	291,654	289,479	286,677	284,239	282,730	281,056	266,183	264,267	-8.0	-10.1	6.9
Ličko-senjska županija	50,697	49,942	49,364	48,670	47,634	46,888	45,943	45,184	44,625	44,068	42,931	42,578	-8.4	-15.3	1.1
Zadarska županija	170,212	170,955	171,594	171,462	170,168	169,581	168,672	168,153	168,213	167,914	160,085	160,239	-5.6	-5.9	4.1
Šibensko-kninska županija	109,072	107,595	106,540	105,532	104,315	103,021	101,436	100,153	99,210	98,453	96,722	95,719	-6.1	-11.3	2.5
Splitsko-dalmatinska županija	454,683	454,777	454,711	454,627	453,155	452,035	449,610	448,071	447,747	447,440	423,849	423,400	-6.2	-6.8	10.9
Istarska županija	208,028	207,719	207,793	208,201	208,180	208,105	208,229	208,765	209,573	210,083	195,326	195,970	-6.1	-6.1	5.0
Dubrovačko-neretvanska županija	122,456	122,337	122,197	122,355	122,280	121,970	121,381	121,215	121,816	122,571	115,714	115,049	-5.1	-5.5	3.0
Grad Zagreb	790,450	793,057	795,505	798,424	799,565	802,338	802,762	804,507	807,254	809,268	768,054	767,445	-4.3	-2.8	19.8
Grad Zagreb	790,450	793,057	795,505	798,424	799,565	802,338	802,762	804,507	807,254	809,268	768,054	767,445	-4.3	-2.8	19.8
Sjeverna Hrvatska	855,207	853,526	851,929	848,721	842,223	835,925	826,446	819,440	815,397	813,137	787,151	785,221	-5.8	-8.0	20.3
Međimurska županija	113,746	113,561	113,417	113,159	112,576	112,089	110,999	109,921	109,232	108,822	105,393	105,012	-6.0	-7.3	2.7
Varaždinska županija	175,771	175,150	174,434	173,454	171,879	170,563	168,560	166,982	166,112	165,357	159,747	158,594	-6.3	-9.1	4.1
Koprivničko-križevačka županija	115,424	114,846	114,346	113,688	112,357	110,976	109,137	107,711	106,367	105,385	101,358	100,366	-8.7	-12.2	2.6
Krapinsko-zagorska županija	132,672	131,734	130,895	129,967	128,905	127,748	126,334	125,357	124,517	124,110	120,670	119,862	-5.5	-9.0	3.1
Zagrebačka županija	317,594	318,235	318,837	318,453	316,506	314,549	311,416	309,469	309,169	309,463	299,983	301,387	-4.6	-5.5	7.7

1) Za razdoblje od 2001. do 2010. dana je revizija procjena broja stanovnika koje su izračunane na temelju podataka Popisa 2011. 2) Osnova procjena broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova 2011. 3) Osnova procjene broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine.

Izvor: MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011.-2023.

Tablica 40. Prirodno kretanje stanovništva: prirodni prirast

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011. ²⁾	2012. ²⁾	2013. ²⁾	2014. ²⁾	2015. ²⁾	2016. ²⁾	2017. ²⁾	2018. ²⁾	2019. ²⁾	2020. ²⁾	2021. ³⁾	2022. ³⁾
Republika Hrvatska	-9,822	-9,939	-10,447	-11,273	-16,702	-14,005	-16,921	-15,761	-15,659	-21,178	-26,204	-23,096
Panonska Hrvatska	-5,512	-5,257	-5,349	-5,796	-7,475	-6,338	-7,134	-7,100	-6,998	-8,721	-9,884	-8,629
Bjelovarsko-bilogorska županija	-656	-640	-633	-608	-842	-699	-778	-655	-606	-842	-1,005	-726
Virovitičko-podravaska županija	-430	-390	-382	-408	-440	-423	-518	-389	-512	-523	-640	-665
Požeško-slavonska županija	-355	-278	-305	-294	-440	-370	-394	-416	-442	-465	-650	-507
Brodsko-posavska županija	-343	-472	-405	-545	-811	-730	-730	-815	-798	-984	-1,090	-934
Osječko-baranjska županija	-1,079	-1,177	-1,039	-1,260	-1,557	-1,418	-1,519	-1,547	-1,622	-2,108	-2,267	-1,916
Vukovarsko-srijemska županija	-571	-553	-668	-619	-962	-871	-1,060	-1,004	-900	-1,220	-1,267	-1,184
Karlovačka županija	-997	-905	-801	-990	-1,075	-802	-924	-971	-900	-1,172	-1,456	-1,198
Sisačko-moslavačka županija	-1,081	-842	-1,116	-1,072	-1,348	-1,025	-1,211	-1,303	-1,218	-1,407	-1,509	-1,499
Jadranska Hrvatska	-2,477	-2,716	-2,830	-3,230	-5,066	-4,495	-5,761	-4,915	-5,005	-6,305	-8,301	-8,041
Primorsko-goranska županija	-1,014	-1,128	-1,018	-1,160	-1,440	-1,329	-1,794	-1,646	-1,689	-1,917	-2,434	-2,186
Ličko-senjska županija	-447	-493	-446	-522	-533	-469	-478	-485	-499	-526	-635	-524
Zadarska županija	-28	-123	-99	-298	-504	-379	-627	-447	-395	-625	-846	-791
Šibensko-kninska županija	-504	-530	-562	-550	-775	-758	-766	-676	-652	-789	-1,036	-869
Splitsko-dalmatinska županija	-77	75	-277	-334	-1,042	-787	-1,140	-830	-856	-1,430	-1,794	-1,846
Istarska županija	-395	-470	-366	-413	-713	-685	-785	-702	-822	-870	-1,127	-1,390
Dubrovačko-neretvanska županija	-12	-47	-62	47	-59	-88	-171	-129	-92	-148	-429	-435
Grad Zagreb	15	65	-106	93	-782	-408	-750	-801	-803	-2,073	-2,932	-2,180
Grad Zagreb	15	65	-106	93	-782	-408	-750	-801	-803	-2,073	-2,932	-2,180
Sjeverna Hrvatska	-1,848	-2,031	-2,162	-2,340	-3,379	-2,764	-3,276	-2,945	-2,853	-4,079	-5,087	-4,246
Međimurska županija	-1	16	-26	6	-65	15	-127	-29	-99	-236	-331	-425
Varaždinska županija	-593	-608	-635	-635	-911	-681	-854	-744	-791	-1,115	-1,339	-1,032
Koprivničko-križevačka županija	-499	-483	-343	-514	-616	-652	-647	-540	-538	-702	-884	-862
Krapinsko-zagorska županija	-688	-708	-730	-715	-807	-783	-777	-796	-690	-930	-935	-817
Zagrebačka županija	-67	-248	-428	-482	-980	-663	-871	-836	-735	-1,096	-1,598	-1,110

1) Za razdoblje od 2001. do 2010. dana je revizija procjena broja stanovnika koje su izračunane na temelju podataka Popisa 2011. 2) Osnova procjena broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova 2011. 3) Osnova procjene broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine.
Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011.-2023.

Tablica 41. Prirodno kretanje stanovništva: živorođeni

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011. ²⁾	2012. ²⁾	2013. ²⁾	2014. ²⁾	2015. ²⁾	2016. ²⁾	2017. ²⁾	2018. ²⁾	2019. ²⁾	2020. ²⁾	2021. ³⁾	2022. ³⁾	Promjena broja živorođenih, %	
													2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	41,197	41,771	39,939	39,566	37,503	37,537	36,556	36,945	36,135	35,845	36,508	33,883	-2.7	-11.4
Panonska Hrvatska	11,233	11,510	10,861	10,631	9,830	9,725	9,319	9,273	9,097	9,036	9,045	8,439	-7.0	-19.5
Bjelovarsko-bilogorska županija	1,073	1,132	1,092	1,040	975	958	930	992	998	959	959	969	0.1	-10.6
Virovitičko-podravaska županija	816	794	790	737	693	686	646	690	632	654	675	541	-1.6	-17.3
Požeško-slavonska županija	691	736	703	692	636	617	611	600	603	608	572	564	-7.3	-17.2
Brodsko-posavska županija	1,615	1,563	1,512	1,412	1,314	1,301	1,276	1,196	1,199	1,166	1,185	1,130	-8.9	-26.6
Osječko-baranjska županija	2,835	2,919	2,786	2,685	2,551	2,399	2,378	2,339	2,217	2,317	2,352	2,153	-2.0	-17.0
Vukovarsko-srijemska županija	1,698	1,772	1,593	1,651	1,438	1,436	1,302	1,279	1,293	1,227	1,266	1,206	-11.8	-25.4
Karlovačka županija	1,019	1,051	1,048	1,011	952	985	947	962	933	904	860	792	-12.7	-15.6
Sisačko-moslavačka županija	1,486	1,543	1,337	1,403	1,271	1,343	1,229	1,215	1,222	1,201	1,176	1,084	-12.4	-20.9
Jadranska Hrvatska	13,144	13,470	12,762	12,708	12,211	12,152	11,817	11,953	11,653	11,642	11,996	10,957	-1.3	-8.7
Primorsko-goranska županija	2,499	2,504	2,422	2,370	2,344	2,293	2,157	2,126	2,057	2,064	2,154	1,891	-6.1	-13.8
Ličko-senjska županija	361	400	396	377	386	370	377	361	368	368	395	357	6.8	9.4

Zadarska županija	1,676	1,766	1,688	1,635	1,568	1,571	1,532	1,535	1,543	1,523	1,591	1,497	1.3	-5.1
Šibensko-kninska županija	895	918	890	916	819	834	766	795	805	793	789	835	-5.4	-11.8
Splitsko-dalmatinska županija	4,614	4,726	4,313	4,312	4,110	4,144	4,087	4,274	4,112	4,009	4,211	3,799	1.6	-8.7
Istarska županija	1,827	1,832	1,801	1,813	1,701	1,669	1,690	1,670	1,589	1,670	1,657	1,527	-0.7	-9.3
Dubrovačko-neretvanska županija	1,272	1,324	1,252	1,285	1,283	1,271	1,208	1,192	1,179	1,215	1,199	1,051	-5.7	-5.7
Grad Zagreb	8,411	8,394	8,254	8,452	8,039	8,120	8,076	8,235	8,062	7,865	8,030	7,456	-1.1	-4.5
Grad Zagreb	8,411	8,394	8,254	8,452	8,039	8,120	8,076	8,235	8,062	7,865	8,030	7,456	-1.1	-4.5
Sjeverna Hrvatska	8,409	8,397	8,062	7,775	7,423	7,540	7,344	7,484	7,323	7,302	7,437	7,031	-1.4	-11.6
Međimurska županija	1,253	1,205	1,201	1,174	1,209	1,216	1,182	1,187	1,133	1,168	1,129	1,060	-7.2	-9.9
Varaždinska županija	1,594	1,643	1,519	1,459	1,455	1,502	1,400	1,435	1,439	1,339	1,425	1,295	-5.1	-10.6
Koprivničko-križevačka županija	1,108	1,092	1,113	1,059	1,010	1,012	977	998	976	952	973	884	-3.9	-12.2
Krapinsko-zagorska županija	1,179	1,190	1,152	1,153	1,037	1,051	1,068	1,110	1,035	1,049	1,080	1,066	2.8	-8.4
Zagrebačka županija	3,275	3,267	3,077	2,930	2,712	2,759	2,717	2,754	2,740	2,794	2,830	2,726	2.6	-13.6

1) Za razdoblje od 2001. do 2010. dana je revizija procjena broja stanovnika koje su izračunane na temelju podataka Popisa 2011. 2) Osnova procjena broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova 2011. 3) Osnova procjene broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine. Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011.-2023.

Tablica 42. Prirodno kretanje stanovništva: udio živorođenog stanovništva u ukupnom stanovništvu

HR_NUTS 2021. HR NUTS 2 i županije	2011. ²⁾	2012. ²⁾	2013. ²⁾	2014. ²⁾	2015. ²⁾	2016. ²⁾	2017. ²⁾	2018. ²⁾	2019. ²⁾	2020. ²⁾	2021. ³⁾	2022. ³⁾	Promjena udjela živorođenih u ukupnom stanovništvu, %	
													2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	0.96	0.98	0.94	0.93	0.89	0.90	0.89	0.90	0.89	0.89	0.94	0.88	4.7	-2.2
Panonska Hrvatska	0.92	0.95	0.90	0.90	0.84	0.85	0.84	0.85	0.85	0.86	0.88	0.84	4.1	-3.7
Bjelovarsko-bilogorska županija	0.90	0.96	0.93	0.90	0.86	0.86	0.85	0.92	0.94	0.91	0.94	0.97	9.6	4.5
Virovitičko-podravaska županija	0.96	0.95	0.95	0.90	0.86	0.87	0.84	0.92	0.86	0.90	0.96	0.78	10.2	-0.9
Požeško-slavonska županija	0.89	0.96	0.93	0.92	0.87	0.86	0.88	0.88	0.91	0.93	0.89	0.89	3.6	0.0
Brodsko-posavska županija	1.02	0.99	0.97	0.92	0.87	0.88	0.89	0.85	0.87	0.86	0.91	0.88	3.3	-11.3
Osječko-baranjska županija	0.93	0.96	0.93	0.90	0.87	0.83	0.84	0.84	0.81	0.86	0.91	0.84	10.1	-2.3
Vukovarsko-srijemska županija	0.95	1.00	0.91	0.95	0.85	0.87	0.82	0.83	0.86	0.83	0.88	0.86	1.7	-7.1
Karlovačka županija	0.79	0.83	0.83	0.81	0.78	0.82	0.80	0.82	0.81	0.79	0.77	0.71	-6.5	-3.5
Sisačko-moslavačka županija	0.87	0.91	0.80	0.86	0.79	0.85	0.81	0.82	0.84	0.84	0.84	0.79	-1.8	-3.0
Jadranska Hrvatska	0.93	0.96	0.91	0.90	0.87	0.87	0.86	0.87	0.85	0.85	0.92	0.84	5.6	-1.0
Primorsko-goranska županija	0.84	0.85	0.82	0.81	0.80	0.79	0.75	0.75	0.73	0.73	0.81	0.72	2.2	-4.1
Ličko-senjska županija	0.71	0.80	0.80	0.77	0.81	0.79	0.82	0.80	0.82	0.84	0.92	0.84	16.6	29.2
Zadarska županija	0.98	1.03	0.98	0.95	0.92	0.93	0.91	0.91	0.92	0.91	0.99	0.93	7.3	0.9
Šibensko-kninska županija	0.82	0.85	0.84	0.87	0.79	0.81	0.76	0.79	0.81	0.81	0.82	0.87	0.8	-0.6
Splitsko-dalmatinska županija	1.01	1.04	0.95	0.95	0.91	0.92	0.91	0.95	0.92	0.90	0.99	0.90	8.4	-2.1
Istarska županija	0.88	0.88	0.87	0.87	0.82	0.80	0.81	0.80	0.76	0.79	0.85	0.78	5.8	-3.4
Dubrovačko-neretvanska županija	1.04	1.08	1.02	1.05	1.05	1.04	1.00	0.98	0.97	0.99	1.04	0.91	-0.6	-0.2
Grad Zagreb	1.06	1.06	1.04	1.06	1.01	1.01	1.01	1.02	1.00	0.97	1.05	0.97	3.3	-1.7
Grad Zagreb	1.06	1.06	1.04	1.06	1.01	1.01	1.01	1.02	1.00	0.97	1.05	0.97	3.3	-1.7
Sjeverna Hrvatska	0.98	0.98	0.95	0.92	0.88	0.90	0.89	0.91	0.90	0.90	0.94	0.90	4.7	-3.9
Međimurska županija	1.10	1.06	1.06	1.04	1.07	1.08	1.06	1.08	1.04	1.07	1.07	1.01	-1.3	-2.8
Varaždinska županija	0.91	0.94	0.87	0.84	0.85	0.88	0.83	0.86	0.87	0.81	0.89	0.82	1.3	-1.6
Koprivničko-križevačka županija	0.96	0.95	0.97	0.93	0.90	0.91	0.90	0.93	0.92	0.90	0.96	0.88	5.3	0.0
Krapinsko-zagorska županija	0.89	0.90	0.88	0.89	0.80	0.82	0.85	0.89	0.83	0.85	0.90	0.89	8.8	0.7
Zagrebačka županija	1.03	1.03	0.97	0.92	0.86	0.88	0.87	0.89	0.89	0.90	0.94	0.90	7.6	-8.5

1) Za razdoblje od 2001. do 2010. dana je revizija procjena broja stanovnika koje su izračunane na temelju podataka Popisa 2011. 2) Osnova procjena broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova 2011. 3) Osnova procjene broja stanovnika jesu popisni podaci prikupljeni Popisom stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine. Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, 2011.-2023.

Tablica 43. Djeca upisana u programe predškolskog programa, gradovi i općine u županijama

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Djeca upisana u programe predškolskog programa, gradovi i općine u županijama													Rast broja djece upisane u predškolske programe, %	
	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	2022./2023.	2011./2012. - 2020./2021.	2016./2017. - 2020./2021.	
Republika Hrvatska	127,028	128,046	131,037	133,764	134,573	143,878	139,228	139,378	139,682	137,452	142,440	147,888	8.2	-4.5	
Panonska Hrvatska	22,794	22,822	23,628	24,163	25,653	27,599	26,288	26,479	26,626	27,028	29,499	30,330	18.6	-2.1	
Bjelovarsko-bilogorska županija	2,561	2,648	2,634	2,704	2,708	2,707	2,643	2,621	2,645	2,904	2,990	3,115	13.4	7.3	
Virovitičko-podravaska županija	1,067	1,660	1,574	1,645	2,280	1,795	1,798	1,875	1,733	1,790	1,983	2,143	67.8	-0.3	
Požeško-slavonska županija	1,473	1,376	1,392	1,431	1,648	1,606	1,655	1,668	1,774	1,859	1,903	1,969	26.2	15.8	
Brodsko-posavska županija	2,230	2,345	2,292	2,431	2,384	2,974	2,961	3,094	2,991	2,901	3,465	3,533	30.1	-2.5	
Osječko-baranjska županija	5,771	5,865	5,908	6,167	6,560	7,007	6,937	7,135	6,992	6,974	7,591	7,590	20.8	-0.5	
Vukovarsko-srijemska županija	3,224	2,981	3,165	3,238	3,238	3,362	3,539	3,507	3,586	3,644	4,216	4,464	13.0	8.4	
Karlovačka županija	3,002	2,647	3,083	3,062	3,105	3,354	3,055	2,879	3,042	3,009	3,334	3,400	0.2	-10.3	
Sisačko-moslavačka županija	3,466	3,300	3,580	3,485	3,730	4,794	3,700	3,700	3,863	3,947	4,017	4,116	13.9	-17.7	
Jadranska Hrvatska	42,677	42,928	43,822	44,372	44,353	45,895	45,515	46,203	46,419	46,166	46,665	48,609	8.2	0.6	
Primorsko-goranska županija	8,781	8,373	8,534	8,678	8,707	9,003	9,024	9,002	9,131	9,036	9,111	9,535	2.9	0.4	
Ličko-senjska županija	980	943	948	912	934	975	973	1,016	1,165	1,288	1,201	1,217	31.4	32.1	
Zadarska županija	4,757	4,685	4,990	5,067	4,818	5,197	5,305	5,310	5,359	5,351	5,476	5,893	12.5	3.0	
Šibensko-kninska županija	2,896	2,919	3,050	2,956	3,039	3,051	3,105	3,106	3,133	3,345	3,244	3,476	15.5	9.6	
Splitsko-dalmatinska županija	14,358	14,772	14,876	15,265	14,890	15,375	14,869	15,502	15,367	15,132	15,699	15,804	5.4	-1.6	
Istarska županija	6,971	7,100	7,129	7,116	7,342	7,601	7,510	7,544	7,526	7,327	7,416	7,777	5.1	-3.6	
Dubrovačko-neretvanska županija	3,934	4,136	4,295	4,378	4,623	4,693	4,729	4,723	4,738	4,687	4,518	4,907	19.1	-0.1	
Grad Zagreb	37,228	38,175	39,212	39,761	39,549	43,684	40,573	39,953	39,690	37,157	37,620	38,558	-0.2	-14.9	
Grad Zagreb	37,228	38,175	39,212	39,761	39,549	43,684	40,573	39,953	39,690	37,157	37,620	38,558	-0.2	-14.9	
Sjeverna Hrvatska	24,329	24,121	24,375	25,468	25,018	26,700	26,852	26,743	26,947	27,101	28,656	30,391	11.4	1.5	
Međimurska županija	2,995	3,115	3,359	3,368	3,453	4,124	3,987	4,006	4,327	4,241	4,338	4,710	41.6	2.8	
Varaždinska županija	5,184	4,927	5,104	4,937	4,820	4,980	5,075	5,362	5,459	5,524	5,872	5,883	6.6	10.9	
Koprivničko-križevačka županija	2,936	2,863	2,739	2,931	2,750	3,242	3,279	3,085	3,163	3,220	3,320	3,661	9.7	-0.7	
Krapinsko-zagorska županija	2,797	2,811	2,801	3,786	3,179	3,077	3,328	3,371	3,245	3,248	3,618	3,912	16.1	5.6	
Zagrebačka županija	10,417	10,405	10,372	10,446	10,816	11,277	11,183	10,919	10,753	10,868	11,508	12,225	4.3	-3.6	

Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, Gradovi u statistici, 2011.-2023.

Tablica 44. Dodatne demografske karakteristike, 2011. i 2021.

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Indeks starenja		Udio obrazovanog stanovništva (VSS i više) u stanovništvu starosti 20-65 godina		Udio mladog stanovništva (0-14) u ukupnom stanovništvu	
	2011.	2021.	2011.	2021.	2011.	2021.
Republika Hrvatska	117.3	156.1	22.8	27.6	15.2	14.2
Panonska Hrvatska	112.3	165.2	14.5	18.7	15.7	13.8
Bjelovarsko-bilogorska županija	114.9	161.8	13.1	17.0	15.4	14.4
Virovitičko-podravaska županija	103.3	157.5	11.5	15.4	15.9	14.1
Požeško-slavonska županija	99.2	156.1	14.3	19.4	16.8	14.3
Brodsko-posavska županija	96.5	155.4	13.4	17.3	17.1	14.3
Osječko-baranjska županija	106.3	161.1	17.5	22.7	15.3	13.7
Vukovarsko-srijemska županija	98.3	156.7	13.2	18.1	17.0	14.1
Karlovačka županija	149.0	188.6	18.4	21.8	13.4	12.9
Sisačko-moslavačka županija	131.1	184.5	14.8	18.3	14.5	13.1
Jadranska Hrvatska	133.3	177.6	22.4	27.2	14.6	13.7
Primorsko-goranska županija	155.3	203.8	27.5	32.1	12.5	12.5
Ličko-senjska županija	166.0	198.6	16.0	20.8	13.6	12.5

Zadarska županija	117.4	159.8	20.9	26.1	15.8	14.6
Šibensko-kninska županija	146.1	205.3	19.4	24.2	14.1	12.7
Splitsko-dalmatinska županija	102.3	144.6	24.7	29.6	16.4	14.8
Istarska županija	136.8	183.4	22.5	26.9	13.4	13.3
Dubrovačko-neretvanska županija	109.4	147.4	26.2	30.7	16.3	15.3
Grad Zagreb	118.9	137.2	39.4	44.0	14.7	14.7
Grad Zagreb	118.9	137.2	39.4	44.0	14.7	15.2
Sjeverna Hrvatska	104.5	144.6	14.8	20.5	15.9	14.6
Međimurska županija	91.8	130.5	13.7	19.4	16.9	16.0
Varaždinska županija	107.3	147.9	16.3	21.0	15.4	13.9
Koprivničko-križevačka županija	110.5	151.7	14.8	19.8	15.7	14.4
Krapinsko-zagorska županija	112.6	151.4	12.7	18.7	15.0	13.7
Zagrebačka županija	100.1	141.5	16.8	23.7	16.3	14.9

Tablica 45. Aktivno stanovništvo

													Udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu, %	
HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	1,725,662	1,723,043	1,716,194	1,699,428	1,652,037	1,631,318	1,606,907	1,608,246	1,604,260	1,617,815	1,648,582	1,650,813	40.3	42.5
Panonska Hrvatska	445,742	443,051	440,280	433,871	411,021	394,599	380,271	369,253	362,814	363,209	370,450	366,341	36.4	36.2
Bjelovarsko-bilogorska županija	44,421	43,730	43,652	42,639	41,599	39,224	37,268	36,508	35,454	35,199	35,619	35,382	37.2	34.9
Virovitičko-podravska županija	30,816	30,653	30,599	30,420	28,512	27,849	26,496	25,791	25,203	24,847	25,033	24,936	36.4	35.4
Požeško-slavonska županija	24,546	24,374	24,285	24,422	22,691	22,379	21,992	20,930	21,271	21,300	20,951	21,231	31.6	32.5
Brodsko-posavska županija	52,505	51,906	51,805	51,042	46,227	44,518	43,071	41,229	42,135	42,498	43,887	43,110	33.2	33.5
Osječko-baranjska županija	121,759	121,846	119,181	117,300	112,487	108,474	105,737	103,336	101,296	102,628	104,721	103,290	40.0	40.5
Vukovarsko-srijemska županija	62,458	62,202	62,747	61,453	57,824	55,018	52,878	51,866	50,350	49,732	51,437	50,452	34.9	35.8
Karlovačka županija	47,772	46,966	46,902	46,338	44,455	42,740	41,071	39,988	39,242	38,818	39,325	39,129	37.2	35.0
Sisačko-moslavačka županija	61,465	61,374	61,109	60,257	57,226	54,397	51,758	49,605	47,863	48,187	49,477	48,811	35.8	35.3
Jadranska Hrvatska	551,048	550,391	547,719	546,268	529,271	521,210	514,960	518,955	517,920	520,657	532,698	533,536	39.0	41.0
Primorsko-goranska županija	126,901	125,326	124,183	121,737	118,534	116,359	113,266	115,657	113,551	114,788	116,724	117,037	42.9	43.9
Ličko-senjska županija	16,737	16,598	16,847	17,102	16,806	16,557	16,212	15,957	16,281	16,151	16,234	15,951	33.0	37.8
Zadarska županija	56,633	56,551	56,076	56,256	53,647	52,164	52,447	54,033	54,629	54,011	56,206	57,768	33.3	35.1
Šibensko-kninska županija	36,022	36,623	37,000	37,004	36,104	35,359	34,582	34,654	34,131	34,503	35,743	36,074	33.0	37.0
Splitsko-dalmatinska županija	178,996	179,958	179,220	179,653	173,911	170,195	167,682	165,856	166,545	167,332	173,423	172,068	39.4	40.9
Istarska županija	88,413	88,080	87,053	86,545	83,599	83,698	84,286	86,732	85,873	86,030	86,948	87,498	42.5	44.5
Dubrovačko-neretvanska županija	47,346	47,255	47,340	47,971	46,670	46,878	46,485	46,066	46,910	47,842	47,420	47,140	38.7	41.0
Grad Zagreb	438,733	440,759	437,524	432,210	431,372	437,650	441,381	450,886	454,674	454,294	458,136	463,823	55.5	59.6
Grad Zagreb	438,733	440,759	437,524	432,210	431,372	437,650	441,381	450,886	454,674	454,294	458,136	463,823	55.5	59.6
Sjeverna Hrvatska	290,139	288,842	290,671	287,079	280,373	277,859	270,295	269,152	268,852	279,655	287,298	287,113	33.9	36.5
Međimurska županija	43,772	43,202	44,053	43,312	41,476	41,715	41,238	41,229	39,861	40,557	42,159	41,823	38.5	40.0
Varaždinska županija	69,965	70,206	69,892	69,071	67,609	67,566	65,727	66,236	66,699	66,089	67,430	67,014	39.8	42.2
Koprivničko-križevačka županija	41,121	40,834	40,309	39,466	37,154	35,849	33,946	33,232	33,181	33,087	33,527	33,492	35.6	33.1
Krapinsko-zagorska županija	41,824	41,758	41,757	41,608	40,517	39,733	39,020	38,693	38,131	39,277	40,019	40,008	31.5	33.2
Zagrebačka županija	93,457	92,842	94,660	93,622	93,617	92,996	90,364	89,762	90,980	100,645	104,163	104,776	29.4	34.7

Aktivno stanovništvo (radnu snagu) čine zaposlene i nezaposlene osobe.
Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, Zaposlenost i plaće

Tablica 46. Doseljeno stanovništvo

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 I županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Promjena broja doseljenih, %	
													2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	37,048	36,576	40,337	44,444	45,124	45,497	45,986	56,413	68,244	59,858	65,044	87,778	43.0	75.6
Panonska Hrvatska	6,829	6,879	6,969	7,844	8,219	7,902	7,975	10,571	12,267	11,888	12,365	15,365	56.5	81.1
Bjelovarsko-bilogorska županija	704	679	686	889	752	811	794	973	984	993	973	1,121	20.0	38.2
Virovitičko-podravaska županija	467	493	458	560	527	536	521	597	621	644	690	887	28.7	47.8
Požeško-slavonska županija	413	404	461	516	689	526	567	729	826	790	864	982	64.3	109.2
Brodsko-posavska županija	876	855	819	892	919	938	962	1,404	1,816	1,627	1,661	2,231	77.1	89.6
Osječko-baranjska županija	1,594	1,527	1,547	1,895	1,824	1,792	1,763	2,175	2,483	2,595	2,580	3,362	44.0	61.9
Vukovarsko-srijemska županija	1,037	1,087	1,076	1,043	1,165	1,150	1,156	1,474	1,887	1,716	1,828	2,307	59.0	76.3
Karlovačka županija	687	791	860	879	1,171	941	967	1,463	1,676	1,765	1,770	2,168	88.1	157.6
Sisačko-moslavačka županija	1,051	1,043	1,062	1,170	1,172	1,208	1,245	1,756	1,974	1,758	1,999	2,307	65.5	90.2
Jadranska Hrvatska	12,228	12,678	14,745	15,874	15,725	16,329	16,408	19,862	25,302	21,520	21,546	32,868	31.9	76.2
Primorsko-goranska županija	2,367	2,640	2,835	3,387	3,404	3,657	3,467	4,256	4,778	4,220	4,285	6,459	17.2	81.0
Ličko-senjska županija	607	570	732	763	664	686	632	751	926	708	827	1,388	20.6	36.2
Zadarska županija	2,206	2,222	2,138	2,134	2,183	2,225	2,187	2,632	3,446	3,097	3,298	4,887	48.2	49.5
Šibensko-kninska županija	1,049	1,127	1,326	1,554	1,287	1,276	1,405	1,546	1,931	1,595	1,809	2,379	41.8	72.4
Splitsko-dalmatinska županija	3,107	3,049	3,925	3,796	3,983	3,894	3,755	4,623	6,028	4,603	5,179	8,507	33.0	66.7
Istarska županija	1,746	1,930	2,229	2,765	2,800	3,281	3,516	4,247	5,484	5,053	4,390	6,924	33.8	151.4
Dubrovačko-neretvanska županija	1,146	1,140	1,560	1,475	1,404	1,310	1,446	1,807	2,709	2,244	1,758	2,324	34.2	53.4
Grad Zagreb	10,926	10,548	11,606	13,116	13,644	13,765	13,758	16,004	17,527	14,214	16,476	21,578	19.7	50.8
Grad Zagreb	10,926	10,548	11,606	13,116	13,644	13,765	13,758	16,004	17,527	14,214	16,476	21,578	19.7	50.8
Sjeverna Hrvatska	7,065	6,471	7,017	7,610	7,536	7,501	7,845	9,976	13,148	12,236	14,657	17,967	95.4	107.5
Međimurska županija	337	346	363	541	494	541	588	900	1,264	1,227	1,503	1,926	177.8	346.0
Varaždinska županija	789	626	747	882	1,121	985	1,009	1,600	2,249	1,925	2,073	2,954	110.5	162.7
Koprivničko-križevačka županija	554	580	553	583	613	684	703	803	945	950	1,370	1,602	100.3	147.3
Krapinsko-zagorska županija	651	608	718	826	954	754	887	1,154	1,638	1,686	1,973	1,802	161.7	203.1
Zagrebačka županija	4,734	4,311	4,636	4,778	4,354	4,537	4,658	5,519	7,052	6,448	7,738	9,683	70.6	63.5

Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, Doseljeno i odseljeno stanovništvo, 2011.-2022.

Tablica 47. Odseljeno stanovništvo

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 I županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Promjena broja odseljenih, %	
													2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	41,213	40,494	45,221	54,664	63,069	67,948	77,785	69,899	70,666	60,490	69,556	76,093	2.4	68.8
Panonska Hrvatska	13,230	13,079	15,289	18,533	22,199	25,655	32,143	25,166	23,531	17,049	19,082	21,202	-25.6	44.2
Bjelovarsko-bilogorska županija	1,475	1,253	1,401	1,636	1,867	2,119	2,028	1,961	2,010	1,498	1,712	1,790	-19.2	16.1
Virovitičko-podravaska županija	793	940	901	1,266	1,699	1,760	2,111	1,818	1,787	1,180	1,257	1,335	-28.6	58.5
Požeško-slavonska županija	1,098	1,214	878	1,216	1,932	1,988	2,402	1,993	1,798	1,266	1,446	1,648	-27.3	31.7
Brodsko-posavska županija	1,565	1,554	2,108	2,500	3,173	3,689	4,663	3,642	3,393	2,498	2,929	3,282	-20.6	87.2
Osječko-baranjska županija	2,148	2,293	2,754	3,665	4,458	5,744	7,223	5,717	5,040	3,543	3,802	4,422	-33.8	77.0
Vukovarsko-srijemska županija	2,276	1,958	2,700	3,622	3,877	4,676	6,821	4,575	3,992	3,040	3,089	3,512	-33.9	35.7
Karlovačka županija	1,273	1,295	1,538	1,709	1,835	1,936	2,054	1,779	2,138	1,653	1,921	2,078	-0.8	50.9

Sisačko-moslavačka županija	2,602	2,572	3,009	2,919	3,358	3,743	4,841	3,681	3,373	2,371	2,926	3,135	-21.8	12.5
Jadranska Hrvatska	12,649	12,720	13,805	16,323	18,598	18,761	19,671	19,215	20,566	19,841	21,904	23,050	16.8	73.2
Primorsko-goranska županija	2,118	2,272	2,590	3,349	4,557	4,579	4,569	4,637	4,549	4,184	4,817	4,895	5.2	127.4
Ličko-senjska županija	904	905	815	1,067	1,068	945	1,189	882	915	768	854	952	-9.6	-5.5
Zadarska županija	1,464	1,495	1,777	2,503	2,801	2,393	2,564	2,456	3,027	2,618	3,048	3,263	27.4	108.2
Šibensko-kninska županija	1,949	1,984	1,855	1,782	1,945	1,888	2,182	1,932	2,013	1,839	1,948	2,092	3.2	-0.1
Splitsko-dalmatinska županija	3,075	3,218	3,469	4,279	4,329	4,722	5,029	4,882	4,742	4,960	5,264	5,901	11.5	71.2
Istarska županija	1,835	1,716	1,579	1,982	2,410	2,426	2,517	2,848	3,727	3,591	3,579	3,728	47.5	95.0
Dubrovačko-neretvanska županija	1,304	1,130	1,720	1,361	1,488	1,808	1,621	1,578	1,593	1,881	2,394	2,219	32.4	83.6
Grad Zagreb	8,787	8,396	8,735	10,076	11,512	11,059	12,755	12,762	13,830	12,591	15,613	17,598	41.2	77.7
Grad Zagreb	8,787	8,396	8,735	10,076	11,512	11,059	12,755	12,762	13,830	12,591	15,613	17,598	41.2	77.7
Sjeverna Hrvatska	6,547	6,299	7,392	9,732	10,760	12,473	13,216	12,756	12,739	11,009	12,957	14,243	3.9	97.9
Međimurska županija	485	510	598	973	916	1,258	1,674	1,790	1,572	1,490	1,660	1,975	32.0	242.3
Varaždinska županija	723	750	992	1,446	1,665	1,819	2,192	1,966	2,231	1,886	2,231	2,444	22.6	208.6
Koprivničko-križevačka županija	699	665	701	1,139	1,234	1,685	1,731	1,641	1,597	1,153	1,336	1,709	-20.7	91.1
Krapinsko-zagorska županija	771	777	870	1,074	1,225	1,380	1,321	1,421	1,327	1,371	1,738	1,914	25.9	125.4
Zagrebačka županija	3,869	3,597	4,231	5,100	5,720	6,331	6,298	5,938	6,012	5,109	5,992	6,201	-5.4	54.9

Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, Doseljeno i odseljeno stanovništvo, 2011.-2022.

Tablica 48. Saldo ukupnih migracija

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Republika Hrvatska	-4,165	-3,918	-4,884	-10,220	-17,945	-22,451	-31,799	-13,486	-2,422	-632	-4,512	11,685
Panonska Hrvatska	-6,401	-6,200	-8,320	-10,689	-13,980	-17,753	-24,168	-14,595	-11,264	-5,161	-6,717	-5,837
Bjelovarsko-bilogorska županija	-771	-574	-715	-747	-1,115	-1,308	-1,234	-988	-1,026	-505	-739	-669
Virovitičko-podravska županija	-326	-447	-443	-706	-1,172	-1,224	-1,590	-1,221	-1,166	-536	-567	-448
Požeško-slavonska županija	-685	-810	-417	-700	-1,243	-1,462	-1,835	-1,264	-972	-476	-582	-666
Brodsko-posavska županija	-689	-699	-1,289	-1,608	-2,254	-2,751	-3,701	-2,238	-1,577	-871	-1,268	-1,051
Osječko-baranjska županija	-554	-766	-1,207	-1,770	-2,634	-3,952	-5,460	-3,542	-2,557	-948	-1,222	-1,060
Vukovarsko-srijemska županija	-1,239	-871	-1,624	-2,579	-2,712	-3,526	-5,665	-3,101	-2,105	-1,324	-1,261	-1,205
Karlovačka županija	-586	-504	-678	-830	-664	-995	-1,087	-316	-462	112	-151	90
Sisačko-moslavačka županija	-1,551	-1,529	-1,947	-1,749	-2,186	-2,535	-3,596	-1,925	-1,399	-613	-927	-828
Jadranska Hrvatska	-421	-42	940	-449	-2,873	-2,432	-3,263	647	4,736	1,679	-358	9,818
Primorsko-goranska županija	249	368	245	38	-1,153	-922	-1,102	-381	229	36	-532	1,564
Ličko-senjska županija	-297	-335	-83	-304	-404	-259	-557	-131	11	-60	-27	436
Zadarska županija	742	727	361	-369	-618	-168	-377	176	419	479	250	1,624
Šibensko-kninska županija	-900	-857	-529	-228	-658	-612	-777	-386	-82	-244	-139	287
Splitsko-dalmatinska županija	32	-169	456	-483	-346	-828	-1,274	-259	1,286	-357	-85	2,606
Istarska županija	-89	214	650	783	390	855	999	1,399	1,757	1,462	811	3,196
Dubrovačko-neretvanska županija	-158	10	-160	114	-84	-498	-175	229	1,116	363	-636	105
Grad Zagreb	2,139	2,152	2,871	3,040	2,132	2,706	1,003	3,242	3,697	1,623	863	3,980
Grad Zagreb	2,139	2,152	2,871	3,040	2,132	2,706	1,003	3,242	3,697	1,623	863	3,980
Sjeverna Hrvatska	518	172	-375	-2,122	-3,224	-4,972	-5,371	-2,780	409	1,227	1,700	3,724
Međimurska županija	-148	-164	-235	-432	-422	-717	-1,086	-890	-308	-263	-157	-49
Varaždinska županija	66	-124	-245	-564	-544	-834	-1,183	-366	18	39	-158	510
Koprivničko-križevačka županija	-145	-85	-148	-556	-621	-1,001	-1,028	-838	-652	-203	34	-107
Krapinsko-zagorska županija	-120	-169	-152	-248	-271	-626	-434	-267	311	315	235	-112
Zagrebačka županija	865	714	405	-322	-1,366	-1,794	-1,640	-419	1,040	1,339	1,746	3,482

Izvor MRRFEU, 2023., prema: DZS, Doseljeno i odseljeno stanovništvo, 2011.-2022.

Tablica 49. Ukupan broj zaposlenih osoba

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Udio zaposlenih u ukupno zaposlenim osobama RH, %		Promjena broja zaposlenih osoba, %	
												2011.	2021.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	1,627,974	1,613,012	1,593,218	1,600,446	1,624,323	1,642,199	1,705,886	1,756,540	1,802,893	1,748,845	1,782,272			8.5	9.5
Panonska Hrvatska	410,091	405,847	395,708	390,351	395,729	397,476	410,784	420,440	425,719	412,863	419,291	25.2	23.5	5.5	2.2
Bjelovarsko-bilogorska županija	40,257	40,306	38,921	38,406	38,816	39,159	40,638	41,520	41,768	40,645	41,049	2.5	2.3	4.8	2.0
Virovitičko-podravska županija	27,355	27,026	26,242	25,648	26,039	25,965	27,288	27,956	28,316	27,439	27,649	1.7	1.6	6.5	1.1
Požeško-slavonska županija	24,997	24,521	23,984	23,747	24,146	24,410	25,259	25,777	25,833	25,026	25,498	1.5	1.4	4.5	2.0
Brodsko-posavska županija	48,525	48,035	47,229	46,535	47,993	48,741	50,226	51,594	52,403	50,717	51,322	3.0	2.9	5.3	5.8
Osječko-baranjska županija	108,059	107,707	105,309	103,015	104,377	104,877	108,382	110,186	111,275	107,761	109,360	6.6	6.1	4.3	1.2
Vukovarsko-srijemska županija	56,397	54,967	53,313	53,067	53,737	53,117	54,677	56,433	57,449	55,301	56,286	3.5	3.2	6.0	-0.2
Karlovačka županija	45,475	45,484	44,894	44,577	44,999	45,358	47,121	47,980	48,849	47,843	48,821	2.8	2.7	7.6	7.4
Sisačko-moslavačka županija	59,026	57,801	55,816	55,356	55,622	55,849	57,193	58,994	59,826	58,131	59,306	3.6	3.3	6.2	0.5
Jadranska Hrvatska	547,765	544,170	538,509	540,375	547,490	554,663	579,164	602,591	627,403	589,670	602,136	33.6	33.8	8.6	9.9
Primorsko-goranska županija	124,645	123,158	121,190	120,550	121,030	121,783	126,360	129,538	132,792	126,172	127,665	7.7	7.2	4.8	2.4
Ličko-senjska županija	16,754	16,724	16,665	16,485	16,828	16,991	17,556	18,420	19,496	18,224	18,834	1.0	1.1	10.8	12.4
Zadarska županija	59,549	59,002	59,404	59,667	60,712	61,363	64,276	67,309	70,886	68,393	70,284	3.7	3.9	14.5	18.0
Šibensko-kninska županija	36,612	36,838	36,443	36,516	37,021	37,101	38,423	39,890	41,652	39,349	40,216	2.2	2.3	8.4	9.8
Splitsko-dalmatinska županija	166,925	165,561	163,140	163,775	167,713	170,670	178,182	185,184	191,468	180,374	184,592	10.3	10.4	8.2	10.6
Istarska županija	94,393	94,106	93,495	94,704	94,892	96,305	100,923	105,599	111,010	102,591	105,185	5.8	5.9	9.2	11.4
Dubrovačko-neretvanska županija	48,887	48,781	48,172	48,678	49,294	50,450	53,444	56,651	60,099	54,567	55,360	3.0	3.1	9.7	13.2
Grad Zagreb	335,952	332,450	331,525	339,454	345,973	350,958	364,211	373,652	382,998	381,912	388,345	20.6	21.8	10.7	15.6
Grad Zagreb	335,952	332,450	331,525	339,454	345,973	350,958	364,211	373,652	382,998	381,912	388,345	20.6	21.8	10.7	15.6
Sjeverna Hrvatska	334,166	330,545	327,476	330,266	335,131	339,102	351,727	359,857	366,773	364,400	372,500	20.5	20.9	9.8	11.5
Međimurska županija	43,677	43,280	42,911	43,026	43,934	44,385	45,687	46,414	46,863	46,216	47,241	2.7	2.7	6.4	8.2
Varaždinska županija	70,232	69,363	68,721	69,102	70,463	70,958	72,857	74,334	75,817	75,040	76,291	4.3	4.3	7.5	8.6
Koprivničko-križevačka županija	42,200	41,556	40,872	40,335	40,963	41,614	43,320	44,520	44,806	44,263	45,346	2.6	2.5	9.0	7.5
Krapinsko-zagorska županija	50,435	49,813	49,433	50,223	51,419	52,150	53,953	54,917	55,679	55,656	56,916	3.1	3.2	9.1	12.9
Zagrebačka županija	127,622	126,533	125,539	127,580	128,352	129,995	135,910	139,672	143,608	143,225	146,706	7.8	8.2	12.9	15.0

Za izračun pokazatelja koriste se podaci Porezne uprave o broju zaposlenih osoba na razini jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave tijekom jedne kalendarske godine. Izvor MRRFEU, 2023., prema: Porezna uprava

Tablica 50. Prosječan broj nezaposlenih osoba

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Udio nezaposlenih u ukupno nezaposlenim osobama RH, %	
												2011.	2021.
Republika Hrvatska	305,333	324,323	345,111	328,186	285,905	241,859	193,966	153,541	128,650	150,824	136,816		
Panonska Hrvatska	124,424	131,075	137,983	133,156	116,091	98,932	80,548	63,429	51,795	56,819	50,428	40.8	36.9
Bjelovarsko-bilogorska županija	11,826	12,031	12,702	12,785	11,566	9,455	7,421	5,517	4,202	4,567	3,741	3.9	2.7
Virovitičko-podravska županija	9,353	10,138	10,466	10,211	9,173	8,141	6,554	5,152	4,332	4,705	4,143	3.1	3.0
Požeško-slavonska županija	5,997	6,435	6,953	6,375	5,287	4,411	3,645	2,873	2,389	2,872	2,431	2.0	1.8
Brodsko-posavska županija	16,904	17,195	17,910	15,935	12,698	10,590	8,544	7,025	5,820	6,731	6,562	5.5	4.8

Osječko-baranjska županija	32,459	34,269	36,625	36,631	32,466	28,061	23,453	19,113	16,193	17,369	16,043	10.6	11.7
Vukovarsko-srijemska županija	18,575	19,938	21,407	20,189	17,048	14,352	11,570	8,782	6,644	7,607	6,651	6.1	4.9
Karlovačka županija	11,281	11,331	11,478	10,781	9,592	7,872	5,931	4,438	3,342	3,717	3,013	3.7	2.2
Sisačko-moslavačka županija	18,030	19,737	20,442	20,248	18,261	16,051	13,431	10,528	8,875	9,251	7,845	5.9	5.7
Jadranska Hrvatska	93,947	99,467	105,037	99,906	88,677	77,074	64,062	53,233	46,402	58,179	53,352	30.8	39.0
Primorsko-goranska županija	17,782	18,454	19,321	18,470	15,519	12,890	9,774	7,947	6,704	8,618	8,418	5.8	6.2
Ličko-senjska županija	3,210	3,201	3,440	3,662	3,462	3,149	2,632	2,036	1,705	1,983	1,673	1.1	1.2
Zadarska županija	10,306	10,697	11,159	9,727	8,105	6,963	5,790	4,825	4,094	4,954	4,017	3.4	2.9
Šibensko-kninska županija	7,534	7,835	8,136	7,729	7,126	6,573	5,457	4,434	3,945	4,903	4,344	2.5	3.2
Splitsko-dalmatinska županija	39,858	43,515	45,887	44,215	40,041	35,381	30,457	25,558	21,562	25,691	25,135	13.1	18.4
Istarska županija	7,917	8,187	9,073	7,953	6,662	5,402	4,142	3,512	3,818	5,675	4,411	2.6	3.2
Dubrovačko-neretvanska županija	7,340	7,578	8,023	8,148	7,762	6,716	5,810	4,922	4,575	6,355	5,353	2.4	3.9
Grad Zagreb	39,664	41,995	45,920	43,961	39,208	32,812	25,363	19,453	15,957	18,902	17,767	13.0	13.0
Grad Zagreb	39,664	41,995	45,920	43,961	39,208	32,812	25,363	19,453	15,957	18,902	17,767	13.0	13.0
Sjeverna Hrvatska	47,299	51,787	56,171	51,164	41,929	33,041	23,992	17,426	14,496	16,924	15,269	15.5	11.2
Međimurska županija	6,831	7,529	7,922	7,094	5,576	4,665	3,538	2,446	2,111	2,435	2,151	2.2	1.6
Varaždinska županija	9,862	10,447	11,035	9,554	7,441	5,771	4,135	3,100	2,542	2,950	2,462	3.2	1.8
Koprivničko-križevačka županija	7,287	8,200	9,090	8,160	6,468	4,947	3,579	2,434	1,939	2,240	2,002	2.4	1.5
Krapinsko-zagorska županija	7,381	8,214	8,548	7,893	6,648	5,168	3,689	2,789	2,322	2,670	2,388	2.4	1.7
Zagrebačka županija	15,938	17,398	19,577	18,463	15,795	12,491	9,051	6,657	5,582	6,629	6,266	5.2	4.6

Ja izračun pokazatelja nezaposlenih osoba koriste se podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o broju registriranih nezaposlenih osoba, te podaci Porezne uprave o broju zaposlenih osoba na razini jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave tijekom jedne kalendarske godine. Izvor MRRFEU, 2023., prema: HZZ i Porezna uprava

Tablica 51. **Dohodak po stanovniku**

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije												Rast dohotka po stanovniku, %		Rast dohotka, %	
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2016./2021.	2011./2021.	2016./2021.	2011./2021.
Republika Hrvatska	3,800	3,851	3,947	4,109	4,022	4,169	4,404	4,722	5,034	5,141	5,679	36.2	49.5	26.6	35.4
Panonska Hrvatska	3,008	3,078	3,068	3,155	3,192	3,320	3,551	3,885	4,183	4,364	4,752	43.1	58.0	27.9	32.1
Bjelovarsko-bilogorska županija	2,838	2,974	2,879	2,968	3,032	3,169	3,375	3,674	3,952	4,142	4,497	41.9	58.4	29.7	35.6
Virovitičko-podravska županija	2,582	2,631	2,621	2,686	2,743	2,872	3,132	3,455	3,722	3,908	4,237	47.5	64.1	31.7	37.0
Požeško-slavonska županija	2,754	2,811	2,832	2,908	2,954	3,086	3,320	3,656	3,969	4,140	4,469	44.8	62.3	29.7	34.3
Brodsko-posavska županija	2,585	2,654	2,636	2,748	2,836	2,983	3,185	3,463	3,739	3,902	4,285	43.6	65.8	26.7	37.1
Osječko-baranjska županija	3,249	3,325	3,295	3,356	3,372	3,498	3,741	4,070	4,376	4,573	5,017	43.4	54.4	27.8	31.2
Vukovarsko-srijemska županija	2,747	2,773	2,756	2,831	2,871	2,974	3,216	3,548	3,841	4,033	4,416	48.5	60.7	28.7	29.0
Karlovačka županija	3,485	3,599	3,642	3,807	3,824	3,972	4,206	4,534	4,850	5,023	5,401	36.0	55.0	27.0	35.5
Sisačko-moslavačka županija	3,326	3,373	3,422	3,501	3,500	3,616	3,832	4,250	4,567	4,721	5,096	40.9	53.2	25.6	25.0
Jadranska Hrvatska	3,711	3,762	3,789	4,018	3,925	4,055	4,260	4,548	4,825	4,779	5,355	32.1	44.3	23.5	33.0
Primorsko-goranska županija	4,318	4,389	4,419	4,673	4,528	4,663	4,870	5,149	5,448	5,472	6,083	30.5	40.9	20.0	26.7
Ličko-senjska županija	3,201	3,275	3,392	3,461	3,540	3,642	3,828	4,205	4,553	4,604	4,998	37.2	56.1	25.6	32.2
Zadarska županija	3,190	3,200	3,287	3,439	3,425	3,546	3,740	4,059	4,366	4,428	4,986	40.6	56.3	32.7	47.0
Šibensko-kninska županija	3,230	3,341	3,311	3,534	3,515	3,624	3,818	4,137	4,449	4,451	4,845	33.7	50.0	25.5	33.0
Splitsko-dalmatinska županija	3,469	3,485	3,457	3,708	3,602	3,723	3,916	4,179	4,440	4,424	4,968	33.4	43.2	25.1	33.5
Istarska županija	4,189	4,285	4,366	4,588	4,478	4,626	4,843	5,124	5,329	5,157	5,943	28.5	41.9	20.6	33.2
Dubrovačko-neretvanska županija	3,696	3,746	3,802	4,073	3,933	4,101	4,347	4,656	4,964	4,643	5,177	26.3	40.1	19.8	32.4
Grad Zagreb	5,541	5,545	5,990	6,056	5,716	5,876	6,113	6,432	6,788	6,952	7,703	31.1	39.0	25.5	35.1
Grad Zagreb	5,541	5,545	5,990	6,056	5,716	5,876	6,113	6,432	6,788	6,952	7,703	31.1	39.0	25.5	35.1
Sjeverna Hrvatska	3,470	3,522	3,540	3,762	3,721	3,884	4,131	4,447	4,764	4,956	5,445	40.2	56.9	32.0	44.4

Međimurska županija	2,923	2,974	3,033	3,194	3,174	3,327	3,557	3,849	4,121	4,302	4,755	42.9	62.7	34.4	50.7
Varaždinska županija	3,402	3,427	3,451	3,638	3,661	3,818	4,062	4,397	4,695	4,883	5,365	40.5	57.7	31.6	43.3
Koprivničko-križevačka županija	3,042	3,083	3,041	3,146	3,181	3,326	3,550	3,841	4,116	4,315	4,778	43.7	57.1	31.2	37.9
Krapinsko-zagorska županija	3,346	3,419	3,430	3,638	3,704	3,851	4,099	4,394	4,722	4,910	5,361	39.2	60.2	31.5	45.7
Zagrebačka županija	3,910	3,971	3,995	4,301	4,147	4,328	4,590	4,919	5,268	5,462	5,990	38.4	53.2	32.0	44.7

Dohodak se utvrđuje prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak, a uključuje dohodak ostvaren od nesamostalnog rada i dohodak ostvaren od samostalne djelatnosti. U ukupan iznos dohotka uračunava se i dobit koju su ostvarile fizičke osobe od obavljanja samostalne djelatnosti tijekom jednoga poreznog razdoblja (kalendarska godina) na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za koju se vrši izračun. Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak umanjen za propisana umanjena i preneseni gubitak, sukladno zakonu kojim se uređuje porez na dohodak. Dobit predstavlja dobit nakon propisanih umanjena i uvećanja dobiti, sukladno zakonu kojim se uređuje porez na dobit. Za izračun se koriste podaci Porezne uprave o isplaćenim dohocima i podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika na razini jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Izvor MRRFEU, 2023., prema: Porezna uprava i DZS

Tablica 52. Prosječne mjesečne neto plaće u eurima

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije												Rast neto plaća, %		Razlika između neto plaće u odnosu na prosjek RH u eurima	
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2016./2021.	2011./2021.	2011.	2021.
Republika Hrvatska	721	726	731	734	750	756	792	818	847	875	934	23.5	29.5		
Panonska Hrvatska	642	651	651	647	659	668	692	716	738	780	824	23.4	28.4	-79	-110.1
Bjelovarsko-bilogorska županija	602	609	614	619	626	639	660	685	712	751	785	22.8	30.4	-119	-149.0
Virovitičko-podravnska županija	606	615	621	610	619	629	655	670	698	741	777	23.5	28.2	-115	-157.0
Požeško-slavonska županija	636	650	637	625	647	660	691	713	735	789	852	29.1	34.0	-85	-82.0
Brodsko-posavska županija	632	642	649	644	659	684	693	720	730	763	814	19.0	28.8	-89	-120.0
Osječko-baranjska županija	649	665	674	667	686	682	717	740	761	799	847	24.2	30.5	-72	-87.0
Vukovarsko-srijemska županija	630	638	637	634	651	644	675	705	729	772	814	26.4	29.2	-91	-120.0
Karlovačka županija	697	704	700	696	696	705	728	759	787	830	877	24.4	25.8	-24	-57.0
Sisačko-moslavačka županija	682	682	679	680	687	700	713	737	752	793	825	17.9	21.0	-39	-109.0
Jadranska Hrvatska	698	696	704	705	716	724	759	783	806	825	867	19.8	24.1	-23	-67.1
Primorsko-goranska županija	719	725	732	735	746	755	794	820	843	854	918	21.6	27.7	-2	-16.0
Ličko-senjska županija	676	657	672	664	679	671	717	745	778	819	849	26.5	25.6	-45	-85.0
Zadarska županija	701	699	712	701	707	717	739	771	794	820	856	19.4	22.1	-20	-78.0
Šibensko-kninska županija	686	669	680	679	690	702	736	756	773	805	843	20.1	22.9	-35	-91.0
Splitsko-dalmatinska županija	686	693	692	698	699	711	743	761	788	809	852	19.8	24.2	-35	-82.0
Istarska županija	710	718	724	725	744	749	785	811	837	850	892	19.1	25.6	-11	-42.0
Dubrovačko-neretvanska županija	710	714	718	732	747	762	799	818	831	821	858	12.6	20.8	-11	-76.0
Grad Zagreb	844	845	854	856	879	895	928	954	991	1,019	1,100	22.9	30.3	123	166.0
Grad Zagreb	844	845	854	856	879	895	928	954	991	1,019	1,100	22.9	30.3	123	166.0
Sjeverna Hrvatska	622	632	634	643	657	659	699	732	765	789	847	28.6	36.2	-99	-86.8
Međimurska županija	581	590	592	604	617	618	666	714	742	766	828	34.0	42.5	-140	-106.0
Varaždinska županija	587	581	588	589	603	624	654	690	728	754	821	31.6	39.9	-134	-113.0
Koprivničko-križevačka županija	662	671	679	678	689	693	719	748	777	798	836	20.6	26.3	-59	-98.0
Krapinsko-zagorska županija	624	625	627	629	649	637	674	708	738	769	833	30.8	33.5	-97	-101.0
Zagrebačka županija	656	691	686	715	729	723	780	800	838	858	918	27.0	39.9	-65	-16.0

Izvor MRRFEU, 2023., prema: Porezna uprava i DZS

Tablica 53. Ukupna ugovorena EU sredstva, EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	Ugovoreno od 2015. do 2017.	Ugovoreno u 2018.	Ugovoreno u 2019.	Ugovoreno u 2020.	Ugovoreno u 2021.	Ugovoreno u 2022.	Ugovoreno do 31.10.2023.	Ukupno ugovoreno do 31.10.2023.	Ugovorena sredstva po stanovniku, 2021, EUR
Ukupno	3,101,868,822	2,991,517,894	2,544,007,245	3,050,576,006	2,915,804,017	629,646,180	885,197,094	16,118,617,259	751.7
Panonska Hrvatska	932,171,418	623,530,270	554,439,343	554,583,295	703,998,149	235,375,620	207,377,968	3,811,476,062	688.2
Bjelovarsko-bilogorska županija	78,365,130	52,532,637	51,077,581	36,726,402	46,344,901	17,701,642	21,985,763	304,734,056	453.5

Virovitičko-podravaska županija	88,619,406	50,243,900	46,335,300	82,433,879	49,070,232	18,402,283	17,555,910	352,660,909	694.6
Požeško-slavonska županija	96,529,447	32,360,010	31,993,849	54,345,372	21,270,734	14,039,388	14,061,591	264,600,392	330.4
Brodsko-posavska županija	70,642,045	75,710,646	45,762,356	61,221,694	41,560,544	22,208,286	25,312,955	342,418,527	317.6
Osječko-baranjska županija	287,188,408	134,191,887	185,285,097	126,969,803	185,934,474	74,402,315	59,742,091	1,053,714,074	718.7
Vukovarsko-srijemska županija	167,163,077	165,220,780	44,576,853	84,852,803	48,588,086	31,722,080	18,850,838	560,974,518	338.2
Karlovačka županija	53,276,517	45,393,257	63,839,294	63,027,442	233,366,709	18,513,941	13,061,850	490,479,010	2077.0
Sisačko-moslavačka županija	90,387,388	67,877,153	85,569,013	45,005,900	77,862,469	38,385,684	36,806,970	441,894,578	555.6
Jadranska Hrvatska	1,156,457,197	946,986,957	695,141,994	751,086,679	499,753,938	158,381,769	47,652,664	4,255,461,198	384.2
Primorsko-goranska županija	155,435,996	398,857,213	93,786,550	74,754,020	103,396,243	-5,526,588	4,910,667	825,614,101	388.4
Ličko-senjska županija	55,932,756	65,905,672	37,393,370	35,405,174	31,905,797	24,002,404	17,929,861	268,475,034	743.2
Zadarska županija	95,351,271	110,911,142	87,969,322	93,103,206	112,578,010	53,164,091	7,836,304	560,913,347	703.2
Šibensko-kninska županija	82,960,279	95,444,026	33,630,036	58,117,011	15,628,595	22,089,854	4,873,531	312,743,330	161.6
Splitsko-dalmatinska županija	87,968,035	150,757,682	311,731,924	256,950,079	131,838,523	32,431,165	9,853,301	981,530,710	311.1
Istarska županija	108,494,929	98,612,555	33,443,634	48,481,520	76,911,794	18,228,977	2,185,842	386,359,250	393.8
Dubrovačko-neretvanska županija	570,313,931	26,498,667	97,187,158	184,275,669	27,494,976	13,991,867	63,159	919,825,426	237.6
Grad Zagreb	350,083,599	1,084,875,820	1,018,295,034	1,090,287,695	1,082,166,748	172,445,465	575,705,494	5,373,859,854	1409.0
Grad Zagreb	350,083,599	1,084,875,820	1,018,295,034	1,090,287,695	1,082,166,748	172,445,465	575,705,494	5,373,859,854	1409.0
Sjeverna Hrvatska	663,156,609	336,124,848	276,130,875	306,619,134	242,821,180	72,183,569	55,095,581	1,952,131,796	308.5
Međimurska županija	80,401,238	46,661,318	25,239,800	30,729,711	52,441,814	24,363,541	6,873,325	266,710,748	497.6
Varaždinska županija	124,448,499	47,500,344	42,992,721	66,919,898	36,616,713	4,500,594	7,926,320	330,905,090	229.2
Koprivničko-križevačka županija	140,255,143	49,802,917	103,368,022	100,968,689	34,105,916	14,380,333	15,021,491	457,902,511	336.5
Krapinsko-zagorska županija	69,239,047	98,953,248	24,056,510	33,139,354	38,218,680	11,756,422	7,723,028	283,086,288	316.7
Zagrebačka županija	248,812,682	93,207,022	80,473,821	74,861,483	81,438,057	17,182,678	17,551,417	613,527,160	271.5
Ugovoreni iznosi se odnose na ukupna EU sredstva. Ugovoreni projekti se gledaju po sjedištu korisnika.									
Sredstva navedena za Grad Zagreb uključuju u značajnoj mjeri i projekte koje se provode na nacionalnoj razini, no sjedište tijela je u Gradu Zagrebu (tijela državne uprave, zavodi, agencije i dr.)									
RH se odnosi na financijski instrument COVID-19 zajam namijenjen subjektima malog gospodarstva koji su pogodeni pandemijom korona virusa i provodi se na području RH. Izvor: MRRFEU, 2023.									

Tablica 54. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika, broj poduzetnika, broj zaposlenih, dobit/gubitak u tisućama EUR

HR_NUTS 2021. - HR NUTS 2 i županije	2017.			2018.			2019.			2020.			2021.			2022.		
	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Dobit/ gubitak	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Dobit/ gubitak	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Dobit/ gubitak	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Dobit/ gubitak	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Dobit/ gubitak	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Dobit/ gubitak
Republika Hrvatska	120,081	882,884	2,904,705	131,117	939,954	3,749,446	136,260	969,776	4,151,746	139,009	947,874	2,783,209	144,259	964,742	5,950,670	150,846	996,213	6,222,549
Panonska Hrvatska	16,722	138,872	170,852	18,254	147,101	324,739	18,994	151,445	331,572	19,496	152,083	511,764	20,464	154,829	784,040	21,376	156,228	974,372
Bjelovarsko-bilogorska županija	1,819	13,710	20,159	2,074	14,653	27,137	2,202	15,336	16,489	2,260	15,199	24,948	2,350	15,289	55,788	2,444	15,180	59,033
Virovitičko-podravaska županija	1,064	8,486	6,510	1,129	8,884	19,189	1,147	9,154	16,996	1,222	9,105	9,431	1,259	9,410	41,431	1,310	9,375	45,742
Požeško-slavonska županija	844	8,748	3,301	923	8,839	10,041	962	9,028	18,190	979	8,567	25,033	1,031	8,872	37,612	1,069	8,476	33,543
Brodsko-posavska županija	1,917	17,131	35,160	2,042	18,398	21,529	2,085	18,712	33,505	2,151	18,883	47,887	2,228	19,409	78,117	2,388	20,231	116,880
Osječko-baranjska županija	5,103	39,184	-36,214	5,551	41,473	143,495	5,787	42,786	70,019	5,869	42,579	170,253	6,134	43,413	243,332	6,421	44,788	319,058
Vukovarsko-srijemska županija	1,887	17,712	82,093	2,104	19,699	61,975	2,180	20,139	80,249	2,273	20,063	86,993	2,392	20,400	145,211	2,471	20,435	180,606
Karlovačka županija	2,093	16,886	64,703	2,269	17,602	82,993	2,323	17,817	49,823	2,417	17,749	62,979	2,534	18,539	118,354	2,594	18,840	140,260

Sisačko-moslavačka županija	1,995	17,015	-4,861	2,162	17,553	-41,621	2,308	18,473	46,302	2,325	19,938	84,239	2,536	19,497	64,194	2,679	18,903	79,251
Jadranska Hrvatska	44,970	250,222	540,163	48,874	259,362	736,346	50,654	270,583	676,329	51,606	251,597	-80,578	53,283	258,819	1,129,851	55,835	276,385	1,634,149
Primorsko-goranska županija	10,189	61,588	183,226	10,974	61,769	162,727	11,261	64,568	137,597	11,461	61,359	44,569	11,753	63,135	287,088	12,256	67,278	406,726
Ličko-senjska županija	817	4,458	4,946	904	4,676	947	950	4,855	4,282	968	4,693	1,722	1,010	4,918	19,602	1,065	5,378	96,306
Zadarska županija	4,273	23,534	90,357	4,755	25,584	59,604	5,144	27,197	109,281	5,421	25,386	-5,384	5,650	26,157	143,138	5,991	27,598	273,648
Šibensko-kninska županija	2,298	12,316	1,891	2,504	12,852	-38,129	2,583	13,302	22,767	2,653	12,336	-30,052	2,727	12,634	28,914	2,908	13,344	50,425
Splitsko-dalmatinska županija	13,211	76,885	223,097	14,518	78,358	259,325	15,077	83,229	116,198	15,308	79,085	75,824	15,908	81,050	340,038	16,636	86,606	136,397
Istarska županija	10,222	50,667	-41,102	11,006	53,948	201,729	11,291	54,264	179,619	11,402	49,082	-65,593	11,785	51,306	242,454	12,402	54,637	492,674
Dubrovačko-neretvanska županija	3,960	20,774	77,748	4,213	22,175	90,143	4,348	23,168	106,586	4,393	19,656	-101,663	4,450	19,619	68,617	4,577	21,544	177,973
Grad Zagreb	40,120	331,978	1,656,478	43,927	363,093	2,113,848	45,608	372,776	2,456,669	46,347	369,080	1,617,992	47,956	370,821	3,134,499	50,012	379,000	2,415,908
Grad Zagreb	40,120	331,978	1,656,478	43,927	363,093	2,113,848	45,608	372,776	2,456,669	46,347	369,080	1,617,992	47,956	370,821	3,134,499	50,012	379,000	2,415,908
Sjeverna Hrvatska	18,269	161,812	537,210	20,062	170,398	561,241	21,004	174,972	687,176	21,560	175,114	734,031	22,556	180,273	902,280	23,623	184,600	1,198,120
Međimurska županija	3,114	27,999	88,554	3,367	28,792	83,545	3,498	28,549	91,331	3,547	28,768	114,704	3,623	28,593	128,417	3,748	29,553	172,175
Varaždinska županija	3,670	42,138	71,838	3,947	42,770	89,850	4,150	43,696	139,745	4,276	43,889	166,360	4,506	44,687	201,922	4,673	44,714	249,762
Koprivničko-križevačka županija	1,731	16,910	32,043	1,892	17,610	62,223	1,993	18,285	61,931	2,020	18,057	74,559	2,029	18,205	87,483	2,101	18,685	134,162
Krapinsko-zagorska županija	2,033	20,203	76,751	2,267	21,044	77,801	2,344	21,742	87,807	2,459	21,356	95,476	2,587	22,148	126,770	2,745	21,719	167,603
Zagrebačka županija	7,721	54,562	268,024	8,589	60,182	247,822	9,019	62,700	306,363	9,258	63,044	282,933	9,811	66,640	357,688	10,356	69,929	474,418
Podaci u EUR su preračunati prema fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR																		

Popis tablica

Tablica 1. Regionalni ustroj RH: administrativna razina	7
Tablica 2. Regionalni ustroj RH: statistička razina	7
Tablica 3. Regionalne potpore NUTS2	8
Tablica 4. Statistički portret NUTS2 regija RH, izabrani pokazatelji	13
Tablica 5. Dinamika promjene NUTS 2 regija RH	13
Tablica 6. Statistički portret Panonske Hrvatske, izabrani pokazatelji	17
Tablica 7. Dinamika promjene NUTS 3 regija Panonske Hrvatske, izabrani pokazatelji	17
Tablica 8. Statistički portret Jadranske Hrvatske, izabrani pokazatelji	37
Tablica 9. Dinamika promjene NUTS 3 regija Jadranske Hrvatske, izabrani pokazatelji	38
Tablica 10. Statistički portret Grada Zagreb, izabrani pokazatelji	55
Tablica 11. Dinamika promjene Grada Zagreb, izabrani pokazatelji	55
Tablica 12. Statistički portret Sjeverne Hrvatske, izabrani pokazatelji	57
Tablica 13. Dinamika promjene NUTS 3 regija Sjeverne Hrvatske, izabrani pokazatelji	58
Tablica 14. Obuhvat urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027.	78
Tablica 15. Prirodno kretanje stanovništva ITU područja	80
Tablica 16. Ukupan dohodak stanovništva ITU područja, zaposlenost i nezaposlenost	81
Tablica 17. Dodatne karakteristike ITU područja	82
Tablica 18. BDP za RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), tekuće cijene (ESA 2010), fiksni tečaj u tisućama EUR	84
Tablica 19. Godišnje stope rasta BDP-a za RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), % (u odnosu na prethodnu godinu)	84
Tablica 20. BDP po stanovniku, RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), tekuće cijene (ESA 2010), fiksni tečaj, EUR	85
Tablica 21. Bruto dodana vrijednost za RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR	86
Tablica 22. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2011., %	86
Tablica 23. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2012., %	87
Tablica 24. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2013., %	88
Tablica 25. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2014., %	88
Tablica 26. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2015., %	89
Tablica 27. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2016., %	90
Tablica 28. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2017., %	90
Tablica 29. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2018., %	91
Tablica 30. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2019., %	92
Tablica 31. Udio BDV RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije), bazične cijene, u tisućama EUR, 2020., %	92
Tablica 32. Broj i struktura aktivnih pravnih osoba, RH, NUTS2 i NUTS 3 (županije)	93
Tablica 33. Investicije u dugotrajnu imovinu prema lokaciji investicijskih objekata, u tisućama EUR	94
Tablica 34. Izvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR	94
Tablica 35. Uvoz, fiksni tečaj, tisuće EUR	95
Tablica 36. Saldo robne razmjene s inozemstvom, fiksni tečaj, tisuće EUR	96
Tablica 37. Izvoz po stanovniku, fiksni tečaj, EUR	96
Tablica 38. FDI, milijuni EUR	97
Tablica 39. Prirodno kretanje stanovništva: ukupan broj stanovnika	98
Tablica 40. Prirodno kretanje stanovništva: prirodni prirast	99
Tablica 41. Prirodno kretanje stanovništva: živorođeni	99
Tablica 42. Prirodno kretanje stanovništva: udio živorođenog stanovništva u ukupnom stanovništvu	100
Tablica 43. Djeca upisana u programe predškolskog programa, gradovi i općine u županijama	101
Tablica 44. Dodatne demografske karakteristike, 2011. i 2021.	101
Tablica 45. Aktivno stanovništvo	102
Tablica 46. Dospeljeno stanovništvo	103
Tablica 47. Odseljeno stanovništvo	103
Tablica 48. Saldo ukupnih migracija	104
Tablica 49. Ukupan broj zaposlenih osoba	105
Tablica 50. Prosječan broj nezaposlenih osoba	105
Tablica 51. Dohodak po stanovniku	106
Tablica 52. Prosječne mjesečne neto plaće u eurima	107
Tablica 53. Ukupna ugovorena EU sredstva, EUR	107
Tablica 54. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika, broj poduzetnika, broj zaposlenih, dobit/gubitak u tisućama EUR	108

Popis slika

Slika 1. Dinamika promjena NUTS 2 regije RH: rast BDP-a, investicija i izvoza	14
Slika 2. Dinamika promjena NUTS 2 Regije RH: zaposlenost, dohodak, prosječne mjesečne neto plaće	14
Slika 3. BDV RH i NUTS2	14
Slika 4. Dinamika promjene NUTS3 regija Panonske Hrvatske	18
Slika 5. Udio BDV NUTS3 regija Panonske Hrvatske	19
Slika 6. Dinamika promjena NUTS3 regija Jadranske Hrvatske	38
Slika 7. Udio BDV NUTS3 regija Jadranske Hrvatske	39
Slika 8. Dinamika promjene Grada Zagreb, izabrani pokazatelji	55
Slika 9. Udio bruto dodane vrijednosti djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti Grada Zagreba	55
Slika 10. Dinamika promjene NUTS3 regija Sjeverne Hrvatske	58
Slika 11. Udio BDV NUTS3 regija Sjeverne Hrvatske	59
Slika 12. ITU područje: rast zaposlenosti i rast dohotka, %, 2017./2021.	79
Slika 13. Dohodak po stanovniku ITU područja i RH, 2021, EUR	80

Literatura

- Atkinson, R. (2008). Introduction to this special issue on the future of European cities. *Urban Research & Practice*, 18(3), 217-221. DOI: 10.1080/17535060802531493
- Barbanente, A., Caruso, N., Grassini, L. i Pedo, E. (2022). Innovation dynamics in regional policies for urban regeneration: experiences from Italy. *Planning Practice & Research*, 37(6), 673-698. DOI: 10.1080/02697459.2021.2018172
- Commission of the European Communities [COM] (1997). Towards an urban agenda in the European Union. Communication from the Commission. COM(97) 197, final. Detaljnije vidjeti na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:51997DC0197&from=it>
- Di Pietro, F., Lecca, P. i Salotti, S. (2021). Regional economic resilience in the European Union: a numerical general equilibrium analysis. *Spatial Economic Analysis*, 16(3), 287-312. DOI: 10.1080/17421772.2020.1846768
- Državni zavod za statistiku (2023). Gradovi i općine u statistici. Statistika u nizu. Detaljnije vidjeti na: <https://podaci.dzs.hr/hr/statistika-u-nizu/>
- Državni zavod za statistiku (2023). Zaposlenost i plaće – pregled po županijama. Statistika u nizu. Detaljnije vidjeti na: <https://podaci.dzs.hr/hr/statistika-u-nizu/>
- Državni zavod za statistiku (2023). Bruto domaći proizvod – pregled po županijama. Statistika u nizu. Detaljnije vidjeti na: <https://podaci.dzs.hr/hr/statistika-u-nizu/>
- Državni zavod za statistiku (2023). Robna razmjena s inozemstvom – pregled po županijama. Statistika u nizu. Detaljnije vidjeti na: <https://podaci.dzs.hr/hr/statistika-u-nizu/>
- Državni zavod za statistiku (2023). Investicije u 2021. Priopćenje ISSN: 1334-0557 (i ostala priopćenja ovog područja). Detaljnije vidjeti na: <https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29158>
- European Commission [EC] (2020). New Leipzig Charter: The transformative power of cities for the common good. Detaljnije vidjeti na: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/brochure/new_leipzig_charter/new_leipzig_charter_en.pdf
- European Commission [EC] (2021). Territorial Agenda 2030: A future for all places. Informal meeting of Ministers responsible for Spatial Planning and Territorial Development and/or Territorial Cohesion. Detaljnije vidjeti na: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/brochures/2021/territorial-agenda-2030-a-future-for-all-places
- Eurostat (2020). Urban and rural living in the EU. Detaljnije vidjeti na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20200207-1>
- Gagliardi, L. i Percoco, M. (2017). The impact of European Cohesion Policy in urban and rural regions. *Regional Studies*, 51(6), 857-868. DOI: 10.1080/00343404.2016.1179384
- German Presidency of the Council of the European Union (2007). Leipzig Charter on Sustainable European Cities. Final Draft. Detaljnije vidjeti na: https://territorialagenda.eu/wp-content/uploads/leipzig_charter_2007.pdf
- Giannakis, E. i Bruggeman, A. (2020). Regional disparities in economic resilience in the European Union across the urban-rural divide. *Regional Studies*, 54(9), 1200-1213. DOI: 10.1080/00343404.2019.1698720
- Harrison, J., Hoyler, M., Derudder, B., Liu, X. i Evert, M. (2023). Governing polycentric urban regions. *Territory, Politics, Governance*, 11(2), 213-221. DOI: 10.1080/21622671.2022.2083011
- FINA (odabrana razdoblja). Rezultati poslovanja poduzetnika u 2022., 2021., 2020., 2019., 2018., 2017. godini. FINA
- Hrvatska narodna banka (2023). Baza inozemnih izravnih ulaganja, interni preliminarni podaci, HNB
- Huete García, M. Á., Pazos-Vidal, S. i Merinero Rodríguez, R. (2023). Urban development strategies in the EU: the relationship between the procedural and substantive dimensions. *Regional Studies*, DOI: 10.1080/00343404.2023.2224835
- Juras Anić, I. (2012). Urbana politika kao dio regionalne politike u Europskoj uniji i Hrvatskoj. *Hrvatska i komparativna javna uprava: časopis za teoriju i praksu javne uprave*, 12(2), 463-488. Dostupno na: <https://hracak.srce.hr/132534>
- McCann, P. i Ortega Argilès, R. (2014). Smart specialisation in European regions: Issues of strategy, institutions and implementation. *European Journal of Innovation Management*, 17(4), 409-427. DOI: 10.1108/EJIM-05-2014-0052
- McCann, P. i Varga, A. (2015). The Reforms to the Regional and Urban Policy of the European Union: EU Cohesion Policy. *Regional Studies*, 49(8), 1255-1257. DOI: 10.1080/00343404.2015.1048976
- Mendez, C., van der Zwet, A. i Borkowska-Waszak, S. (2021). Rescaling urban development policy in the EU: the impact of integrated place-based approaches in Cohesion Policy. *Regional Studies*, 55(6), 1154-1165. DOI: 10.1080/00343404.2021.1891215
- Mora, T., García-Duran, P. i Millet, M. (2011). Cross-national Neighbouring Effects on European Regional Specialization. *Spatial Economic Analysis*, 6(3), 271-290. DOI: 10.1080/17421772.2011.586723
- MRRFEU (2023). Regionalni koordinatori – riječ ravnatelja, interni podaci, MRRFEU
- MRRFEU (2023). Europska teritorijalna suradnja, interni podaci, MRRFEU
- MRRFEU (2023). Teritorijalni fokus ulaganja, interni podaci, MRRFEU
- Nacionalna klasifikacija statističkih regija, HR_NUTS 2021, NN 103/2003, NN 75/2009, NN59/2012, NN 12/2013
- Netherlands Presidency of the Council of the European Union (2016). Urban Agenda for the EU: Pact of Amsterdam. Detaljnije vidjeti na: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/urban-development/agenda/pact-of-amsterdam.pdf
- Odluka o naknadi jedinicama lokalne samouprave na potpomognutim područjima koju plaćaju javne ustanove vezano za upravljanje zaštićenim područjima, NN 43/2021
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, NN 132/2021
- Ouwehand, W. M., van Oort, F., G. i Cortinovis, N. (2022). Spatial structure and productivity in European regions. *Regional Studies*, 56(1), 48-62. DOI: 10.1080/00343404.2021.1950912
- Pertoldi, M., Fioretti, C., Guzzo, F., Testori, G., De Bruijn, M., Ferry, M., Kah, S., Servillo, L.A. i Windisch, S. (2022). Handbook of Territorial and Local Development Strategies. Pertoldi, M., Fioretti, C., Guzzo, F. i Testori, G. (Ur.). Luxembourg: Publications Office of the European Union. DOI:10.2760/57919
- Popis 2021, Prvi digitalni Popis stanovništva, kućanstva i stanova u Republici Hrvatskoj, DZS
- Porezna uprava (2023). Interni službeni podaci o broju zaposlenih osoba na jedinici JLS(R) za potrebe MRRFEU
- Porezna uprava (2023). Interni službeni podaci o isplaćenim dohocima na jedinici JLS(R) za potrebe MRRFEU
- Shucksmith, M., Cameron, S., Merridew, T. i Pichler, F. (2009). Urban-Rural Differences in Quality of Life across the European Union. *Regional Studies*, 43(10), 1275-1289. DOI: 10.1080/00343400802378750
- Svjetska banka (2009). Washington: The International Bank for Reconstruction and Development i The World Bank. DOI: 10.1596/978-0-8213-7640-9
- Urban Dana Platform Plus (2023). The Future of Cities, Europska komisija. Detaljnije vidjeti na: <https://urban.jrc.ec.europa.eu/thefutureofcities/urbanisation#the-chapter>
- Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, Ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike. Detaljnije vidjeti na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R1060#d1e4512-159-1>
- Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu. Detaljnije vidjeti na: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>
- Uredba (EU) 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006. Detaljnije vidjeti na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/TXT/?uri=celex%3A32013R1303>
- Uredba (EU) 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006. Detaljnije vidjeti na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1301>
- Vlada RH, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
- Zakon o brdsko-planinskim područjima, NN 118/18
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15)
- Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/2022
- Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/2022
- Zakon o potpomognutim područjima, NN 118/18)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, NN 147/14, 123/17, 118/18

